

Tien miljoen vogels in tienduizend uren

Voorjaarstrek bij Breskens 1981-2013

Tien miljoen vogels in tienduizend uren

Voorjaarstrek bij Breskens 1981-2013

Telgroep Breskens, publicatie nr. 7
Vlissingen, maart 2014

Colofon

Aanbevolen citatie:

Telgroep Breskens 2014.

*Tien miljoen vogels in tienduizend uren:
voorjaarstrek bij Breskens 1981-2013.*

Telgroep Breskens, publicatie 7, Vlissingen.

Eindredactie:

Peter Meininger.

Tekstbijdragen:

Sander Lilipaly, Thomas Luiten, Eric
Marteijn, Peter Meininger, Gerard Troost,
Rinse van der Vliet & Pim Wolf.

**Waardevol commentaar op het
manuscript:**

Thomas Luiten en Rinse van der Vliet.

Grafieken en databewerking:

Gerard Troost www.trektellen.nl / Sovon
Vogelonderzoek Nederland.

Fotoredactie:

Thomas Luiten.

Coördinatie financiën en logistiek:

Eric Marteijn.

Druk: Drukkerij Durenkamp, Aardenburg.

Ontwerp/opmaak:

Mario Aspeslagh, studio groenling.

Foto omslag: Kanoet, Telpost Breskens, 2 mei 2011, Thomas Luiten.

Deze uitgave werd mogelijk gemaakt door de onmisbare (financiële) bijdragen van:

contactpersonen:
Lies Dekker & Marije Romijn

contactpersonen:
*Adri Provoost, Alex de Smet
& Marjolein Krämer*

contactpersoon:
Arthur van Hoeve

Natura People

De bouw van de nieuwe vogeltrektelpost is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling in het kader van Natura People.

Versillende lokale en internationale partners werken samen aan de ontwikkeling, bescherming en het beheer van Natura 2000 gebieden langs de Zuidelijke Noordzeekust. Onder de projectgebieden vallen Waterdunen bij Breskens, het Zwin in (Zeeuws-)Vlaanderen (BE), de Grevelingen in Zeeland en Zuid-Holland en Minsmere in Suffolk (UK).

Kijk voor meer informatie op: www.naturapeople.eu of www.waterdunen.com.

Welkom!

Vroeger was zelfs op voorspelbare 'top-dagen' eind april en in mei slechts een handjevol vogelaars present op Telpost Breskens. Met name door de reeks van waarnemingen van min of meer bijzondere vogelsoorten heeft de telpost (inter-)nationale faam verworven. Tegenwoordig zijn in mei regelmatig meer dan 100 personen aanwezig op of nabij de telpost en er zijn dagen geregistreerd met meer dan 150 mensen. Dit soort menigten heeft duidelijk invloed op de traditionele intieme en gezellige sfeer op de telpost. Iedereen is welkom, maar enkele suggesties voor 'gedrag' zijn hier op hun plaats:

- Op de telpost wordt geteld! Er wordt afgesproken wie welke soorten telt aan landzijde of zeezijde. Eén persoon schrijft, een taaie klus, die nauwelijks gelegenheid biedt zelf iets te zien.
- De schrijver moet de soorten en aantallen die worden doorgegeven kunnen verstaan. Veel vogels worden echter alleen opgemerkt door de roep. Stilte is dus noodzakelijk.
- Schroom echter niet luid en duidelijk te zeggen als je iets ziet (of denkt te zien). Geef bij (mogelijke) bijzonderheden aanwijzingen over afstand, hoogte, vliegrichting. Het niet op tijd

roepen heeft al menige zeldzaamheid aan neuzen doen voorbijgaan (uh, daar ging geloof ik een @#*&_).

- Ga niet voor elkaar staan. Als het bovenste plateau 'vol' is, ga dan op het onderste plateau staan of zitten.
- Wees tolerant tegenover andere recreanten en leg ook eens uit wat we hier aan het doen zijn.
- Laat in ieder geval de (vaste) tellers op een 'goede plek' staan, ook al komen ze later omdat bijvoorbeeld de veerboot niet eerder vertrekt.
- Houd de telpost en omgeving netjes! Dichtstbijzijnde toilet in strandpaviljoen, open vanaf ca. 10.00 uur.
- Parkeer fietsen in de fietsenrekken. Auto's kunnen geparkeerd worden op de parkeerplaats aan de voet van de telpost. Tussen 1 mei en 30 oktober betaald parkeren! Het is 20 minuten lopen vanaf de veerhaven; fietsen zijn te huur bij het station Vlissingen (op werkdagen open vanaf ca. 6.30 uur).

Telpost Breskens, 22 april 2011, foto Peter Meininger.

Inhoud

Welkom!	4
1 Voorwoord	6
2 De 'Telpost Breskens': een introductie	8
2.1 Gestuwde trek	8
2.2 Geschiedenis	9
2.3 Waterdunen	10
2.4 Tellen en turven	12
2.5 Invoeren en schrijven	13
3 Een naam en een gezicht: de tellers van Breskens	16
4 Voorjaren 2006-2013 samengevat	25
5 Avifauna van Telpost Breskens, voorjaren 1981-2013	51
5.1 Inleiding	51
5.2 Toelichting op de figuren	54
5.3 Naamgeving, volgorde en status	55
5.4 Soortbesprekingen	56
6 Daar had je bij moeten zijn!	223
7 Selectie van waarnemingen in het najaar	227
8 Literatuur	229
Overige informatie	231
Register	232

1 Voorwoord

De 'Telpost Breskens' is een voor Nederland unieke plaats voor het waarnemen van de voorjaars trek van vogels. In 2006 verscheen het zesde 'Breskensboekje', met naast een samenvatting van duizenden uren tellen in grafieken en tabellen óók een reeks smeuiige verhalen over tellers en telpost. Bovendien werd een DVD samengesteld met foto's en filmpjes. Voor de samenstellers was het destijds duidelijk: dit was het ultieme 'Breskensboekje' en dit zou stellig het laatste boekje worden. Alle tellingen waren tegenwoordig immers te vinden op internet!

De telpost en omgeving staan grote veranderingen te wachten door de uitvoering van project 'Waterdunen', een combinatie van kustversterking, natuurontwikkeling en recreatieve ontwikkelingen. De dijkverzwaring in najaar 2013 betekende in ieder geval het verdwijnen van de telpost, het vertrouwde houten kruis. Gelukkig realiseerde men zich bij Waterschap Scheldestromen en de provincie Zeeland, uitvoerders van respectievelijk de projecten Zwakke Schakels en Waterdunen, de unieke positie van de Telpost Breskens. De meest wilde plannen van de landschapsarchitecten van 'Buro Ruimte & Groen' werden wat bijgesteld en er werd een 'functionele hotspot' ontworpen, waar zowel vogeltellers in het voorjaar als de gewone recreant het gehele jaar door plezier van kunnen hebben. Ook het uitzicht vanaf de nieu-

we telpost zal ingrijpend veranderen. In plaats van uitgestrekte akkers kijken we binnenkort op een zout intergetijdengebied, met slikken, schorren, krekken en eilanden. Het leek in ieder geval een goed moment een tijdperk af te sluiten; dus toch maar weer een boekje?

De aanvankelijk pertinent weigerende beoogd trekker en eindredacteur werd tijdens een maaltijd met garnalenkroketten en trappist toch omgepraat door projectduwer en beoogd coördinator logistiek. Het zou een simpel boekje moeten worden, een soort brochure met vooral de resultaten van de nog niet gerapporteerde zeven jaar tellingen. Ook dit liep anders.

Het rapporteren van 33 jaartotalen, dagmaxima en fenologie in tabellen zou resulteren in een onoverzichtelijke brij van getallen. Daarom werd uiteindelijk gekozen voor een meer ambitieuze opzet: een beschrijving van het voorkomen van alle waargenomen vogelsoorten in de voorjaren 1981-2013. Per soort wordt een samenvatting gegeven van talrijkheid, periode van voorkomen, dagmaxima, vroegste waarnemingen, vaak vergezeld van één of enkele grafieken en/of foto. Dit keer dus zonder verhalen of DVD, maar wel met een bondige samenvatting van ruim tienduizend uren systematisch tellen in de voorjaren 1981-2013, waarbij in totaal ruim tien miljoen vogels werden geregistreerd.

*De gloednieuwe 'oude' telpost, voorjaar 1991,
foto Eric Marteiijn.*

Echter geen boek over vogels zonder de tellers. In Hoofdstuk 3 daarom een bloemlezing over de vele noeste tellers uit binnen- en buitenland, die de tocht naar het Mekka in Breskens enkele tot vele honderden malen hebben volbracht.

Daarnaast is in Hoofdstuk 4 een korte beschrijving opgenomen van hoogten en dieptepunten van de voorjaarstrek in 2006-2013. Hoewel 'Breskens' vooral bekend staat om de gestuwde voorjaarstrek, is er ook in het najaar vaak zichtbare vogeltrek waar te nemen. Voor de volledigheid is een selectie van opmerkelijke waarnemingen in het najaar opgenomen in Hoofdstuk 7.

Wij hopen dat de inhoud van dit boek nuttig zal blijken: om eigen waarnemingen te vergelijken (dagrecords, fenologie) of om de 'rustige' perioden op de telpost te vullen.

Sinds 2001 worden de resultaten van de tellingen vrijwel dagelijks bijgewerkt op de door Gerard Troost beheerde website <http://www.trektellen.nl>. Ook zijn alle oude tellingen inmiddels ingevoerd op deze site, soms als dagtotalen, soms per kwartier of per uur.

Voor de bewerking van gegevens in www.trektellen.nl werden diverse applicaties ontwikkeld door Gerard Troost.

Omdat deze later ook meer algemeen bruikbaar zullen zijn, kreeg Gerard van Sovon Vogelonderzoek Nederland toestemming een deel hiervan 'in werktijd' te ontwikkelen.

Velen droegen bij aan de tellingen! Velen worden genoemd in Hoofdstuk 3, gewijd aan 'tellers van Breskens', velen moeten helaas onvermeld blijven, maar zeker niet ongewaardeerd! De laatste jaren wordt Telpost Breskens in april en mei vaak bezocht door ervaren collega-trektellers van andere Nederlandse, Belgische en Franse telposten. Met name deze bezoekers nemen vaak een aanzienlijk deel van het telwerk op zich. Hier een welgemeend woord van dank aan de vele verdienstelijke tellers, notulisten en/of invullers van formulieren en/of invoerders van gegevens. Deze klussen vormen immers de basis voor de soortbeschrijvingen in dit boekje.

Wij danken allen die bijdroegen aan dit (nu echt het allerlaatste!) Breskensboekje: schrijvers, grafiekenmakers, vormgever, fotografen, drukker en met name de subsidiegevers.

Vlissingen & Biervliet, maart 2014

De samenstellers,
*Thomas Luiten, Eric Martejn
& Peter Meininger*

2 De 'Telpost Breskens': een introductie

Peter Meininger & Eric Marteiijn

*De eerste telpost in voorjaar 1982,
foto Luciën Boerjan*

2.1 Gestuwde trek

De Telpost Breskens is gelegen aan de zuidkust van de Westerscheldemonding, anderhalve kilometer ten westen van de veerhaven van Breskens. Veel vogels volgen in het voorjaar de kust, die tussen Noordwest-Frankrijk en Breskens globaal zuidwest-noordoost loopt, wat bij sommige weersomstandigheden gestuwde trek veroorzaakt. Bij aanhoudende oostelijke winden worden nog meer

(land)vogels naar die kustlijn gedreven. Bij Breskens buigt de kust naar het oosten en hebben de vogels de keuze de Westerscheldemonding over te steken naar Walcheren of de kust te volgen en later de oversteek te maken. Gestuwde trek komt daarom ook nog voor langs de Westerschelde ten oosten van Breskens, maar is verder noordelijk in de Delta nauwelijks merkbaar. Ervaring heeft geleerd dat nabij de huidige Telpost Breskens verreweg de meeste stuwing optreedt (Kramer 1982/83, 1985; Marteiijn & van Laake 1981). Behalve landvogels passeren er ook grote aantallen watervogels (o.a. steltlopers), vooral over zee maar ook vaak over het binnenland. De voorjaarstrek vindt plaats vanaf januari en duurt tot in juni. Het hoogtepunt in zowel aantallen als soortenrijkdom valt in april en mei. Tot nu toe werden meer dan 265 vogelsoorten waargenomen vanaf de telpost. Het dagrecord bedraagt 143 soorten (op 10 mei 2001), waarmee de telpost een ongeëvenaarde Nederlandse locatie is.

*Uitzicht vanaf de oude telpost, 27 mei 2005,
foto Guus van Duin.*

Tellers eind jaren tachtig, foto Luciën Boerjan

2.2 Geschiedenis

Bijna 45 jaar geleden beschreef J.C. Wedts de Swart (1971) voor het eerst de gestuwde trek van vogels bij Breskens. Pas vanaf 1980 heeft de voorjaartrek bij Breskens de aandacht gekregen die het fenomeen verdient. In de eerste jaren tellen waren het vooral Zeeuws-Vlaamse pioniers die op de dijk in de luwte van de radarpost nabij de vuurtoren zaten (Marteijn & Kramer 1982, van Westrienen & Marteijn 1986), vanaf 1984 maakten vooral Walcherse vogelaars steeds vaker de oversteek per veerboot (Davidse & Lilipaly 1992). Het aantal getelde uren nam in de loop der jaren sterk toe. Bovendien werd ook steeds eerder en later in het seizoen geteld (vanaf eind januari tot in juni) en werden vaak lange dagen gemaakt, soms met opmerkelijk resultaat (Lilipaly 1995/96).

Door een steeds toenemende kennis van geluiden en andere subtiele kenmerken, alsmede door verbeterde optiek, digitale camera's en opnameapparatuur werden ook steeds meer vogels gedetermineerd. Naast de vaak opmerkelijke aantallen

zijn de afgelopen jaren ook regelmatig schaarse en zeldzame soorten gezien. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Telpost Breskens in toenemende mate wordt bezocht door vogelaars uit geheel Nederland, België en zelfs Frankrijk en Groot-Brittannië (Hobbs & Garvey 2001).

De bouw van een speciaal ontworpen houten telpost in januari 1991 heeft zeker een stimulerende werking gehad. In september 2013 werd het trouwe houten kruis ontmanteld om plaats te maken voor de noodzakelijke 'kustversterking Waterdunen'.

Oude situatie in vogelvlucht met op de voorgrond camping Napoleonhoeve, 28 maart 2012, foto Waterschap Scheldestromen.

2.3 Waterdunen

Al in 2005 was gebleken dat delen van de kust van West-Zeeuws-Vlaanderen (tussen Breskens en Cadzand-Bad) onvoldoende sterk zijn om een superstorm (een storm die zich eenmaal in de 4000 jaar voordoet) te kunnen weerstaan. Het betreft vijf deeltrajecten: het gebied rondom de Veerhaven van Breskens, Nieuwvliet-Groede, de Herdijkte Zwarte Polder, Cadzand-Bad en Waterdunen. Gezamenlijk heten ze de 'Zwakke Schakel West-Zeeuws-Vlaanderen'. In de periode 2008-2012 zijn Nieuwvliet-Groede, Breskens en de Herdijkte Zwarte Polder op de vereiste sterkte gebracht. Cadzand-Bad is in voorbereiding en met de kustversterking Waterdunen is medio 2013 een start gemaakt.

Waterdunen wijkt duidelijk af van de andere deeltrajecten. De provincie Zeeland heeft voor het gebied een ruimtelijk inrichtingsplan uitgewerkt in nauwe samenwerking met waterschap

Scheldestromen, de gemeente Sluis, Stichting Het Zeeuwse Landschap en Molecaten B.V. als particuliere initiatiefnemer (voormalig eigenaar van - voorheen - camping Napoleonhoeve). In de gekozen versterkingsvariant - een breed, binnendijks duingebied - omarmen vier ambities elkaar:

1. Verhoging van de kustveiligheid door innovatieve kustversterking (landinwaarts duin);
2. Een economische impuls door een verbeterde toeristische kwaliteit (verblijfsaccommodatie en omgeving);
3. Versterking van natuur- en landschap in de kustzone door binnendijkse zilte en dynamische natuurontwikkeling, die bijdraagt aan het natuurherstel van de Westerschelde;
4. Vernieuwende samenwerking tussen partijen, waarbij publieke en private partijen samen vorm geven aan de aanleg en het beheer van (recreatie) natuur en kustversterking.

Plan Waterdunen, aquarel Eric van Rootselaar i.o.v. Waterschap Scheldestromen.

De inrichting van het natuur- en recreatiegebied is ontworpen als een binnendijks slikken- en schorrengebied met een gedempt getij (55 cm + NAP tot 55 cm - NAP). Aan de randen van deze getijdennatuur is de aanleg van hoogwaardige bebouwing in de vorm van recreatiewoningen en een hotel gepland. De binnendijkse getijdennatuur in Waterdunen, mogelijk door een getijdenduiker in de primaire waterkering westelijk van de vuurtoren, is opgenomen in het maatregelenpakket van Natuurherstel Westerschelde. De basis voor het plan Waterdunen is opgenomen in het gebiedsplan Natuurlijk Vitaal (2004).

Het project Waterdunen wordt gefinancierd door het rijk (Nota Ruimte, het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en Natuurherstel Westerschelde), de provincie Zeeland, de recreatieondernemer Molecaten Groep, Stichting Het Zeeuwse Landschap en Europa.

Waterdunen wordt een natuur- en recreatiegebied met een totale oppervlakte van ca. 350 ha waarvan ca. 250 ha met een kilometers lang netwerk van wandel-, fiets- en ruiterspaden. Verder een breed waterkeringsduin dat plaats biedt voor een duincamping met 300 plaatsen. Het duingebied heeft uitlopers naar het natuurgebied met ruimte voor 400 recreatiewoningen en bijbehorende centrumvoorzieningen. Er komt een boulevard langs het inlaatkanaal vanaf de getijdenduiker met een hotel aan de kop en kleinschalige horeca en detailhandel. Aan de uiterste west- en oostzijde van

Waterdunen worden twee grote parkeerterreinen aangelegd ten behoeve van het strand en het natuurgebied.

Nieuwe telpost, 31 januari 2014, foto Pim Wolf.

Waterdunen biedt ook veel ruimte aan vogelaars. Al vanaf het begin van de jaren tachtig genieten zij jaarlijks tijdens de voorjaars trek van de grote aantallen passerende trekvogels. Zaten in het begin van de jaren tachtig de tellers nog verspreid op de dijk of in de luwte van de radarpost, in januari 1991 kwam daar verandering in. Voormalig waterschap 'Het Vrije van Sluis' heeft toen in nauwe samenwerking met 'Natuurbeschermingvereniging 't Duumpje' een houten telpost gebouwd ten oosten van de vuurtoren Breskens. Een ontelbaar aantal tellers heeft hier de afgelopen jaren dankbaar gebruik van gemaakt. Maar zoals elk bouwwerk langs de kust heeft ook de telpost te lijden gehad van de wind en de zilte invloed en natuurlijk ook van het intensieve gebruik. Enkele jaren geleden heeft waterschap Scheldestromen nog wat restauratiewerk uitgevoerd. Het

houtwerk is toen vastgezet met enkele hoekijzers waardoor de levensduur van de telpost weer met enkele jaren werd verlengd.

Bij de planontwikkeling van de kustversterking Waterdunen bleek men niet om de telpost heen te kunnen. Ter plaatse bleek de dijk onvoldoende sterk met als gevolg dat de telpost afgebroken moest worden. De krachten werden echter (weer) gebundeld om een nieuwe telpost te plaatsen in de nabijheid van de 'oude telpost'. De telpost is tenslotte de poort tot Waterdunen waar natuurliefhebbers jaarrond kunnen genieten van het rijke vogelleven van Waterdunen. Het ontwerp van de nieuwe telpost is een gezamenlijk product van landschapsarchitecten, dijkenbouwers en vogeltellers. De jarenlange ervaring met de vorige telpost van de tellers en hun wensen zijn (meestal) vertaald naar een modern en voor een breder publiek het gehele jaar te gebruiken, magistraal tref- en uitkijkpunt. De nieuwe vogeltrektelpost is groter dan de vorige, ligt hoger in het duinlandschap (14 meter boven het

maaveld) en is comfortabeler door het grotere aantal zitplaatsen. Helaas kon de gewenste vloerverwarming niet worden gerealiseerd, maar de nabijheid van het strandpaviljoen maakt veel goed. Met de bouw van de nieuwe vogeltrektelpost hopen we, zoals geldt voor de versterkte kust, minimaal een halve eeuw vooruit te kunnen. En wie weet hoeveel bijzondere soorten Waterdunen in die periode nog in petto heeft!

2.4 Tellen en turven

Op een telpost wordt... geteld! Al sinds 1980 wordt de trek niet alleen bekeken, maar ook zo nauwkeurig mogelijk geregistreerd. De aantallen van alle soorten werden (meestal) per kwartier genoteerd, tegenwoordig per (klok)uur. Alle langsvliegende soorten worden geteld met uitzondering van (sinds 1998) Rotsduif /Postduif, Zilvermeeuw, Visdief en Grote Stern. Kokmeeuw, Stormmeeuw, Grote Mantelmeeuw en Kleine Mantelmeeuw worden vooral sinds de eeuwwisseling (on)regelmatig geteld. Het tellen van Visdieven en Grote Sterns is weinig zinvol, omdat de waargenomen 'trek' voor een groot deel foerageervluchten betreft van broedvogels uit de kolonie op de Hooge Platen nabij Breskens. Ook vrijwel zekere lokale standvogels die zo nu en dan langsvliegen worden niet genoteerd (o.a. Groene Specht, Bergeenden naar west). Herkenbare 'veldsoorten' (zoals kwikstaarten) worden zo nauwkeurig mogelijk genoteerd, dus ook 'gele kwik spec.' en 'witte kwik spec.'. Soorten worden alleen genoteerd bij zekere determinatie.

De tikkertafel van Guus van Duin, Telpost Breskens, 19 maart 2009, foto Pim Wolf.

2.5 Invoeren en schrijven

Inmiddels zijn ruim tienduizend uren geteld en is een schat aan informatie aanwezig in de vorm van telformulieren, vrijwel allemaal ook ingevoerd op de website www.trektellen.nl. De rapportage is tot nu toe vrij summier geweest. Een eerste samenvatting van de tellingen verscheen in 1988 (van Westrienen 1988). In de loop der jaren verschenen zes 'Breskens-boekjes', die in omvang en kwaliteit steeds toenamen (Arts *et al.* 1997, Lilipaly *et al.* 1998, 2000, 2002; Meininger & Wolf 1996). Deze boekjes bevatten naast samenvattende tabellen ook altijd hoofdstukken waarin het voorkomen van een aantal soorten nader werd belicht. Wat geacht werd het allerlaatste Breskensboekje te zijn, 'VerTelpost Breskens 1980-2005', bevat niet alleen een scala aan grafieken en tabellen, maar bestaat voor de helft uit een bundel smeuiige verhalen door en over vogels en vogelaars, soms van een bijna literair gehalte. Daarnaast werd met dit boekje een DVD geleverd met foto's, filmpjes en radio-opnamen (Telgroep Breskens 2006).

Daarnaast verschenen enkele publicaties over zeldzaamheden (bijv. Offereins 1995) en een voorlopige bewerking van een interessante soort.

Omdat inmiddels vrijwel alle tellingen zijn te vinden op de onvolprezen website www.trektellen.nl leek het maken van een nieuw boekje niet aan de orde. Bij de opening van de nieuwe telpost in april 2014 kon wel worden volstaan met een korte 'update' van het vorige boekje.

Notulist Thomas Luiten, 2 mei 2011, foto Peter Meininger.

De overzichtstabellen van jaartotalen, fenologie, dagmaxima etc. werden echter zo omvangrijk, dat deze nauwelijks in een leesbare vorm gedrukt konden worden. Bovendien was al het materiaal nu ingevoerd, waardoor ook relatief snel een aantal grafieken kon worden geproduceerd en bewerkingen gedaan, zoals trends in de tijd, de mediane doortrekdatum en veranderingen hierin, seizoenspatronen etc. Daarom werd uiteindelijk toch gekozen voor een wat ambitieuzer aanpak: een samenvatting van het voorkomen van alle ooit vanaf de telpost waargenomen vogelsoorten! Een traditionele 'avifauna': een overzicht van alle vogelsoorten in 1981-2013. Per soort wordt een samenvatting gegeven van talrijkheid, periode van voorkomen, dagmaxima, hoogste jaartotalen, vroegste waarnemingen, trends in de tijd en in doortrekpatroon, vaak vergezeld van een of twee figuren en/of een foto.

Voorjaar op Telpost Breskens, -5 °C en 15 cm sneeuw, 24 maart 2013, foto Sjaak Schilperoort.

Breskens' Blues

Je komt altijd te laat je gaat altijd te vroeg
Je bent zelden op tijd en laat staan lang genoeg
Je mist steeds weer die soort, die een ander wel ziet
Wat ver weg wordt gescoord, dat vind je weer niet
Het vliegt als een tiet als je net werken moet
En je vraagt je soms af wat j'in hemelsnaam doet
Als de wind weer 'es waait uit noordwest midden mei
En je hebt voor zuidoost net een week of twee vrij
Breskens Breskens Breskens blues
Breskens Breskens blues

De koffie is sterk maar met liefde gezet
De koeken zijn zoet, maar de trek is weer pet
Je ou'hoert in de ruimte met deze of geen
Je hoopt op een Roodstuit maar ziet er geen één
Je trekt je terug als de natuur je roept
En net als dan eindelijk je gulp open floept
Dan vliegt er een orto ver weg op het strand
Daar sta jij beteuterd, je lul in je hand
Breskens Breskens Breskens blues
Breskens Breskens blues

De spannende kiek wordt bij nader inzien
Slechts een bruine, die heb je al tig keer gezien
En de wouwen, die zouden, die vliegen maar niet
Dan ben je al blij als je Beflijsters ziet
Dus de volgende dag toegegeven wat laat
Weet je als je aan komt wat je te wachten staat
En jawel hoor je hebt net een Lachstern gemist
Voor de zoveelste keer naast het potje gepist
Breskens Breskens Breskens blues
Breskens Breskens blues

Je komt altijd te laat je gaat altijd vroeg
Je bent zelden op tijd en laat staan lang genoeg
Een bootje wat eerder biedt zelden soelaas
Een bootje wat later en jammer, helaas,
Hij vloog boven 't dorp, even, de blauwe pijp
En dan bij het eksternest dus je begrijpt
Hij was echt geweldig zo was-ie nog nooit
De zoveelste soort die je weer hebt verklooit
Breskens Breskens Breskens blues
Breskens Breskens blues

Karel Leeftink, 2006

3 Een naam en een gezicht: de tellers van Breskens

Eric Martejn & Peter Meininger

De voorjaarstrek van vogels op Telpost Breskens kent zijn vaste patronen. Elke soort heeft zijn specifieke periode en vaak valt er in die periode ook iets te zeggen over het moment van de dag waarop de kans het grootst is de soort te zien. En voor de echte kenners valt er vaak ook te voorspellen langs welke route de soort over zee of door de Oud-Breskenspolder zal vliegen.

Ondanks die vaste patronen is het echter niet zo dat elk voorjaar er hetzelfde uitziet. En als je jarenlang elk voorjaar telt, zie je nieuwe soorten komen, andere soorten afnemen en sommige zelfs verdwijnen. Het is buitengewoon leuk om te zien dat het bij de tellers niet anders is.

De pioniers

Het begon op een mooie meidag eind jaren zeventig met een aantal vogelaars van de lokale natuurbeschermingsvereniging 't Duumpje. Alex de Meijer, zijn neef Etienne de Meijer, Pieter-Paul van

Laake en Eric Martejn - geïnspireerd door het artikel van Wedts de Swart (1971) over het fenomeen van gestuwde trek langs de West-Zeeuws-Vlaamse kust - telden Koekoeken en zwaluwen die laagvliend over het strand naar het noorden trokken. Het waren pioniers... de Kleine Plevieren na een recente ontgraving.

In de periode die volgde waren het steeds wisselende namen en aantallen van vooral leden van de Vogelwerkgroep van 't Duumpje: Frank de Bakker, Lucien Boerjan, Anton Bun, Huib van Iwaarden, Thijs Kramer (†), Pieter Simpelaar, Petrus van 't Westeinde (†) en jeugdleden zoals Eric Blaakman, Jacky Snoep (met dank voor de paptaarten) en Rob van Westrienen. Rob en Eric B. telden begin jaren tachtig een paar voorjaren intensief op het eind van hun middelbare schooltijd.

Ontwikkelingshulp

In 1981 nam Eric Martejn in het kielzog van zijn Limburgse vriendin Mirjam van den Brink de ervaren Limburgse trektellers van telpost 'De Haeselaar' bij Echt mee naar Breskens. Deze limbo-influx (Ruud Foppen, Frans Schepers, Ran Schols en Peter Verbeek) leerden ons dat de talrijke 'zangvogel *spec.*' wel degelijk te determineren waren als Boompieper, Heggenmus, Ortolaan of Grauwe Vliegenvanger. Er ging een wereld open.

Eerste tellingen vanaf Cadzand-Bad, ca. 1979.
Eric Martejn en Thijs Kramer, foto Frank de Bakker.

Sander Lilipaly, 30 april 1998, foto Peter Meininger.

Peter Meininger, 21 maart 2005, foto Guus van Duin.

En plotseling was er in 1984 die vroege Walcherse zwaluw... Sander Lilipaly, zittend tussen het lange gras, nauwelijks zichtbaar, mogelijk nog geen twaalf jaar oud. Hij bleef trouw komen, werd een vaste teller, een aanjager, promotor van het telformulier en het consequent noteren. Sander komt nog steeds elk voorjaar! En in zijn spoor was daar plotseling een grotere groep Walcherse vogelaars, waaronder Peter Braam, Gido Davidse, Arjen van Gilst, Arjen Ovaa, Erik Sanders, Paul van Tuil en Jaco Walhout. Iets later namen Christiaan Giljam, Tobi Koppejan, Koen Kuipers (†), Karel Leeftink, Rutger van Ouwkerk en Jos Tramper regelmatig de vroege boot. Walchenaren naar 'd'n

overkant' (van de Westerschelde): dan moest er echt wel wat te halen zijn! De Walcherse strategie was 's ochtends op de telpost, en 's middags naar 'het campinkje' bij de Zwartegatse Kreek, waar je liggend en dommelend in het gras ook roofvogels kon zien trekken.

Meer hulp van 'd'n overkant'

Ook Rob Sponselee uit Lewedorp sloot zich al vroeg aan, 8 mei 1987 om precies te zijn. Hij was toen de eerste Zeeuwse vogelaar met een 'pieper' (semafoon voor zeldzame vogels). De combinatie van 's nachts werken in de beveiliging en overdag tellen leverde hem de bijnaam 'de slapende nachtwaker' op.

Telpost Breskens, 1 mei 2011, foto Peter Verdurmen.

Thomas en Johannes Luiten, 26 april 1997, foto Peter Meininger.

Intussen had ook Peter Meininger (op 5 april 1986) na alle spectaculaire verhalen van Eric Martejijn de oversteek gewaagd. Het was waarschijnlijk liefde op het eerste gezicht want Peter en de telpost zijn tot op de dag van vandaag een hecht stel. Zonder Peter waren er nooit boekjes over Breskens verschenen. In 2002 - het laatste jaar van de (bijna) gratis veerdienst Vlissingen-Breskens - bezocht Peter de telpost meer dan 100 keer.

Met Peter kwam later ook Pim Wolf (1989). Pim ontwikkelde zich als de man in de vuurlinie van de dagelijkse tellingen en niet alleen door zijn haarkleur. Al gauw krijgt dit fenomeen de bijnaam 'Het Orakel'. Zijn voorspellende gave over welke zeldzaamheid nu weer langs kan komen is inmiddels vermaard. Zijn ogen en determinatiekwaliteiten ook! En is er bij aankomst van Pim geen plaats in de voorste gelederen van de telpost, dan maakt hij wel plaats!

Midden jaren negentig kwam er een nieuwe generatie jonge Walchenaren bij zoals Ies Goedbloed, Gerard Troost en Pieter Westerbeke. Voorop echter Thomas Luiten in mei 1995 als 7-jarige met zijn oudere broer Johannes en ook Corstiaan Beeke en zijn 9-jarige broertje Pieter. Thomas en Pieter konden staand op het bankje *nét* over het houten schot kijken en absorbeerden met rode oortjes veel kennis over vogels, maar ook vele andere levenswijsheden. Ze laten tot op de dag van vandaag een spoor van vele dagenlange tellingen achter zich en dito zeldzaamheden. Wat was Breskens zonder alle Walcherse vogelaars geweest? En met het woord 'prontje' hebben ze het Walchers dialect tot ver buiten Zeeland bekend gemaakt.

Ook de Bevelanders kwamen: Mark Hoekstein, Rob van de Leur (al in 1984 als jeugdige vogelaar op pad met Eric Martejijn) en Niels de Schipper.

Uit Oost-Zeeuws-Vlaanderen zijn de regelmatige tellers op één hand te tellen. Alex Wieland bleef niet altijd lang staan, maar stond er ook op mindere dagen.

Pim Wolf, 15 april 2009, foto Thomas Luiten.

Marcel Capello, Alain Kind, Jaap Kolijn en Wilfried Mahu ruilden hun Steltkluut regelmatig in voor een dagje Duumpje.

Goudhaantje en het 'Ted Sluijter-effect'

Ex-Pat Eric Marteyn ontpopte zich in de jaren negentig tot Goudhaantje. Er bestaat op Breskens geen grotere magneet voor zeldzaamheden dan Eric. Door een drukke baan en een overvloed aan hobby's ontbrak het hem aan tijd om

Ook de Vogelwerkgroep Schouwen-Duiveland bezocht de telpost. Hun imago is inmiddels vermaard: als zij naar de telpost komen kun je beter thuisblijven. Hoe goed de voorspelling aanvankelijk ook leek, wanneer zij de telpost naderen gelden andere wetten. Niet langer wordt het zuidoost 4 met 25 graden. In plaats daarvan komt regen, wind van zee, mist... Bij slechte trek op een theoretisch goede dag wordt zelfs het gezegde gezegd: *'Ted Sluijter denkt aan Breskens!'*.

Rinse van der Vliet, 15 april 2009, foto Thomas Luiten.

regelmatig mee te tellen, maar wanneer hij toch op de telpost verscheen wisten de overige tellers dat het raak was en werden uit voorzorg de CDNA-formulieren bij de hand gehouden. Treffend voorbeeld is de ochtend van 9 mei 1998. Eric is ontspannen aanwezig, maakt een praatje met Ko Smit en Peter in de (rustige) zuidoosthoek van de telpost en ontdekt al keuvelend, handen in de zak, een volwassen man Roze Spreeuw die uit het oosten komt aanvliegen: de eerste en nog steeds enige voor de telpost.

Landelijke roem

Met het bekender worden van Telpost Breskens vonden steeds vaker, veelal meerdaagse, 'influxen' plaats van vogelaars elders uit den lande, vaak gesticuleerd door Zeeuwse vrienden. Naast de genoemde Limburgers begin jaren tachtig waren er in het midden van de jaren negentig 'de Wageningers' (o.a. Jan-Joost Bakhuizen, Roelof de Beer, Bernd de Bruin, Aat Schaftenaar en Maarten van Steenis) en sinds die tijd ook vaak de 'Hagenezen' Garry Bakker, Rob Berkelder, Gerjon Gelling, Danny Laponder, Vincent van der Spek en Rinse van der

Erik van Winden, 15 april 2009, foto Thomas Luiten.

Magnus Robb, 24 april 2005, foto Peter Meiningen.

Vliet. Termen zoals 'blar', 'zippel', 'goppel' en 'boppel', die in de jaren tachtig alleen bij Den Haag gebezigd werden, worden nu regelmatig op Breskens gehoord. Het weinig respectvolle 'zwam' voor Zwartkopmeeuw wordt echter stevig de kop ingedrukt.

Op de voorgrond v.l.n.r. Pieter Beeke, Pieter Dhaluin, Thomas Luiten, les Goedbloed en Jaap Kolijn, 6 mei 2011, foto Corstiaan Beeke.

Velen lieten een diepe indruk achter: Magnus Robb, die ook zonder geluidsopnameapparatuur een bionisch oor bleek te bezitten, Erik van Winden die onvermoeibaar en onverstoorbaar over zee tuurt, Remco Hofland die soms vanuit een zitting in Middelburg nog in werkkleding (toga) op de telpost verscheen, Vincent de Boer en Roelf Hovinga die zelfs na de overweldigende aantallen trekvogels in Israël ook Breskens in hun hart sloten, Arjan Boele die grotere offers bracht dan menigeen wist, Jeroen de Bruijn, Ronald Jansen, Diederik Kok, Arnout Linckens, Frans Parmentier, Harry Smit, Michel Veldt en Han Zevenhuizen. Stuk voor stuk enthousiaste tellers die door hun soortenkennis, enthousiasme, intensief kijken over zee, 'tikken' met de handtellers en schrijven een zeer welkome bijdrage leverden aan de tellingen.

Paling en jaarlijsters

Amsterdammer Guus van Duin is een andere trouwe bezoeker die gedurende vele jaren minstens enkele malen per jaar zijn steentje bijdroeg, gewapend met een met handtikers beklede diatafel en een telefoon die na afloop van elk (tel)kwartier een luid 'kukeleku' liet horen. Hij verblijft sinds jaar en dag in Hotel De Vriendschap te Hoofdplaat en laat zich daar de lokale culinaire specialiteiten, waaronder de vetste paling van Zeeland, goed smaken. Mokum aan de Westerschelde.

Guus van Duin, 24 april 2005, foto Peter Meininger.

Na de jaarlijstsuccessen van Theodoor Muusse (1992) en 'de Wageningers' (1994) kwamen ook andere vermaarde jaarlijsters zoals Klaas Eigenhuis en Aart Vink regelmatig naar de telpost. Waar beter dan op Breskens kun je een aantal lastig te bezoeken soorten voor de jaarlijst 'meepakken', terwijl je geniet van langstromende piepers, kwikstaarten en zwaluwen? In de jaren negentig was Telpost Breskens de plek waar je een serieuze kans had op Roodstuitzwaluw. Jan Wierda stak er in 2000 een hele week in en werd pas op de laatste dag beloond.

Corstiaan Beeke, 6 mei 2011, foto Thomas Luiten.

En dan zijn er die 'mieterse vrienden', Gerard Ouweneel, Luuk Draaijer en Ben van der Velden (†). Elk voorjaar kwamen ze minstens een paar keer. In hun jeugd gingen ze fietsend naar de Beer, nu maakten ze cruises naar Antarctica. En hoezeer hun carrières en levens ook uiteenliepen, tenminste éénmaal per jaar was er de bedevaart naar Breskens. Nimmer alleen voor 'de soorten', maar vooral om de masaliteit van 'de trek' te ondergaan, en met stip op nummer 1 de Boerenzwaluw!

Internationale faam

De telpost kreeg ook bekendheid over de landsgrens. Natuurlijk werd Telpost Breskens ontdekt door de Vlamingen. In sommige jaren regelmatige en gewaardeerde gasten zijn o.a. Koen Verbanck en Glenn Vermeersch. Sinds 1999 is er Pieter Dhaluin, een buitengewoon kundige en aangename Vlaming, die vele uren op zijn naam heeft staan.

Vanaf begin jaren negentig klonk ook de Franse taal. Aanvankelijk vonden we dat ze ons uitzicht behoorlijk belemmerden, die 'Fransen'. Een groeiend groepje Franstalige Belgische en Franse vogelaars veroverde hun eigen plek, ingeklemd tussen paaltjes en fietspad aan de zuidflank van de telpost. We vonden ze maar raar: ze schudden handen en kusten elkaar bij aankomst en vertrek, spraken Frans, sjouwden enorme picknickmanden mee en er was aanvankelijk weinig communicatie met de Nederlandse tellers. Maar wát verdienen ze hun plaats! Het bleken stuk voor stuk scherpe waarnemers en nog aardig bovendien. Voor de tijdige ontdekking van menig Roodstuitzwaluw door Nicolas Selosse, de legendarische man Steppekiekendief door Jacques-André Leclercq ('Paaalid 'arrierrr!!!') en het geduldig 'tikken' van eindeloze stromen Graspiepers door Christophe Gruwier geldt een warm: *'merci beaucoup!'*

Duitse tellers zijn een zeldzaamheid. Met uitzondering van jonge Jochen Heimann, al sinds jaar en dag Duumpjelid en op zijn vakantie altijd actief in de streek en ook op telpost.

David Walker komt er speciaal voor over uit het Verenigd Koninkrijk, voor de eerste keer in 2001. In het boekje de VerTelpost beschrijft hij zijn topdagen in 2005 onder het kopje *'The Breskens Experience'*.

Pieter Dhaluin, 6 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Nicolas Selosse en Christophe Gruwier, 17 maart 2004, foto Pim Wolf.

Pim Wolf, Sander Lilipaly en Peter Meininger, Breskens voorjaar 2009, foto Gerard Troost.

...en nog vele anderen

Stond je vroeger op een voorspelbare topdag in mei nog met een handjevol mensen, tegenwoordig zijn ware invasies van 100-150 bezoekers geen uitzondering, hoewel 'concurrentie' van de telposten Kamperhoek ('Klein Breskens') en Eemshaven (door sommigen en geheel ten onrechte 'Groot Breskens' genoemd) de laatste jaren zorgt voor dalende bezoekersaantallen (maar dat vinden we niet onrustbarend...).

Dan zijn er nog de talloze vogelwerkgroepen, KNNV-afdelingen, jeugdbonden, Clubs van Vogelkundigen, die – bij voorkeur allemaal tegelijkertijd – een weekendje 'Breskens' doen. Gezellig! En bovendien: klapstoel op een strategische plek, lekker kletsen en de goede soorten aangewezen krijgen! Wat wil je nog meer?

Voor al deze niet nadere gedetermineerde en genoemde mensen: jullie komst werd net zo gewaardeerd! Ook jullie verhaal bij thuiskomst draagt bij aan het verhaal van het fenomeen 'Telpost Breskens'. Een fenomeen dat hopelijk blijft voortbestaan en nooit de status van een legende zal bereiken.

P.S. Zoals er nog altijd die vogelsoorten zijn, die we hopen te zien, die mogelijk moeten zijn, waar we ook steeds over praten en praten en praten, zo zijn er ook die vogelaars, die er al lang eens geweest moesten zijn, maar nog steeds schitteren

door afwezigheid op de presentielijst. Ze zijn de 'Scharrelaars' onder de vogelaars. Eens komen ze ook naar Breskens: Rob Bijlsma, Chiel Jacobusse, Robert Kwak, Jos Kuipers, Kees Koffijberg en... We gaan ze zeker uitnodigen voor 5 april:

'a once in a lifetime experience'.

Eric Martejijn, 1 mei 2011, foto Peter Verdurmen.

Rob van Westrienen, 6 mei 2011, foto Thomas Luiten.

*Telpost Breskens, 1 mei 2011, v.l.n.r. o.a. Pim Wolf, Robert van Tiel, Jaco Walhout, Pieter Dhaluin en Eric Martejn.
Foto Peter Verdurmen.*

*Vroege tellers, 1 mei 2013 05.30 uur. V.l.n.r. Thomas Luiten, Corstiaan Beeke, Pieter Beeke en Jaap Koliijn.
Foto Thomas Luiten.*

4 Voorjaren 2006-2013 samengevat

Thomas Luiten

Voorjaar 2006

De eerste tellingen werden gedaan in januari (twee dagen). In februari werd op zeven dagen geteld, in zowel maart als april op 16 dagen, in mei op 18 dagen en in juni op negen dagen. Gedurende 355 teluren werden dit voorjaar ongeveer 304 000 trekvogels geteld.

Januari/februari

Januari en februari verliepen relatief koud; de maximumtemperatuur kwam niet uit boven de 10 °C. De beste dag was 19 februari; met een matige oostenwind passeerden 700 Kieviten, 300 Houtduiven en de eerste Grutto's en Zwartkopmeeuwen (twee).

Maart

Medio maart brak een periode aan waarin de wind geregeld uit de 'goede' hoek waaide: tussen zuidoost en noordoost. Tussen 12 en 20 maart passeerden onder meer twee Europese Kanaries, een Rode Wouw, een Ruigpootbuizerd, een Grauwe Gors, een Kuifleeuwerik en op 15 maart de eerste Zomertalingen (4) en Strandplevieren (2). Het mannetje Krooneend op de 19^e betrof de derde

waarneming voor de telpost. Op 15 maart werden daarnaast goede aantallen geteld van Kluut (497), Boomleeuwerik (68) en Rietgors (1948). Harde noordoostenwind bracht op 18 maart mooie trek van Tureluurs (775). Onder dezelfde weersomstandigheden passeerden op 21 maart 994 Aalscholvers, 623 Pijlstaarten en 1492 Grutto's.

Vrijdag 25 maart was een topdag. De combinatie van zuidoostenwind met een regenfront zorgde voor de passage van 34 900 Vinken in slechts anderhalf uur tijd. Met het wegtrekken van het regengebied was de vinkenstroom plotseling 'opgelost'. De regen zorgde ook voor mooie trek van Kokmeeuwen (12 935) en diverse soorten steltlopers, waaronder Goudplevier (1464), Bonte Strandloper (2143), Grutto (466) en Tureluur (550). Tijdens de droge momenten passeerden die dag hoge aantallen van Blauwe Reiger (187), Boomleeuwerik (205), Witte Kwikstaart (1150), Grote Gele Kwikstaart (109) en Rietgors (1550) en werden een Purperreiger, een Rode Wouw, vijf Kraanvogels en een Grauwe Gors opgemerkt.

Topdrukte, 3 mei 2008, foto Peter Meininger.

April

Hierna volgde een periode met overheersende (zuid)westenwinden, die tot medio april aanhield. Op 15 april stond een zwakke tot matige oostenwind. Naast de eerste golf zwaluwen (1213 Oeverzwaluwen en 2513 Boerenzwaluwen) en Gierzwaluwen (201) passeerden negen Purperreigers, een Morinelplevier, 383 Regenwulpen, twee Poelruiters, een Grote Burgemeester, twee Reuzensterren, twaalf Beflijsters, een Grauwe Gors en de eerste Boomvalken (4) en Koekoek.

Ook de tweede helft van april werd gedomineerd door 'verkeerde' wind. De hoogtepunten in deze periode waren twee Europese Kanaries, een Zwarte Wouw op de 18^e, een vroege Wielewaal op de 20^e, een Grauwe Kiekendief, een Grote Pieper en een Buidelmees op de 23^e en twee Temmincks Strandlopers en een Grauwe Gors op de 27^e. Doortrek van Dwergmeeuwen was zichtbaar op de 22^e (542) en 24^e (734).

Mei

De derde Poelruiter van het seizoen vloog langs op 1 mei. Ondanks (of juist dankzij) zuidenwind en de passage van een regenfront werden die dag ruim 8200 Gierzwaluwen geteld.

De dag erna, 2 mei, draaide de wind van zuid naar zuidoost. Naast een Zwarte Ooievaar passeerden veel roofvogels, waaronder drie Zwarte Wouwen, 32 Bruine en 19 Blauwe Kiekendieven, 54 Torenvalken, een Roodpootvalk en 21 Boomvalken. In de ochtend passeerden weinig zwaluwen (500 Boerenzwaluwen tot 12:00 uur), maar naarmate de middag vorderde namen de aantallen zwaluwen toe. Omstreeks 18:00 uur barstte de trek van Boerenzwaluwen echt los met een constante stroom van zwaluwen langs de dijk, die zich later in de avond verplaatste naar de akkers in het binnenland. De teller eindigde die dag op 24 875 Boerenzwaluwen, waarvan ruim 10 000 (!) vogels passeerden in het laatste uur voor zonsondergang.

Een tweede kalenderjaar vrouw Steppekiekendief passeerde de telpost op 3 mei, maar werd pas achteraf gedetermineerd aan de hand van foto's. Andere hoogtepunten die dag waren een Kwak, twee Kuifleeuweriken en een Roodstuitzwaluw.

Een warme oostenwind zorgde voor een prachtige telling op 4 mei. Naast hoge aantallen Boerenzwaluwen (10 129), Huiszwaluwen (1084), Boompiepers (401) en Bruine Kiekendieven (83) werden tal van schaarse soorten gezien, waaronder een Zwarte Ooievaar, vijf Zwarte Wouwen, zes Grauwe Kiekendieven, een Roodpootvalk, een Morinelplevier, een Roodstuitzwaluw, twee Duinpiepers, een Graszanger, vier Wielewalen, een Ortolaan en maar liefst zes Grauwe Gorzen.

Tussen 5 en 8 mei passeerden verder twee Zwarte Wouwen, Grauwe Kiekendief, Roodpootvalk, Grote Burgemeester, drie Roodkeelpiepers, Duinpieper, vijf Wielewalen en Grauwe Gors; de zevende Kortteenleeuwerik voor de telpost vloog langs op de 8^e.

Hierna leek het min of meer 'gedaan' te zijn met de voorjaartrek; grote aantallen trekvogels werden niet meer geteld. Bijzonderheden tot eind mei waren een Zwarte Wouw, Rode Wouw, Grauwe Kiekendief, Roodkeelpieper en Lachstern.

Juni

Doortellen tot in juni kan soms nog leuke resultaten opleveren. Met de juiste wind is nog sprake van gerichte trek

van Gier- en Huiszwaluwen en Noordse Kwikstaarten. Watervogels als Bergeend en Krakeend starten met de ruitrek. Opmerkelijk dit jaar waren een Topper op de 4^e, Zomertalingen op de 5^e (2) en 6^e (2), Purperreigers op de 7^e, 9^e en 11^e, een Wielewaal op de 7^e, drie Koereigers en een Kwak op de 9^e, Europese Kanaries op de 10^e (2) en 11^e, een Grauwe en Blauwe Kiekendief, vier Boomvalken en vier Kruisbekken op de 11^e en tot slot een Zwarte Ooievaar op de 12^e.

Voorjaar 2007

De telpost werd in februari bemand op acht dagen, in maart op 13 dagen, in april op 24 dagen, in mei op 16 dagen en in juni op twee dagen. In totaal werden 385 teluren gemaakt, waarin het relatief lage aantal van 278 000 vogels werd geteld. Nieuw voor de telpost waren Ralreiger (twee vogels op 12 april) en Arendbuizerd (14 mei).

Februari

Na de eerste officiële telling op de 10^e werden op de 15^e, naast twee Smellekens, mooie aantallen Kieviten (4410) en Veldleeuweriken (788) geteld. Serieuze trek van Rietgorzen werd waargenomen op de 16^e (240) en 17^e (340). Een Grote Pieper passeerde op de 27^e.

Maart

Als gevolg van overheersende westenwinden verliep de voorjaartrek in de eerste drie weken grotendeels onopgemerkt. Het melden waard zijn de waarnemingen van een Kuifleeuwerik op de 4^e en de eerste Oeverzwaluw op de 12^e.

*Boomvalk, Telpost Breskens, 1 mei 2007,
foto Corstiaan Beeke.*

Vanaf 25 maart waaide de wind eindelijk uit oostelijke hoek en leek de voorjaarstrek eindelijk op gang te komen. Soorten die het in de laatste week van maart goed deden waren Grote Gele Kwikstaart (22 op de 25^e), Zwarte Kraai (219 op de 25^e), Tureluur (2441 op de 26^e), Blauwe Reiger (214 op de 27^e) en Kluut (706 op de 27^e). Op 31 maart passeerden 23 Bruine Kiekendieven, ruim 3300 Graspiepers en 870 Kneuen. De krenten in de pap waren een Sneeuwgorst (schaars op de telpost), twee Europese Kanaries, een Kraanvogel en de eerste Purperreiger op de 28^e.

April

Een vroege golf Graspiepers (11 514 ex) passeerde op 2 april; dergelijke aantallen worden normaliter pas vanaf de tweede week van april geteld. Die dag trokken ook zes Kraanvogels langs. De zesde Kleine Burgemeester voor de post werd gezien op de 11^e.

Van 12 april tot en met 14 april stond een matige oost- tot noordoostenwind. Het absolute hoogtepunt in die periode waren de twee Ralreigers die op 12 april in oostelijke richting over de Westerschelde vlogen; de eerste voor de telpost en de vroegste waarneming van deze soort in Nederland ooit. Overige hoogtepunten

deze periode waren twee Koereigers, een Zwarte Wouw, een Rode Wouw, zeven Kraanvogels, een Strandleeuwerik, 44 Beflijsters (waarvan 37 op de 13^e), een Graszanger en tien Europese Kanaries. Daarnaast werden de eerste waarnemingen gedaan van Gierzwaluw en Boomvalk (12^e), Koekoek (13^e) en Duinpieper en Paapje (14^e) en was er op de 13^e goede trek van onder meer Witgatje (82) en Graspieper (12 184).

In de laatste decade van april waaide de wind opnieuw geregeld uit een oost- tot noordoostelijke hoek. In combinatie met een stijgende temperatuur resulteerde dat in een aantal goede dagen. De trek van Graspiepers was over haar hoogtepunt heen (5460 op de 21^e), maar er was goede trek van steltlopers op de 29^e (268 Regenwulpen, 640 Tureluurs, 296 Groenpootruiters) en 30^e (1780 Rosse Grutto's en 419 Regenwulpen). Verder stroomde deze periode een vloed van goede soorten over de telpost, waaronder maar liefst 75 Kleine Zilverreigers, 37 Purperreigers, drie Grauwe Kiekendieven, acht Zwarte Wouwen, Kraanvogel, vier Lachsterns, vijf Reuzensterns, Kuifleeuwerik, twee Buidelmezen, Roodstuitzwaluw op de 21^e, Hop en Grote Pieper op de 25^e, vier Morinelplevieren op de 27^e en Bijeneter en Graszanger op de 28^e. Een Kleine of Grote Grijze Snip in zomerkleed die op de 22^e recht over de telpost vloog, werd helaas niet gefotografeerd.

Mei

De aanhoudende oostenwind leverde op de eerste dagen van de meimaand prachtige gestuwde trek op van zwaluwen en Gierzwaluwen: 5325

Boerenzwaluwen en 9934 Gierzwaluwen op 1 mei en 7365 Boerenzwaluwen op 2 mei. Op de 1^e werden hiertussen twee Roodstuitzwaluwen opgemerkt. Het melden waard zijn verder drie Zwarte Wouwen, 54 Bruine, zes Blauwe en zes Grauwe Kiekendieven, twee Morinelplevieren, twee Lachsterns en een Grote Pieper op 1 mei en een Koereiger, een Zwarte Wouw, twee Grauwe Kiekendieven, vijf Kraanvogels en vier Lachsterns op 2 mei.

Na deze dagen draaide de wind naar het noorden. In de rest van de meimaand werkte het weer niet echt mee, met uitzondering van 13 mei. Naast de enige Ortolaan van het seizoen passeerden die dag ruim 8700 Boerenzwaluwen. De beste soort van het seizoen moest echter nog komen; op 14 mei vloog een Arendsbuizerd langs de telpost (ook gefotografeerd). De vierde Witvleugelstern voor de telpost werd genoteerd op 24 mei.

Torenvalk, Telpost Breskens, 2 mei 2007, foto Corstiaan Beeke.

Juni

Op 18 juni hing een groep van 61 Vale Gieren enkele uren rond ten zuiden van de telpost.

Voorjaar 2008

Het voorjaar van 2008 is de boeken ingegaan als een topjaar, dankzij verschillende perioden met oostenwind in april en mei. Hoogtepunt was de massale graspiepertrek in de derde week van april (431 000 ex tussen 19 en 22 april). Ook spectaculair was de zwaluwentrek in mei; voor het eerst werden in één voorjaar meer dan 100 000 Boerenzwaluwen geteld. Ook passeerden veel roofvogels; nieuwe jaarrecords werden genoteerd van Zwarte Wouw, Rode Wouw, Blauwe Kiekendief, Visarend, Torenvalk, Boomvalk en Smelleken. In totaal werden 492 teluren gemaakt, waarin het bovengemiddelde aantal van 859 000 vogels werd geteld. De telpost was bemand op twee dagen in januari, tien in februari, tien in maart, 26 in april, 26 in mei en twee in juni.

Graspieper, Telpost Breskens, 21 april 2008, foto Thomas Luiten.

Amerikaanse Goudplevier (collage), Telpost Breskens, 20 april 2008, foto Jacques Leclercq.

Januari/februari

In het vroege voorjaar werden op verschillende dagen juveniele Middelste Jagers waargenomen vanaf de telpost; achterblijvers van de influx in het najaar van 2007. In februari kwam de voorjaartrek voorzichtiger op gang, met kleine aantallen van de gebruikelijke februariersoorten: Houtduif, Veldleeuwerik, Kauw en Rietgorzen. Op 9 februari passeerden twee IJsgorzen en een Grote Pieper, die inviel ten oosten van de telpost. Een Bokje vloog langs op de 23^e.

Maart

De eerste helft van maart verliep ronduit saai. Pas op 15 maart barstte de voorjaartrek los, met goede trek van Witte Kwikstaarten (1490), Vinken (15 815) en Rietgorzen (1042) en de eerste waarnemingen van Strandplevier, Oeverzwaluw (10), Boerenzwaluw (3) en Huiszwaluw (de vroegste ooit).

Tijdens en na passage van een regenfront werden op 27 maart, door één teller en in slechts twee uur tijd, 15 450 Vinken geteld. De telling van 23 800 Vinken op de Fonteintjes, België, doet vermoeden dat de vinkestroom langs Breskens sterk onderteld is.

Met een matige zuidenwind passeerde op 31 maart het eerste golfje Boompiepers

(10) en Gele Kwikstaarten (45), was er goede trek van Witte Kwikstaart (1590) en Kauw (2850) en werden twee Rode Wouwen, twee Kraanvogels, een Graszanger, een Buidelmees en een Klapekster gezien.

April

Voor goede trek moest gewacht worden tot 16 april, toen een periode aanbrak van zonnige weersomstandigheden en een wind die overwegend uit de oost-tot noordoostelijke hoek waaide. Het meest opmerkelijk was de goede graspiepertrek in deze periode. Tot 21 april waren de aantallen nog relatief bescheiden met bijna dagelijks 10 000 tot 20 000 trekkers. Daarna barstte het pas echt los, met 131 980 vogels op 21 april en een tweevoud daarvan op 22 april (267 710 ex). Op beide dagen begon de trek een kwartier na zonsopgang en vlogen de Graspiepers tot iets na het middaguur in een constante stroom oostwaarts, veelal over de akkers door het 'binnenland'. Het fenomeen vertoonde opvallende gelijkernis met de memorabele periode uit het topjaar 2003, toen tussen 12 en 18 april ruim 830 000 Graspiepers werden geteld. Ook toen volgden de beste dagen na een periode van aanhoudende oostenwind in België en Frankrijk en vlogen de meeste Graspiepers op geringe hoogte door het binnenland.

Naast het graspiepergeweld werden goede aantallen genoteerd van Lepelaar (146 op de 20^e), Witgat (112 op de 17^e), Regenwulp (812 op de 19^e en 682 op de 20^e), Zwartkopmeeuw (171 op de 20^e) en Oeverzwaluw (1503 op de 20^e). Daarnaast passeerden in deze periode 30 Purperreigers, twee Zwarte Wouwen, drie Rode Wouwen, vijf Grauwe Kiekendieven, vijf Visarenden, 54 Smellekens (waarvan 25 op de 21^e), 62 Boomvalken, een Roodpootvalk, vijf Kraanvogels, vijf Morinelplevieren, een Lachstern, twee Reuzensterns, negen Velduilen, vier Roodkeelpiepers, een Duinpieper, 134 Bepijlsters, een Graszanger, elf Europese Kanaries (alle op de 20^e), twee Grauwe Gorzen en twee vroege Ortolanen. Echte 'high-lights' waren de (gefotografeerde!) Amerikaanse Goudplevier op de 20^e (de tweede voor de post) en een adult vrouwtje Steppiekiekendief op de 22^e.

*Grote Zilverreiger, Telpost
Breskens, 20 april 2008,
foto Michel Veldt.*

Ook in de laatste week van april kwam de wind geregeld uit de goede hoek, wat resulteerde in mooie aantallen van Gierzwaluw op de 26^e (1075) en van Boerenzwaluw (3998) en Boompieper (485) op de 27^e. Overige hoogtepunten bestonden uit onder meer een Poelruiter op de 26^e, vijf Duinpiepers op de 27^e, vijf Zwarte Wouwen op de 30^e en Roodstuitzwaluwen op de 27^e en 30^e.

Mei

Na twee dagen met zuidwestenwind (wel de derde Kerkuil voor de telpost op 1 mei) brak op 3 mei opnieuw een periode aan met langdurige oostenwind, wat resulteerde in fantastische voorjaarsrek en een scala aan schaarse en zeldzame soorten. Het meest opmerkelijke was de sterke zwaluwentrek: tot 11 mei werden ruim 78 000 Boerenzwaluwen geteld, waarmee voor deze soort een nieuw jaarrecord werd neergezet. De beste dag was 5 mei met 17 062 trekkers, maar ook op 3, 6, 7 en 8 mei werden steeds meer dan 10 000 ex geteld. Ook de andere soorten zwaluwen deden het goed, zoals op 3 mei (9663 Gier-, 1440 Oever- en 1439 Huiszwaluwen) en 5 mei (7307 Gier-, 1235 Oever- en 1292 Huiszwaluwen). Niet minder dan acht Roodstuitzwaluwen werden opgemerkt, waarvan drie op 3 mei.

Dagen met duizenden Gele Kwikstaarten lijken steeds zeldzamer te worden. De doortrekpiek van deze soort ligt weliswaar in de eerste decade van mei, maar gelet op de omstandigheden werden relatief lage aantallen genoteerd. De beste dagen waren 6 en 9 mei met beide ca. 1100 trekkers. Het merendeel betrof Noordse Kwikstaarten.

Bijeneters passeerden op 4 mei, 5 mei (zeven) en 7 mei. Een Roodkopklauwier vloog op 5 mei langs de nabijgelegen Clethemspolder en op 8 mei werd daar door diverse waarnemers een ter plaatse (en goed beschreven) Kalendarleeuwerik gezien. Beide soorten werden echter

Rosse Grutto's, Zilverplevieren en Tureluur, Telpost Breskens, 3 mei 2008, foto Thomas Luiten.

niet opgepikt vanaf de telpost zelf. Van een Kortteenleeuwerik op 5 mei werden foto's en geluidsopnamen gemaakt. Even zeldzaam op de telpost waren de Kleine Burgemeester en Witvleugelstern op de 9^e.

Tot en met 12 mei bestond de oogst verder uit 37 Purperreigers, twee Casarca's, 16 Zwarte Wouwen (waarvan zeven op de 4^e), vier Rode Wouwen, acht Grauwe Kiekendieven, een mogelijke Steppiekiekendief, 12 Visarenden (waarvan zeven op de 9^e), 15 Roodpootvalken, 81 Smellekens, zes Kraanvogels, twee Morinelplevieren, twee Grote Burgemeesters, vier Lachsterns, twee Kuifleeuweriken, 16 Duinpiepers, twee Roodkeelpiepers, een 'out-of-season' Pestvogel op 4 mei, een Buidelmees, 37 Wielewalen, zeven Europese Kanaries, zeven Oortolanen en twee Grauwe Gorzen.

De combinatie van noordoostenwind en regen staat bijna garant voor goede steltloper trek, zoals op 17 mei. Naast twee Casarca's en twee Toppers werden die dag 330 Bontbekplevieren, een Morinelplevier, 520 Zilverplevieren, 2780 Kanoeten, 220 Drieteenstrandlopers, 820 Tureluurs en 170 Steenlopers geteld.

Alsof het voorjaar nog niet goed genoeg was geweest, brak op 20 mei opnieuw een periode aan met oostelijke windstromingen. Dit leverde mooie aantallen Huiszwaluwen op: 1360 ex op de 20^e, 1120 op de 22^e, 1480 op de 23^e, 2730 op de 24^e en 1680 op de 25^e. Spectaculaire trek van Gierzwaluwen was er op de 24^e (8800 ex, het merendeel na 15:00 uur) en 25^e (18 330 ex, de op twee na beste dag ooit). Op de laatstgenoemde datum was sprake van een constante stroom 'Giertjes' vanaf 09:00 uur. Na 11:45 uur brak het wolkendek open en kwamen de vogels in zeer grote, foeragerende groepen langs, soms op de grote hoogte.

Roofvogels trokken nog in redelijke aantallen langs, zoals op 23 mei (42 Bruine Kiekendieven en 44 To-renvalken). Tot en met 25 mei passeerden verder tien Wespendieven, twee Zwarte Wouwen, een Steppiekiekendief (op de 22^e), een Grauwe Kiekendief, drie Visarenden, twee Roodpootvalken, 23 Smellekens, een Kuifleeuwerik,

Grote Bonte Specht, Telpost Breskens, 1 april 2009, foto Thomas Luiten.

twee Duinpiepers, vier Roodkeelpiepers, een late Beflijster op de 24^e, een Graszanger, acht Wielewalen, vier Appelvinken en twee Ortolanen. Na deze periode was het voorjaar 2008 dan eindelijk ten einde.

Voorjaar 2009

In het voorjaar van 2009 werd geteld op drie dagen in januari, zeven in februari, 14 in maart, 23 in april en 19 in mei. Er werden ruim 371 000 vogels geteld, verdeeld over 378 teluren. Met name april was zeer onderhoudend, met goede trek en een vloed aan schaarse en zeldzame soorten.

Januari/februari

De maanden januari en februari verlieden over het algemeen koud en met weinig oostenwind, waardoor van voorjaarstrek nog nauwelijks sprake was. Een ongeduldige teller noteerde op 26 januari al 110 Veldleeuweriken en een IJsgors.

Vanwege de onregelmatige telfrequentie in het vroege voorjaar blijft de doortrekpiek van Grauwe Ganzen in februari vaak onopgemerkt. Op 14 februari werden in de namiddag tussen 17:00 en 18:30 uur

3980 naar noordoost vliegende Grauwe Ganzen geteld; direct de op één na beste dag ooit.

Opmerkelijk waren 14 Ooievaars op 26 februari en een Rode Wouw, een Havik en een Grauwe Gors op 28 februari.

Maart

Oostenwind zorgde voor een uitstekende voorjaarstelling op de 1e: 1520 Goudplevieren, 40 Boomleeuweriken, 410 Veldleeuweriken, 360 Graspiepers, 180 Witte Kwikstaarten, 160 Groenlingen, twee Sneeuwgorzen, 1880 Rietgorzen en een recordaantal Pimpelmezen (171). Na deze vliegende start draaide de wind weer naar westelijke richtingen.

Op de 11^e passeerden een Grauwe Gors en de eerste Zomertalingen (twee), op de 13^e de eerste Kleine Plevier, een Graszanger en zeven Appelvinken en op de 14^e een Grauwe Gors en mooie aantallen van Witte Kwikstaart (970) en Rietgors (510).

Een goede dag was 18 maart met onder meer 17 Zomertalingen, 44 Buizerds, twee Slechtvalken, een vroege Kleine

Beflijster, Telpost Breskens, 10 april 2009, foto Arjan Boele.

Boomvalk, Telpost Breskens, 11 mei 2009, foto Thomas Luiten

Strandloper, 4660
Kokmeeuwen,
vier Oever- en acht

Boerenzwaluwen, 480

Kneuen en opnieuw een recordaantal Pimpelmezen (195). Op de 19^e passeerden nog eens 26 Zomertalingen (een nieuw dagrecord), 250 Slobeenden, 1450 Bonte Strandlopers en 500 Kneuen. De rest van de maand leverde weinig zichtbare trek op.

April

Noordoostenwind op de 2^e leverde mooie aantallen op van Kleine Plevier (11), Witgat (99) en Kleine Mantelmeeuw (2038). Die dag passeerden ook 22 Zwarte Mezen, een schaarse doortrekker op de telpost.

De combinatie van een hoge temperatuur (17 °C) en zuidoostenwind zorgde voor een mooie telling op 6 april. Naast recordaantallen

van Zwarte Kraai (464) en Ekster (60) passeerden vier Purperreigers, een Zwarte Wouw, 52 Bruine Kiekendieven, een Reuzenster, een Klapekster, vier Europese Kanaries, 926 Kneuen, een Grauwe Gors en het eerste golfje Graspiepers (5194).

Na passage van een regenfront op 9 april – met overigens prima trek van Graspieper (8514) en Kneu (862) – draaide de wind naar ZZO-richting en volgde op 10 april een onvervalste 'topdag'. Nieuwe dagrecords werden geteld van Sperwer (137), Buizerd (76), Slechtvalk (acht) en Zwartkopmeeuw (224). Hoogtepunten waren een adult mannetje Stepekiekendief dat ter hoogte van de vuurtoren overstak naar Walcheren en twee

Roodstuitzwaluwen die 37
minuten daarvoor bij telpost
Fonteintjes (Zeebrugge)
waren gezien.

*Koekoek, Telpost Breskens, 24 april 2009,
foto Thomas Luiten.*

Tureluurs en Bonte Strandlopers, Telpost Breskens, 11 mei 2009, foto Thomas Luiten.

Verder was er goede trek van Graspiepers (23 337) en Boerenzwaluwen (1669) en passeerden onder meer zeven Purperreigers, vier Zwarte en twee Rode Wouwen, 52 Bruine en zes Blauwe Kiekendieven, twee Visarenden, 48 Torenvalken, zeven Smellekens, twee Boomvalken, vier Kraanvogels, twee Velduilen, een Kuifleeuwerik, een Baardmannetje, 34 Zwarte Mezen en zes Europese Kanaries. Niet eerder werden op één dag zoveel roofvogels geteld (346).

De volgende dag, 11 april, werden de tellers opnieuw verrast met een adult mannetje Steppekiekendief. Een vroege Draaihals, de derde ooit, vloog in westelijke richting langs de telpost en landde in 't Zandertje, het gehucht ten westen van de telpost. Andere hoogtepunten die dag waren vier Zwarte en twee Rode Wouwen, een Visarend, een Kuifleeuwerik, twee Grauwe Gorzen, een recordaantal Fitissen (18) en opnieuw een Baardmannetje.

Gierzwaluw, Telpost Breskens, 30 mei 2009, foto Thomas Luiten.

Vanaf 15 tot en met 25 april waaide de wind geregeld uit de oostelijke hoek. In deze periode was er goede trek van Regenwulp (497 op de 15^e en 422 op de 24^e), Gierzwaluw (3566 op de 25^e), Boerenzwaluw (3640 op de 15^e), Graspieper (23 746 op de 15^e en 28 858 op de 19^e), Boompieper (365 op de 25^e), Gele Kwikstaart (937 op de 25^e) en Sijs (328 op de 24^e). De tweede Dwerggors voor de telpost landde op de 15^e in een duindoorn en werd keurig gefotografeerd.

Een uitstekende roofvogeldag volgde op de 24^e: drie Zwarte Wouwen, 46 Bruine en 19 Blauwe Kiekendieven, een adulte vrouw Steppekiekendief, een Havik, 76 Sperwers, 61 Buizerds, 82 Torenvalken, 14 Smellekens en drie Slechtvalken. Op de 25^e volgden nog eens vijf Zwarte Wouwen, twee Grauwe en 14 Blauwe Kiekendieven, 12 Boomvalken en acht Slechtvalken.

Tot en met de 25^e bestond de oogst verder uit 39 Purperreigers (waarvan 21 op de 25^e), een Zwarte Ooievaar, vier Visarenden, vier Kraanvogel, een Morinelplevier, zes Reuzensterns en een Lachstern, een Kortteenleeuwerik op

Bontbekplevieren, Telpost Breskens, 12 mei 2009, foto Thomas Luiten.

de 25^e, vijf Duinpiepers (de eerste al op de 15^e), twee Graszangers, zes Europese Kanaries en drie Ortolanen op de 25^e.

De laatste dagen van april verliepen relatief rustig. Tot en met de 30^e werden nog zes Zwarte Wouwen en vijf Ortolanen genoteerd.

Mei

De eerste tien dagen van mei verliepen ronduit dramatisch: regenachtig en met veel zuidwestenwind. Een stevige noordoostenwind zorgde voor mooie steltloper trek op 11 mei (550 Bontbekplevieren, 934 Zilverplevieren en 1550 Kanoeten) en 12 mei (544 Bontbekplevieren, 754 Zilverplevieren, 817 Kanoeten, 492 Tureluurs en twee Morinelplevieren).

De volgende dag, 13 mei, was de wind verder naar het oosten gedraaid en werd

de meimaand nog enigszins 'gered'. Er was goede trek van Gierzwaluwen (5610), Boerenzwaluwen (13 621) en Huiszwaluwen (2478). Andere hoogtepunten waren drie Purperreigers, een Grauwe Kiekendief, een Visarend, 875 Bontbekplevieren, 1155 Tureluurs en vier Wielewalen.

De herkomst van de twee Roodhalsganzen op 14 mei is discutabel, maar officieel betrof het de eerste waarneming van deze soort voor de telpost. Die dag was er nog steeds goede zwaluwentrek (566 Oever-, 5163 Boeren- en 879 Huiszwaluwen) en passeerden een Zwarte Wouw, drie Temmincks Strandlopers, een Velduil, een Graszanger, vier Wielewalen en een Europese Kanarie.

In de tweede helft van mei werd op slechts vijf dagen geteld en werd maar weinig trek waargenomen.

Voorjaar 2010

Dit voorjaar werden 275 000 vogels geteld, verdeeld over (slechts) 226 teluren. De belangrijkste oorzaak van de lage telpostbezetting was het nagenoeg ontbreken van aflandige wind in mei. Dagen met oostenwind waren ook in de andere voorjaarsmaanden dun gezaaid. Er werd geteld op één dag in januari, drie in februari, 18 in maart, 18 in april, negen in mei en twee in juni. De beste soort was een Alpen gierzwaluw op 25 maart.

Januari/februari

De eerste Veldleeuweriken, Graspiepers en Rietgorzen begonnen eind januari/begin februari aan hun reis naar de broedplaatsen. Op 6 februari passeerden een Grote Zilverreiger en een IJsgors. Na een vorstperiode draaide op de 24^e de wind naar het zuiden en steeg de temperatuur. Kieviten reageerden direct en trokken die dag massaal door; in tweeëneenhalf uur werden door twee waarnemers 21 980 vogels geteld.

Maart

Door lage temperaturen en 'foute' wind werd in de eerste helft van maart weinig trek opgemerkt. De eerste dag met vrij goede trek was 16 maart met 1070 Kieviten, 264 Grutto's, 1769 Kauwen en 8990 Spreeuwen.

Dankzij een warme zuidenwind werden op de 18e de eerste zwaluwen gezien: één Boeren- en vijf Oeverzwaluwen. Ook was er goede trek van Houtduiven (2385),

Witte Kwikstaarten (550, waarvan zes Rouwkwikstaarten), Kauwen (2070) en Vinken (742); opmerkelijk was de passage van zes Zwarte Roodstaarten (dagrecord) en zeven Roodborsttapuiten. Goede trek van Witte Kwikstaarten was er op de 20^e (2339). De Boompieper van die dag was de vroegste ooit.

Eerste Gierzwaluw van het voorjaar, Telpost Breskens, 15 april 2010, foto Thomas Luiten.

Zuidoostenwind zorgde voor twee goede tellingen op 24 en 25 maart. Op de 24^e passeerden twee Reuzensterns (de vroegste ooit), 1971 Graspiepers, 1590 Witte Kwikstaarten (waarvan 24 Rouwkwikstaarten), de eerste Fitissen, 273 Ringmussen, twee Europese Kanaries, 427 Kneuen en 465 Rietgorzen. Een gelukkige waarnemer zag op de 25^e een Alpengierzwaluw naar oost vliegen over de veerhaven van Breskens; de vogel werd gemist vanaf de telpost... Overige bijzonderheden die dag waren acht Ooievaars, 39 Sperwers, vier Slechtvalken, een Europese Kanarie en opnieuw aardige aantallen Graspiepers (1701) en Witte Kwikstaarten (1222).

Maart leverde verder weinig aantallen op. Het noemen waard is de telling op 30 maart met onder andere een vroege golf Boerenzwaluwen (172), de eerste Huiszwaluw, een Bepijfster en een Grauwe Gors.

*Dwergmeeuwen, Telpost Breskens, 24 april 2010,
foto Thomas Luiten.*

April

Goede trek bleef ook uit in de eerste twee weken van april. Opmerkelijke waarnemingen waren een Kuifleeuwerik op 2 april, twee Zwarte Wouwen op 3 april, een Velduil op 6 april, een Zwarte Wouw op 7 april en een Grote Burgemeester op 11 april. Op 6 april passeerde tevens een Matkop of Glanskop; helaas werd de vogel niet in zit gezien waardoor de soort niet vastgesteld kon worden.

Van 15 t/m 19 april waaide de wind geregeld uit de oostelijke hoek. Graspiepers trokken massaal door op de 15^e (12 410) en 19^e (25 594). Mooie aantallen werden geteld van Witgat (113 op de 15^e), Regenwulp (300 op de 18^e en 394 op de 19^e), Lepelaar (129 op de 19^e) en Beflijster (16 op de 19^e). Hoogtepunten waren een Kuifaalscholver, een Bokje en een Buidelmees op de 15^e, drie Kraanvogels, twee Reuzensterns en een Hop op de 18^e en een Rode Wouw en een 3kj Grote Burgemeester op de 19^e.

De beste dag van dit voorjaar was 24 april. Met een warme oostenwind passeerden twee Zwarte Ooievaars,

drie Zwarte Wouwen, 95 Bruine en drie Grauwe Kiekendieven, een Visarend, 15 Smellekens, vier Reuzensterns (groep), een Hop, een Duinpieper en een Buidelmees. Goede trek was er van Regenwulp (500), Dwergmeeuw (787), Oeverzwaluw (2349), Boerenzwaluw (6721) en Graspieper (21 590). De derde Hop van het voorjaar vloog langs op de 25e, naast acht Purperreigers, een Zwarte en een Rode Wouw, een Grauwe Kiekendief, een Visarend, twee Morinelplevieren, een Wielewaal en 22 179 Graspiepers. Behalve deze twee uitschieters verliep eind april relatief rustig.

Mei

Mei 2010 was één van de slechtste ooit. De maand verliep koud en met veel noordenwind. Op 2 mei zorgden noord-oostenwind en regen voor zichtbare steltloper trek: 2291 Kanoeten, vijf Temmincks Strandlopers, 876 Rosse Grutto's, 732 Tureluurs en 105 Zwarte Sterns. De schamele oogst bestond verder uit een Parelduiker op de 6^e, een Visarend op 14 mei en een Grauwe Kiekendief en een Wielewaal op de 23e. De enige Ortolaan van het seizoen passeerde op de 26e.

*Reuzensterns, Telpost Breskens, 24 april 2010,
foto Thomas Luiten.*

Voorjaar 2011

In 2011 werd in totaal 303 uur gepost, waarin ongeveer 451 000 overtrekkende vogels werden geteld. De 42 teldagen waren verdeeld over januari (één), februari (twee), maart (13), april (16), mei (negen) en juni (één). Wat menig Breskensganger zich van dit voorjaar zal herinneren, is de spectaculaire steltloper trek in eind april/begin mei. Nieuwe (landelijke) dagrecords werden geteld van Groenpootruiter, Bosruiter, Zwarte Ruiter en Kanoet. Ook maart en april kenden verschillende perioden met oostenwind, wat het voorjaar ondanks de lage telpostbezetting redelijk 'completeet' maakte.

Januari/februari

Slechts drie tellingen werden verricht, waarin weinig trek werd geteld. Hoogtepunten waren 15 Fraters (tegenwoordig een zeldzaamheid) en een Grote Pieper op 13 februari.

Grutto's, Telpost Breskens, 15 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Maart

Opmerkelijk was de doortrek van Pimpelmezen in de eerste helft van de maand: 350 op de 7^e, 427 op de 8^e en 211 op de 12^e; ongetwijfeld het gevolg van de invasie van noordelijke vogels in het najaar van 2010. Mooie aantallen werden geteld van Grutto (771 op de 7^e), Buizerd (49 op de 8^e) en Kauw (7015 op de 8^e). Vooral in het midden van de maand waaide de wind geregeld uit de (zuid)oostelijke hoek. Op 12 maart zat de lucht vol met Goudplevieren (4077), Houtduiven (2544), Spreeuwen (17 240), Ringmussen (328), Vinken (2585)

en Rietgorzen (1535) en werden hoge aantallen geteld van IJsgors (14) en Geelgors (negen). Ook Witte Kwikstaarten (840 op de 15^e) en Groenlingen (404 op de 16^e) piekten in deze periode. De eerste zomergasten druppelden binnen, zoals 15 Tjiftjaffen en twee Oeverzwaluwen op de 12^e. Verrassend waren de drie Kroon-eenden op 15 maart.

Een vroege golf Oeverzwaluwen (119) passeerde op 24 maart; niet eerder werden zoveel zwaluwen zo vroeg in het voorjaar geteld. De trek die dag was goed en gevarieerd, met onder andere 225 Slobeenden, 38 Bruine Kiekendieven, twee Bokjes, een Kuifleeuwerik, een Buidelmees en de eerste Regenwulp, Grote Sterns, Huiszwaluw en Beflijster. Op 26 maart was er goede trek van Wintertaling (646), Slobeend (312), Kluut (987) en Bonte Strandloper (2687). Overige hoogtepunten waren IJsgorzen op de 26^e (19) en 29^e (9), Bonte Kraaien op de 24^e en 29^e, twee Strandleeuweriken op de 27^e en een Witkopstaartmees op de 29^e. Kraanvogels verschenen op de 7^e, 8^e, 15^e (vijf), 22^e en 29^e (drie).

Regenwulpen, Telpost Breskens, 20 april 2011, foto Thomas Luiten.

April

April begon goed met een spectaculair dagrecord van de Keep op 2 april (3384, een verviervoudiging van het oude record). Met een warme, vrij krachtige zuidoostenwind passeerden ook veel zwaluwen (270 Oever- en 582 Boerenzwaluwen), 10 427 Graspiepers, 1076 Kneuen, 14 Purperreigers, zeven Europese Kanaries en een Grauwe Gors. De eerste twee weken verliepen verder relatief rustig. Uitzonderlijk vroeg was de Bijeneter op 9 april (ook gefotografeerd). Een dag later, 10 april, passeerden 18 Purperreigers, drie Reuzensterns en 11 Beflijsters. Een goede kandidaat Balkankwikstaart (klassieke roep, gitzwarte kopkap) kon helaas niet 'hard' worden gemaakt.

Boomvalk, Telpost Breskens, 30 april 2011, foto Corstiaan Beeke.

Lepelaars, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Een periode met oostenwind brak aan op de 18^e en duurde tot de 24^e. De doortrek van Graspiepers piekte met dagelijks 15 000 tot 20 000 trekkers. Hoge aantallen werden geteld van Regenwulp (720 op de 18^e), Oeverzwaluw (1167 op de 18^e) en Beflijster (24 op de 19^e). Daarnaast passeerde een scala aan schaarse soorten, waaronder 39 Purperreigers (waarvan 18 op de 19^e), twee Rode en negen Zwarte Wouwen (waarvan zeven op de 22^e), drie Grauwe Kiekendieven, vijf Visarenden, vier Kraanvogels, zeven Morinelplevieren, een Lachstern, vijf Velduilen, twee Roodstuitzwaluwen, een Bijeneter, een Roodkeelpieper, een Grote Pieper, en vijf Duinpiepers, een Buidelmees, een Klapekster en drie Ortolanen.

Na een week van overwegend westelijke winden brak op 30 april opnieuw een periode aan met stevig wind

(4-5 Bft) uit oost- tot noordoostelijke hoek. Op Koninginnedag leverde dat spectaculaire trek op van steltlopers, waaronder 111 Zwarte Ruiters, 495 Groenpootruiters en maar liefst 248 Bosruiters. Andere hoogtepunten waren drie Morinelplevieren, vier Lachsterns, vier Reuzensterns, een Grote Pieper en prachtige gestuwde gierzwaluwentrek (9322).

Groenpootruiter, Telpost Breskens, 3 mei 2011, foto Thomas Luiten

Mei

De oost- tot noordoostenwind bleef de eerste dagen van mei stevig doorstaan, waardoor duizenden steltlopers langs de telpost trokken. Op 1 mei passeerden 883 Groenpootruiters, 96 Bosruiters, 867 Tureluurs, 65 Zwarte Ruiters en 436 Zilverplevieren.

Purperreiger, Telpost Breskens, 6 mei 2011, foto Thomas Luiten.

*Bosruiters, Telpost Breskens, 2 mei 2011,
foto Thomas Luiten.*

Een recordaantal Kanoeten (5022) trok langs op 2 mei, naast nog eens 602 Groenpootruiters, 93 Bosruiters, 585 Zilverplevieren, 771 Rosse Grutto's en 869 Tureluurs. Oostenwind tijdens de voorjaarstrek zorgt voor prachtige momenten op de telpost, maar de steltlopers zelf hebben het doorgaans niet breed onder dergelijke weersomstandigheden. De tegenwind betekent immers meer energieverbruik en dagenlange vertraging.

Naast het steltlopergeweld was er goede trek van Boerenzwaluwen op 1 mei (8179), 2 mei (7294) en 7 mei (6360). Op de 1^e passeerden daarnaast 4233 Gierzwaluwen en 1322 Oeverzwaluwen en op de 7^e nog eens 4201 Gierzwaluwen. Ook Gele Kwikstaarten trokken in grote aantallen langs, vooral op de 1^e (2520) en 2^e (1436, waaronder 45 Engelse). Vermeldenswaardige aantallen zijn 465 Dwergsterns op 5 mei, 150 en 130 Oeverlopers op resp. 6 en 7 mei. Het aantal van 35 Zomertortels op 7 mei is tegenwoordig hoog te noemen.

*Kanoeten, Telpost Breskens, 2 mei 2011,
foto Thomas Luiten.*

Roodstuitzwaluwen werden opgemerkt op 1 mei (twee), 3 mei, 4 mei en 5 mei (twee). Tot en met 8 mei passeerden dagelijks tientallen roofvogels en werd een groot aantal schaarse soorten gezien. Een selectie: 56 Purperreigers, een Zwarte Ooievaar op 7 mei, acht Zwarte Wouwen, negen Grauwe Kiekendieven, vijf Visarenden, 83 Smellekens (waarvan 23 op de 2^e), 55 Boomvalken (20 op de 2^e), 197 Torenavalken (99 op de 2^e), twee Roodpootvalken op 8 mei, negen Kraanvogels (zeven op de 1^e), vijf Morinelplevieren, vijf Lachsterns op 1 mei, twee Reuzensterns, twee Bijeneters op 7 mei, drie Duinpiepers, 25 Wielewalen en vier Ortolanen.

Na deze periode was het voorjaar 'voorbij': de temperatuur daalde en tot aan het einde van de maand waaide een hardnekkige krachtige zuidwestenwind.

Voorjaar 2012

Een groot deel van het voorjaar, vooral maart en april, werd gedomineerd door westelijke en zuidwestelijke windstromingen, wat resulteerde in zowel een laag aantal teluren (222) als een laag jaartotaal aan getelde vogels (264 000). De telpost was bemand op vier dagen in januari, drie in februari, elf in maart, 13 in april en tien in mei. Hoogtepunten dit voorjaar waren de waarnemingen van minstens vijf (alle gefotografeerde) tweedejaars Steppekiekendieven, wat wellicht verband houdt met de influx van jonge vogels in het najaar van 2011. Spectaculair was de trek van Huis- en Gierzwaluwen eind mei, waarmee twee stokoude dagrecords werden verbroken.

Januari/februari

Het voorjaar kwam pas laat op gang. Er werd op vier dagen geteld, maar van noemenswaardige trek was geen sprake.

*Goudplevieren, Telpost Breskens, 23 maart 2012,
foto Thomas Luiten.*

Maart

Deze maand verliep tamelijk rustig. Met een relatief hoge temperatuur en een matige zuidenwind kwam op 3 maart de voorjaartrek eindelijk op gang, met onder meer zeven Ooievaars, 44 Boomleeuweriken, 2758 Kauwen, twee IJsgorzen, vier Geelgorzen, 412 Rietgorzen en onderhoudende trek van Kievit, Grutto, Graspieper en Witte Kwikstaart. Een passerende groep van 18 Witbuikrotganzen op 4 maart werd later aangetroffen in de veerhaven van Breskens.

De eerste zomervogels kwam rond het midden van de maand binnen, met Kleine Plevier en Boerenzwaluwen op de 15^e, Regenwulp op de 22^e, Boompieper en Gele Kwikstaart op de 23^e en Huiszwaluw op de 26^e. Vermeldenswaardige aantallen zijn die van Ringmus (565) op 15 maart, Groenling (445) en Kneu (811) op 23 maart en Slobeend (230) op 27 maart. Krent in de pap was de Koereiger op 26 maart.

April

In de eerste twee weken van april was er door een ongunstige westelijke stroming weinig zichtbare vogeltrek. De doortrekkie van veel algemene soorten zoals Graspieper, Kneu en Groenling ging daardoor grotendeels onopgemerkt voorbij. De hoogste aantallen Graspiepers werden geteld op 14 april (6095) en 18 april (13 090). Op 14 april passeerde ook een Buidelmees. Een stevige zuidenwind zorgde voor wat roofvogeltrek: 60 Sperwers op de 18^e en een Rode en drie Zwarte Wouwen, zeven Blauwe Kiekendieven en 71 Sperwers op de 19^e.

Ook in de tweede helft van april was de stroming veelal zuidwestelijk en werd weinig trek waargenomen. Bijzonder waren de 2^e-kj Steppekiekendieven op 23, 25 en 27 april. In de loop van 29 april draaide de wind naar het zuidoosten en dat was direct merkbaar in de aantallen zwaluwen. Naast een Grauwe Gors, een Roodstuitzwaluw en maar liefst 21 Boomvalken passeerden in enkele uren

tijd 10 365 Boeren- en 1656 Huiszwaluwen, het grootste deel in de tweede middagheft. Ook op 30 april was de wind zuidoostelijk en dat resulteerde in een mooie, gevarieerde telling met o. a. 400 Boompiepers, ruim 1900 Gele Kwikstaarten, een Zwarte Ooievaar, een 2^e-kj Steppekiekendief (de vierde binnen een week), vijf Zwarte en twee Rode Wouwen, twee Grauwe Kiekendieven, twee Kraanvogels, een Lachstern, drie Wielewalen en een Grauwe Gors.

Mei

In de ochtend van 1 mei was de wind nog oostelijk en passeerden een Rode Wouw, acht Blauwe Kiekendieven, drie Morinelplevieren, een Reuzenstern, ca. 1600 Gele Kwikstaarten en twee Wielewalen. Boerenzwaluwen (7041) vlogen massaal in de eerste uren, maar met het draaien van de wind naar zuid tot zuidwest was de stroom van het ene op het andere moment 'verdampt'.

Het tot dan toe dramatische voorjaar werd enigszins gered door enkele goede tellingen in mei. Een prima dag was de 7^e mei met naast goede Boerenzwaluwentrek (17 465) o.a. 13 Kleine Zilverreigers, vijf Zwarte en vijf Rode Wouwen, 57 Bruine en 26 Blauwe Kiekendieven, de vijfde Steppekiekendief van het seizoen, 14 Smellekens, 13 Boomvalken, drie Morinelplevieren, acht Temmincks Strandlopers, een Lachstern, een groep van vier Bijeneters, een Grote en twee

Duinpiepers, 14 Wielewalen en vier Europese Kanaries.

Naast goede aantallen steltlopers (592 Bontbekplevieren, 117 Oeverlopers)

trokken op 18 mei o.a. 16 Ooievaarders, drie Wespendienven, een Zwarte Wouw en een Grauwe Kiekendief langs de telpost. Die dag werden ook 7140 Gierzwaluwen geteld, maar de beste dag voor die soort moest nog komen...

Steppekiekendief, 2e-kj man, Breskens, 7 mei 2012, foto Adri Clements.

Na een week van koude stromingen uit noord tot noordwest bleek dat veel zwaluwen ten zuiden van Nederland hadden gewacht op beter weer. Na een weersomslag trokken ze massaal door op de 26^e. Tot aan zonsondergang was de lucht gevuld met Gierzwaluwen die in grote zwermen langs de telpost naar het oosten vlogen. Aan het einde van de dag stond de teller op 41 365 vogels, waarmee het oudste dagrecord uit de Breskenshistorie sneuvelde (20 605 ex op 7 mei 1981). Ook het aantal Huiszwaluwen (7406) betekende een nieuw dagrecord en bijzonder laat voor de tijd van het jaar waren de hoge aantallen Oeverzwaluwen (927) en Boerenzwaluwen (6832). Andere hoogtepunten deze periode waren een Ortolaan en Roodstuitzwaluw op 25 mei, een Duinpieper en de derde Grauwe Klauwier ooit op 26 mei en een Grauwe Kiekendief en twee Roodmussen op 27 mei.

Kraanvogels, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Voorjaar 2013

In het voorjaar van 2013 was de telpost bemand op twee dagen in februari, 12 in maart, 22 in april en 12 in mei. Ondanks het lage aantal teluren (266) werden dit voorjaar ruim 502 000 vogels geteld.

Nieuw voor de telpost was de IJsduiker op 21 april. Een extreme koudeperiode eind maart/begin april zorgde voor twee toptellingen op 8 en 9 april, waarop maar liefst tien dagrecords sneuvelden. Opmerkelijk waren het hoge jaartotaal Grote Zilverreigers (51) en de Kraanvogelpassage op 5 maart.

Februari

De voorjaarstrek kwam midden februari voorzichtig op gang, met op 18 februari ruim 800 Kieviten, 460 Houtduiven, 500 Veldleeuweriken, 550 Kauwen, 234 Sijzen en een IJsgors. Een Grote Zilverreiger en een IJsgors passeerden op de 21^e.

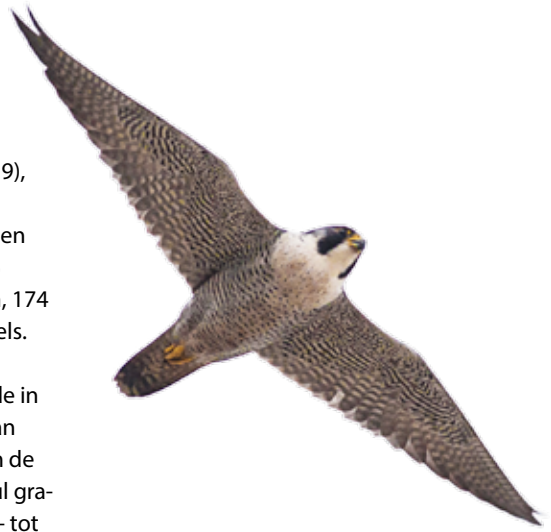
Maart

Van 4 t/m 6 maart barstte de voorjaarstrek los, met duizenden Kieviten (10 075 op de 4^e), Houtduiven, Veldleeuweriken (3810 op de 5^e) en Kauwen (4730 op de 5^e), honderden Witte Kwikstaarten, Groenlingen en Rietgorzen en opmerkelijke aantallen Sijzen op de 5^e (1717) en 6^e (977). Dankzij een straffe oostenwind passeerden op 5 maart maar liefst 82 Kraanvogels, verdeeld over vier groepen; een unicum in de Breskensgeschiedenis. Op die dag passeerden ook 14 Ooievaars en 20 Kleine Zwanen (zeer schaars op de telpost) en hoge aantallen Boomleeuweriken (132), Pimpelmezen (368) en Koolmezen (208). Andere hoogtepunten in deze drie dagen waren 15 Grote Zilverreigers, vijf Rode Wouwen en twee Grauwe Gorzen. Het aantal van 1047 Graspiepers op 6 maart is hoog voor begin maart.

Dat zuidenwind goede resultaten kan opleveren, bleek op 17 maart. Naast mooie aantallen Kieviten (6919), Witte Kwikstaarten (1253), Kauwen (5813) en Rietgorzen (736) passeerden twee Rode Wouwen, 82 Buizerds, 15 Kraanvogels, 34 Zwartkopmeeuwen, 174 Boomleeuweriken en twee Pestvogels.

Rond 20 maart viel een koudeperiode in die aanhield tot in de eerste week van april. De gemiddelde temperatuur in de tweede maartdecade lag rond de nul graden (Bron: KNMI) en een koude oost- tot noordoostenwind ging op verschillende dagen gepaard met sneeuwval. Ondanks de invallende koude leverde de straffe oostenwind op 22, 23 en 24 maart prachtige trek op van watervogels. Een topdag was 22 maart met o.a. 65 Krakeenden, 947 Kluten, 6739 Bonte Strandlopers, 664 Grutto's, 239 Wulpen en 1113 Tureluurs. De dag erna, 23 maart, passeerden in zeven teluren 66 Krakeenden, 443 Wintertalingen, 255 Pijlstaarten, 2771 Bonte Strandlopers en 836 Wulpen. Nog eens 352 Pijlstaarten trokken langs op de 24^e, maar de extreem lage temperaturen zorgden die dag ook voor correctievluchten naar het zuidwesten.

Kluten, Telpost Breskens, 22 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Slechtvalk, Telpost Breskens, 4 april 2013, foto Thomas Luiten.

Bijzonderheden in de laatste week van maart waren een Boomklever op de 28^e en zeven Grote Zilverreigers op de 31^e.

April

De koude noordoostenwind bleef ook in de eerste week van april doorstaan. Goede aantallen werden genoteerd van Aalscholver op 1 april (1371) en 2 april (745) en van Tureluur op 1 april (644) en 4 april (633). Kokmeeuwen trokken massaal langs op 6 april (16 055 ex in ruim zeven teluren).

Kleine Zwanen, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Andere bijzonderheden waren een Visarend en Bonte Kraai op 1 april, nog een Visarend en vijf Wilde Zwanen op 2 april en een Parelduiker op 7 april.

Vanaf 7 april vond een weersomslag plaats. De temperatuur in Noord-Europa steeg, maar de oostenwind bleef. Dit zorgde op 8 en 9 april voor twee onvervalste topdagen. Op 8 april werden maar liefst zeven nieuwe dagrecords genoteerd: Grote Zilverreiger (14), Blauwe Reiger (248), Ooievaar (23), Lepelaar (371), Kleine Plevier (23), Tjiftjaf (121) en Groenling (970). Op 9 april werd het een-dag-oude tjiftjafrecord alweer spec-

taclair verbroken: er werden maar liefst 511 trekkers genoteerd. De passage van een regenfront zorgde in de middag van 9 april voor overweldigende vinkentrek. Drie waarnemers telden in enkele uren tijd ruim 70 000 vogels.

In totaal passeerden deze twee dagen 20 Grote Zilverreigers, tien Purperreigers, ruim 600 Lepelaars, tien Grote Zee-eenden, 126 Bruine Kiekendieven, vier Visarenden, een Kraanvogel, ruim 10 000 Goudplevieren, 300 Zwartkopmeeuwen, ruim 24 000 Kokmeeuwen, acht Reuzensterns, 27 000 Graspiepers, 19 000 Spreeuwen en 3500 Kneuen.

Bonte Strandlopers en Bontbekplevieren, Telpost Breskens, 22 maart 2013, foto Thomas Luiten.

*Groenpootruiters, Telpost Breskens, 2 mei 2013,
foto Thomas Luiten.*

De rest van april werd gedomineerd door 'verkeerde' wind, waardoor weinig bijzonderheden werden waargenomen. De beste dag was 14 april; met een zuidenwind passeerden o.a. een vroege golf Gierzwaluwen (194), een record-aantal Oeverzwaluwen (3957), ca. 8000 Boerenzwaluwen, negen Purperreigers, Wilde Zwaan, Zwarte Wouw, een adulte vrouw Steppekiekendief, Visarend, drie Kraanvogels, vroege Bosruiter en Zomertortel en de zesde Boomklever voor de telpost.

Een langverwachte nieuwe telpostsoort was de IJsdruiker op 21 april. Overige bijzonderheden tot eind april waren een Grauwe Kiekendief en Morinelplevier op 27 april.

Mei

Noordoostenwind en regen zorgden voor een uitstekende steltloperdag op 2 mei: 925 Bontbekplevieren, elf Morinelplevieren (dagrecord), 943 Kanoeten, 60 Zwarte Ruiters, 1332 Tureluurs, 895 Groenpootruiters (dagrecord) en 65 Bosruiters.

De rest van de maand verliep over het algemeen koud en regenachtig en er werd weinig trek waargenomen. Alleen op de 19^e werd zwaluwentrek van betekenis gezien (3917 Boeren- en 665 Huiszwaluwen). Krenten in de pap waren twee Kwakken, twee Zwarte Ooievaars, een Zwarte Wouw, twee Grauwe Kiekendieven, een Visarend, zeven Morinelplevieren, twee Lachsterns en een Duinpieper.

*Kraanvogel, Telpost Breskens, 8 april 2013,
foto Thomas Luiten.*

*Bontbekplevieren, Telpost Breskens, 2 mei 2013,
foto Thomas Luiten.*

5 Avifauna van Telpost Breskens, voorjaren 1981-2013

Sander Lilipaly, Thomas Luiten, Peter Meininger, Gerard Troost, Rinse van der Vliet & Pim Wolf

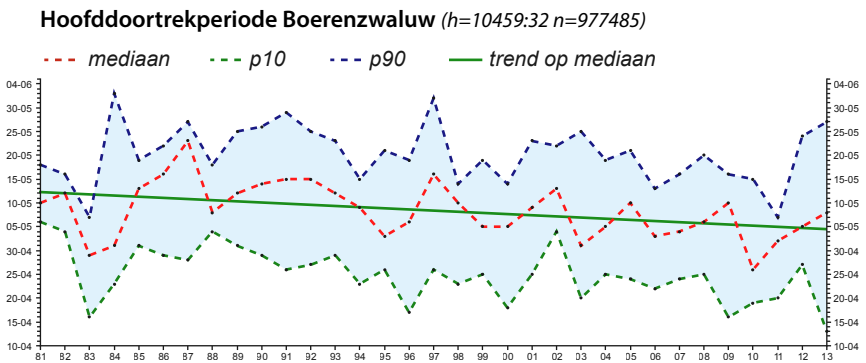
5.1 Inleiding

In voorgaande 'Breskensboekjes' is steeds een kleine selectie gemaakt van soorten waarvan het voorkomen nader werd toegelicht. In dit hoofdstuk is gepoogd van *alle* in de voorjaren 1981-2013 vanaf de Telpost Breskens waargenomen vogelsoorten het voorkomen samen te vatten: in feite een klassieke 'avifauna'. 'Voorjaar' is hier een ruim begrip, namelijk van 1 januari tot en met 30 juni. Een hele reeks ontsnapte kooivogels wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Alle getallen en bewerkingen zijn gebaseerd op ingevoerde tellingen in www.trektellen.nl. Hierbij is geprobeerd het papieren archief, bestaande uit tientallen stoffige ordners met formulieren, losse

blaadjes, aantekeningen *etc.*, integraal in te voeren. Ontbrekende tellingen zijn zo veel mogelijk alsnog uit opschrijfboekjes gevist, gereconstrueerd en ingevoerd. Ook werden enkele in het archief ontbrekende tellingen aangetroffen op www.waarneming.nl.

Per soort worden meestal vermeld: een talrijkeidsklasse, de doortrekperiode, de vijf jaarmaxima (= januari t/m juni!), de vijf dagmaxima, bij 'zomervogels' de vijf vroegste waarnemingen per jaar en de mediane vroegste datum per jaar in de periode 1981-2013. Bij veel soorten, met name 'zomervogels', is tevens gekeken of er in de doortrekperiode een verschuiving (meestal vervroeging) heeft plaats-

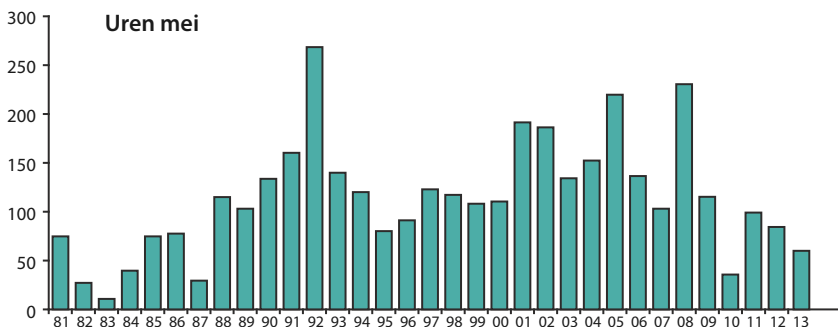
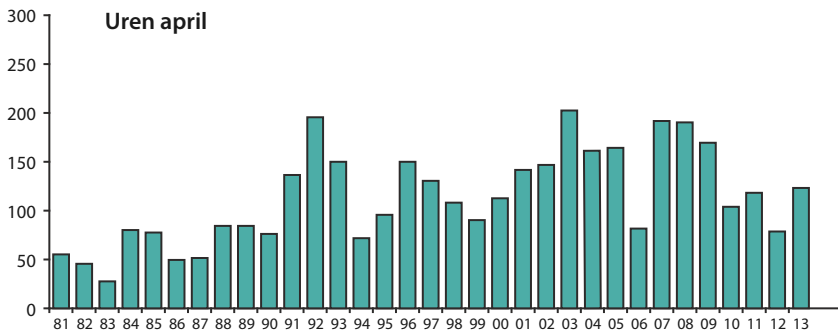
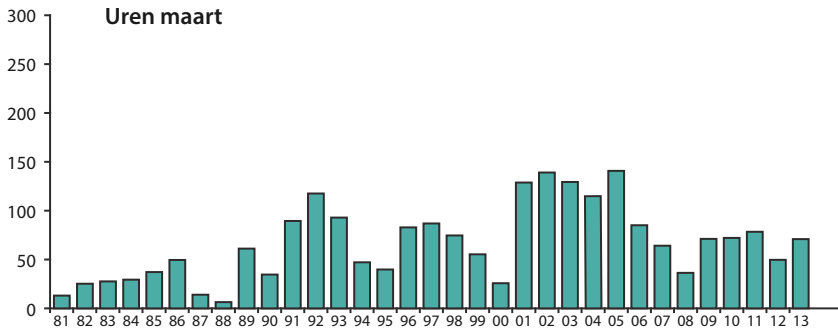
Boerenzwaluw. Doortrekverloop per jaar, waarbij de stippellijnen van beneden naar boven de datums aangeven waarop respectievelijk 10%, 50% (de mediane doortrekdatum) en 90% van het aantal trekkers van dat jaar is gepasseerd. De rechte lijn is de lineaire trend in de mediane doortrekdatum in de periode 1981-2013. h = teluren, n = aantal vogels betrokken in bewerking.

Aantal teluren, teldagen en getelde aantallen vogels per voorjaar (januari t/m juni).

jaar	uren	dagen	vogels
1981	143	50	100357
1982	100	36	50674
1983	76	34	35272
1984	155	34	125981
1985	193	56	67306
1986	181	47	135279
1987	99	34	52660
1988	216	47	144126
1989	270	68	150243
1990	267	58	266995
1991	411	71	358204
1992	643	99	345729
1993	396	75	371599
1994	286	57	273773
1995	217	43	208535
1996	324	62	530751
1997	357	79	236671
1998	339	77	342539
1999	267	48	220408
2000	261	49	147995
2001	525	105	342292
2002	525	99	289267
2003	558	98	1272982
2004	448	77	372084
2005	580	96	683162
2006	355	68	304315
2007	385	64	278433
2008	492	76	858848
2009	378	66	371176
2010	226	50	274602
2011	303	42	451094
2012	223	41	263906
2013	266	48	502495
Totaal	10465	2054	10429753

gevonden. Hierbij is de verandering in de mediane doortrekdatum (de datum waarop 50% van het seizoenstotaal is gepasseerd) gebaseerd op een lineaire trend in (meestal) de periode 1981-2013.

Bij incidenteel en zeldzaam voorkomende soorten worden (meestal) alle waarnemingen vermeld.

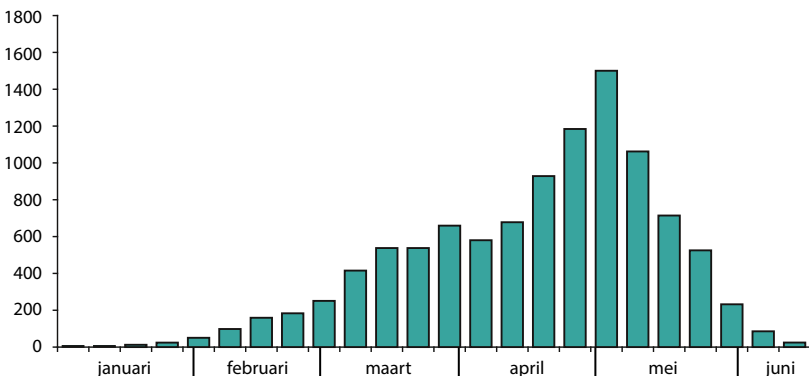
5.2 Toelichting op de figuren

De standaardfiguur bestaat uit het uurgemiddelde per standaardweek (voor standaardweken zie Hustings *et al.* 1985). In deze figuur is met stippellijnen tevens aangegeven de periode waarin gemiddeld 10%, 50% en 90% van de vogels zijn gepasseerd. De periode tussen het passeren van 10% en 90% van de vogels wordt aangeduid als de 'hoofd-doortrekperiode'. De standaard weergegeven periode is 1 januari t/m 15 juni.

Voor de berekening van de lineaire trend in aantallen in de periode 1981-2013 zijn alleen tellingen verwerkt uit de 'hoofd-doortrekperiode' van een soort.

De spreiding van uren over het seizoen en over de dag is verre van gelijkmatig. Terwijl de tellers in februari en maart veelal alleen de eerste uren na zonsopkomst tellen (waarin de meeste zangvogeltrek plaatsvindt), blijft men in april en mei vaak hele dagen staan in de hoop op roofvogeltrek of zeldzaamheden. Dit laatste reduceert uiteraard het uurgemiddelde van soorten die vroeg in de ochtend trekken, terwijl het afbreken van de telling na de ochtendpiek de uurgemiddelden van dergelijke soorten juist verhoogt. Desondanks geven de grafieken door het grote aantal tellingen een representatief beeld van het doortrekverloop.

Totaal aantal teluren per standaardweek $n=10459:32$

5.3 Naamgeving, volgorde en status

Naamgeving en volgorde van de soorten zijn conform de standaardlijst van Dutch Birding: <http://www.dutchbirding.nl/content/page/files/webprog20120120-76.pdf>. Wetenschappelijke namen en volgorde van deze lijst volgen de beslissingen van de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) (bijgewerkt tot januari 2012).

Om de talrijkheid van een soort aan te duiden, worden de volgende klassen gebruikt:

- Incidenteel:* vijf of minder waarnemingen 1980-2013
Zeldzaam: < 5 exemplaren per seizoen en meestal niet jaarlijks
Zeer schaars: 5-10 per seizoen
Schaars: 11-100 per seizoen
Vrij schaars: 101-500 per seizoen
Vrij talrijk: 501-5000 per seizoen
Talrijk: 5001-50000 per seizoen
Zeer talrijk: >50000 per seizoen

Bij waarnemingen van zeer zeldzame soorten wordt het oordeel van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) gevolgd. Niet door de CDNA aanvaarde waarnemingen zijn cursief gedrukt; als het alle waarnemingen van een soort betreft staat de soortnaam tussen vierkante haken en is de soortbeschrijving in een kleiner lettertype gedrukt. Waarnemingen waarin de samenstellers echt niet (meer) geloven zijn niet opgenomen.

Afkortingen van soortbesprekers:

- PM* Peter Meininger
PW Pim Wolf
RvdV Rinse van der Vliet
SL Sander Lilipaly
TL Thomas Luiten

Overige afkortingen:

- ex* exemplaar
1^e kj 1^e kalenderjaar
2^e kj 2^e kalenderjaar
juv juveniel

*Telpost Breskens, 27 mei 2005,
foto Guus van Duin.*

5.4 Soortbesprekingen

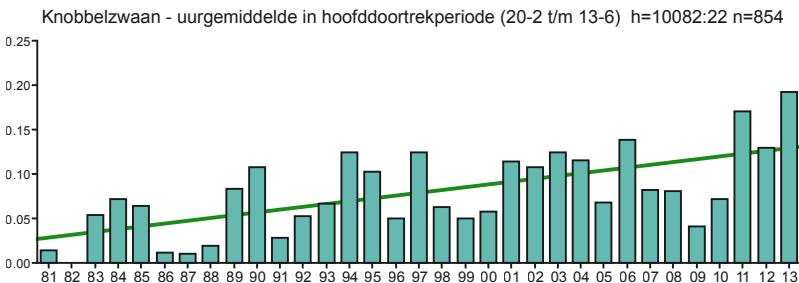
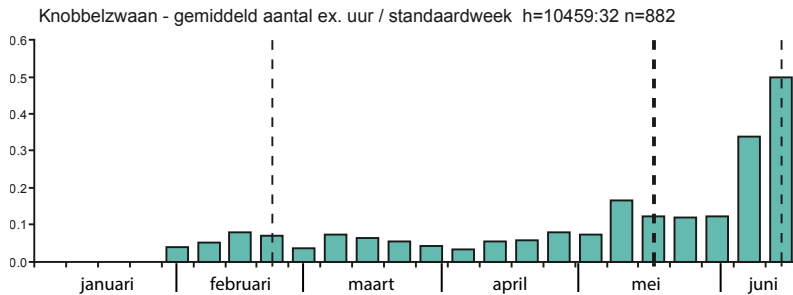
Ganzen en zwanen

Voor veel ganzen en zwanen vormt het Deltagebied de zuidgrens van hun overwinteringsgebied. De aantallen langstreckende ganzen en Kleine Zwanen bij Telpost Breskens zijn dan ook relatief klein als men ze bijvoorbeeld vergelijkt met die van noordelijk gelegen telposten als Kamperhoek in Flevoland en Eemshaven in Groningen. Een treffend voorbeeld is de Kleine Zwaan: een vrij talrijke overwinteraar in Nederland, maar met slechts 18 waarnemingen uiterst schaars bij Breskens. Bovendien begint de wegtrek van ganzen in de meeste winters al in februari, als bij Breskens nog maar weinig wordt geteld. De doortrekkpiek van veel ganzen wordt hierdoor in de meeste voorjaren nau-

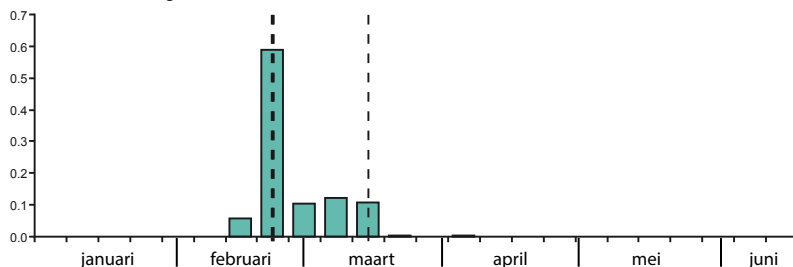
welijks opgemerkt, met lage jaartotalen als gevolg. De meeste ganzentrek vindt plaats in februari en maart op dagen met rustig en helder weer, bij voorkeur met een zuidelijke wind. [TL]

Knobbelzwaan - *Cygnus olor*

Schaarse doortrekker. Knobbelzwanen worden waargenomen in alle maanden met een duidelijke piek in mei en juni. Late doortrekkers hebben vermoedelijk vooral betrekking op niet-broedende, onvolwassen vogels op weg naar ruigebieden. De aantallen doortrekkers in 1981-2013 vertonen een duidelijk toenemende trend. Jaarmaxima zijn 66 in 2003, 61 2002, 59 in 2001, 51 in 2011 en 50 in 2013. Dagmaxima zijn 18 op 5 juni

Kleine Zwaan - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=255

2003, 16 op 16 mei 1997, 15 op 27 mei 2012 en 13 op zowel 7 mei 2000 als op 1 mei 2006. [PW]

Kleine Zwaan - *Cygnus bewickii*

Zeer schaarse doortrekker tussen midden februari en midden maart. De soort werd in slechts twaalf van de 33 jaren gezien. Er is één aprilwaarneming: twee exemplaren op 2 april 1986. Jaarmaxima zijn 101 in 1998, 29 in 1997, 25 in 2005, 24 in 1986 en 20 in 2013. Dagmaxima zijn 92 op 22 feb 1998, 22 op 15 maart 1986, 20 op 5 maart 2013, 19 op 8 maart 2005 en 18 op 1 maart 2002. [PW]

Wilde Zwaan - *Cygnus cygnus*

Zeldzaam en niet jaarlijks, voornamelijk tussen midden februari en midden maart. Er zijn elf waarnemingen bekend, meestal van 1-3 exemplaren. Beste dagen zijn 15 feb 1998 en 14 maart 1992 met op beide dagen twaalf exemplaren en 2 april 2013 met vijf exemplaren. De laatste voorjaarsdatum is 4 mei 1992. [PW]

Sneeuwvangans - *Anser caerulescens*

Incidenteel. Bij twee exemplaren van de 'blauwe fase' op 5 april 1992 liggen hybriden meer voor de hand. De overige vier waarnemingen werden gedaan op 7 mei 1980, 13 mei 1988, 15 mei 2000 en 7 mei 2002, in alle gevallen één witte fase naar noord tussen Grauwe Ganzen, vermoedelijk onderweg naar ruigebieden in de Oostvaardersplassen. [PW]

Toendrarietgans - *Anser serrirostris*

Voorheen een vrij schaarse doortrekker, sinds 2003 sterk afgenomen en inmiddels een zeldzame doortrekker. Het kleine aantal getelde uren in het vroege voorjaar kan hier mede een rol spelen. Met een beperkt aantal tellingen in januari en februari wordt een vroege doortrekker als deze zeker onderteld. Jaarmaxima zijn 532 in 1990, 210 in 2001, 197 in 1999, 180 in 1989 en 123 in 2002. Dagmaxima zijn 415 op 10 feb 1990, 190 op 12 maart 2001, 175 op 10 feb 1989, 128 op 10 maart 1999 en 110 op 18 jan 2002. [PW]

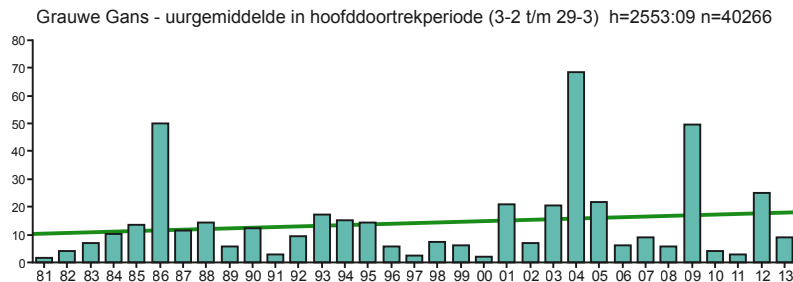
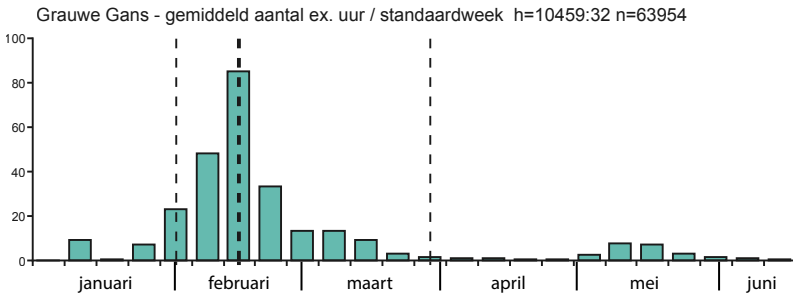
Kleine Zwanen, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Kleine Rietgans - *Anser brachyrhynchus*

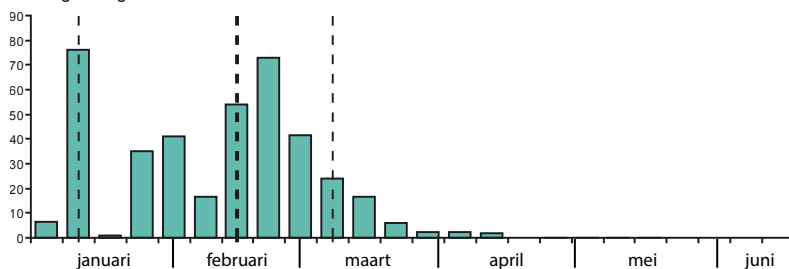
Vrij talrijke doortrekker in jaren met voldoende teluren in januari en februari. In jaren met een klein aantal teluren in deze maanden (zoals 2006-2013) wordt een sterk gepiekte en vroege doortrekker als Kleine Rietgans soms volledig gemist. Tellingen in de overwinteringsgebieden aan de Belgische kust en doortrekkende vogels over Walcheren laten zeker geen afname zien. Terugtrek naar het noorden is bij deze soort extreem vroeg en massaal. Tijdens zachte winters vertrekt het grootste deel van de Vlaamse winterpopulatie al in januari. Jaarmaxima zijn 2107 in 2003, 1462 in 2004, 958 in 2001, 272 in 2002 en 240 in 1996. Dagmaxima zijn 1737 op 21 feb 2003, 1450 op 4 feb 2004, 430 op 3 maart 2001, 232 op 19 feb 2001 en 226 op 23 feb 1997. [PW]

Grauwe Gans - *Anser anser*

Talrijke doortrekker, die in alle maanden wordt waargenomen. Er zijn twee duidelijke doortrekpieken. De grootste aantallen trekken langs van eind januari tot in maart en betreffen vooral noordelijke broedvogels. De kleine piek in mei bestaat waarschijnlijk vooral uit vogels onderweg naar het ruigebied in de Oostvaardersplassen. Ondanks de sterke groei van het aantal broedvogels in Nederland is de trend van het aantal doortrekkers bij Breskens slechts licht positief. Ook het doortrekpatroon is de laatste twintig jaar nauwelijks veranderd, hoewel de aantallen in mei wellicht zijn toegenomen. De grootste jaartotalen en de hoogste dagmaxima stammen vrijwel alle van na 2000. Jaarmaxima zijn 8959 in 2004, 5717 in 2005, 5625 in 2003, 5442

Kolganzen - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=63609

in 2001 en 5265 in 2009. Dagmaxima zijn 4954 op 15 feb 2006, 3984 op 14 feb 2009, 2146 op 9 feb 2003, 1733 op 19 feb 2001 en 1135 op 25 feb 1986. [PW]

Dwerggans - *Anser erythropus*

Incidenteel. Op 10 februari 1989 vloog een adulte Dwerggans met enkele Toendrarietganzen naar zuid over de telpost. De vogel werd later dezelfde dag in de polders ten zuiden van de telpost teruggevonden. [PW]

Kolganzen - *Anser albifrons*

Vrij talrijke, soms talrijke doortrekker, vooral tussen (begin) januari en midden maart. Kleinere aantallen worden, zeker na koudere winters, tot in april gezien. Kolganzen zijn sterk toegenomen als overwinteraar, maar dit heeft op Breskens nog niet geleid tot een duidelijke stijgende trend in de voorjaarsaantallen. De aantallen variëren sterk tussen jaren waarbij slechts in beperkte mate een verband tussen de getelde uren in januari-februari en de hoogte van het jaartotaal te ontdekken is. Het tellen van grote aantallen lijkt bij Kolganzen eerder een kwestie van toevalstreffers. Zo werden in het recordjaar 2003 in februari meer dan

60 uren geteld. De beste dag in deze periode was 21 februari toen in slechts vijf uren 72% van het jaartotaal voorbijvlog. Jaarmaxima zijn 11 630 in 2003, 8836 in 2001, 5138 in 2005, 4865 in 1996 en 4835 in 1998. Dagmaxima zijn 8341 op 21 feb 2003, 4115 op 2 maart 1996, 3057 op 12 maart 2001, 2015 op 8 maart 1993 en 1841 op 28 feb 2005. [PW]

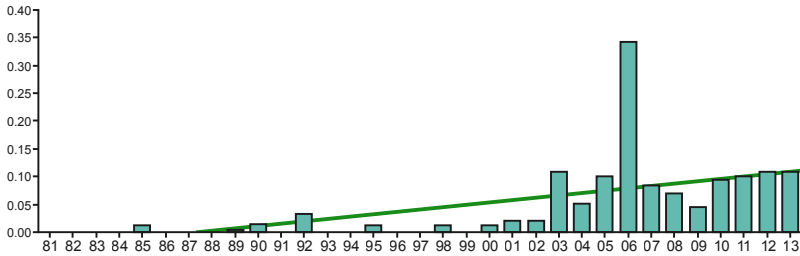
Kleine Canadese Gans - *Branta hutchinsii minima*

Incidenteel. Op 1 mei 2011 werd één 'minima' Kleine Canadese Gans genoteerd, ongetwijfeld een uit gevangenschap ontsnapte vogel. [PW]

Grote Canadese Gans - *Branta canadensis*

Schaarse doortrekker, die in alle maanden werd waargenomen. De grootste aantallen passeren in de periode eind mei-juni. De sterke groei van de broedpopulatie van de Grote Canadese Gans gaat ook aan Telpost Breskens niet voorbij; aantallen van enkele tientallen per dag worden sinds 2003 gezien. De timing van de noordwaarts gerichte trek duidt op ruitrek. Jaarmaxima zijn 100 in 2006, 67 in 2005, 50 in 2003, 34 in 2007 en 33 in 2008. Dagmaxima zijn 36 op 5

Grote Canadese Gans - uurgemiddelde in hoofdoortrekperiode (26-3 t/m 13-6) h=8180:23 n=387

juni 2006, 25 op 1 juni 2003, 22 op 11
juni 2006, 19 op 25 mei 2012 en 17 op 9
juni 2006. [PW]

Brandgans - *Branta leucopsis*

Vrij talrijke doortrekker. Met de sterke toename van de Brandgans als broedvogel in de lage landen is de status van de Brandgans bij Breskens veranderd van zeldzaam in de periode 1981-1990 naar vrij talrijk in de jaren na 2000. Ook de timing van de doortrekpiek is sterk gewijzigd. Gedurende de eerste tien jaren trokken enkelingen of tweetallen in mei (vanuit Het Zwin?) naar noord, inmiddels is er een duidelijke piek in februari-maart zichtbaar. Vermoedelijk zijn dit met name Nederlandse broedvogels die in Vlaanderen en Zeeuws-Vlaanderen overwinteren. Jaarmaxima zijn 1975 in 2006, 1145 in 2011, 1050 in 2005, 806 in 2010 en 787 in 2003. Dagmaxima zijn 785 op 4 maart 2006, 571 op 12 maart 2010, 371 op 16 maart 2006, 348 op 8 feb 2003 en 336 op 25 maart 2006. [PW]

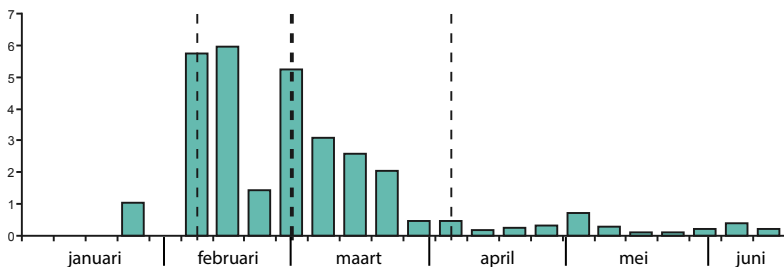
Roodhalsgans - *Branta ruficollis*

Incidenteel. Op 14 mei 2009 vlogen twee Roodhalsganzen in noordelijke richting langs de telpost. De datum van de waarneming doet vermoeden dat deze vogels vermoedelijk niet geheel 'wild' waren. [PW]

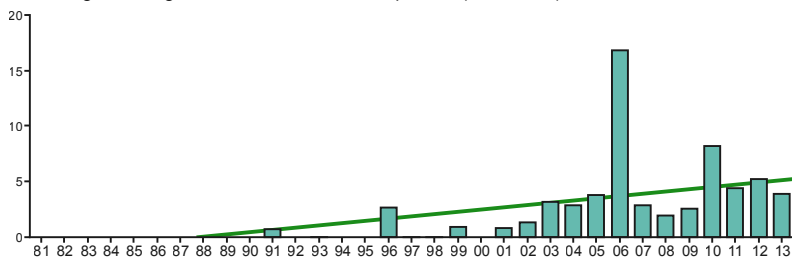
Witbuikrotgans - *Branta hrota*

Zeldzaam en niet jaarlijks tussen begin januari en midden maart. Er zijn zeven waarnemingen bekend, meestal van groepen: vier op 26 feb 1994, negen op 9 jan 1996, één op 9 maart 1997, zes op 23 feb 2001, 25 op 21 feb 2003, 18 op 4 maart 2012 en twee op 6 maart 2013. Grotere aantallen werden vooral gezien in jaren waarin ook landelijk relatief veel Witbuikrotganzen werden vastgesteld. Voor een deel gaat het bij Telpost Breskens niet om echte trekkers, maar om lokale bewegingen tussen foerageergebieden (bijv. bij Nummer Eén, in de Veerhaven Breskens en nabij de Verdronken Zwarte Polder). [PW]

Brandgans - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=9814

Brandgans - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (8-2 t/m 7-4) h=3304:55 n=7280

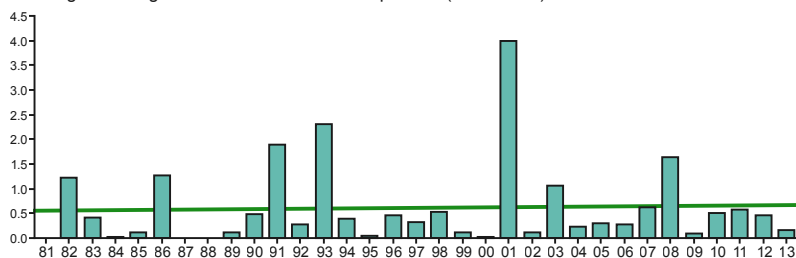

Rotgans - *Branta bernicla*

In de meeste jaren een schaarse doortrekker, met slechts in vier jaren meer dan 100 vogels. Een duidelijke trend is uit de tellingen niet af te leiden. Rotgansen werden in alle voorjaarsmaanden langstrekkend waargenomen met een duidelijke piek tussen begin februari en eind maart. Rotgansen passeren veelal in

kleine groepjes en vliegen slechts zelden samen met andere soorten. Het kleine aantal voorjaartrekkers is opvallend: ten zuiden van Nederland overwinteren enkele tienduizenden Rotgansen. De voorjaartrekkers passeren blijkbaar ruim buiten de Westerscheldemonding. Jaarmaxima zijn 847 in 2001, 271 in 1993, 237 in 1991, 221 in 2003 en 150 in 1986.

Rotgans - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (3-2 t/m 7-4) h=3350:20 n=2511

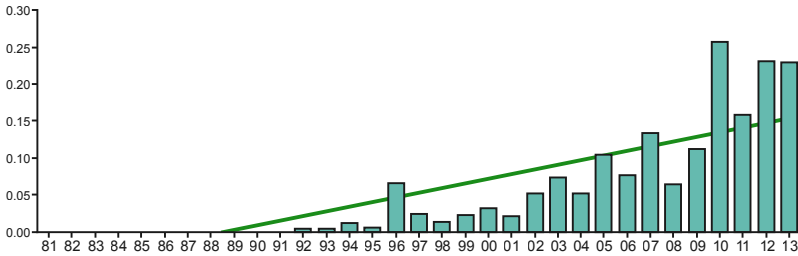

*Brandganzen, Telpost Breskens, 22 maart 2013,
foto Thomas Luiten.*

Nijlgans - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (9-1 t/m 1-5) h=6772:30 n=413

Dagmaxima zijn 721 op 16 maart 2001, 249 op 5 april 1993, 135 op 11 feb 1991, 120 op 6 mei 1984 en 78 op 28 maart 2003. [PW]

Nijlgans - *Alopochen aegyptiacus*

Hoewel strikt genomen een exoot, is de Nijlgans inmiddels in Nederland dermate ingeburgerd en talrijk, dat er geen excuus is deze soort hier niet te bespreken. Na de eerste waarneming in 1986 werd de soort pas vanaf 1992 jaarlijks en in toenemend aantal gezien bij Telpost Breskens. De soort kan in alle voorjaarsmaanden worden gezien, met een weinig uitgesproken piek tussen eind februari en eind maart. De lineaire trend op basis van uurgemiddelden is sterk positief. Jaarmaxima zijn 55 in 2007, 51 in 2013, 50 in 2011, 48 in 2010 en 2012. Dagmaxima zijn 23 op 20 maart 2010, 13 op 1 mei 1996 en 3 maart 2012, twaalf op 1 maart 2009 en elf op 7 maart 2011, 4 maart 2012 en 28 maart 2013. [PM]

Eenden

Eendentrek bij Breskens kan spectaculair zijn. Op dagen met helder weer en een matige wind uit oost tot noordoost trekken soms honderden eenden langs. Ook wind uit noord tot noordoost en slecht zicht kunnen verrassende resultaten opleveren, terwijl de grootste aantallen Smienten juist worden geteld met noordwestenwind. De meeste eendensoorten volgen de kust en vliegen in oostelijke richting de Westerschelde op, waarschijnlijk om via het Deltagebied verder te trekken. Verschillende soorten vliegen vaak in samengestelde groepen, soms vrij hoog en niet zelden op kilometers afstand boven de Westerschelde. Een telescoop is dan ook noodzakelijk om de groepen goed te kunnen tellen.

Maart is bij uitstek de maand om de voorjaarstrek van eenden waar te nemen. Bijna alle van de hier besproken eendensoorten hebben hun doortrekpiek in deze maand. Sommige soorten vertrekken eind mei/begin juni naar een plaats om te ruien ('ruitrek') en kennen een kleine doortrekpiek aan het einde van het voorjaarsseizoen. [TL]

Casarca - *Tadorna ferruginea*

Zeldzame doortrekker. Tussen 1981 en 2013 werden tussen eind maart en eind mei negen Casarca's gezien. In de meeste gevallen vloog een enkele vogel mee met Bergeenden. De volgende waarnemingen zijn bekend: 10 april 1991, 6 mei 1992, 27 mei 1999, 22 maart 2003, 3 mei 2008, 7 mei 2008, 17 mei 2008 (twee) en 23 april 2011. [PW]

Bergeend - *Tadorna tadorna*

Vrij talrijke doortrekker. Bergeenden hebben een eerste piek in maart, waarna de aantallen licht afnemen tot de ruitrek begint in juni. Vanaf juni vliegen groepen oostwaarts, waarschijnlijk naar de ruiplaatsen in de Westerschelde. Opvallend is de enorme presentie van de Bergeend in de tellingen: er zijn weinig teluren zonder deze soort. De vrij hoge aantallen in maanden met relatief weinig teluren (januari en juni) leveren zoals

bij veel eendachtigen een minder fraaie grafiek op. Uit dagmaxima blijkt dat de 'echte piek' doorgaans in midden maart valt. De lineaire trend in de uren- middelden in

1981-2013 suggereert een lichte toename van het aantal trekkers. De echte aantalsontwikkeling is echter onduidelijk doordat er tussen jaren grote verschillen zijn in het aantal getelde uren in maart. De jaarmaxima zijn 1839 in 2001, 1432 in 2003, 1404 in 2005, 1292 in 2002 en 1182 in 1996. Dagmaxima zijn 425 op 18 maart 1996, 195 op 16 maart 2001, 191 op 10 maart 1996 en 167 op zowel 15 maart 2008 als op 10 mei 2001. [PW]

Krooneenden, Telpost Breskens, 15 maart 2011, foto Thomas Luiten.

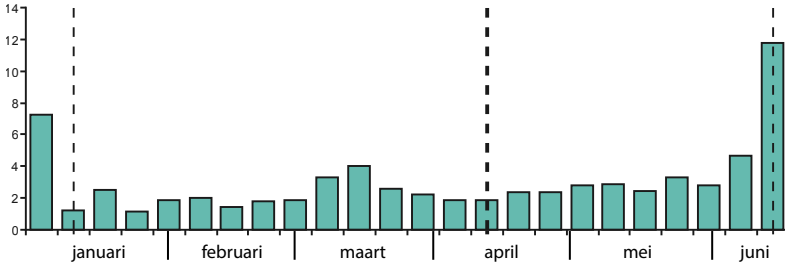
Krooneend - *Netta rufina*

Incidenteel. Slechts vier waarnemingen van in totaal zes vogels: op 15 maart 2011 (één van de beste 'eendendagen' op de telpost) vlogen drie exemplaren naar oost; losse exemplaren werden gezien op 8 april 1990, 26 april 1992 en 19 maart 2006. [PW]

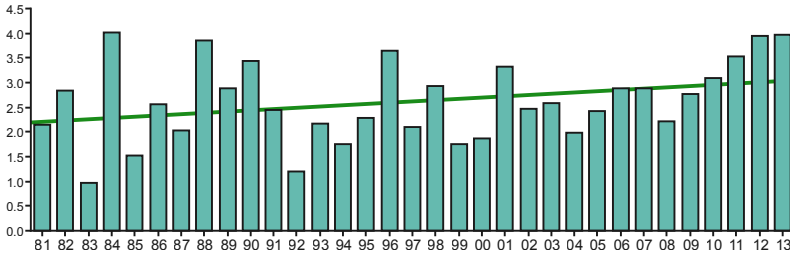

Bergeend, Telpost Breskens, 25 maart 2010, foto Thomas Luiten.

Bergeend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=27212

Bergeend - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (10-1 t/m 11-6) h=10437:42 n=26961

Tafeleend - *Aythya ferina*

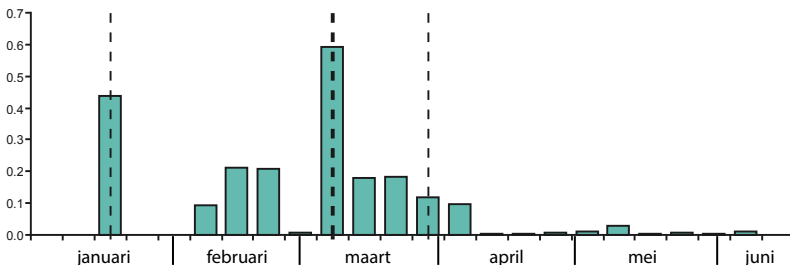
Schaarse tot vrij schaarse doortrekker. Hoewel Tafeleenden op de telpost slechts weinig worden gezien, tekent zich een doortrekpatroon af met een langzame opbouw in de wintermaanden en een piek in maart. Na de eerste week van april zijn Tafeleenden ronduit zeldzaam. Jaarmaxima zijn 190 in 1993, 63 in 1991, 51 in 2013, 49 in 1998 en 47

in 2001. Dagmaxima zijn 180 op 6 maart 1993, 48 op 23 maart 1998, 31 op 7 maart 2005, 28 op 14 feb 2001 en 25 op 20 feb 1983. [PW]

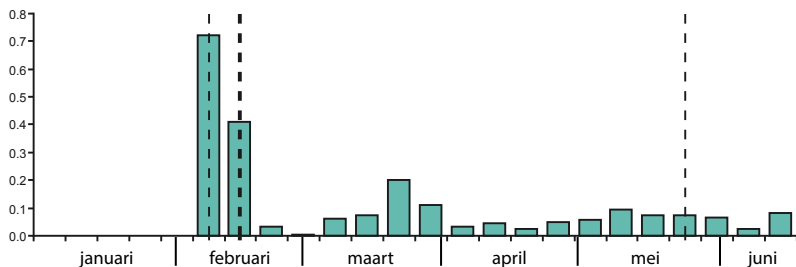
Kuifeend - *Aythya fuligula*

Schaarse doortrekker, met meestal minder dan 20 exemplaren per jaar. Kuifeenden worden opvallend weinig gezien bij Telpost Breskens. Vermoedelijk speelt de

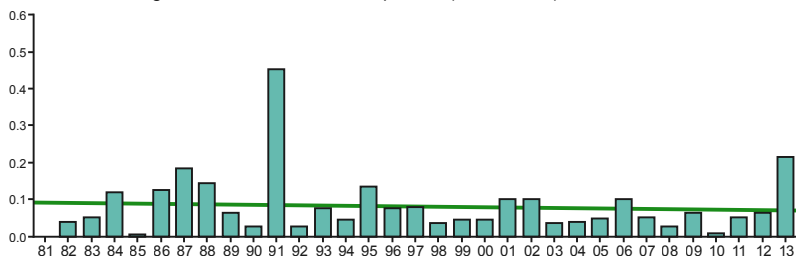
Tafeleend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=732

Kuifeend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=814

Kuifeend - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (9-2 t/m 20-5) h=9428:20 n=757

voorjaarstrek zich (meer dan bij andere eenden) 's nachts af. Kuifeenden trekken in alle maanden langs, voornamelijk solitair of in kleine groepen over de Westerschelde. De figuur van het doortrekpatroon wordt sterk beïnvloed door de grote aantallen in februari 1991 (111 ex). In tegenstelling tot andere eenden is het aantal langstreckende Kuifeenden vrijwel onveranderd. Jaarmaxima zijn 155 in 1991, 57 in 2013, 51 in 2001, 50 in 2002 en 36 in 1988. Dagmaxima zijn 66 op 11 feb 1991, 40 op 16 feb 1991, 28 op 22 maart 2013, 24 op 28 maart 1991 en 15 op 5 maart 1993. [PW]

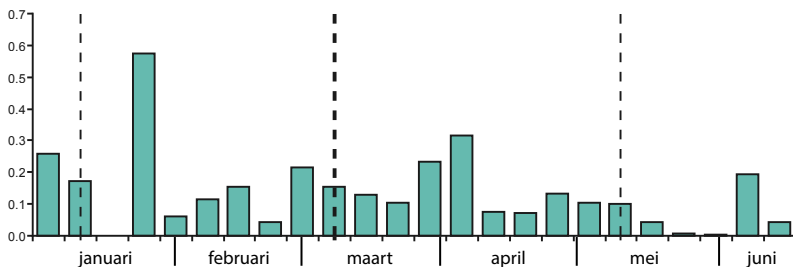
Topper - *Aythya marila*

In de meeste jaren een zeer schaarse doortrekker. Sinds 1980 werden slechts 39 maal langstreckende Toppers gezien. De meeste vlogen in februari en maart over de Westerschelde naar oost. Opvallend zijn de negen waarnemingen in mei en de ene waarneming in juni (4 juni 2006). Jaarmaxima zijn 33 in 1991, 25 in 1983, 18 in 1997, 13 in 2013 en tien in 1989. Dagmaxima zijn 25 op 20 feb 1983, 18 op 29 maart 1991, acht op 20 maart 1989 en zeven op zowel 12 feb 1991 als op 22 feb 1994. [PW]

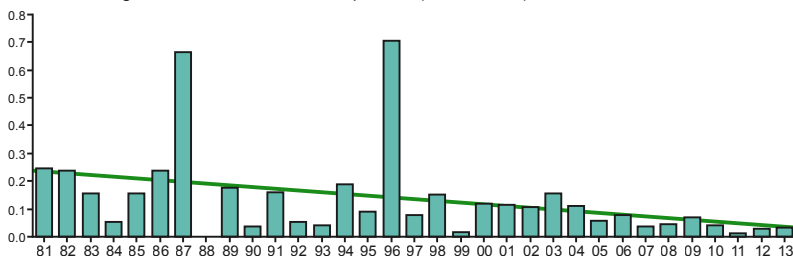
Toppers, Telpost Breskens, 23 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Eider - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1230

Eider - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (24-1 t/m 8-6) h=10387:42 n=1206

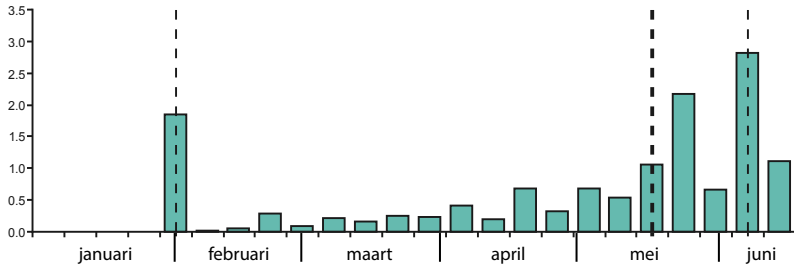
Eider - *Somateria mollissima*

Schaarse doortrekker. Eiders werden in vrijwel alle jaren gezien; alleen in 1988 ontbrak deze soort op de formulieren. De aantallen wisselen sterk tussen jaren, waarbij een duidelijk verband met de strengheid van de voorgaande winter ontbreekt. Opvallend is de recente sterke afname: in de periode 2010-2013 lagen de jaartotalen tussen de vier en negen exemplaren. In hoeverre dit toeval is of een reële afname betreft, zal de komende jaren moeten blijken. Jaarmaxima zijn 229 in 1996, 87 in 2003, 81 in 1991, 66 in 1987 en 61 in 2001. Dagmaxima zijn 58 op 8 april 1996, 39 op 8 april 2001, 36 op 14 maart 1987, 35 op 2 maart 1996 en eveneens 35 op 29 maart 2004. [PW]

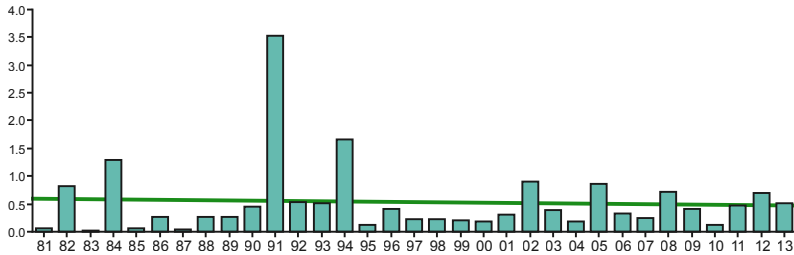
Zwarte Zee-eend - *Melanitta nigra*

Schaars tot vrij schaars. In gemiddelde jaren trekken tussen 50 en 300 Zwarte Zee-eenden langs Breskens. De soort is waargenomen in alle maanden, met een duidelijke piek in de tweede helft van mei. Zijn deze vogels onderweg naar ruigebieden of zijn het noordelijke broedvogels die geduldig wachten tot de meren in het hoge noorden ontdooit zijn? De meeste groepen worden opgemerkt door tellers die met een telescoop ver over zee kijken. Er is geen verband tussen de jaartotalen op Breskens en het aantal in België overwinterende Zwarte Zee-eenden. In de meeste jaren tussen 1986 en 1996 overwinterden (veel) meer dan 5000 exemplaren voor de Belgische

Zwarte Zee-eend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=5971

Zwarte Zee-eend - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (20-2 t/m 12-6) h=10078:52 n=5861

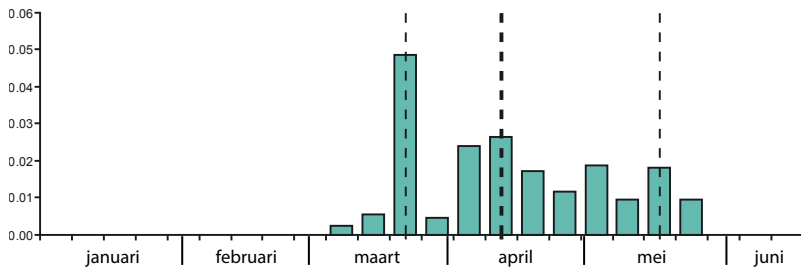

kust. Vermoedelijk trekken deze eenden westelijk van de Westerscheldemonding, te ver om bij Breskens opgemerkt te worden. Jaarmaxima zijn 1429 in 1991, 470 in 2005, 449 in 2002, 443 in 1994 en 344 in 2008. Dagmaxima zijn 984 op 26 mei 1991, 338 op 16 april 2002, 214 op 10 juni 1991, 181 op 6 mei 1994 en 120 op 19 mei 1984. [PW]

Grote Zee-eend - *Melanitta fusca*

Zeer schaarse doortrekker. Slechts in zeven jaren werden tien of méér exemplaren geteld. Grote Zee-eenden werden gezien op 48 dagen in maart-mei, zonder een duidelijke piekperiode. Opvallend is het ontbreken van een verband tussen dagen met veel Zwarte Zee-eenden en de waarnemingen van groepen Grote Zee-eenden. Jaarmaxima zijn 19 in 1991,

Grote Zee-eend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=151

19 in 1989, 14 in 1984, elf in 1982 en tien in 2013. Dagmaxima zijn elf op 1 mei 1984, elf op 21 maart 1989, tien op 8 april 2013, acht op 15 april 1982 en acht op 16 april 2002. [PW]

Ijseend - *Clangula hyemalis*

Zeldzaam, met slechts zeven waarnemingen. Vier van deze waarnemingen stammen uit 1994. Tenzij anders vermeld gaat het steeds om één exemplaar: 15 mei 1980 (twee), 11 feb 1991, 8 feb 1994 (twee), 18 feb 1994, 6 maart 1994, 13 mei 1994 en 21 mei 2002. [PW]

Nonnetje - *Mergellus albellus*

Zeldzame doortrekker. In totaal zijn er slechts zes waarnemingen bekend, uit drie jaren. Februari is met vier van de zes waarnemingen en 29 van de 32 exemplaren duidelijk de beste maand om langtrekkende Nonnetjes te zien. Nonnetjes trekken meest in kleine groepjes langs de telpost en nooit in gemengde groepen met andere eendachtigen. De volgende waarnemingen zijn bekend: twee op 21 maart 1989, 15 op 11 feb 1991, vijf op 16 feb 1991, vijf op 17 feb 1991, vier op 24 feb 1991 en één op 31 maart 1997. [PW]

Brilduiker - *Bucephala clangula*

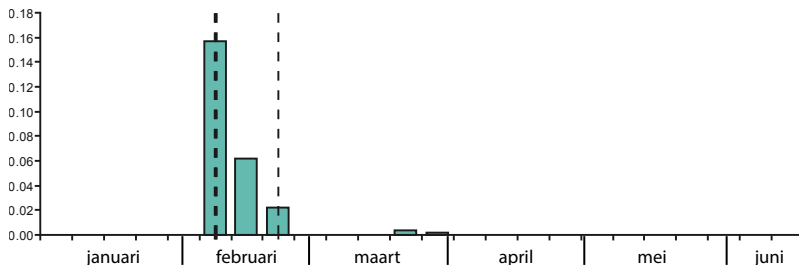
Zeer schaarse doortrekker. In slechts zeven jaren werden tien of méér Brilduikers genoteerd en in zes jaren ontbrak de soort. Brilduikers trekken vooral in februari-maart langs de telpost. Er is één waarneming bekend uit mei (één op 26 mei 1991).

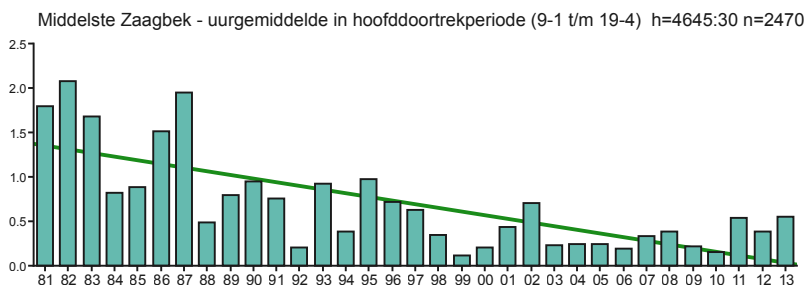
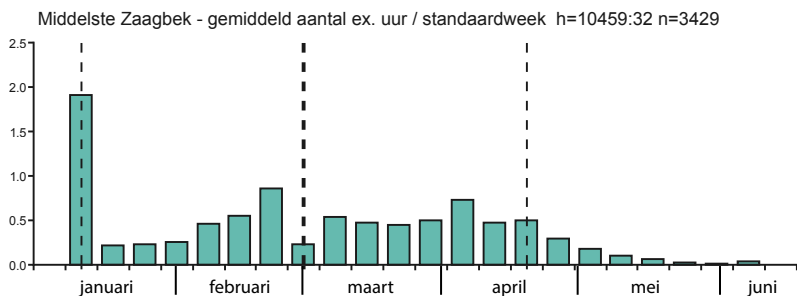
Jaarmaxima zijn 26 in 1998, 23 in 1996, 23 in 1991, 20 in 2006 en 16 in 1994. Dagmaxima zijn 22 op 23 maart 1998, tien op 5 april 1995, negen op 11 feb 1991, negen op 10 maart 1996 en acht op 17 feb 1994. [PW]

Grote Zaagbek - *Mergus merganser*

Zeer schaarse doortrekker die in sommige jaren volledig ontbreekt. Slechts in twee jaren (1996 en 1998) werden meer dan tien exemplaren geteld. De meeste Grote Zaagbekken werden in de tweede helft van februari gezien, met enkelingen tot in mei (laatste 15 mei 1989). Jaarmaxima zijn 29 in 1996, elf in 1998, acht in 2003 en zeven in 2011 en in 2013. Dagmaxima zijn 15 op 30 jan 1996, acht op 21 feb 2003, zes op 23 feb 1983, zes op 9 jan 1996 en vijf op 24 feb 1985. [PW]

Nonnetje - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=32

Middelste Zaagbek - *Mergus serrator*

Schaarse, in sommige jaren vrij schaarse doortrekker. De grootste aantallen trekken langs tussen midden februari en midden april. Middelste Zaagbekken zijn de afgelopen jaren sterk in aantal afgenomen. Dankzij de toename van het aantal teluren sinds de jaren tachtig blijven de jaartotalen nog enigszins op niveau, maar de afnemende trend in de uurgemiddelden per standaardweek spreekt boekdelen. De hoogste jaartotalen zijn al meer dan tien jaar oud. De jaarmaxima zijn 221 in 2002, 186 in 1993, 185 in 1991, 148 in 1996 en 147 in 2001. De afname blijkt ook duidelijk uit de dag-

maxima, met maar liefst drie uit de jaren negentig en één uit de jaren tachtig: 110 op 16 april 2002, 80 op 22 feb 1993, 34 op 30 april 1995, 28 op 8 maart 1993 en 27 op 27 maart 1982. [PW]

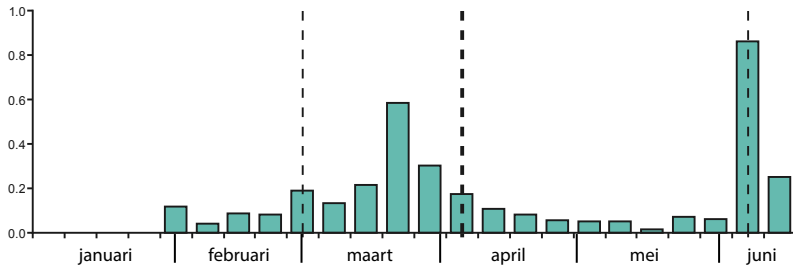
Krakeend - *Anas strepera*

Schaarse doortrekker tussen eind januari en juni. In de doortrekgrafiek zijn twee duidelijke toppen te zien, één in midden maart en één in juni. De piek in juni (hoewel geflatteerd door het geringe aantal teluren in deze periode) betreft vogels die onderweg zijn naar ruigebieden. Jaarmaxima zijn 217 in 2013, 147 in 2011, 109 in 2006, 97 in 2005 en 93 in 1991.

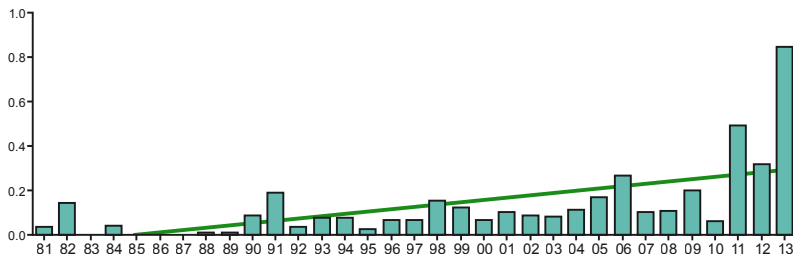
Krakeenden, Wintertalingen en Smienten, 23 maart 2013, foto Thomas Luiten.

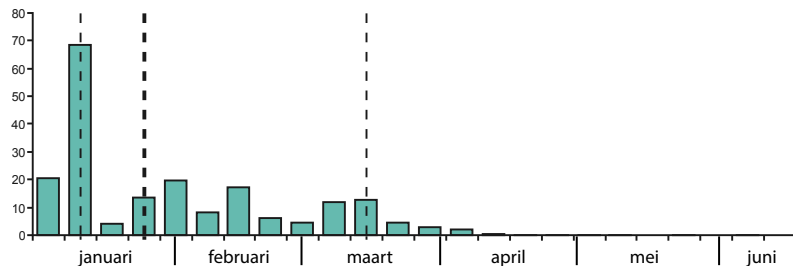
Krakeend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1366

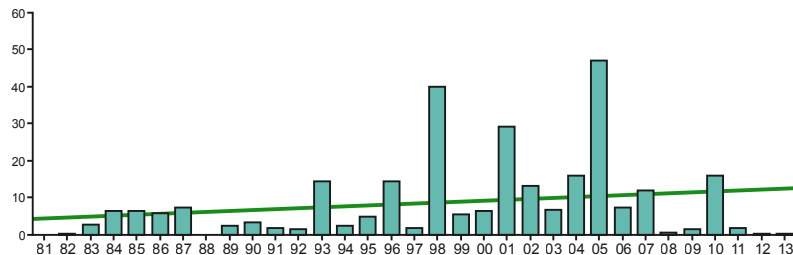
Krakeend - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (1-3 t/m 9-6) h=9794:37 n=1292

Smient - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=25482

Smient - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (9-1 t/m 17-3) h=1654:09 n=19114

*Smienten en Wintertalingen, Telpost Breskens,
19 maart 2009, foto Thomas Luiten.*

Kraakeenden zijn sterk in aantal toegenomen. Dit komt tot uiting in zowel de jaartotalen, de dagmaxima als de trend in uurgemiddelden. In de jaren tachtig kwamen hoogstens 14 Kraakeenden per jaar langs de telpost en ontbrak de soort in vier jaren. De toename sinds de jaren negentig verloopt geheel parallel aan de groei van de (vooral Nederlandse?) broedpopulatie. Ook bij deze soort komt het sterke eendenjaar 1991 bovendien. De overige records stammen alle uit jaren tussen 2005-2013. De dagmaxima zijn 67 op 29 maart 1991, 66 op 23 maart 2013, 65 op 22 maart 2013, 52 op 24 maart 2011 en 48 op 8 april 2013. [PW]

Smient - *Anas penelope*

Vrij talrijke doortrekker van januari tot in april, met de grootste aantallen in februari en maart. De laatste voorjaarsdatum is 23 mei 1989. Trekbewegingen over het binnenland zijn niet altijd eenvoudig te onderscheiden van bewegingen tussen foerageergebieden, maar de meeste genoteerde Smienten vlogen in grote groepen in noordoostelijke richting over de Westerschelde. De strengheid van de voorgaande winter lijkt nauwelijks effect te hebben op de bij Telpost Breskens waargenomen aantallen Smienten. De

jaarmaxima zijn 4863 in 2005, 4176 in 2001, 2667 in 1998, 1693 in 2002 en 1636 in 2004. De dagrecords vallen alle keurig in de jaren met de hoogste aantallen: 1279 op 17 maart 1998, 1228 op 7 maart 2005, 1004 op 14 feb 2001, 719 op 9 maart 2005 en 657 op 8 maart 2005. Door de hogere aantallen in de periode 2001-2005 is de trend op basis van uurgemiddelden positief; sinds 2006 blijven de aantallen echter sterk achter. Alleen in 2010 en 2013 werden meer dan 500 langstreckende Smienten genoteerd en inmiddels valt de soort ondanks de grote aantallen overwinteraars in de Delta in de categorie vrij schaarse doortrekker.

[PW]

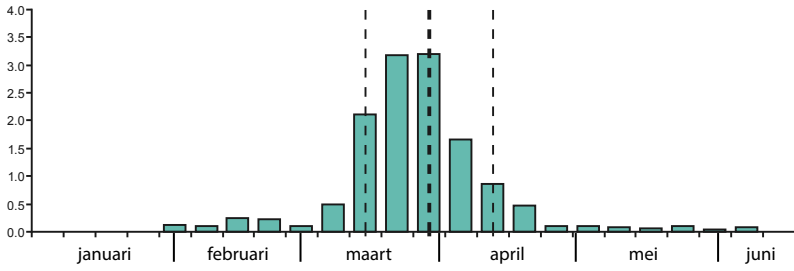
Slobeend - *Anas clypeata*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker. Slobeenden werden in alle maanden langstreckend waargenomen. In tegenstelling tot bij de meeste soorten eenden is er een duidelijke piek tussen begin maart en midden april. Voor en na deze piekperiode trekken slechts kleine aantallen langs. De doortrekperiode is vergeleken met de periode 1981-2000 wat langer geworden en ook de aantallen per uur buiten de topperiode zijn groter geworden. Vooral in april werden

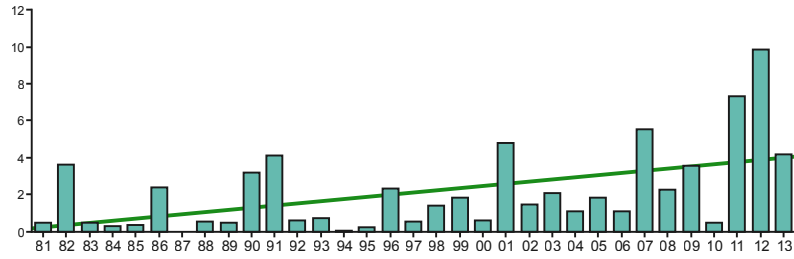

*Slobeenden en Pijlstaarten, Telpost Breskens,
19 maart 2009, foto Thomas Luiten.*

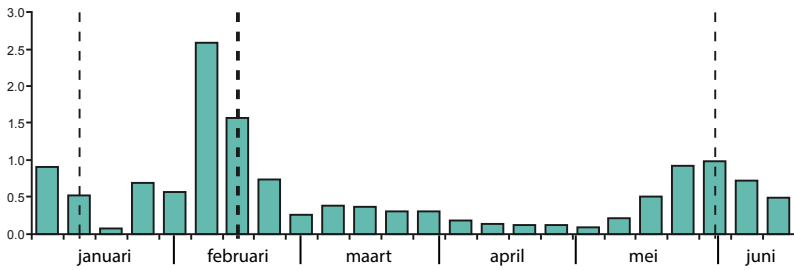
Sloboend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=7704

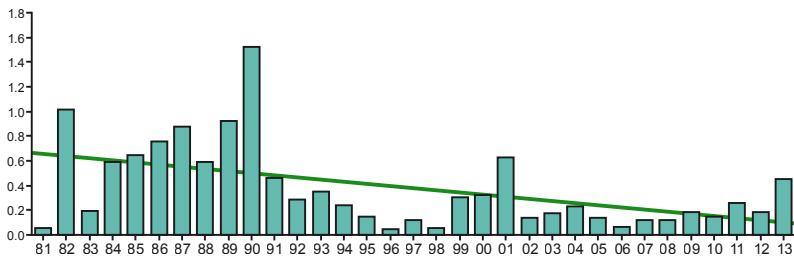
Sloboend - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (12-3 t/m 13-4) h=2769:11 n=6342

Wilde Eend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=3447

Wilde Eend - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (27-1 t/m 31-5) h=10237:47 n=3311

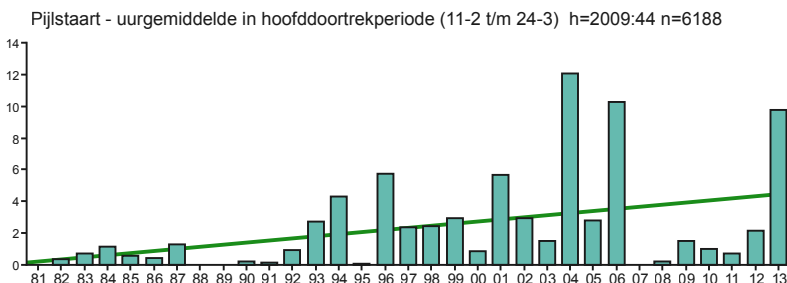
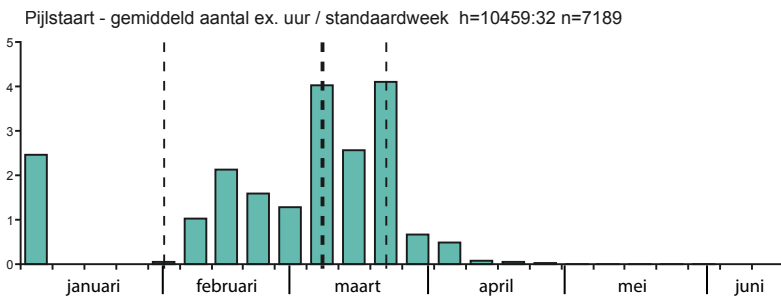

sinds 2003 grotere aantallen geteld. De piek valt echter onveranderd in maart. De jaarmaxima zijn 708 in 2011, 698 in 2007, 662 in 2001, 544 in 2013 en 526 in 1991. Dagmaxima zijn 318 op 17 maart 2001, 312 op 26 maart 2011, 250 op 19 maart 2009, 244 op 28 maart 1991 en 234 op 16 maart 2001. Sloeenden trekken vaak in gemengde groepen met andere eenden, vooral met Smienten en Wintertalingen. Ruitrek werd van deze soort niet opgemerkt. [PW]

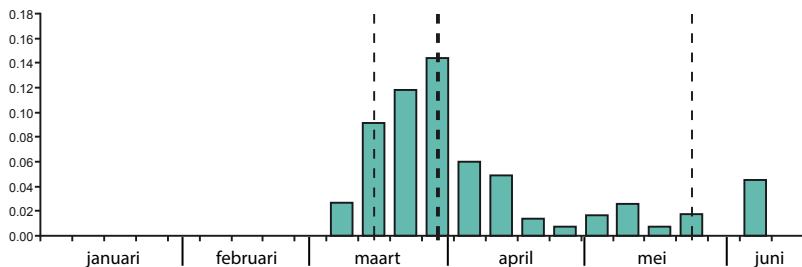
Wilde Eend - *Anas platyrhynchos*

Vrij schaarse doortrekker die in alle maanden wordt gezien. Er zijn twee doortrekpieken te onderscheiden: in februari en in mei. De piek in mei heeft waarschijnlijk vooral betrekking op vogels onderweg naar ruigebieden.

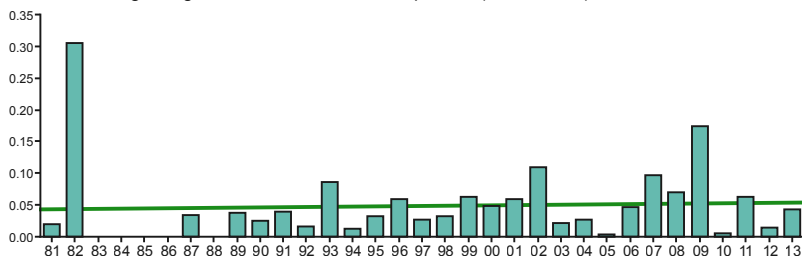
Wilde Eenden trekken in sterk wisselende aantallen langs Telpost Breskens. In de meeste jaren worden slechts enkele tientallen gezien, afgewisseld door (series van) jaren met enkele honderden. De afgelopen tien jaar liggen de aantallen tussen de 40 en 110. De jaarmaxima zijn 407 in 1990, 324 in 2001, 257 in 1989, 191 in 1991 en 187 in 1992. Deze jaarmaxima suggereren al een flinke afname van het aantal langstrekkende Wilde Eenden langs Breskens. Ook de dagmaxima zijn van jaren geleden: 68 op 8 feb 1985, 63 op 14 feb 2001, 62 op 23 mei 1991, 48 op 27 mei 1999 en 42 op 26 maart 1982. De afname wordt bevestigd door de negatieve lineaire trend in de uurgemiddelden in 1981-2013. [PW]

Zomertaling - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=378

Zomertaling - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (16-3 t/m 8-5) h=6619:41 n=321

Pijlstaart - *Anas acuta*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker. Pijlstaarten worden gezien tussen januari en april met een duidelijke piek in maart. Na een geleidelijke opbouw van de aantallen in eind februari volgt de hoofdmacht doorgaans in de tweede decade van maart. Na eind maart zijn Pijlstaarten zeldzaam bij Telpost Breskens. Jaarmaxima zijn 1069 in 2004, 908 in 2006, 838 in 2013, 786 in 2001 en 390 in 2002. Pijlstaarten lijken de voorbije jaren toegenomen; alle jaarmaxima stammen van na 2000 en de lineaire trend in uurgemiddelden in de periode 1981-

2013 is toenemend. Mogelijk is dit vooral een gevolg van het toegenomen aantal teluren in maart sinds 2000 (zie inleiding van dit hoofdstuk). Dagmaxima zijn 623 op 21 maart 2006, 586 op 6 maart 2004, 342 op 24 maart 2013, 339 op 10 maart 2004 en 255 op 23 maart 2013. [PW]

Zomertaling - *Anas querquedula*

Zeer schaarse tot schaarse doortrekker, vooral in maart en de eerste weken van april. Zomertalingen trekken steeds vroeger in het jaar langs Breskens. De mediane doortrekdatum lag in de periode 1981-1996 op 29 maart (n=110), in 1997-

Pijlstaarten, Telpost Breskens, 23 maart 2013, foto Thomas Luiten.

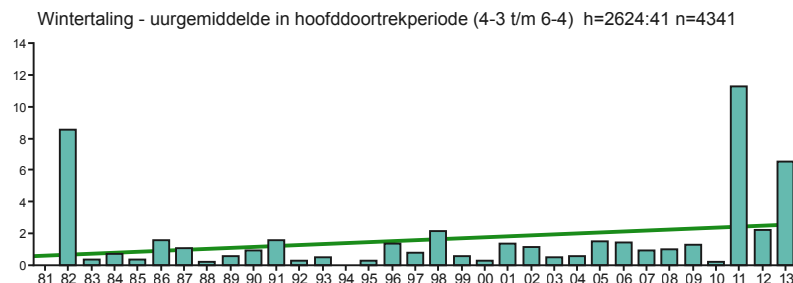
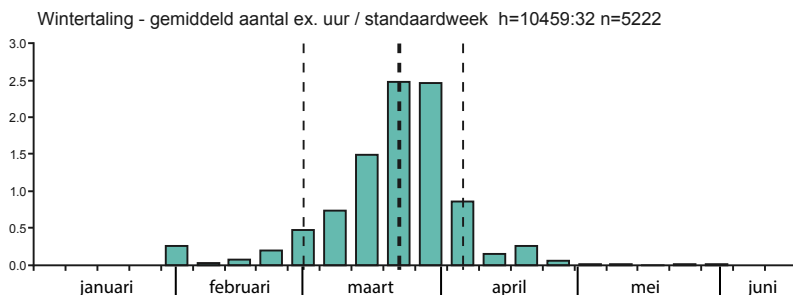

Zomertalingen, Telpost Breskens, 18 maart 2009, foto Thomas Luiten.

2013 op 24 maart (n=268). De vroegsten werden op 9 maart gezien (1996, 1998 en 2004), de laatste op 25 mei 1987. De mediane eerste datum per jaar is 24 maart. Zomertalingen worden sinds de jaren negentig regelmatig gezien. Jaren zonder waarnemingen komen sindsdien niet meer voor. De jaarmaxima zijn 47 in 2009, 31 in 2007, 31 in 2002, 23 in 2008 en 23 in 2001. Bij een schaarse soort kan het missen van één enkele goede dag, of één enkele grote groep het verschil maken tussen een goed en een slecht

jaar. De Zomertaling is hier een sprekend voorbeeld van. Bij alle hierna vermelde topdagen was deze goed voor meer dan 60% van het jaartotaal, in een enkel geval zelfs voor 80% (1982). Dagmaxima zijn 26 op 19 maart 2009, 19 op 28 maart 1993, 17 op 18 maart 2009, 15 op 26 maart 1982 en 15 op 11 april 2008. [PW]

Wintertaling - *Anas crecca*
Schaarse tot vrij schaarse doortrekker. Wintertalingen worden bij Telpost Breskens gezien tussen januari en april

met een duidelijke piek in de tweede helft van maart. De vroegsten werden in de meeste jaren al tijdens de eerste tellingen gezien, de laatste op 3 juni 2011. Ook Wintertalingen trekken inmiddels iets vroeger in het jaar langs Breskens. De mediane doortrekdatum lag in de periode 1981-1996 op 25 maart (n=1231), in 1997-2013 op 22 maart (n=3991). Wintertalingen zijn zelden echt talrijk en soms uitgesproken schaars (2010 18 ex!) maar in gemiddelde jaren vliegen in een seizoen honderden vogels langs de telpost. De jaarmaxima zijn 1023 in 2011, 922 in 2013, 373 in 1982, 278 in 2005 en 271 in 2002. Dat de doortrekpiek in maart valt is goed zichtbaar aan de dagrecords. De dagmaxima zijn 646 op 26 maart 2011, 443 op 23 maart 2013, 253 op 26 maart 1982, 201 op 20 maart 2005 en 178 op 8 april 2013. [PW]

Patrijs - *Perdix perdix*

Uitgesproken standvogel. Slechts een tiental jaren geleden stond de fietstocht tussen de Veerhaven en de telpost garant voor een ontmoeting met meerdere paren Patrijzen. Tegenwoordig is nog een enkel paar aanwezig nabij de telpost. [PM]

Kwartel - *Coturnix coturnix*

Incidenteel een roepende vogel in de akkers nabij de telpost, meestal in de ochtendschemer: 26 mei 1987, 28 april 1998, 29 mei 2004, 25 en 30 april 2009 en 8 mei 2011. [PM]

Roodkeelduiker - *Gavia stellata*

Schaars tussen begin januari en midden mei. De laatste voorjaarsdatum is 26 mei

1991. De meeste bewegingen van Roodkeelduikers langs de telpost betreffen waarschijnlijk foerageervluchten tussen de Westerschelde en de Voordelta. Regelmatig worden zwemmende vogels gezien. Jaarmaxima zijn 285 in 2002, 170 in 2006, 87 in 2005, 45 in 2004 en 40 in 1996. Dagmaxima bedragen 141 op 10 feb 2002, 58 op 4 maart 2006, 51 op 25 jan 2002, 40 op 23 maart 2006 en 36 op 2 feb 2005. [PM]

Parelduiker - *Gavia arctica*

Zeldzaam en niet jaarlijks tussen midden februari en midden mei. Er zijn 15 waarnemingen bekend, meestal van langsvliegende losse vogels. Op 9 maart 2005 vlogen twee Parelduikers samen langs in een groep Smienten. De laatste voorjaarsdatum is 7 mei 1993. [PM]

IJsduiker - *Gavia immer*

Incidenteel. Op 21 april 2013 vloog een IJsduiker in eerste zomerkleed naar noordoost op 500 m van de telpost. De vogel boog af ter hoogte van Vlissingen en vloog richting Westkapelle. [PM]

Noordse Stormvogel - *Fulmarus glacialis*

Zeer schaarse doortrekker met meestal één of twee exemplaren per waarneming. Op 6 jan 2012 werden vijf exemplaren geteld. De meeste van de 49 waarnemingen stammen uit de periode midden april-midden mei, waarbij de soort ook met rustig weer wordt gezien in de monding van de Westerschelde. Enkele malen werd gezien dat een Noordse Stormvogel tot ver voorbij Vlissingen de Westerschelde opvloog. Waarschijnlijk

Aalscholvers, Telpost Breskens, 10 april 2009, foto Thomas Luiten.

zijn dit vogels die de kust verkennen op zoek naar nieuwe broedplaatsen. De laatste voorjaarsdatum is 10 juni 1991. [PM]

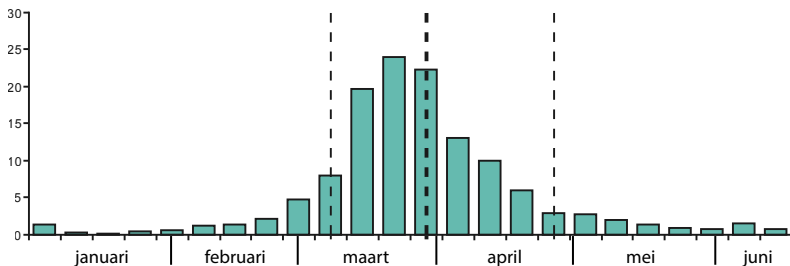
Jan-van-gent - *Morus bassanus*

Zeer schaarse tot schaarse doortrekker, waarvan 39 waarnemingen bekend zijn. Meestal gaat het om één of twee exemplaren. Op 10 juni 1991 werden 52 vogels geteld, maar dat was vooral een kwestie van héél ver westwaarts turen. Op 7 mei 2005 passeerden acht Jan-van-Genten, op 18 april 2009 vier en op drie andere data drie. De soort kan het hele 'voorjaar' worden waargenomen in de monding van de Westerschelde: van januari tot en met juni. [PM]

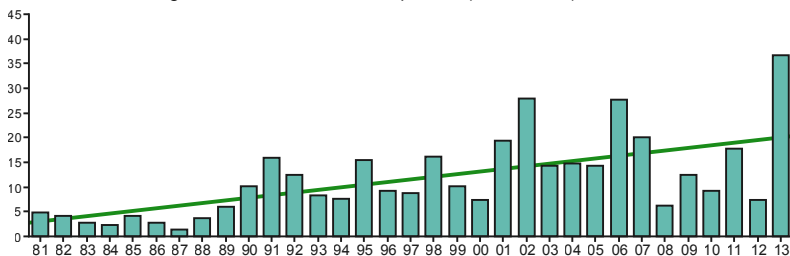
Aalscholver - *Phalacrocorax carbo*

Vrij talrijke tot talrijke doortrekker tussen (begin) eind februari en eind april (eind juni). Waarnemingen in januari en begin februari hebben vooral betrekking op lokale overwintersaars. Jaarmaxima zijn 7255 in 2002, 6756 in 2013, 4830 in 2001, 4442 in 2007 en 4333 in 2006. Dagmaxima zijn 3406 op 15 maart 2002, 1763 op 31 maart 1992, 1371 op 1 april 2013, 1044 op 9 april 2013 en 994 op 21 maart 2006. De aantallen doortrekkers vertonen een duidelijk toenemende trend, overeenkomstig de ontwikkeling van de Noordwest-Europese broedpopulatie. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (26 maart) in 1981-2013 nauwelijks veranderd (hoogstens met enkele dagen vervroegd). [PM]

Aalscholver - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=74905

Aalscholver - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (5-3 t/m 23-4) h=4481:36 n=61687

Kuifaalscholver - *Phalacrocorax aristotelis*
Zeldzaam en niet jaarlijks tussen januari en eind mei. Er zijn 14 waarnemingen bekend, meestal van één exemplaar. Op 23 mei 1988 en op 29 mei 2003 vlogen twee onvolwassen vogels langs. [PM]

Kwak - *Nycticorax nycticorax*
Zeer schaars. In het vogelpark van het Belgische Zwin is sinds ca. 1990 een vrij

vliegende populatie Kwakken aanwezig. Deze (maximaal 40) broedparen zijn nakomelingen van kooivogels, die nu gedeeltelijk buiten de kooien broeden en waarvan de jongen niet (allemaal) worden geringd. Deze vogels zijn het gehele jaar door in de ruime omgeving van het Zwin aanwezig, hoewel ze voor een deel overwinteren in zuidelijke streken (Erhart & Kurstjens 2000). Het

Koereiger met Kleine Zilverreigers, Telpost Breskens, 26 maart 2012, foto Corstiaan Beeke.

frequente voorkomen van Kwakken nabij Telpost Breskens lijkt in hoge mate gerelateerd aan de Zwinpopulatie. Er zijn 47 waarnemingen bekend van de telpost, meestal van één exemplaar. Er zijn vier waarnemingen van twee vogels en één van drie (30 april 1988). Afgezien van een waarneming op 18 maart zijn de gevallen gelijkmatig verdeeld over de periode 10 april-9 juni. [PM]

Ralreiger - *Ardeola ralloides*

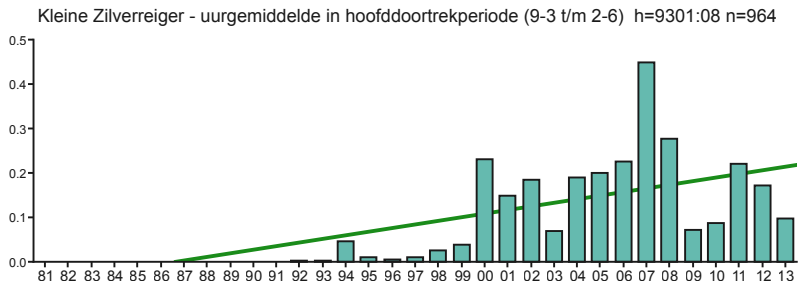
Incidenteel. Op 12 april 2007 vlogen twee exemplaren tezamen laag over zee naar noordoost (geval aanvaard door de CDNA). [PM]

Koereiger - *Bubulcus ibis*

Zeldzaam en niet jaarlijks tussen eind maart en midden juni. De eerste waarneming was op 5 mei 1998 (drie). Na 1998 zijn nog 15 waarnemingen bekend, met als uiterste datums 26 maart en 9 juni. Meestal werden solitaire vogels gezien; op 5 mei 1998, 6 mei 1999, 2 mei 2002 en 9 juni 2006 werden groepjes van drie gezien. Meerdere keren werd samengevlogen met Kleine Zilverreigers. [PM]

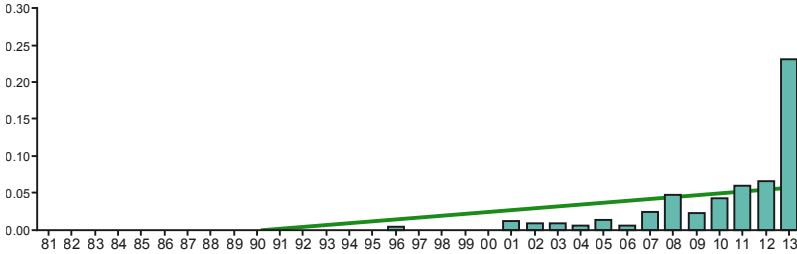
Kleine Zilverreiger - *Egretta garzetta*

Schaarse tot vrij schaarse doortrekker, solitair of in kleine groepen, vooral van midden maart tot begin juni. Het is tegenwoordig nauwelijks voor te stellen

Telpost Breskens, 21 april 2008, foto Thomas Luiten.

Grote Zilverreiger - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (7-1 t/m 30-4) h=6562:55 n=121

dat de Kleine Zilverreiger in de eerste tien jaar tellingen ontbrak. De eerste trekker werd enthousiast begroet op 25 april 1992. Daarna druppelen ieder jaar kleine aantallen langs, maar vanaf 2000 nemen de aantallen fors toe. Jaarmaxima zijn 163 in 2007, 129 in 2008, 106 in 2005, 87 in 2002 en 81 in 2004. De soort is gevoelig voor strenge winters en de bescheiden aantallen na 2008 komen overeen met een afname van de Nederlandse broedpopulatie. Dagmaxima zijn 17 exemplaren op 28 en 29 april 2007, 16 op 8 mei 2000, 15 op 4 mei 2006, 13 op 7 mei 2012 en twaalf op 22 april 2008; er zijn zes dagen met tien exemplaren. Tellingen worden enigszins 'vertroebeld' door heen en weer vliegen van in de streek verblijvende vogels. [PM]

Grote Zilverreiger - *Casmerodius albus*
Tegenwoordig schaarse doortrekker tussen (begin januari) midden februari en eind april (midden mei). Een duidelijke doortrekpiek ontbreekt.

Afgezien van losse waarnemingen in 1988 en 1996 is de Grote Zilverreiger pas een jaarlijkse en in aantal toenemende doortrekker vanaf 2001. Dit hangt nauw samen met de sterk toegenomen broeden winterpopulatie in Nederland en elders in NW-Europa. Jaarmaxima zijn 51 in 2013, 19 in 2008, 18 in 2011, twaalf in 2012 en tien in 2010. Meestal worden niet veel meer dan één of twee Grote Zilverreigers per dag gezien. Alle dagmaxima stammen uit het topjaar 2013: 14 op 8 april 2013, zeven op 31 maart 2013 en zes op 5 en 6 maart 2013 en 9 april 2013. [PM]

Grote Zilverreiger, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

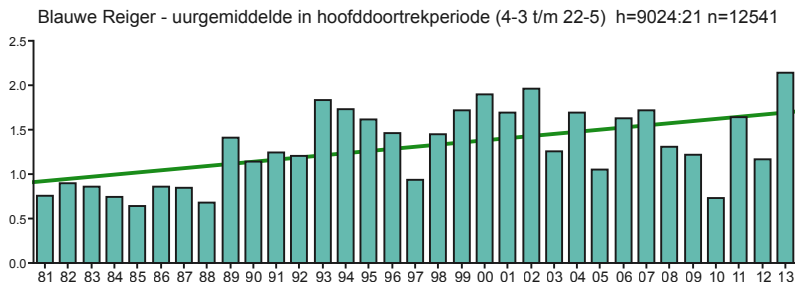
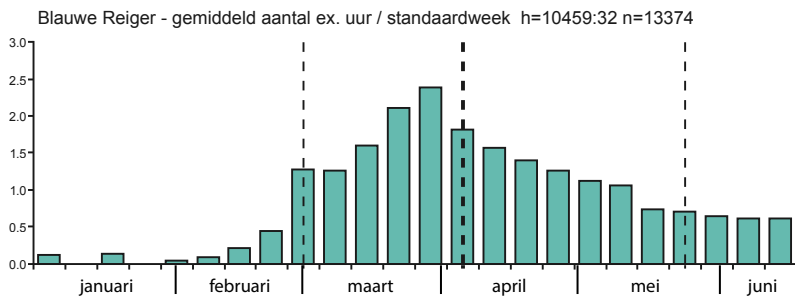
Blauwe Reiger - *Ardea cinerea*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker, die in alle voorjaarsmaanden wordt waargenomen. De meeste Blauwe Reigers passeren in maart en april, met een piek rond eind maart. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (26 maart) in 1981-2013 met ongeveer vijf dagen vervroegd. Volwassen vogels trekken vroeger dan onvolwassen vogels en in juni kunnen de eerste jonge vogels van dat jaar worden waargenomen. De trend

in aantallen doortrekkers sinds 1981 is duidelijk positief, hoewel de populatie gevoelig is voor strenge winters. Jaarmaxima zijn 914 in 2002, 800 in 2001, 719 in 2004, 692 in 1992 en 673 in 1993. Er zijn zes dagen met meer dan 100 trekkende Blauwe Reigers: 248 op 8 april 2013, 214 op 27 maart 2007, 187 op 24 maart 2006, 185 op 15 maart 2002, 130 op 29 maart 2002 en 106 op 21 maart 2005. [PM]

Blauwe Reiger, Telpost Breskens, 19 april 2011, foto Thomas Luiten.

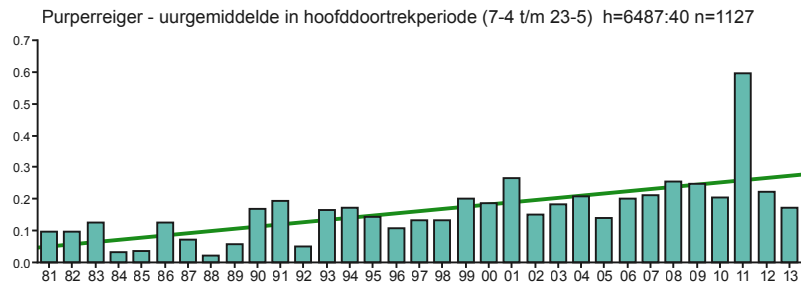
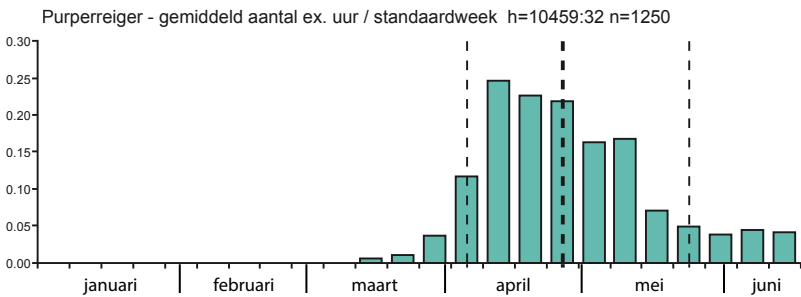
Purperreiger - *Ardea purpurea*

Schaarse trekker tussen (midden maart) begin april en eind mei (begin juni). Volwassen vogels trekken eerder door dan onvolwassen vogels. Purperreigers trekken vaak in kleine groepjes, soms samen met Blauwe Reigers. Ze steken vaak over ten westen van de telpost, maar passeren ook op korte afstand. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 15 maart 1993, 18 maart 1986, 19 maart 2004, 20 maart 1992 en 22 maart 1995. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 1 april. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (25 april) in 1981-2013 nauwelijks veranderd (hoogstens met enkele dagen vervroegd).

De jaarmaxima zijn 138 in 2011, 93 in 2008, 83 in 2001, 65 in 2009 en 63 in 2004. De aantallen vertonen een toenemende trend, ongeveer overeenkomend met de ontwikkeling van de Nederlandse broedpopulatie (Boele *et al.* 2013). De maximale aantallen trekkers per dag zijn 31 op 10 mei 2001, 25 op 25 april 1991, 22 op 28 april 2004, 21 op 25 april 2009 en 18 op 10 april 2011. [PM]

Purperreiger, Telpost Breskens, 10 april 2009, foto Michel Veldt.

Zwarte Ooievaar - *Ciconia nigra*

Zeldzame doortrekker met 17 waarnemingen van in totaal 21 vogels. Vier keer werden twee vogels samen gezien: 14 mei 1992, 13 mei 2002, 24 april 2010 en 8 mei 2013. Met uitzondering van een vogel op 12 juni 2006 werden alle Zwarte Ooievaars vogels gezien tussen 24 april en 15 mei. [PM]

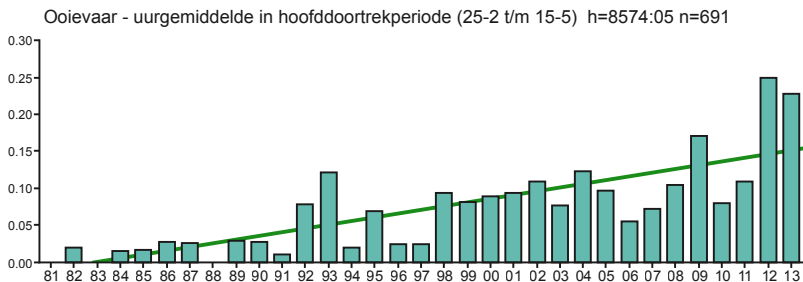
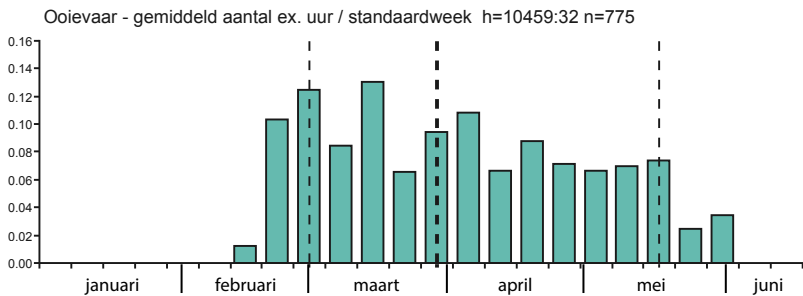

Zwarte Ooievaar, Telpost Breskens, 24 april 2010, foto Michel Veldt.

Ooievaar - *Ciconia ciconia*

Schaarse trekker, met een lange doortrekperiode tussen (midden) eind februari en midden (eind) mei. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 13 feb 2003, 16 feb 2008, 22 feb 2007, 23 feb 2005 en 26 feb 2009 (14 ex). De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 19 maart.

De aantallen vertonen een duidelijk positieve trend, gerelateerd aan het herstel van de Nederlandse broedpopulatie. Hoewel er af en toe een Ooievaar van de halfwilde populatie in het Belgische deel van Het Zwin bij de telpost zal verschijnen, trekken de meeste Ooievaars strak door in noordoostelijke richting, waarbij de oversteek naar Walcheren regelmatig wordt gemaakt. De jaarmaxima zijn 61 in

2012, 60 in 2009, 56 in 2013, 52 in 2003 en 51 in 1992. De dagmaxima zijn 23 op 8 april 2013, 16 op 18 mei 2012, 15 op 24 feb 2003 en 14 op 29 maart 2002, 26 feb 2009 en 5 maart 2013. [PM]

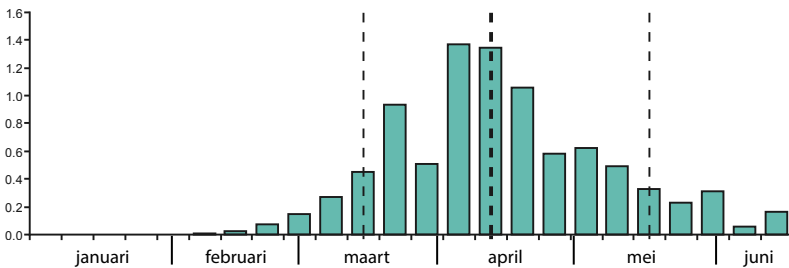
Ooievaar, Telpost Breskens, 11 april 2009, foto Thomas Luiten.

Lepelaar - *Platalea leucorodia*

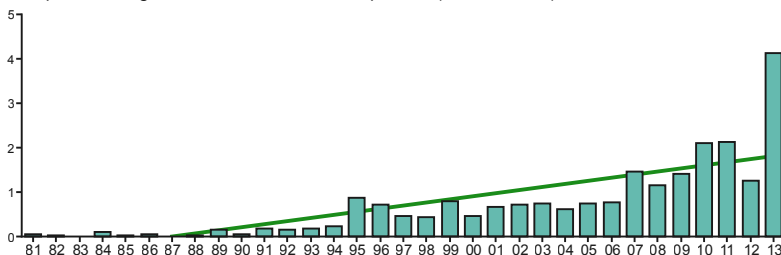
In de jaren tachtig zeer schaarse, tegenwoordig vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker tussen (begin februari) begin maart en eind mei (midden juni), met een brede piek in april. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 8 feb 2002, 15 feb 2004 (vier), 21 feb 1998 (13), 26 feb 1994 (tien) en 28 feb 1992 (twee). De mediane eerste datum in 1981-2013 is 13 maart. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (12 april) in 1988-2013 niet duidelijk veranderd.

De duidelijk toenemende trend kan geheel worden verklaard door de simultane toename van de Nederlandse broedpopulatie. Alle jaarmaxima vallen uiteraard

Lepelaar - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=6525

Lepelaar - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (17-3 t/m 15-5) h=7488:21 n=5842

Lepelaars, Telpost Breskens, 11 mei 2010, foto Thomas Luiten.

in recente jaren: 961 in 2013, 568 in 2011, 479 in 2008, 478 in 2007 en 460 in 2009. Dit is ook het geval met de dagmaxima: 371 op 8 april 2013, 229 op 9 april 2013, 146 op 20 april 2008, 129 op 19 april 2010 en 108 op 1 mei 2011. [PM]

Flamingo - *Phoenicopterus roseus*

Incidenteel. Op 23 mei 1988 en op 3 mei 1994 vloog een (Europese) Flamingo in noordoostelijke richting langs de telpost. [PM]

Fuut - *Podiceps cristatus*

In de wintermaanden is de soort algemeen in de Westerschelde, maar de laatste 10-15 jaar beduidend minder talrijk. Na februari zijn doortrekkers schaars, maar worden het hele voorjaar (tot in juni) gezien. Veel tellen in februari levert hoge jaartotalen op, zoals in 1983 (2287), 2002 (1176), 1984 (654) en 1994 (490). De vijf dagmaxima zijn 1112 op 21 feb 1983, 862 op 20 feb 1983, 638 op 11 feb 1984, 322 op 18 feb 1994 en 311 op 15 feb 2002. Voor een deel gaat het hier om lokale bewegingen onder invloed van het getij. [TL]

Roodhalsfuut - *Podiceps grisegena*

Een zeldzame verschijning met in totaal 23 waarnemingen, verdeeld over de maanden januari (1), februari (4), maart (7), april (5) en mei (6). Op drie dagen (4 mei 1996, 17 maart 2001 en 30 april 2003) werden twee vogels gezien. [TL]

Kuifduiker - *Podiceps auritus*

Opmerkelijk zeldzaam met in totaal 15 individuen, verdeeld over de maanden februari (1), maart (3) en april (11). Het dagrecord bedraagt drie exemplaren op 13 april 2003; twee vogels werden genoteerd op 14 april 1996, 29 april 1998 en 17 april 1999. [TL]

Geoorde Fuut - *Podiceps nigricollis*

Zeer schaars tot zeldzaam tussen midden maart en midden mei. Het is de meest algemene 'kleine fuut' op de telpost met in totaal 50 individuen. De meeste vogels werden gezien in april (18) en mei (16). Het dagrecord van vijf werd op drie dagen gezien: 4 mei 1990, 12 april 2003 en 20 april 2008. [TL]

Roofvogels

Telpost Breskens is een uitstekende locatie voor het waarnemen van roofvogel-trek, mits voldoende stuwing optreedt door aanlandige wind. Een krachtige vlieger als het Smelleken kan ook met een stevige noordoostenwind in flinke aantallen passeren. Een licht bewolkte hemel is het meest ideaal, omdat dan ook de op grote hoogte vliegende roofvogels kunnen worden opgepikt. Op dagen met dergelijke omstandigheden kunnen honderden roofvogels passeren. Bruine Kiekendieven zijn verreweg het meest algemeen, gevolgd door Sperwers en Torenvalken.

De meeste roofvogels volgen een oost- tot noordoostelijke koers. Grotere roofvogels als Buizerd en Zwarte Wouw vliegen geregeld vanuit de Westerscheldemonding het binnenland in en vliegen daarna verder in een oost- tot zuid-oostelijke richting. Mogelijk betreffen dit vogels die ruim ten westen van de telpost de oversteek naar Walcheren probeerden, maar door een gebrek aan thermiek of uit 'angst' voor het water twijfelen en terugkeren. Kiekendieven en valken kennen dit verschijnsel niet en volgen doorgaans een strakke noordoostelijke koers.

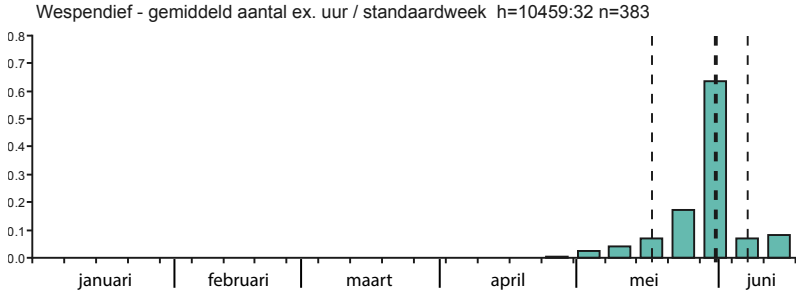
Veel roofvogels maken tijdens de trek gebruik van thermiek en passeren vooral in het einde van de ochtend en in de eerste helft van de middag. Kiekendieven en valken zijn minder afhankelijk van thermiek en passeren ook in de vroege ochtend, namiddag en avond. [TL]

Wespendief - *Pernis apivorus*

Meestal zeer schaarse tot schaarse doortrekker tussen eind april en midden juni. Passanten door Nederland zijn overwegend afkomstig uit Zweden (Bijlsma 1993). De aantallen bij Breskens zijn sterk afhankelijk van het optreden van stevige zuidoostenwind in de tweede helft van mei, waardoor de jaartotalen sterk verschillen. Jaarmaxima zijn 155 in 1992, 61 in 2004, 27 in 1883, 25 in 1990, 21 in 2005 en 20 in 2008. In de overige voorjaren werd slechts een handvol gezien of ontbrak de soort. Het voorkomen beperkt zich vooral tot mei en juni. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 25 april 2004, 25 april 1992, 27 april 1991, 1 mei 1990 en 2 mei 1995. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 10 mei. De vijf dagmaxima zijn 61 op 28 mei 1992, 51 op 29 mei 2004, 44 op 24 mei 1992, 27 op 30 mei 1992 en 24 op 1 mei 1990. Op 29 mei 2004, één van de topdagen, passeerde 85% tussen 09:30 en 10:45 uur in groepen van onder andere negen, zeven en tweemaal zes exemplaren. [TL]

Wespendief, Telpost Breskens, 23 mei 2008, foto Thomas Luiten.

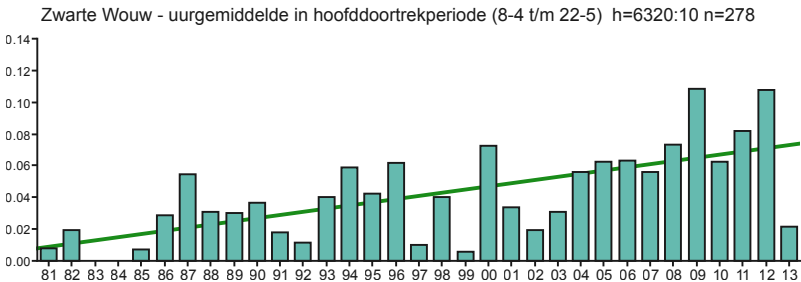
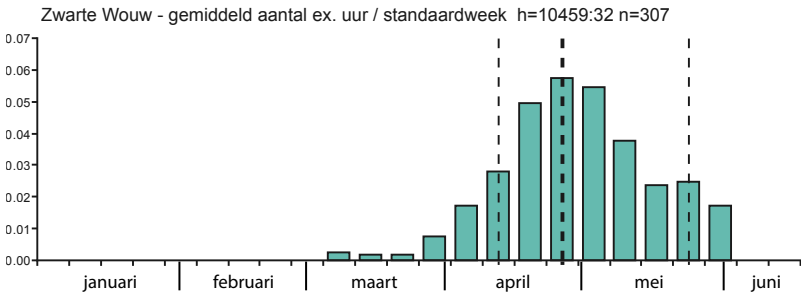

Zwarte Wouw - *Milvus migrans*

Schaarse tot zeer schaarse doortrekker tussen (midden maart) begin april en midden (eind) mei. De door Nederland trekkende Zwarte Wouwen zijn waarschijnlijk vooral afkomstig van de nabije Duitse broedpopulatie en overwinteren in Afrika (Bijlsma *et al.* 2001). Bij Breskens

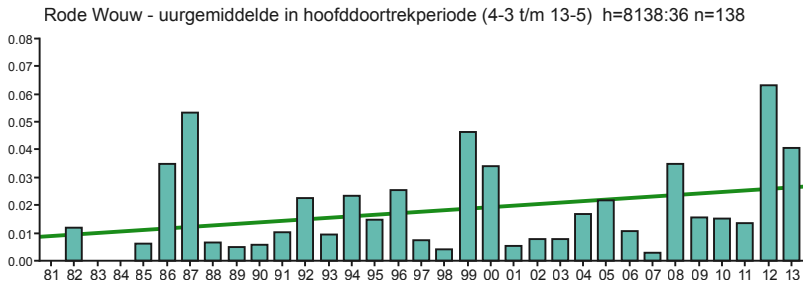
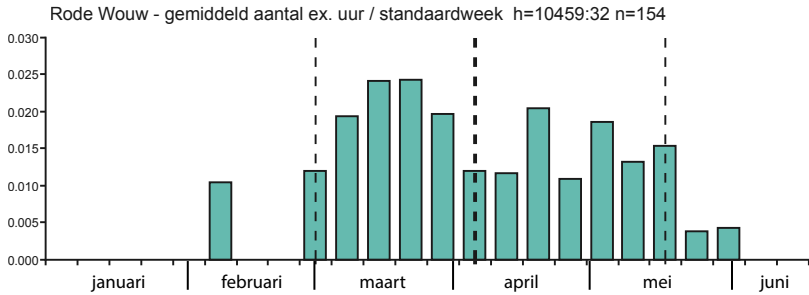
zijn Zwarte Wouwen (307 ex) ongeveer twee keer talrijker dan Rode Wouwen (154 ex). Er zijn vijf maartwaarnemingen: 9 maart 1991, 18 maart 2002, 23 maart 2001, 28 maart 1981 en 31 maart 1991. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 12 april. De jaartotalen lopen uiteen van enkelingen tot enkele

Zwarte Wouw, 10 april 2009, foto Michel Veldt.

tientallen. Jaarmaxima zijn 29 in 2008, 27 in 2009, 23 in 2005, 19 in 2004 en 17 in 2000 en 2011. De uurgemiddelden in 1981-2013 vertonen een toenemende trend. Op twee dagen werd het dagmaximum van zeven vogels gezien: 4 mei 2008 en 22 april 2011. De soort passeert geregeld in duo's; tenminste drie maal werd een groep van drie gezien en eenmaal (op 22 april 2011) zelfs een groep van vier. Op goede dagen wordt vaak samengevlogen met andere roofvogels, zoals Rode Wouw en Bruine Kiekendief.

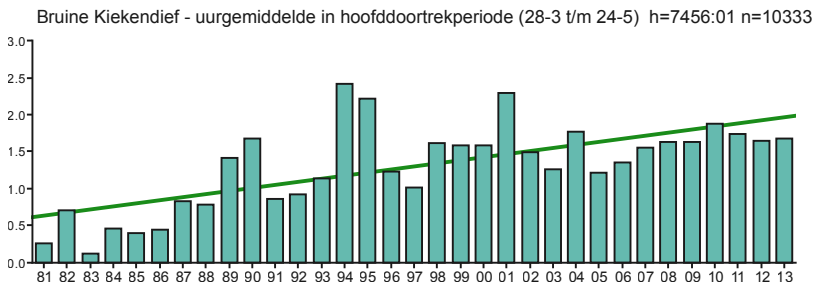
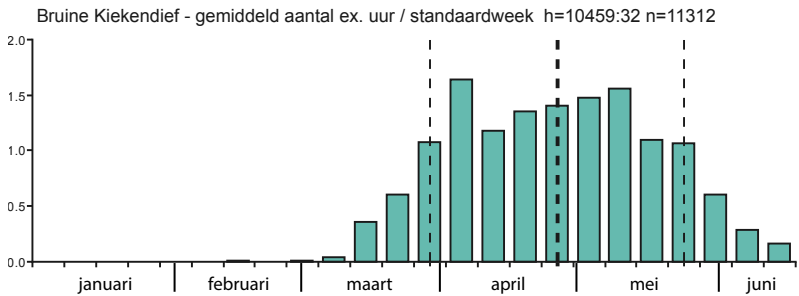
[TL]

Rode Wouw - *Milvus milvus*

Zeer schaarse tot schaarse doortrekker, vooral tussen eind februari en midden mei. In sommige jaren worden slechts enkelingen gezien. Jaarmaxima zijn 13 in 2008, twaalf in 1999, elf in 1992 en 2012 en tien in 2013. De vroegste datum van 9 feb 2001 is uitzonderlijk; de overige vroegste datums per jaar vallen tussen 28 feb en 8 maart. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 26 maart. Er is geen duidelijke doortrekpiek. Vroeg in het seizoen domineren volwassen vogels, later passeren ook onvolwassen vogels. Het dagrecord van vijf werd vastgesteld op 21 maart 1996 en op 7 mei 2012. De soort trekt solitair of in tweetallen; groepen van meer dan twee zijn nooit vastgesteld. De trend in uurgemiddelden in de periode 1981-2013

Zwarte Wouw, Telpost Breskens, 11 mei 2009, foto Michel Veldt.

is positief. De meeste Rode Wouwen bij Breskens zijn waarschijnlijk afkomstig van Duitse populaties (Bijlsma *et al.* 2001). [TL]

Zeearend - *Haliaeetus albicilla*

Incidenteel. De enige waarneming betreft een onvolwassen vogel die op 2 januari 2001 in noordoostelijke richting langs de telpost vloog. [TL]

Vale Gier - *Gyps fulvus*

Incidenteel. Op 17 mei 2002 vloog een exemplaar in zuidelijke richting over de telpost. Een groep van 61 vogels die op 18 juni 2007 een groot deel van de dag in West-Zeeuws-Vlaanderen verbleef, werd ook (op grote afstand...) vanaf de telpost gezien. [TL]

Bruine Kiekendief - *Circus aeruginosus*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker tussen (begin maart) half maart en eind mei (begin juni). Met een totaal van 11 312 ex in 1981-2013 is het de meest algemene roofvogel op Telpost Breskens. De soort heeft een breed seizoenspatroon zonder een duidelijk piekmoment. De eerste vogels verschijnen doorgaans in de eerste helft van maart, de meeste passeren in april en mei en tot in juni

Rode Wouw, Telpost Breskens, 23 maart 2012, foto Thomas Luiten.

worden naar noordoost vliegende vogels gezien. Een extreem vroege datum is 15 februari. De overige vijf vroegste datums per jaar vallen tussen 1 en 8 maart. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 14 maart. In de eerste weken passeren vrijwel uitsluitend volwassen vogels (Nederlandse broedvogels?), maar naarmate het seizoen vordert neemt het aandeel onvolwassen vogels toe. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer tien dagen vervroegd, van 3 mei in 1981-1996 (n=3427) naar 22 april in 1997-2013 (n=7885).

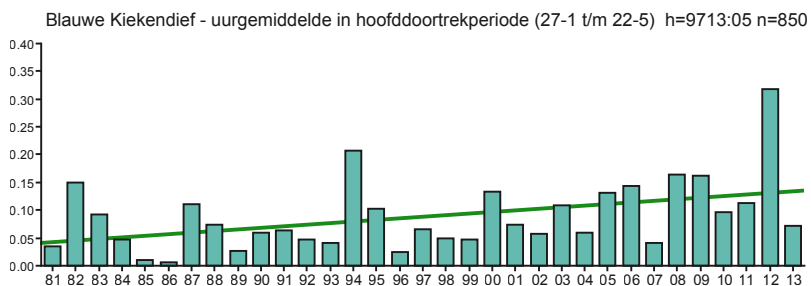
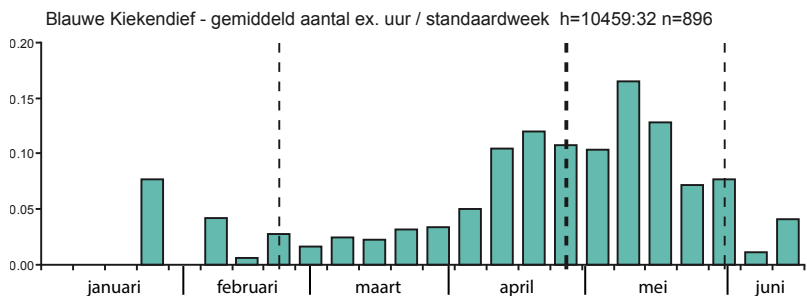
Bruine Kiekendief, Telpost Breskens, 28 april 2010, foto Thomas Luiten.

Op goede dagen kunnen twee trekbanen worden onderscheiden: een route (ver) over de Westerschelde en een route over de akkers door het binnenland. Aan het einde van de middag vindt vaak een opleving van de trek plaats (een 'avondpiek'), zoals op 8 april 2013, met 38 ex tussen 15:00 en 17:00 uur.

In een gemiddeld seizoen worden 300-400 trekkers genoteerd. Jaarmaxima zijn 828 in 2001, 682 in 2008, 655 in 2002, 607 in 2004 en 515 in 2005. De trend in 1981-2013 is duidelijk positief, maar na eind jaren negentig redelijk stabiel. Dagmaxima zijn 156 op 10 mei 2001, 128 op 3 mei 1994, 112 op 2 mei 1995, 101 op 8 april 2013 en 95 op 28 april 2004. [TL]

Blauwe Kiekendief - *Circus cyaneus*
Schaarse doortrekker tussen (midden februari) midden maart en eind mei (begin juni). In een gemiddeld voorjaar passe-

ren 30-50 vogels. De hoogste jaartotalen zijn 84 in 2008, 72 in 2005, 61 in 2009 en 2012 en 59 in 1994. De vroegste waarnemingen kunnen betrekking hebben op in de regio overwinterende vogels. Vanaf medio maart neemt het aantal doortrekkers geleidelijk toe. Een piek is zichtbaar in de laatste decade van april en de eerste decade van mei, maar tot ver in mei kan de soort in kleine aantallen doortrekken (elf op 29 mei 2004). De vijf dagmaxima zijn 26 op 7 mei 2012, 22 op 22 april 2005, 19 op 2 mei 2006 en 24 april 2009 en 16 op 23 april 2005. Er zijn vier waarnemingen in juni, de laatste op 11 juni (door het geringe aantal teluren verantwoordelijk voor het junipiekje!).

Omdat de meeste Blauwe Kiekendieven van de (inmiddels ingestorte) Nederlandse broedpopulatie eind april al eieren hebben, moet het grootste deel van de doortrekkers betrekking hebben op broedvogels ten noorden en oosten van Nederland (Bijlsma *et al.* 2001). Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer twee weken verlaat, mogelijk te verklaren door een steeds kleiner aandeel 'zuidelijke' broedvogels. Geslacht en leeftijd zijn vaak moeilijk vast te stellen en worden daarom veelal niet genoteerd. [TL]

Steppekiekendief - *Circus macrourus*

De laatste jaren zeldzame doortrekker. Tot 2001 was er slechts één waarneming. Tweederde (elf) van het totale aantal waarnemingen (17) werd gedaan in de afgelopen vijf jaar. Deze trend past in het landelijke patroon en is waarschijnlijk het gevolg van westwaartse uitbreiding van de broedgebieden in Rusland. Topjaar was 2012 met vijf (goed gedocumenteerde) individuen, overigens alle in eerste-zomerkleed. Dit sloot naadloos aan bij de influx van juveniele vogels in 2011 in Noordwest-Europa. Kennelijk

*Steppekiekendief, 2e-kj, Telpost Breskens,
23 april 2012, foto Pim Wolf.*

*Steppekiekendief, 2e-kj man, Breskens,
25 april 2012, foto Thomas Luiten.*

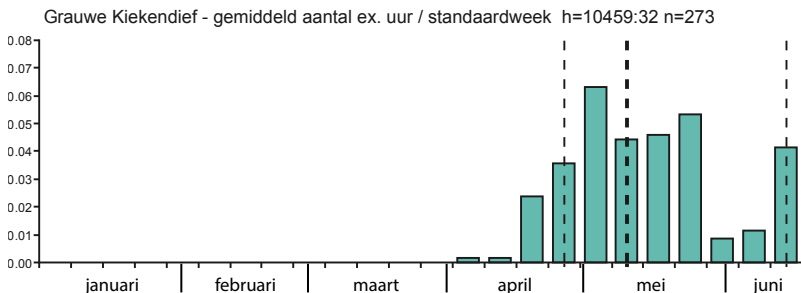
blijft een deel van deze leeftijdsgroep niet in de overwinteringsgebieden, wat van de andere kiekendiefsoorten over het algemeen wordt aangenomen. De geslachts- en leeftijdsverdeling is als volgt: tien eerste-zomers, drie adulte mannetjes, twee adulte vrouwtjes, één tweede-zomer mannetje en een onbekend gebleven vrouw-type. Tot en met 2011 was de Steppiekiekendief nog een CDNA-beoordeelsoort; zes van de elf gevallen bij Breskens waren voldoende gedocumenteerd om voor aanvaarding in aanmerking te komen. Omwille van de (tot voor kort) zeldzaamheid en als 'Breskensspecialiteit' een opsomming van alle waarnemingen (cursief = niet aanvaard door de CDNA): *14 mei 1992, 24 april 2001, 21 april 2003, 21 april 2005, 1 mei 2005, 3 mei 2006, 22 april 2008, 22 mei 2008, 10 april 2009, 11 april 2009, 24 april 2009, 23 april 2012, 25 april 2012, 27 april 2012, 30 april 2012, 7 mei 2012 en 14 april 2013.* [TL]

Grauwe Kiekendief, Telpost Breskens, 27 april 2013, foto Ricardo van Dijk.

oplettende waarnemer: 'Slanke kiek!'. In de periode 1981-2013 passeerden tenminste 273 Grauwe Kieken de Telpost Breskens. Een extreem vroeg (maar goed beschreven) vrouwtje werd gezien op 5 april 1987; andere vroegste datums per jaar zijn 13 april 2003, 16 april 2004, 17 april 2000 en 19 april 1989 en 2009. De mediane eerste datum per jaar is 23 april. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (10 mei) in 1981-2013 onveranderd. Vroege doortrekkers kunnen betrekking hebben op Nederlandse broedvogels, maar de meeste passanten in mei hebben waarschijnlijk betrekking op broedvogels ten noorden en oosten van Nederland (Bijlsma *et al.* 2001). Er zijn drie juniwaarnemingen (verantwoordelijk voor de late piek in het seizoenspatroon).

Grauwe Kiekendief - *Circus pygargus*
 Zeer schaarse doortrekker tussen (begin) midden april en eind mei. Wordt vooral gezien met afluende wind en vaak aangekondigd door de kreet van een

◀ *Steppiekiekendief, adult vrouwtje, Telpost Breskens, 22 april 2008, foto Thomas Luiten.*

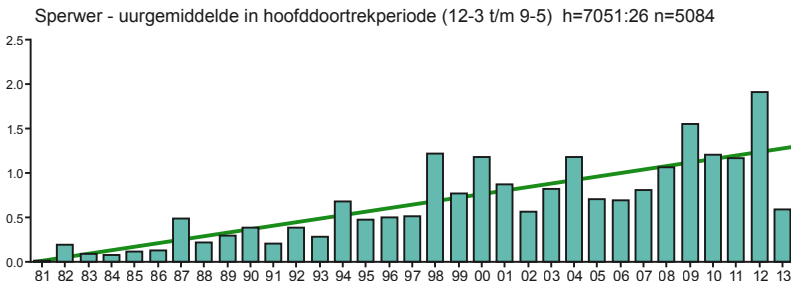
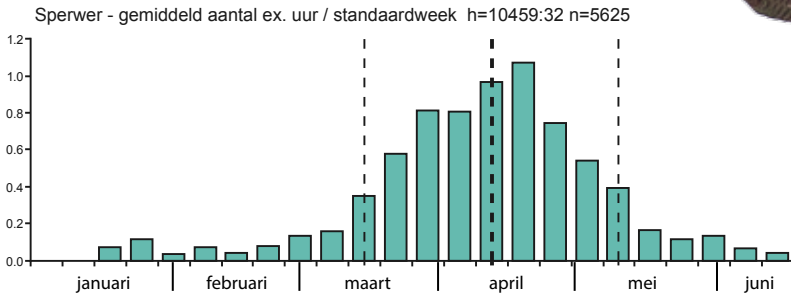
In het begin van de trekperiode passeren vooral volwassen mannetjes (mediane datum 25 april); vanaf eind april neemt het aandeel vrouwtjes toe (mediane datum 8 mei). Onvolwassen (2e of 3e kj) vogels zijn in de minderheid, maar verschijnen vaker naarmate het seizoen vordert. Tot en met 2005 werden vier 2e-kj vogels genoteerd.

Jaarmaxima zijn 22 in 2001, 18 in 2008, 17 in 1994 en 1990 en 15 in 1989 en 2011. De soort heeft één van de oudste dagrecords: acht op 2 mei 1990. Op vier dagen werden zes vogels genoteerd (15 mei 1982, 21 mei 1989, 4 mei 2006 en 1 mei 2007). De trend op basis van uurgemiddelden in 1981-2013 is licht negatief. [TL]

Havik - *Accipiter gentilis*

Zeldzaam tussen eind februari en eind april, maar met een positieve aantalsontwikkeling: 20 van de 24 vogels passeerden in de laatste tien jaar en vanaf 2004 wordt de soort jaarlijks gezien. In vrijwel alle gevallen betrof het vogels die een duidelijke oostwaartse koers hadden en dus als 'trekkers' werden genoteerd. Een andere verklaring is dat de waarnemingen bij Breskens betrekking hebben op zwervende (onvolwassen) vogels. Het aantal broedparen van de Havik in Zeeland nam toe van 0 in 1997 tot 40-45 in 2012, waarbij de eerste broedgevallen in Zeeuws-Vlaanderen pas in 2012 werden vastgesteld (Castelijns 2013). [TL]

Havik, Telpost Breskens, 18 april 2012, foto Thomas Luiten.

Sperwer - *Accipiter nisus*

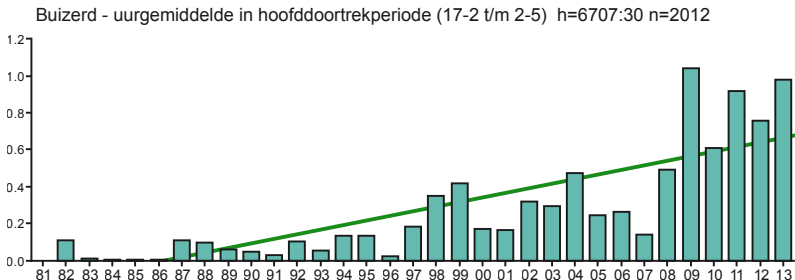
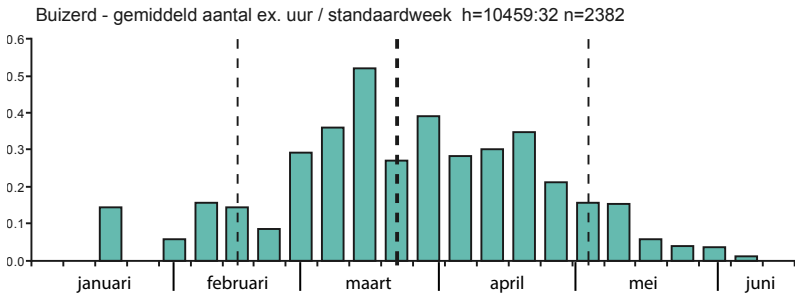
Vrij schaarse doortrekker tussen (eind februari) eind maart en begin mei (eind mei). De soort wordt het hele voorjaar gezien, maar de grootste aantallen passeren in april. De vijf dagmaxima zijn 137 op 10 april 2009, 92 op 28 maart 2001, 76 op 24 april 2009, 71 op 19 april 2012 en 70 op 16 april 2004. De aantallen trekkers vertonen in de periode 1981-2013 een sterk toenemende trend. De seizoenstotalen zijn toegenomen van een handvol begin jaren tachtig tot honderden tegenwoordig. Jaarmaxima zijn 428 in 2009, 414 in 2008, 403 in 2004, 328 in 2001 en 326 in 2011. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (12 april) in 1981-2013 niet veranderd. [7L]

Sperwer, Telpost Breskens, 3 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Buizerd - *Buteo buteo*

Tegenwoordig vrij schaarse doortrekker met in een gemiddeld seizoen 150-250 passanten. Nederlandse broedvogels zijn hoofdzakelijk standvogel (Bijlsma *et al.* 2001); doortrekkers hebben waarschijnlijk vooral betrekking op broedvogels uit

Buizerd, Telpost Breskens, 24 maart 2010, foto Thomas Luiten.

Duitsland en Scandinavië. De voorjaars-trek vindt tamelijk verspreid over het voorjaar plaats en kan in zachte winters al vroeg beginnen (tien op 6 feb 2005, negen op 18 feb 2013). De grootste aantallen worden doorgaans gezien tussen midden maart en midden april, maar tot in mei kunnen kleine aantallen doortrekken (18 op 13 mei 2002, zeven op 18 mei 2012). De vijf dagmaxima zijn 82 op 17 maart 2013, 76 op 10 april 2009, 61 op 24 april 2009, 49 op 8 maart 2011 en 45 op 1 april 2004. De trend in 1981-2013 is sterk positief; vooral in de afgelopen vijf jaar zijn de aantallen sterk toegenomen. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (26 maart) in 1981-2013 met ongeveer 10 dagen vervroegd. [TL]

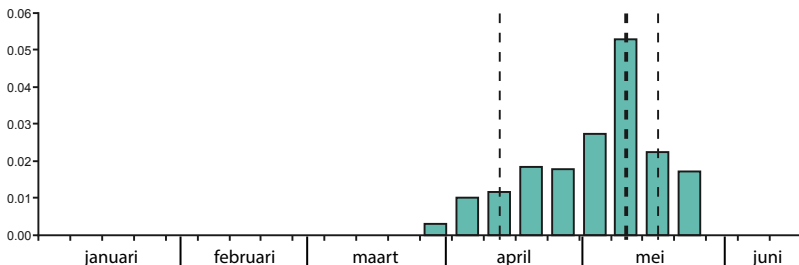
Arendbuizerd - *Buteo rufinus*

Incidenteel. Op 14 mei 2007 zagen twee gelukkige waarnemers een Arendbuizerd passeren en in noordelijke richting over de Westerschelde verdwijnen. De vogel die van 18 tot en met 20 mei 2007 op Vlieland verbleef is op basis een uniek kenmerk (een ruigat in de rechtervleugel) door de CDNA aanvaard als dezelfde vogel van Breskens. [TL]

Ruigpootbuizerd - *Buteo lagopus*

Met negen waarnemingen van steeds één exemplaar een zeldzame verschijning, wat niet verwonderlijk is omdat de soort ten zuiden van Nederland uiterst schaars is. De meeste vogels (zes) passeerden in maart. Een opsomming: 31 maart 1992, 6 mei 1992, 21 maart 1995, 2 mei 1995, 1 maart 1997, 7 maart 1997, 17 april 1997, 21 maart 2005 en 14 maart 2006. [TL]

Visarend - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=176

[Schreeuwarend - *Aquila pomarina*]

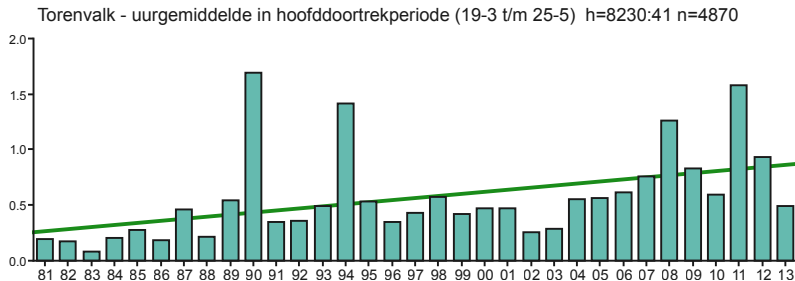
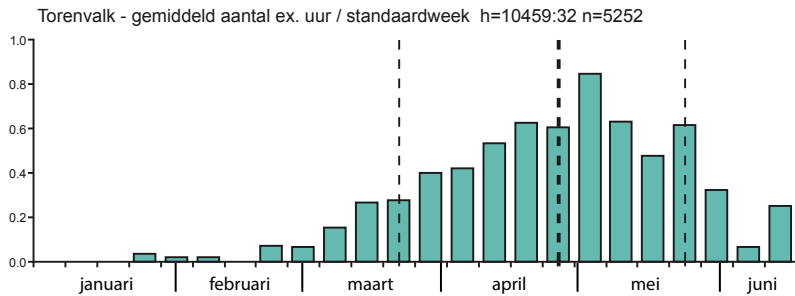
Een 'kleinere arend', zeer waarschijnlijk een Schreeuwarend, werd op zowel op 21 als op 22 mei 1989 gezien vanaf de telpost, maar ver in het binnenland. [PM]

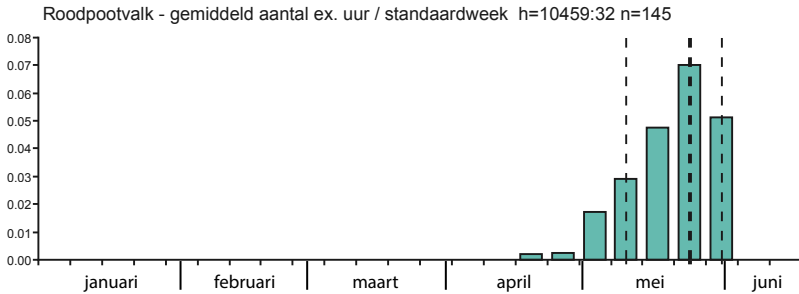
Visarend - *Pandion haliaetus*

Zeer schaars tot schaars tussen (eind maart) midden april en midden (eind) mei. De aantallen wisselen sterk van jaar tot jaar, maar vertonen in de periode 1981-2013 een toenemende trend. Jaarmaxima zijn 22 in 2008, 20 in 2001, twaalf in 2005, elf in 2011 en tien in 1993 en 2013. Er zijn ook jaren waarin de soort (vrijwel) ontbreekt.

De doortrek van waarschijnlijk hoofdzakelijk Zweedse broedvogels vindt plaats van eind maart tot eind mei, met als

uiterste datums 27 maart (2001) en 26 mei (2001 en 2005). De doortrek heeft een duidelijke piek in de eerste decade van mei. De vroegste datums per jaar zijn 27 maart 2001, 1 april 2013, 4 april 2002, 6 april 2005 en 10 april 2009. Waarnemingen vóór midden april zijn echter zeldzaam. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 24 april. Visarenden trokken in 1990-2013 steeds vroeger in het jaar door. De mediane doortrekdatum lag in 1990-2001 op 9 mei (n=87) en in 2002-2013 op 4 mei (n=84). Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1990-2013 met ongeveer tien dagen vervroegd. Dagmaxima bedragen zeven op 11 mei 1993 en 9 mei 2008 en vier op 13 mei 2001. Op negen dagen werden drie exemplaren gezien. [TL]

Torenvalk - *Falco tinnunculus*

Vrij schaarse doortrekker, waarvan de aantallen in de periode 1981-2013 een toenemende trend vertonen. In de meeste jaren broeden één of twee paren in de omgeving van de telpost. De soort kent een tamelijk gespreid doortrekkpatroon: van midden februari tot begin juni, met de grootste aantallen tussen midden april en midden mei. Seizoenen met veel oostenwind in mei scoren steevast goed, zoals 2008 (555), 2011 (408), 1990 (362) en 1994 (320). De vijf dagmaxima zijn 105 op 2 mei 1990, 99 op 2 mei 2011, 86 op 3 mei 1994, 82 op 24 april 2009 en 67 op 3 mei 1990. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (26 april) in 1981-2013 vrijwel onveranderd.

[TL]

Torenvalk, Telpost Breskens, 21 april 2008, foto Thomas Luiten.

Roodpootvalk - *Falco vespertinus*

Over het algemeen een zeldzame, soms zeer schaarse of schaarse doortrekker tussen (eind april) begin mei en eind mei. De dichtstbijzijnde broedplaatsen liggen in Oost-Europa; het is aannemelijk dat de in het voorjaar in Nederland waargenomen Roodpootvalken met een 'omweg' naar deze gebieden onderweg zijn. Tussen 1980 en 2013 werden bij Breskens 145 trekkers genoteerd. In sommige jaren heeft de soort als gevolg van aanhoudende oostenwinden tijdens de trekperiode een influx-achtig voorkomen, met jaarmaxima van 56 in 1992, 18 in 2008, elf in 1990 en tien in 1999. In andere jaren ontbreekt de soort geheel. Er zijn vijf aprilwaarnemingen: 16 april 2004, 20 april 1992, 23 april 2008, 25 april 1991 (twee) en 30 april 1990 (twee). De

Smelleken, Telpost Breskens,
21 april 2008, foto Thomas Luiten.

beste locaties om voorjaars-
trek van Smellekens te zien. De
akkers bij de telpost worden door
Smellekens regelmatig gebruikt
om te rusten.

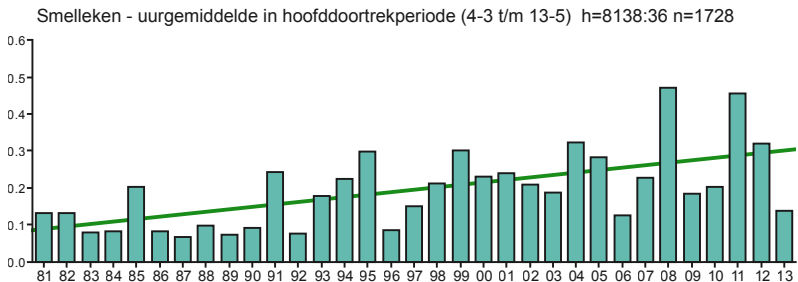
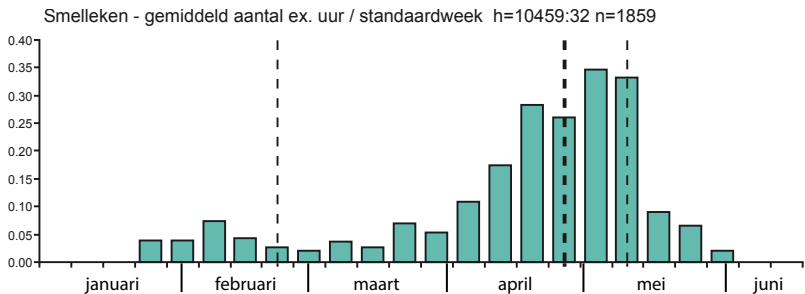
overige waarnemingen vallen alle
in mei, vooral in de tweede helft.

De mediane eerste datum per jaar
is 3 mei. De drie dagmaxima date-
ren uit het topjaar 1992: 18 op 21 mei,
twaalf op 14 mei en negen op 24 mei.
Daarna volgen negen exemplaren op 19
mei 1999 en zeven op 6 mei 1990 en 28
mei 1992. [TL]

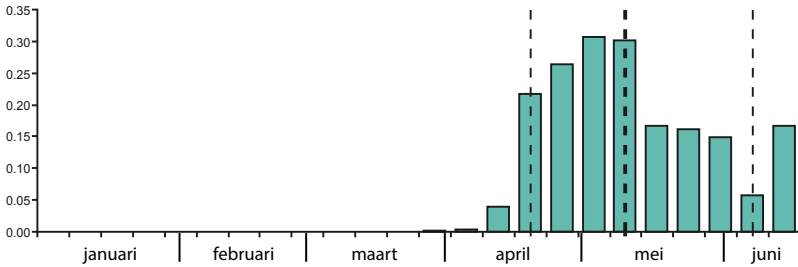
Smelleken - *Falco columbarius*

Schaarse doortrekker die het gehele
voorjaar kan worden gezien en steeds
op veel enthousiasme kan rekenen bij
de trektellers. Samen met de Eemshaven
en Kamperhoek behoort Breskens tot de

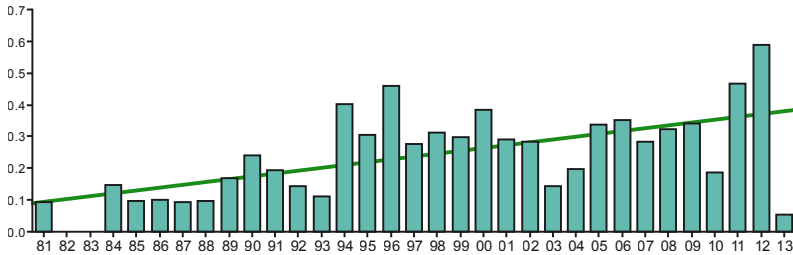
In februari en maart blijft het doorgaans
bij enkelingen (maximaal vier per dag,
maar vanaf begin april wordt de soort
steeds frequenter gezien. De doortrek
piekt tussen midden april en midden
mei. De dagmaxima vallen standaard in
die periode: 25 op 21 april 2008, 24 op
16 april 2004, 23 op 2 mei 2011, 19 op 30
april 2005 en op 13 mei 2005. De laatste
waarnemingen zijn 1 juni 1997 en 2 juni
2002. Gebaseerd op een lineaire trend is
de mediane doortrekdatum (25 april) in
1981-2013 niet duidelijk veranderd.

Boomvalk - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1570

Boomvalk - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (20-4 t/m 30-5) h=5595:52 n=1446

Goede dagen vallen bijna altijd samen met een stevige wind uit oost- tot noord-oost. In een gemiddeld seizoen worden 50-100 trekkers genoteerd; jaarmaxima zijn 200 in 2008, 141 in 2005, 134 in 2011 en 118 in 2004. De doortrekkers bij Breskens betreffen waarschijnlijk Scandinavische vogels die in Zuidwest-Europa hebben overwinterd (Bijlsma *et al.* 2001). De trend in 1981-2014 is positief; dit is in contrast met de ontwikkeling van de Nederlandse winterpopulatie. [TL]

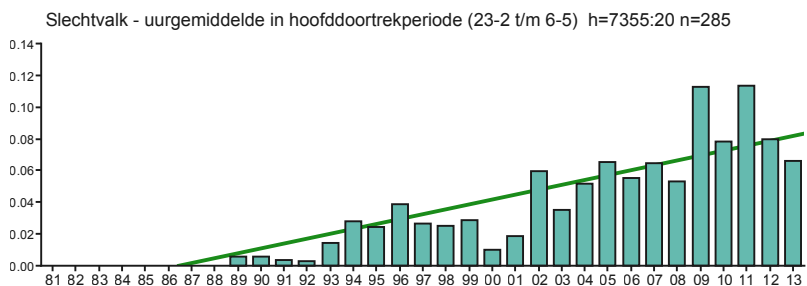
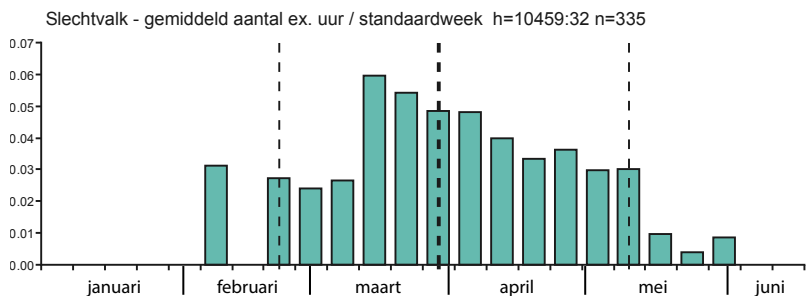
Boomvalk - *Falco subbuteo*

Schaarse doortrekker in wisselende aantallen, meestal 50-80 per seizoen. Jaarmaxima zijn 137 in 2008, 108 in 2005, 84 in 2012 en 82 in 2001. Recente magere jaren zijn 2010 en 2013

met respectievelijk 18 en negen Boomvalken. De trend in 1981-2013 is positief, in tegenstelling tot de ontwikkeling van de Nederlandse broedpopulatie. De eerste Boomvalken verschijnen doorgaans medio april; de mediane eerste datum per jaar is 16 april. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 1 april 1990, 3 april 2000, 8 april 1988 en 10 april 1991 en 2009. Het hoogtepunt van de doortrek ligt in de laatste week van april en de eerste decade van mei. Dagmaxima bedragen 26 op 1 mei 2005, gevolgd door 22 op 3 mei 1994 en 21 op drie dagen (13 mei 2002, 2 mei 2006 en 29 april 2012). Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (6 mei) in 1981-2013 onveranderd. [TL]

Boomvalk, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Slechtvalk - *Falco peregrinus*

Een schaarse soort die het gehele voorjaar door kan worden gezien vanaf Telpost Breskens. Doortrek vindt plaats van midden februari tot eind mei, met de nadruk op de tweede helft van maart en april. In het aantal trekkers is een toenemende trend zichtbaar: in de jaren tachtig ontbrak de soort vrijwel, in de jaren negentig werden zelden meer dan tien exemplaren per voorjaar genoteerd en sinds de eeuwwisseling passeren ieder seizoen gemiddeld 20-25 vogels. Jaarmaxima zijn 35 in 2009, 31 in 2011, 28 in 2005, 25 in 2007 en 24 in 2002. De positieve aantalsontwikkeling kan mede samenhangen met de aanhoudende groei van de Nederlandse broedpopulatie (Boele *et al.* 2013), hoewel Nederlandse broedvogels hoofdzakelijk standvogel

zijn (Bijlsma *et al.* 2001). De in april en mei passerende Slechtvalken betreffen waarschijnlijk grotendeels Scandinavische vogels die in Zuidwest-Europa hebben overwinterd.

Lokale vogels worden ieder voorjaar gezien en hebben meestal betrekking op overwinteraars of het broedpaar van de Hooge Platen. Alleen vogels met een duidelijke (noord)oostelijke koers worden in de trektelling opgenomen, maar het valt niet uit te sluiten dat zo nu en dan lokale vogels worden genoteerd. Het dagrecord bedraagt acht exemplaren op 10 april 2009 en op 25 april 2009. Op twee dagen werden vijf vogels genoteerd (21 maart 1996 en 2 mei 2011) en op zeven dagen vier. [TL]

Slechtvalk, Telpost Breskens, 12 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Kraanvogels, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Waterral - *Rallus aquaticus*

Sinds 2001 zijn er ca. 20 waarnemingen van in het karrenveld verblijvende vogels, o.a. van 1-14 maart 2009, 7-15 maart 2011 en 17 maart-19 april 2013. Slechts één waarneming is bekend van vóór 2001 (30 maart 1990). In de meeste gevallen werd een roepende vogel gehoord, in een enkel geval betrof het een zichtwaarneming. Alle waarnemingen hebben vermoedelijk betrekking op pleisterende doortrekkers. [TL]

Waterhoen - *Gallinula chloropus*

Vrijwel jaarlijks worden maximaal enkele vogels gezien in het karrenveld naast de telpost. Trekkende vogels zijn nog nooit waargenomen. [TL]

Meerkoet - *Fulica atra*

Zeldzaam. In de periode 1981-2013 zijn slechts ca. 15 waarnemingen bekend van enkelingen, vrijwel uitsluitend pleisterende vogels in het karrenveld of op zee. Met het project 'Waterdunen' in het verschiet zal de soort in de toekomst ongetwijfeld vaker vanaf de telpost worden gezien. De soort staat te boek als een uitgesproken nachttrekker. Bij Telpost Breskens werd in 1981-2013 tweemaal een trekkende Meerkoet waargenomen: 3 april 1993 en 12 april 1996. [TL]

Kraanvogel - *Grus grus*

Een zeldzame tot schaarse verschijning op de telpost. De voorjaartrek van deze in Spanje en Frankrijk overwinterende soort vindt plaats in een korte periode (eind februari tot midden maart). De

trekroute ligt normaal gesproken ca. 200 km ten oosten van Breskens, maar een stevige oostenwind op het goede moment verhoogt de kans om de soort hier te zien aanzienlijk. Deze gunstige weersomstandigheden resulteerden in de uitzonderlijke telling van 82 exemplaren op 5 maart 2013 (tevens vroegste ooit). De overige dagmaxima liggen stukken lager: 18 op 24 maart 2003, 17 op 13 maart 1999, 15 op 17 maart 2013 en 14 op 23 maart 2005. Tot in mei kan de soort worden gezien; vaak enkelingen, soms in kleine groepen, maar vrijwel altijd met (zuid)oostenwind. Bij de late voorjaarswaarnemingen gaat het meestal om onvolwassen vogels. De laatste waarneming is van twee exemplaren op 9 mei 2001. De eerste tien jaar ontbrak de soort vrijwel in de tellingen, sinds 1990 worden Kraanvogels jaarlijks gezien. De trend in 1981-2013 is dan ook positief, conform de ontwikkeling van de Noordwest-Europese populatie. [TL]

[**Jufferkraanvogel** - *Grus virgo*]

Op 13 maart 1999 passeerde een adulte vogel de telpost, in gezelschap van zeven Kraanvogels (Walhout 1999). Samen met Kraanvogels en in de goede tijd van het jaar: 'wilder' kan bijna niet! Omdat de vogel niet is gefotografeerd en derhalve niet kon worden bewezen dat de vogel ongeringd was, heeft de CDNA dit geval niet aanvaard als wilde vogel. [TL]

Steltlopers

Steltlopers vormen een brede soortgroep die vrijwel het hele voorjaar door in ruime mate bij Telpost Breskens vertegenwoordigd is. Vooral in maart en in de eerste helft van mei kunnen onder de juiste omstandigheden vele duizenden steltlopers per dag worden geteld. Het meest algemeen is de Kievit, gevolgd door Tureluur, Goudplevier en Bonte Strandloper. Sommige soorten, zoals Tureluur en Bontbekplevier, vertonen meerdere doortrekkieken; West-Europese broedvogels arriveren eerder in de broedgebieden dan noordelijke populaties.

De doortrek van Kluten bij Breskens is uniek: nergens worden zulke grote aantallen gezien als hier. Ook de trek van soorten als Bosruiter, Witgat en Groenpootruiter in april en mei kan spectaculair zijn.

Voor zichtbare steltloper trek bij Breskens bieden een stevige wind (4-5 Bft) uit (noord)oost de beste kansen,

maar ook zware bewolking en neerslag kunnen goede resultaten opleveren. De combinatie van noordoostenwind en regen in mei staat bijna garant voor vele honderden Kanoeten, Rosse Grutto's en Zilverplevieren. Vaak vliegen ze in samengestelde groepen, wat het tellen ervan soms een intensieve klus maakt. Veel steltlopers vliegen over de Westerschelde, maar geregeld passeren groepen door het binnenland en dicht langs de dijk.

Met 'verkeerde' wind (zuidwest tot west) vindt de trek van steltlopers grotendeels op grote hoogte en onzichtbaar voor het oog plaats. Voor de vogels zelf zijn deze omstandigheden uiteraard het meest gunstig: vliegen met meewind kost minder energie en de reis naar de broedgebieden kan sneller voltooid worden. De bij Breskens waargenomen aantallen steltlopers zijn dan ook sterk afhankelijk van het voorkomen van oostenwind en kunnen per voorjaar sterk variëren.^[TL]

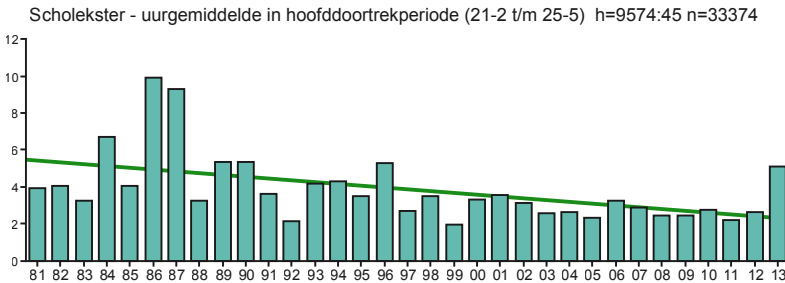
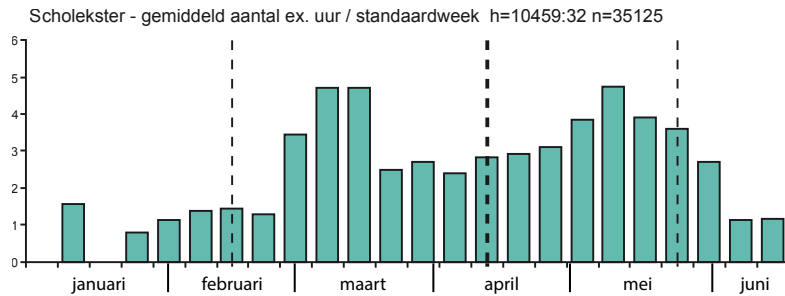
Groenpootruiter en Tureluurs, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

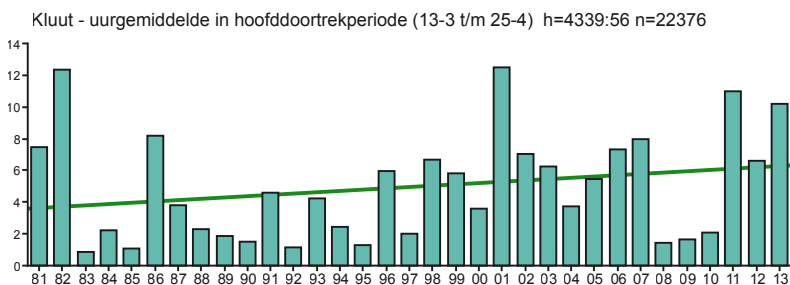
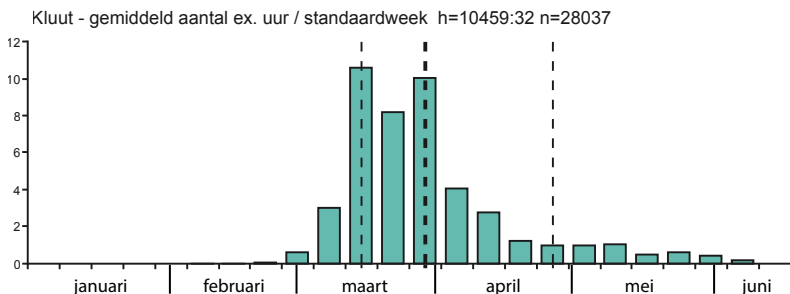

Scholekster - *Haematopus ostralegus*
 Vrij talrijke doortrekker tussen begin februari en begin juni, met een 'breed' doortrekverloop. Net als bij een paar andere soorten (zoals Lepelaar en Zwartkopmeeuw) wordt een aanzienlijk deel van de voorjaarspiek van volwassen broedvogels gemist bij Breskens. De Nederlandse broedpopulatie arriveert tussen begin februari en midden maart in de broedgebieden. Doortrek vroeg in het seizoen zal waarschijnlijk vooral 's nachts plaatsvinden. Wel zijn er enkele middagtelingen in februari en maart met veel langstreckende Scholeksters. Een deel van de naar west vliegende Scholeksters wordt niet altijd consequent genoteerd, vooral ingegeven door vermoedens dat het hier ter plaatse verblijvende vogels

betreft. De eerste piek heeft waarschijnlijk betrekking op volwassen vogels, terwijl de piek in mei vooral onvolwassen exemplaren betreft. Dagmaxima zijn 438 op 11 mei 2002, 329 op 18 maart 1996, 271 op 7 maart 1993, 261 op 4 maart 2013 en 237 op 12 mei 2001. Jaarmaxima zijn 1796 in 2001, 1750 in 1986, 1706 in 1996, 1622 in 1993 en 1552 in 1991. De aantallen doortrekkers vertonen in 1981-2013 een afnemende trend. [SL]

Steltkluut - *Himantopus himantopus*
 Incidenteel. Vijf waarnemingen, opvallend genoeg steeds van meerdere exemplaren tegelijk: drie op 6 mei 1995, vier op 6 mei 2000, drie op 10 mei 2000, twee op 9 mei 2001 en drie op 12 mei 2002. De laatste tien jaar ontbreken

waarnemingen. Het is waarschijnlijk dat de Steltkluut door de aanleg van 'Waterdunen' een regelmatige verschijning zal worden. [SL]

Kluut - *Recurvirostra avosetta*

Vrij talrijke doortrekker. De eerste trek-kende Kluten passeren doorgaans in de eerste of tweede week van maart, in de tweede helft van deze maand gevolgd door de hoofdmacht. De vroegste

waarnemingen per jaar zijn 9 feb 2001, 18 feb 2013, 25 feb 2003, 26 feb 1998 en 1 maart 2009. De mediane eerste datum is 10 maart. Dagmaxima bedragen 1091 op 16 maart 2001, 987 op 26 maart 2011, 947 op 22 maart 2013, 832 op 15 maart 2002 en 829 op 17 maart 2001. De voorjaarstrek heeft een lange uitloop en tot eind mei worden regelmatig groepen gezien, zoals 177 ex op 10 mei 2001.

Kluten en Tureluurs, Telpost Breskens, 22 maart 2013, foto Thomas Luiten.

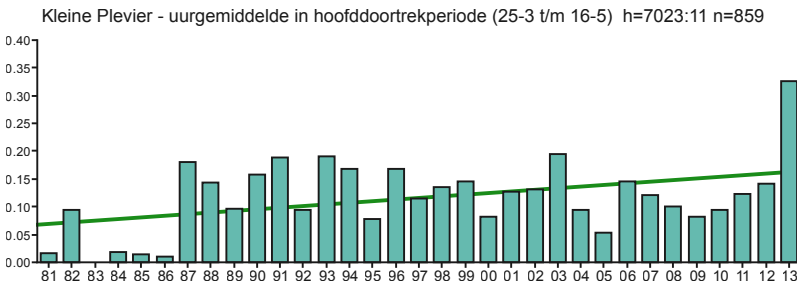
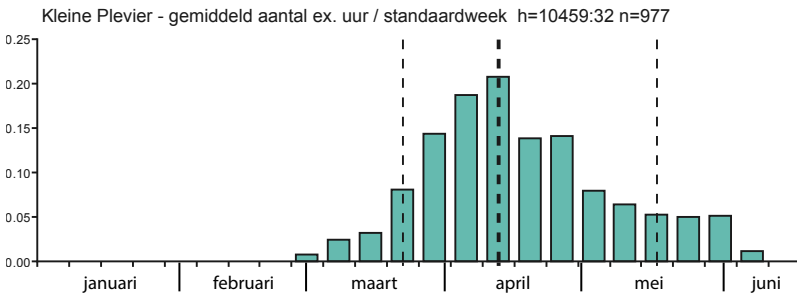

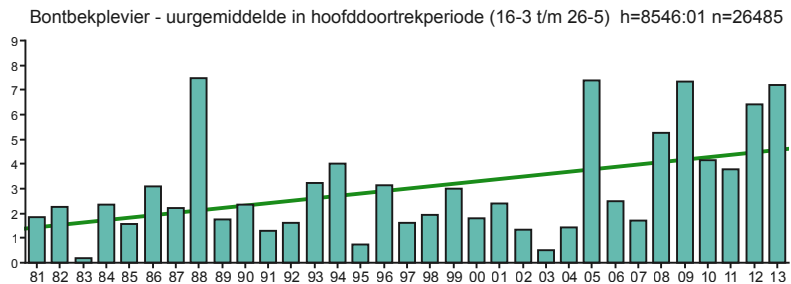
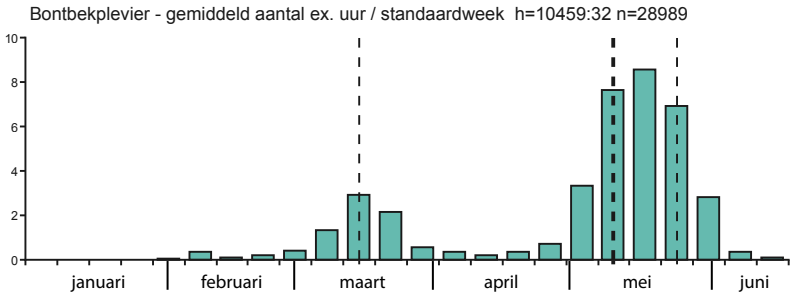
Voor een deel zal de doortrek laat in het seizoen betrekking hebben op onvolwassen vogels. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (25 maart) in 1981-2013 met ongeveer drie weken vervroegd. Jaarmaxima bedragen 2773 in 2001, 1847 in 2011, 1734 in 2002, 1694 in 2013 en 1685 in 1996. De aantallen in 1981-2013 vertonen een toenemende trend. [SL]

Vorkstaartplevier - *Glareola pratincola*
Incidenteel. Een telefoontje van bij Het Zwin postende tellers had de komst van deze vogel al aangekondigd. Toch was de menigte opgelucht en enthousiast toen Diederik Kok als eerste de over de akkers trekkende Vorkstaartplevier opmerkte. De vogel werd ook gefotografeerd. Het was op 9 mei 1998, een legendarische

trekdag die de boeken in zou gaan als 'Zinderende Zaterdag'. [PM]

Kleine Plevier - *Charadrius dubius*
Schaarse doortrekker tussen begin maart en begin juni, met een piek rond midden april. De Kleine Plevier is één van de vroegste Afrikatrekkers die in Nederland arriveert. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 3 maart 1994, 4 maart 2013, 5 maart 1992 en 10 maart 1989 en 1995. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 22 maart. Op grond van een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (15 april) in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd. Telpost Breskens is één van de weinige plekken in Nederland waar jaarlijks significante trek wordt waargenomen van Kleine Plevieren. Kleine Plevieren zijn nooit algemeen en

trekken meestal solitair of in paren. De meeste worden eerst gehoord voordat ze worden gezien. De overgrote meerderheid vliegt vrij hoog boven land, maar af en toe worden exemplaren (laag) boven zee waargenomen. Dagmaxima zijn 23 op 8 april 2013, 12 op 14 april 2003 en 11 op vier datums. Jaarmaxima bedragen 76 in 2013, 67 in 2003, 58 in 1991, 53 in 1993 en 48 in 2002. De aantallen in 1981-2013 vertonen een toenemende trend. [SL]

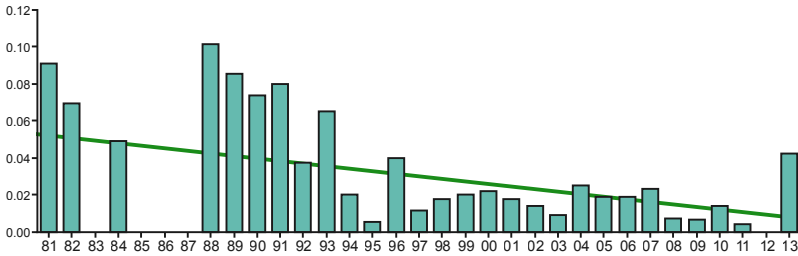
Bontbekplevier - *Charadrius hiaticula*
 Vrij talrijke doortrekker. In het voorjaar is in Nederland sprake van doortrek in twee golven: de West-Europese broedvogels van de ondersoort *C. h. hiaticula* arriveren van eind februari tot eind

maart, met een piek rond midden maart. De noordelijke broedvogels van de ondersoorten *C. h. psammodymus* (IJsland, Groenland) en *C. h. tundrae* (Noord-Scandinavië, Siberië) trekken vooral in de tweede helft van mei langs. Van de eerste doortrekkers zijn maxima bekend van 412 op 18 maart 1996, 289 op 20 maart 2005 en 237 op 24 maart 2006. De aantallen bij de tweede piek zijn groter en het maximum (tevens 'Nederlands record') is 1498 op 14 mei 2005. Andere goede dagen zijn 925 ex op 2 mei 2013, 875 op 13 mei 2009, 681 op 15 mei 2005 en 592 op 18 mei 2012. Jaarmaxima zijn 3381 in 2005, 2431 in 2009, 2385 in 2008, 1718 in 2013 en 1504 in 1988. De aantallen in 1981-2013 vertonen een toenemende trend. [SL]

Bontbekplevieren, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Strandplevier - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (29-3 t/m 25-5) h=7425:56 n=218

Strandplevier - *Charadrius alexandrinus*

Zeer schaarse of zeldzame doortrekker tussen (begin) midden maart en eind mei. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 9 maart 1998 en 2002, 12 maart 1996 en 15 maart 2006 en 2008. De mediane eerste datum is 4 april.

De Strandplevier neemt al decennia af als broedvogel in Noordwest-Europa. De aantallen doortrekkers bij Breskens vertonen een duidelijk negatieve trend. De soort wordt de laatste jaren nauwelijks nog waargenomen en in 2012 ontbrak de soort zelfs. Opmerkelijk is dat in 2013 toch weer tien trekkers werden gezien. Desondanks is Breskens samen met telpost Camperduin nagenoeg de enige locatie in Nederland waar regelmatig trekkende Strandplevieren worden opgemerkt.

Dagmaxima bedragen acht (19 april 1989, 25 april 1991, 12 mei 1996), zeven (9 april 1993) en zes exemplaren (14 april 1981, 12 mei 1988). Tot 1991 broedde de soort vrijwel jaarlijks in de omgeving van de telpost. De verwachtingen voor een terugkeer als lokale broedvogel na realisatie van 'Waterdunen' zijn hooggespannen. In 2013 werd in het braaklig-

gende plangebied al door vijf paren gebroed! [SL]

Morinelplevier - *Charadrius morinellus*

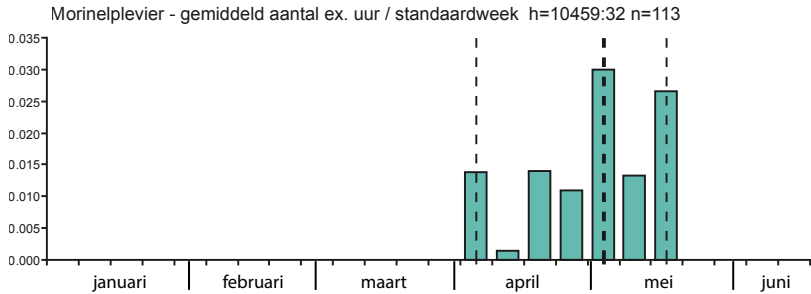
Zeer schaarse tot schaarse doortrekker tussen (begin) midden april en midden mei. Na de eerste op 18 mei 1990 zijn 51 waarnemingen bekend van in totaal 113 exemplaren. Morinelplevieren komen bij Breskens vrijwel altijd over land aangevlogen. Ook voor deze soort geldt dat Breskens (samen met telpost 'De Noordkaap' in Groningen) één van de beste locaties is om in het voorjaar langstreckende Morinellen te zien. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 7 april 1997 (zeven kort ter plaatse), 8 april 2008, 15 april 2006, 19 april 2011 (zeven) en 21 april 2003. Dagmaxima bedragen elf op 2 mei 2013, zeven op 7 april 1997, 19 mei 1999 en 19 april 2011 en zes op 1 mei 1997. De mediane doortrekdatum (2 mei) is in 1990-2013 niet duidelijk veranderd. De laatste voorjaarsdatum is 18 mei 1990. [SL]

Amerikaanse Goudplevier - *Pluvialis dominica*

Incidenteel. Er zijn twee waarnemingen van deze Amerikaanse dwaalgast. Op 29

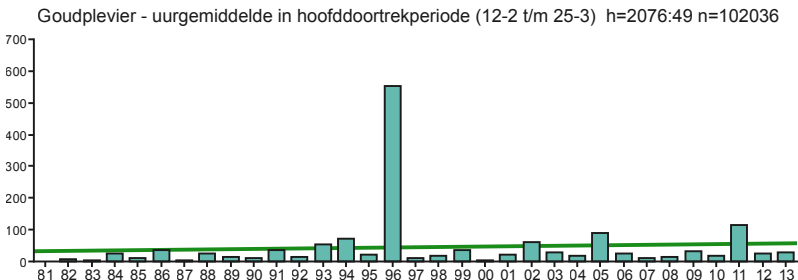
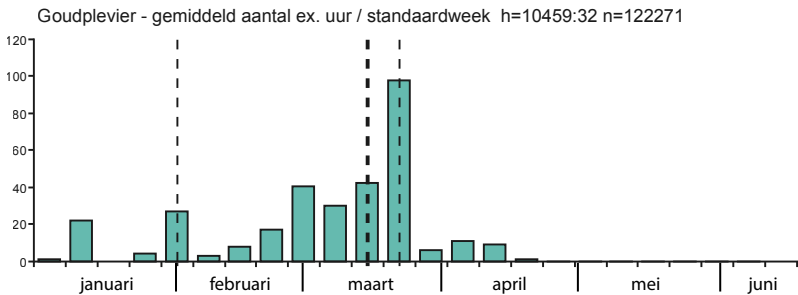
Morinelplevier, Telpost Breskens, 5 mei 2011, foto Thomas Luiten.

mei 2004 vloog een adult in zomerkleed roepend op korte afstand langs, landde vervolgens op het strand naast de tel-post en bleef hier enkele minuten zitten. Op 20 april 2008 vloog een onvolwassen vogel laag over de drukkembande telpost, maar werd door slechts enkele aanwezigen herkend. Beide vogels werden gefotografeerd. [SL]

Goudplevier - *Pluvialis apricaria*

Vrij talrijke, soms talrijke doortrekker in variabele aantallen. De hoogste jaar-maxima bedragen 36 823 in 1996, 12 046 in 2013, 11 512 in 2005, 7492 in 2011 en 7039 in 2002; er zijn echter ook jaren met slechts enkele honderden trekkers. De eerste Goudplevieren trekken op zachte dagen al in januari noordwaarts.

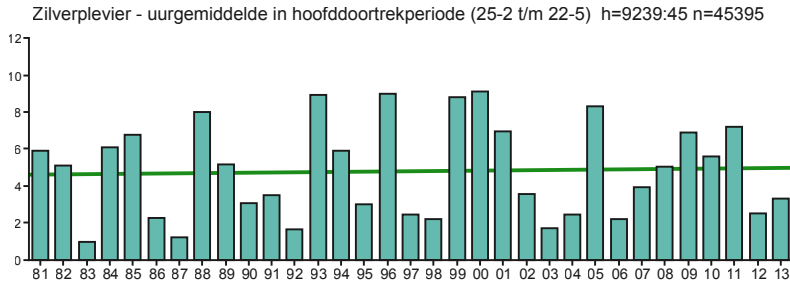
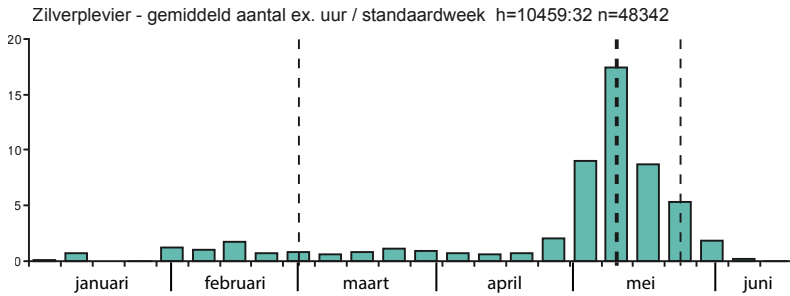

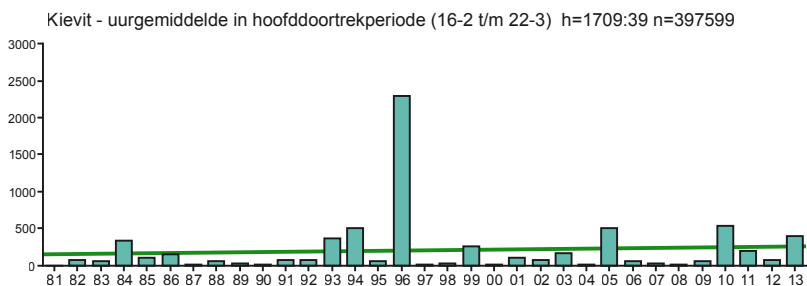
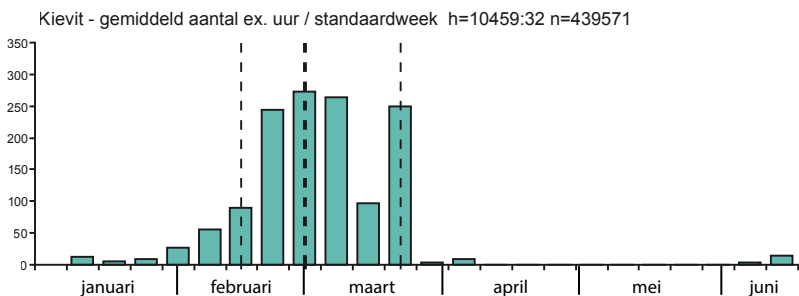

Goudplevieren, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

De meeste trekken langs in maart en de eerste helft van april. Een absoluut record (ook landelijk) werd in de middag van 21 maart 1996 geteld, toen een warmtefront met regen uit het zuidoosten over de regio trok en in vier uur tijd 33 103 Goudplevieren langstrokken. Andere goede dagen waren 21 maart

2005 (5270), 9 april 2013 (5080), 8 april 2013 (4890) en 15 maart 2002 (4306). Er zijn diverse waarnemingen in eind mei en twee in juni: 1 juni 1994 (twee) en 7 juni 2003 (één). Door de grote variatie in aantallen is een uitspraak over de trend in 1981-2013 niet verantwoord. [SL]

Zilverplevier - *Pluvialis squatarola*

Vrij talrijke doortrekker. De jaarmaxima bedragen 4155 in 2005, 3324 in 2001, 3252 in 1993, 2893 in 1996 en 2575 in 1991. De Zilverplevier wordt het hele voorjaar regelmatig gezien. In de wintermaanden hebben langsvliegende vogels in ieder geval deels betrekking op lokale overwinteraars. Vanaf begin februari tot eind april blijft het uurgemiddelde vrij constant. Mogelijk betreft het hier ook verplaatsingen vanuit Engelse en Franse overwinteringsgebieden. Vanaf eind april, vooral in de tweede week van mei, verschijnen grote aantallen Zilverplevieren uit

de West-Afrikaanse overwinteringsgebieden. De maxima bij Telpost Breskens zijn beduidend lager dan bij telposten langs de kust van Noord-Holland en het oostelijk Waddengebied. Dagmaxima zijn 1980 op 14 mei 2005, 1361 op 5 mei 1999, 1073 op 10 mei 2001, 1069 op 6 mei 2000 en 934 op 11 mei 2009. De trend in aantallen in 1981-2013 is stabiel. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer een week verlaat. [SL]

Kievit - *Vanellus vanellus*

Meestal talrijke doortrekker. De Kievit is de algemeenste steltlopersoort bij Telpost Breskens. Jaarmaxima bedragen 122 921 in 1996, 56 788 in 2005,

Zilverplevieren, Telpost Breskens, 11 mei 2009, foto Thomas Luiten.

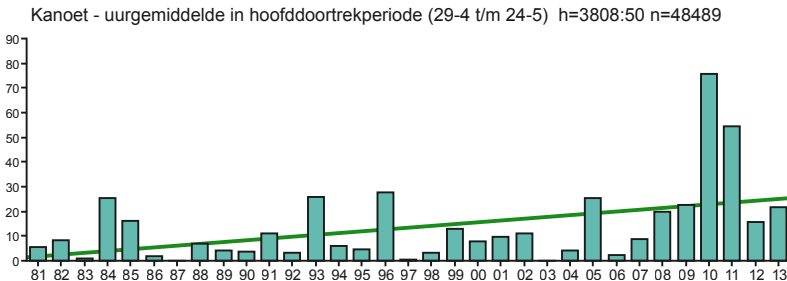
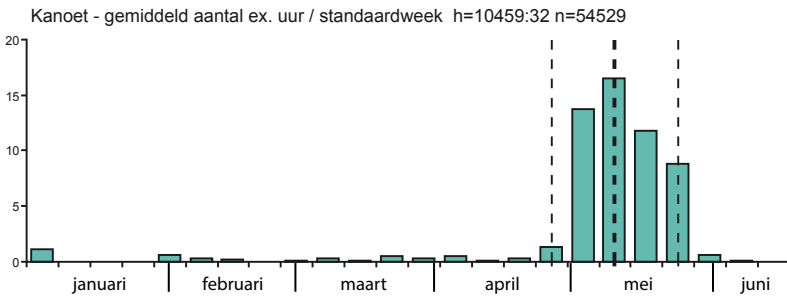

Kievitens, Telpost Breskens, 4 maart 2013, foto Thomas Luiten.

30 917 in 1993, 29 715 in 2013 en 29 004 in 1994. Er is geen duidelijke trend in aantallen in 1981-2013. De eerste trekkers verschijnen al op zachte dagen in januari. Grote aantallen trekken langs van begin februari tot eind maart, met name op de eerste dagen met zacht weer en zuidenwind. Vanaf midden mei verschijnen de eerste 'najaarstrekkers': uitgevlogen

jongen en volwassen vogels met mislukte broedsels. Net als bij de Goudplevier was 21 maart 1996 een legendarische dag met een recordaantal van 108 822 Kievitens in vier uur tijd. Iets minder, maar nog altijd spectaculair veel Kievitens trokken langs op 24 feb 1994 (24 258), 24 feb 2010 (21 980), 8 maart 2005 (18 109) en 10 maart 2005 (14 428). [SL]

Kanoet - *Calidris canutus*

Vrij talrijke, soms talrijke doortrekker in zeer variabele aantallen. In sommige jaren worden slechts enkele tientallen Kanoeten gezien, in topjaren vele duizenden. Jaarmaxima zijn 6101 in 2011, 5347 in 2005, 4624 in 1991, 4618 in 2008 en 4048 in 1993. De verplaatsingen tot midden april hebben waarschijnlijk vooral betrekking op in de regio overwinterende vogels of bewegingen tussen Franse, Engelse en Nederlandse overwinteringsgebieden. Bij de gepiekte doortrek eind april en in mei gaat het om vogels die overwinteren in West-Afrika en onderweg zijn naar (met name) de Waddenzee. Grote aantallen worden vrijwel alleen gezien bij een krachtige wind uit het noordoosten. De vogels vliegen dan laag en volgen de kust; bij 'meewind' vindt de trek plaats op grote hoogte en worden bij Telpost Breskens nauwelijks Kanoeten gezien. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (11 mei) in 1981-2013 nauwelijks veranderd, hoog-

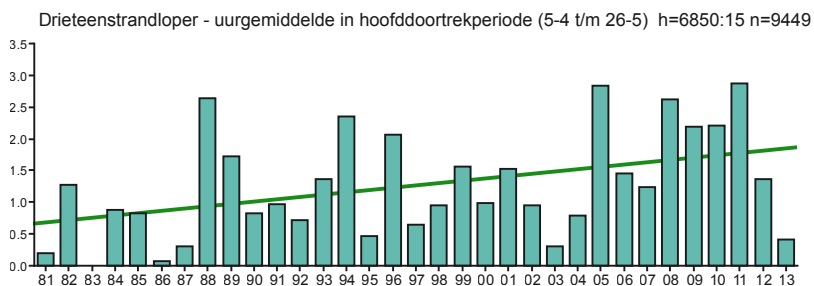
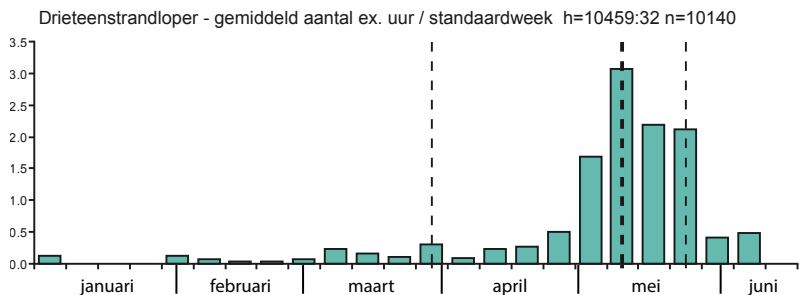
stens met enkele dagen vervroegd. De vijf dagmaxima zijn 5022 op 2 mei 2011, 2969 op 14 mei 2005, 2779 op 17 mei 2008, 2291 op 2 mei 2010 en 2091 op 26 mei 1991. [SL]

Drieteenstrandloper - *Calidris alba*

Meestal vrij schaarse doortrekker. Tussen januari en midden-april passeren regelmatig kleine groepjes Drieteenstrandlopers, waarschijnlijk vooral in de regio overwinterende vogels. Tussen eind april en begin juni vindt de meeste doortrek plaats, met een duidelijke piek rond midden mei. Dagmaxima bedragen 295 op 15 mei 2005, 257 op 13 mei 2009, 221 op 17 mei 2008, 198 op 13 mei 2005 en 187 op 13 mei 1988. De jaartotalen vertonen een minder grote variatie dan bijvoorbeeld die van Kanoet. De hoogste jaartotalen zijn 1054 in 2008, 972 in 2005, 613 in 2011, 586 in 2009 en 514 in 2001. De aantallen in 1981-2013 vertonen een toenemende trend. [SL]

Kanoeten, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

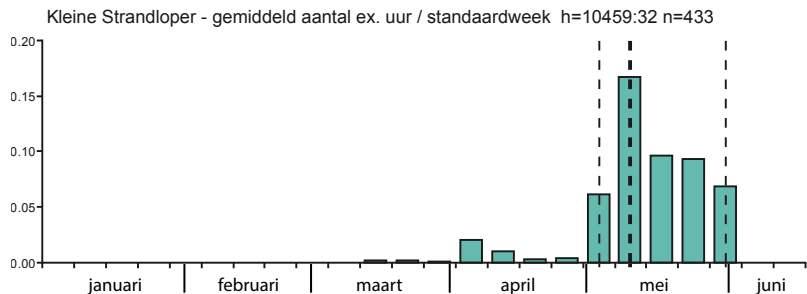

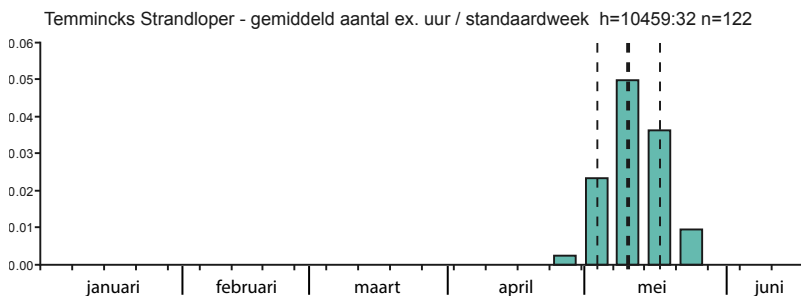

Kleine Strandloper - *Calidris minuta*

Schaarse doortrekker tussen midden maart en eind mei, met een piek rond midden mei. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 18 maart 2009, 21 maart 2005, 26 maart 2012, 2 april 1999 en 6 april 2013. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 30 april, de mediane doortrekdatum is 13 mei en de laatste

voorjaarsdatum is 31 mei 1997. Tot en met 2013 zijn in totaal 433 trekkende Kleine Strandlopers genoteerd, meestal minder dan tien per seizoen. Jaarmaxima bedragen 59 in 2001, 56 in 1994, 35 in 2008, 33 in 2005 en 32 in 1993. De vijf dagmaxima zijn 45 op 10 mei 2001, 16 op 13 mei 1994 en op 16 mei 1994, 15 op 14 mei 2005 en 12 op 12 mei 1994. [SL]

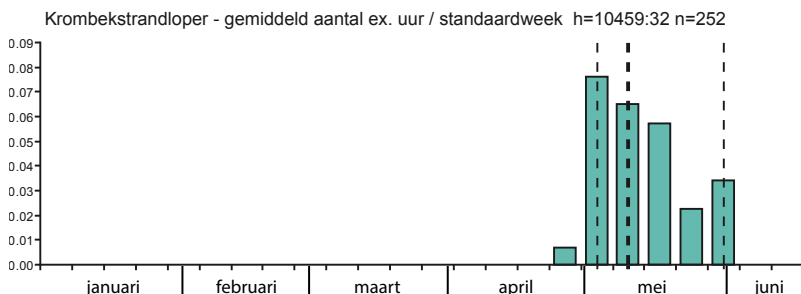

Temmincks Strandloper - *Calidris temminckii*

Zeer schaarse trekker tussen eind april en eind mei, met een piek rond midden mei. De Temmincks Strandloper wordt bijna jaarlijks vanaf de telpost waargenomen, met een jaarmaximum van 20 vogels in 2005. Dagmaxima bedragen acht exemplaren op 6 mei 1989, 13 mei 2005 en 7 mei 2012 en zes op 9 mei 1993 en 12 mei 2005. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 23 april 1989, 27 april 2006, 30 april 2011, 1 mei 2005 en 2 mei 2013. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 4 mei, de mediane doortrekdatum is 11 mei en de laatste voorjaarsdatum is 26 mei 1992. [SL]

Krombekstrandloper - *Calidris ferruginea*

Zeer schaarse doortrekker van eind april tot eind mei. De aantallen per seizoen variëren tussen nul en enkele tientallen. Jaarmaxima zijn 49 in 2011, 25 in 2001, 22 in 1994 en 1982 en 19 in 2008. Vanaf 1981 werden 252 Krombekstrandlopers waargenomen vanaf de telpost, vooral tijdens oostelijke winden. Meestal betreft het solitaire vogels meevliegend met andere steltlopersoorten. Dagmaxima bedragen 43 op 3 mei 2011, 22 op 15 mei 1982, 16 op 5 mei 2008, 15 op 10 mei 2001 en negen op 4 mei 2007. De trek van de West-Afrikaanse overwinteringsgebieden naar de hoogarctische broedgebieden vindt laat in het voorjaar plaats. De vroegste datums per jaar zijn

25 april 2009, 26 april 1981, 28 april 2004 en 2007 en 30 april 1990 en 2012. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 3 mei, de mediane doortrekdatum is 11 mei en de laatste trekker werd genoteerd op 29 mei 1991. [SL]

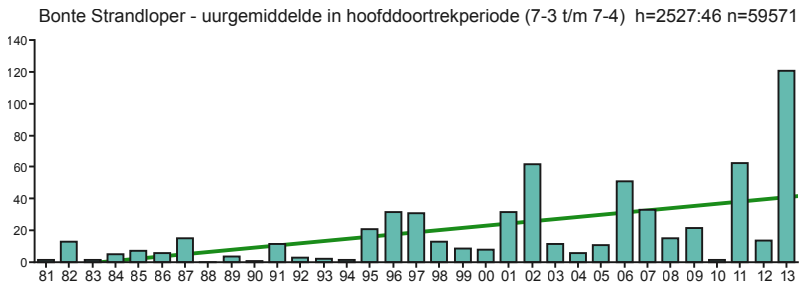
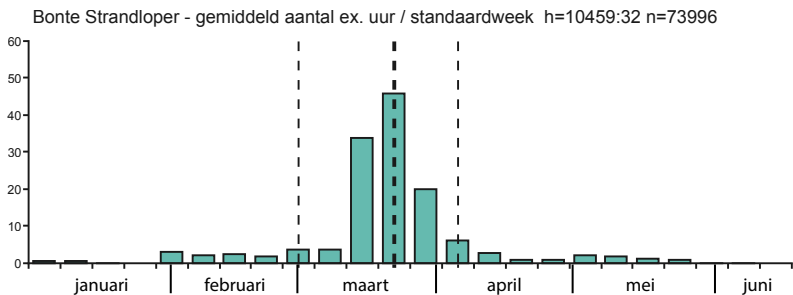
Paarse Strandloper - *Calidris maritima*

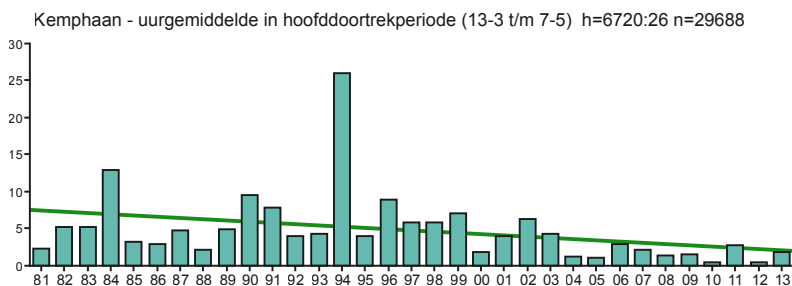
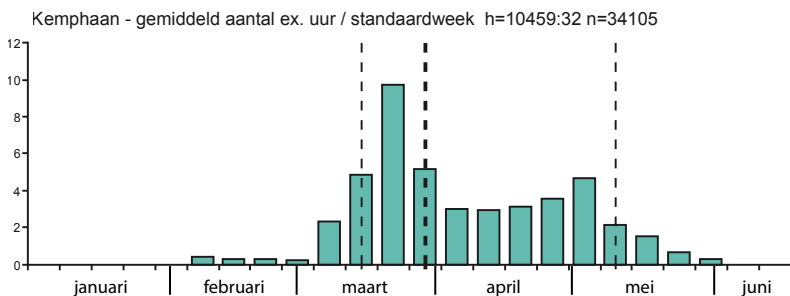
Zeldzaam tussen januari en eind mei. Paarse Strandlopers overwinteren in afnemende aantallen bij de Veerhaven van Breskens en op de strandhoofden langs de kust van West-Zeeuws-Vlaanderen. De bij Telpost Breskens passerende vogels zullen eerder betrekking hebben op regionale overwinteraars dan op echte trekkers. Echte doortrek vindt vermoedelijk vooral 's nachts en/of op grote hoogte plaats. Dagmaxima zijn negen op 28 feb 1992, acht op 11 mei 1994, zeven

op 26 jan 1991 en zes op 8 feb 1985 en 7 mei 1999. De laatste voorjaarsdatums zijn 22 mei 2008 en 23 mei 1992. [SL]

Bonte Strandloper - *Calidris alpina*

De Bonte Strandloper is een vrij talrijke, soms talrijke doortrekker. De hoogste jaartotalen bedragen 13 161 in 2013, 11 517 in 2002, 5898 in 2011, 5172 in 2001 en 5065 in 2006. De aantallen per voorjaar zijn variabel, maar vertonen in de periode 1981-2013 een duidelijk toenemende trend. De meeste trek vindt plaats in de tweede helft van maart. Alle dagmaxima zijn afkomstig uit deze periode: 8612 op 15 maart 2002, 6739 op 22 maart 2013, 2771 op 23 maart 2013, 2687 op 26 maart 2011 en 2527 op 21 maart 1997. In de eerste helft van mei volgt een bescheiden tweede

piek. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (21 maart) in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd. [SL]

[**Breedbekstrandloper** - *Limicola falcinellus*] Incidenteel. Twee waarnemingen van één vogel in een groep langsvliegende Bontbekplevieren: 27 mei 1991 en 13 mei 1992. Langsvliegende Breedbekstrandlopers zonder foto werden niet aanvaard door de CDNA. [SL]

Kemphaan - *Philomachus pugnax*
 Vrij talrijke doortrekker. De Kemphaan is een typische 'Breskenssoort' die elders in Nederland in het voorjaar weinig wordt gezien op trektelposten. De soort verschijnt al in kleine aantallen vanaf begin februari, maar piekt vooral in de derde week van maart. Het zijn in deze maand voornamelijk mannetjes die langstrekken. Een duidelijke tweede piek van voornamelijk Kemphennen volgt

Bonte Strandlopers, Telpost Breskens, 22 maart 2013, foto Thomas Luiten.

pas in de eerste week van mei. Jaar-maxima zijn 4062 in 1994, 2527 in 1996, 2421 in 1991, 2110 in 1992 en 1955 in 2002.

Dagmaxima zijn 1317 op 3 mei 1994, 1098 op 21 maart 1996, 651 op 2 mei 1994, 585 op 23 maart 1996 en 575 op 15 maart 2002. De 'oude' jaarmaxima en dagmaxima passen in een duidelijk afnemende trend in aantallen tussen 1981 en 2013. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer drie weken vervoegd, van 12 april in 1981-1996 (n=20 236) naar 25 maart in 1997-2013 (n=13 869). [SL]

Bokje - *Lymnocyptus minimus*
Zeldzame en niet-jaarlijkse doortrekker tussen midden februari en begin mei met een piek in de tweede helft van maart. Sinds 1981 zijn op Telpost Breskens 35 Bokjes waargenomen. Het dagmaximum bedraagt twee exemplaren op 22 maart 1998, 20 april 2008, 24 maart 2011 en 24 maart 2013. De laatste datum is 13 mei 2001. Meerdere malen

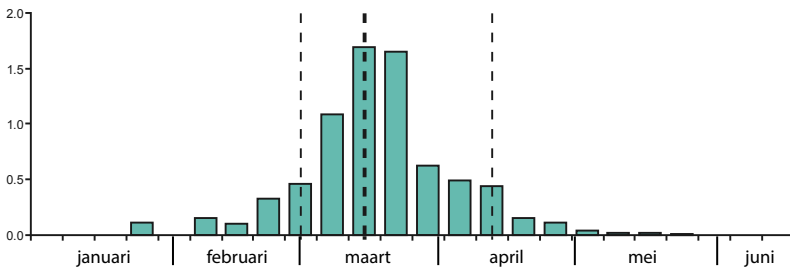
werd gezien dat een Bokje inviel in het karrenveld.

[SL]

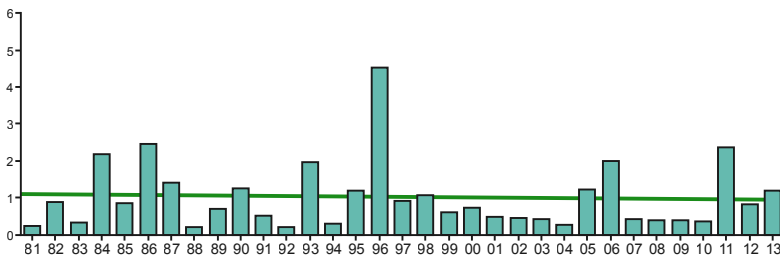

Kemphaan, Telpost Breskens, 19 april 2009, foto Thomas Luiten.

Watersnip - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=3824

Watersnip - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (24-2 t/m 9-4) h=3140:40 n=3125

Grutto's, Telpost Breskens, 15 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Watersnip - *Gallinago gallinago*

Vrij schaarse doortrekker van begin februari tot ver in mei. De grootste aantallen passeren rond midden maart, met name bij oostelijke winden. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (18 maart) in 1981-2013 met negen dagen vervroegd. Dagmaxima zijn 140 op 18 maart 1996, 102 op 24 maart 2006, 84 op 16 maart 2011, 83 op 21 maart 2005 en 70 op 11 maart 1996. Jaarmaxima zijn 631 in 1996, 256 in 1993, 248 in 2011, 242 in 2005 en 210 in 2006. De aantallen in 1981-2013 vertonen geen duidelijke trend. [SL]

[Poelsnip - *Gallinago media*]

Incidenteel. Er is één waarneming bekend van een exemplaar dat op 9 juni 2000 aanstalten maakte te landen in het karrenveld, maar toch doorvlog. Er waren meerdere waarnemers die de vogel goed zagen. De CDNA aanvaardt geen waarnemingen van langsvliegende Poelsnippen. [PM]

[Grijze snip spec. - *Limnodromus spec.*]

Incidenteel. Er zijn twee waarnemingen bekend van een Grote of Kleine Grijze Snip: Op 22 april 2007 en op 28 april 2008. Beide exemplaren waren in zomerkleed, één exemplaar werd kort voor passage langs de Telpost Breskens ook gezien bij de Clethemspolder.

[SL]

Houtsnip - *Scolopax rusticola*

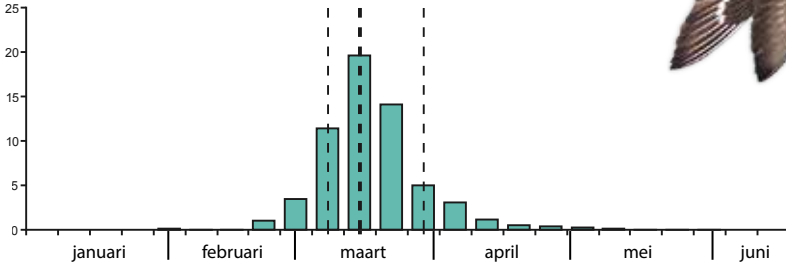
Zeldzame trekker. Er zijn slechts 14 waarnemingen bekend, meestal van één exemplaar. Op 13 maart 1991 en op 18 maart 2013 vlogen twee exemplaren langs. Tien waarnemingen komen uit maart, twee uit februari en één uit april. Opmerkelijk laat was de Houtsnip die op 10 mei 2002 de telpost passeerde. [SL]

Grutto - *Limosa limosa*

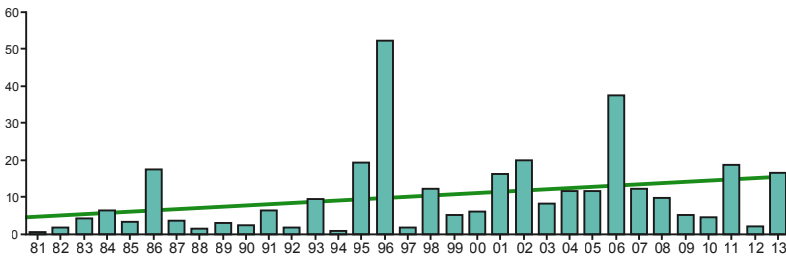
Vrij talrijke doortrekker. De Grutto keert vanaf midden februari terug uit de overwinteringsgebieden in Zuidwest-Europa en West-Afrika. De vroegste datums

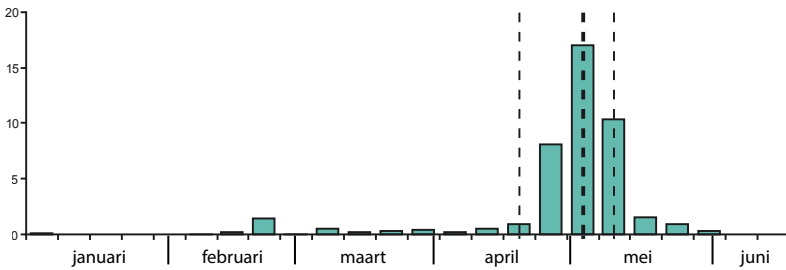
Grutto - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=31207

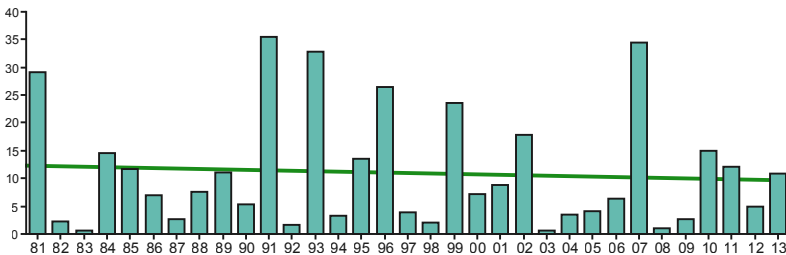
Grutto - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (6-3 t/m 1-4) h=2088:20 n=26076

Rosse Grutto - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=50084

Rosse Grutto - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (20-4 t/m 12-5) h=4061:15 n=46227

per jaar zijn 4 feb 2004, 7 feb 1989, 14 feb 1998, 18 feb 1992 en 19 feb 2006. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 3 maart. De meeste trek vindt plaats in maart, met een piek rond het midden van de maand. Na midden april worden Grutto's schaarser en in mei wordt de soort nauwelijks gezien. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (17 maart) in 1981-2013 met ongeveer twee weken vervroegd.

Een aanzienlijk deel van de later in het seizoen langsvliegende Grutto's zal betrekking hebben op de IJslandse ondersoort *L.l. islandica*. Dagmaxima zijn 2101 op 15 maart 2002, 1684 op 18 maart 2006, 1492 op 21 maart 2006, 877 op 21 maart 1996 en 751 op 7 maart 2011. Opvallend laat waren 228 vogels op 6 april 2013 en de 298 ex op 8 april 2013, vermoedelijk als gevolg van het extreem koude vroege voorjaar. De jaartotalen zijn variabel. Jaarmaxima zijn 4617 in 1996, 3272 in 2006, 2611 in 2002, 2197 in 2001 en 2110 in 2013. Gezien de forse krimp van de Nederlandse broedpopulatie is de toenemende trend in uurgemiddelden verrassend. Zien we toch meer IJslandse vogels dan vermoed? [SL]

Rosse Grutto - *Limosa lapponica*

Vrij talrijke doortrekker. Rosse Grutto's worden het gehele voorjaar waargenomen op de telpost, maar het merendeel passeert sterk gepiekt in eind april en begin mei, vooral bij stevige wind uit noord tot oost. De voorjaarstrekkingen zijn afkomstig uit West-Afrika en volgen meestal een rechtstreekse koers rich-

ting Waddenzee, waarbij de grootste aantallen passeren over de Noordzee ten westen van Breskens. Bij 'wind mee' vliegen deze vogels op grote hoogte buiten gezichtsafstand. Dan blijven de jaartotalen steken op enkele honderden vogels. De jaartotalen zijn variabel, maar de trend lijkt licht afnemend te zijn. Jaarmaxima zijn 5742 in 2007, 5715 in 1993, 5544 in 1991, 3608 in 1996 en 3066 in 1999. Telposten langs de Noord-Hollandse kust zien een veelvoud van de aantallen bij Breskens. Dagmaxima bedragen 2614 ex op 7 mei 1991, 2574 op 2 mei 1993, 2532 op 1 mei 1996, 1780 op 30 april 2007 en 1416 op 11 mei 2002. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (2 mei) in 1981-2013 vrijwel onveranderd. [SL]

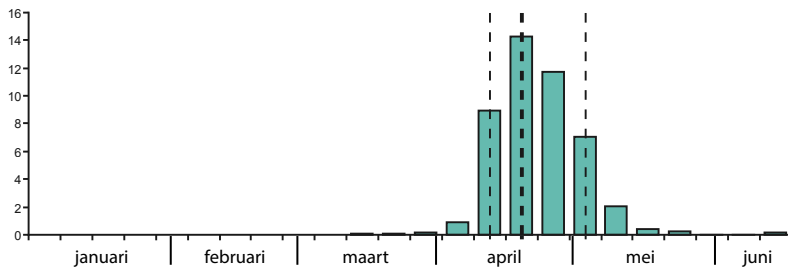
Regenwulp - *Numenius phaeopus*

Vrij talrijke doortrekker tussen eind maart en midden (eind) mei. In de meeste jaren worden de eerste trekkers in de laatste week van maart waargenomen. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 14 maart 1984 en 2003, 16 maart 2001, 18 maart 1997 en 21 maart 2005. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 31 maart. Op goede dagen in april passeren de grootste aantallen meestal in de avonduren. Dagmaxima zijn 817 op 23 april 1989, 812 op 19 april 2008, 720 op 18 april 2011, 682 op 20 april 2008 en 609 op 22 april 1994. De uurgemiddelden per jaar vertonen minder uitgesproken

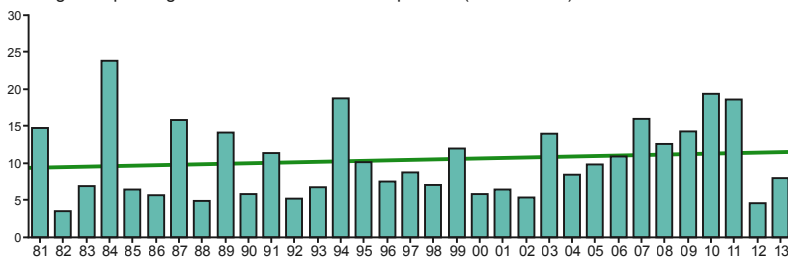

Regenwulp, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

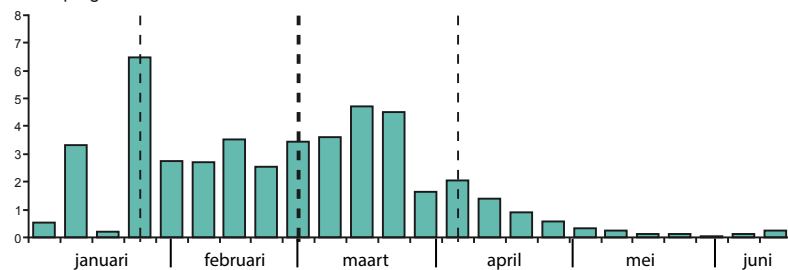
Regenwulp - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=47045

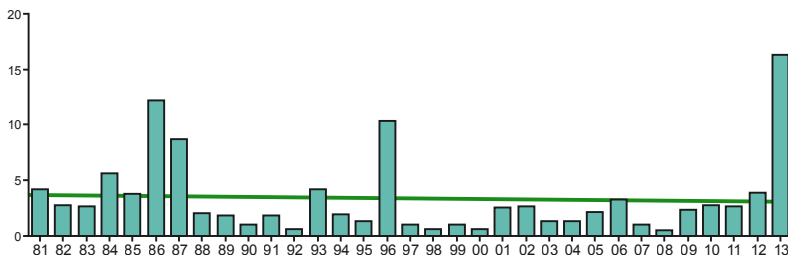
Regenwulp - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (12-4 t/m 5-5) h=3798:00 n=41242

Wulp - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=14591

Wulp - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (25-1 t/m 9-4) h=3589:25 n=11292

schommelingen dan bij andere in West-Afrika overwinterende steltlopers; de trend in 1981-2013 lijkt licht toenevend. Jaarmaxima zijn 3454 in 2007, 3114 in 2003, 3061 in 2011, 2998 in 2008 en 2390 in 2009. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (22 april) in 1981-2013 nauwelijks veranderd. [SL]

Wulp - *Numenius arquata*

Vrij talrijke doortrekker met al in januari verplaatsingen naar het noorden. De meeste trek vindt plaats in februari en maart en na begin mei is de soort schaars. In voorjaren na een koude winter is de soort duidelijk talrijker dan na een zachte winter, waarbij 2013 uitzonderlijk hoog scoort, met het hoogste uur-gemiddelde en zes van de tien dagmaxima ooit. Jaarmaxima zijn 2545 in 2013, 1475 in 1996, 923 in 1896, 710 in 2002 en 671 in 2001. Dagmaxima zijn 836 op 23 maart 2013, 498 op 18 maart 1996, 359 op 14 maart 1986, 290 op 8 april 2013 en 268 op 24 maart 2013. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 onveranderd. [SL]

[Terekrutter - *Xenus cinereus*]

Incidenteel. Drie keer werd een Terekrutter opgemerkt in een langsvliegende groep Tureluurs: 12 mei 1988, 29 april 1993 en 16 mei 1999. Hoewel de soort niet moeilijk is te herkennen, accepteert de CDNA geen waarnemingen van langsvliegende Terekrutters zonder foto. [SL]

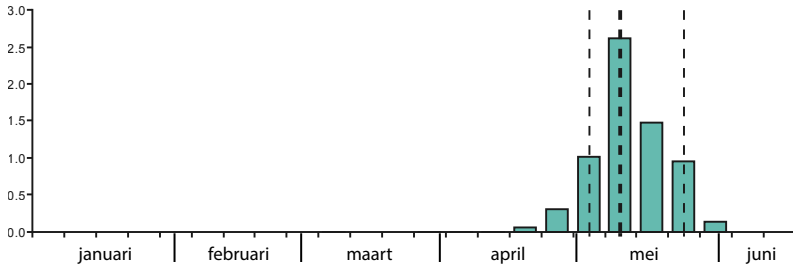
Oeverloper - *Actitis hypoleucos*

Vrij schaarse doortrekker tussen (midden maart) midden april en eind mei. De grootste aantallen passeren in het eerste uur na zonsopgang, vaak in groepjes laag langs de waterlijn. Dit is duidelijk een staartje van de nachttrek. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 8 maart 2007 (kort ter plaatse in het karrenveld), 27 maart 2011, 30 maart 1997, 3 april 2009 en 4 april 2002. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 21 april. De laatste datum is 31 mei (in vier jaren). Dagmaxima zijn 335 op 10 mei 2001, 274 op 7 mei 2000, 262 op 8 mei 2008, 170 op mei 2005 en 150 op 6 mei 2011. Op de lange termijn lijken de aantallen af te nemen. Jaarmaxima zijn 744 in 2008, 529 in 2001, 450 in 2000, 396 in 1998 en 346 in 1988. Het geheel ontbreken in 2013 is opmerkelijk. [SL]

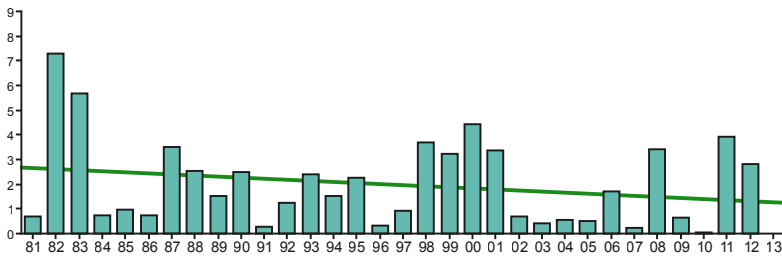
Wulpen, Telpost Breskens, 23 maart 2013, foto Thomas Luiten.

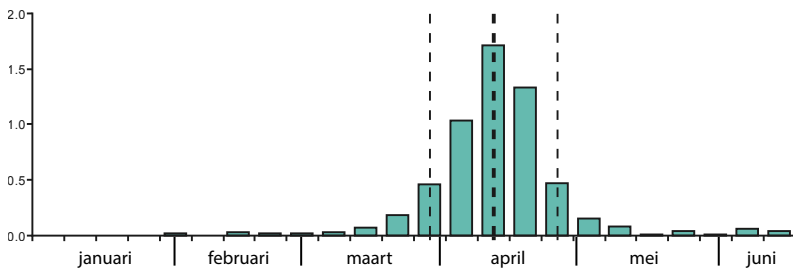
Oeverloper - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=6328

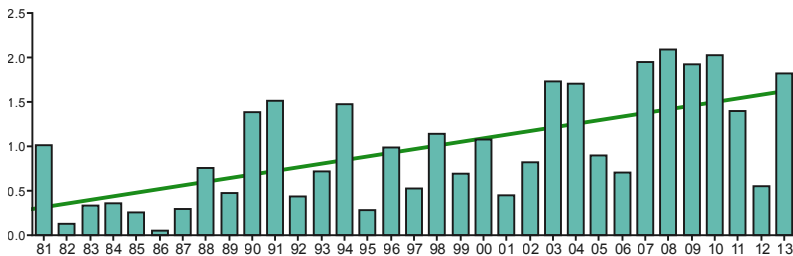
Oeverloper - uurgemiddelde in hoofdoortrekperiode (2-5 t/m 22-5) h=2975:40 n=5267

Witgat - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=4386

Witgat - uurgemiddelde in hoofdoortrekperiode (29-3 t/m 26-4) h=3247:46 n=3624

Witgat - *Tringa ochropus*

Vrij schaarse doortrekker, vooral tussen eind maart en eind april, met name op dagen met oostenwind. Witgatjes worden vaak aangetrokken door de slootjes in het karrenveld, maar trekken meestal snel verder. Ze worden vaak eerst gehoord voordat ze worden gezien en passeren meestal solitair of in kleine groepjes tot ca. zeven ex. Dagmaxima zijn 121 op 15 april 2004, 113 op 15 april 2010, 112 op 17 april 2008, 99 op 2 april 2009 en 93 op 20 april 2003. De trend in de periode 1981-2013 is duidelijk positief. Jaarmaxima zijn 375 in 2008, 344 in 2007, 338 in 2003, 302 in 2009 en 280 in 2004. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (13 april) in 1981-2013 met ongeveer tien dagen vervoegd.

[SL]

Witgatje, Telpost Breskens, 2 april 2009, foto Thomas Luiten.

Zwarte Ruiter - *Tringa erythropus*

Vrij schaarse doortrekker tussen midden maart en eind mei. De waarneming van twee trekkers op 11 februari 1991 is uitzonderlijk. Overige vroegste datums per jaar zijn 5 maart 1994, 12 maart 2002, 16 maart 2001 en 17 maart 2012. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 30 maart. De doortrekpiek valt rond eind

april. Dagmaxima zijn 111 op 30 april 2011, 101 op 27 april 1984, 83 op 24 april 1984, 73 op 9 mei 1993 en 69 op 29 april 1993. Het beste jaar tot nu toe was 1984 met 444 ex, gevolgd door 1993 (352), 1991 (246), 1999 (237) en 2011 (227). De uurgemiddelden in 1981-2013 vertonen een afnemende trend. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (27 april) in 1981-2013 met ongeveer een week vervoegd.

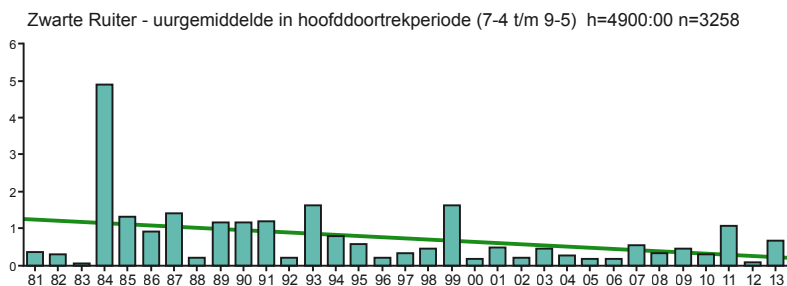
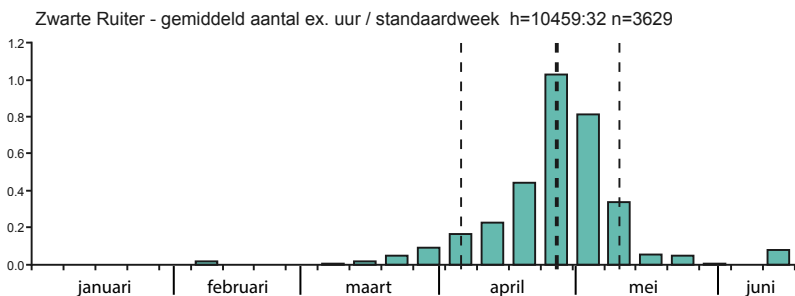
Sommige Zwarte Ruiters vliegen langs met ingetrokken poten. In deze houding lijken ze kleiner en compacter en met name exemplaren die nog in winterkleed zijn, worden soms als 'grijze snip' gemeld, zowel bij Breskens als op andere telposten. [SL]

Groenpootruiter - *Tringa nebularia*

Vrij algemene doortrekker van eind maart tot eind mei, met een duidelijke piek in de eerste week van mei. Dagmaxima zijn 895 op 2 mei 2013 (tevens Nederlands record), 883 op 1 mei 2011, 602 op 2 mei 2011, 574 op 7 mei 1996 en 495 op 30 april 2011. De trend in uurgemiddelden in 1981-2013 is positief. Jaren met meer dan 800 trekkende Groenpootruiters zijn 2011 (2572), 1993 (1564), 2013 (1218), 1996 (1165), 1984 (1070), 2008 (1067) en 2007 (1057). Er is een winterwaarneming bekend van één exemplaar op 17 februari 2007. De overige vroegste datums per jaar zijn 16 maart 1986, 18 maart 1996,

Groenpootruiter, Telpost Breskens, 3 mei 2011, foto Thomas Luiten.

24 maart 2006 en 2012 en 25 maart 1999. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 6 april. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (3 mei) in 1981-2013 nauwelijks veranderd. [SL]

eind mei (uiterste data 6 april 1997 en 23 mei 1993). Drie keer werden twee exemplaren op één dag gezien: 27 april 1993, 15 april 2006 en 2 mei 1997. In 1993 werden vijf exemplaren waargenomen en in 1997 vier. [SL]

Poelruiter - *Tringa stagnatilis*

Zeldzame doortrekker. Er zijn 16 waarnemingen bekend van in totaal 19 Poelruiters. Meestal vliegen Poelruiters mee in groepen Tureluurs, soms ook met Groenpootruiters. De eerste waarneming werd gedaan op 4 mei 1990. Poelruiters zijn waargenomen vanaf begin april tot

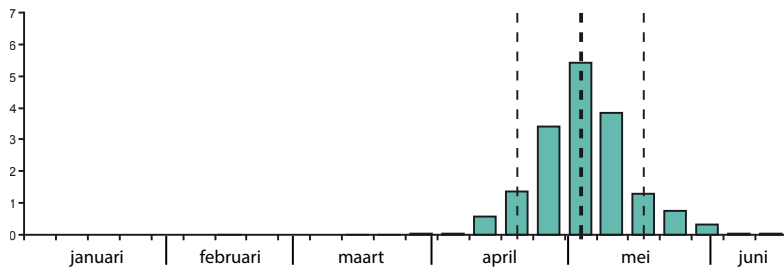
Bosruiter - *Tringa glareola*

Vrij schaarse doortrekker tussen midden april en eind mei. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 31 maart 1999, 14 april 2013, 15 april 2009 en 2011 en 16 april 2003. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 24 april. De Bosruiter is

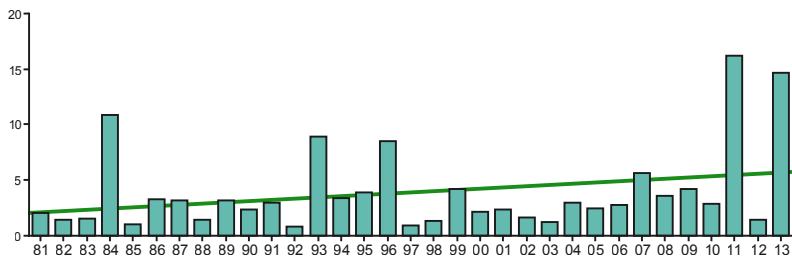

Bosruiters, Telpost Breskens, 2 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Groenpootruiter - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=19326

Groenpootruiter - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (21-4 t/m 17-5) h=4533:55 n=17435

Bosruiters, Telpost Breskens, 30 april 2011, foto Peter Meininger.

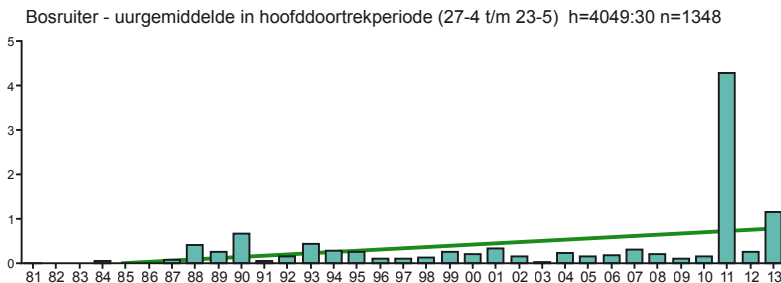
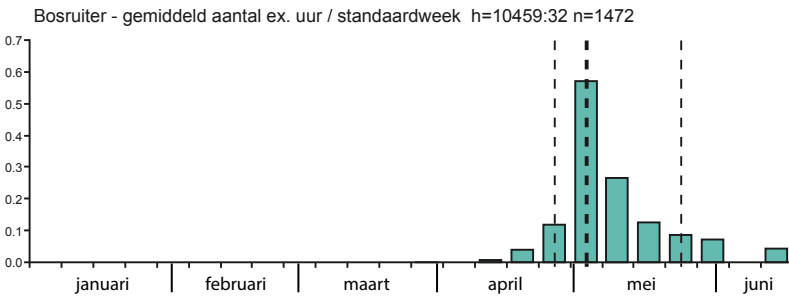

een steltloper die bijna uitsluitend op dagen met oostenwind wordt gezien. De soort trekt in het voorjaar vooral door Midden-Europa noordwaarts. De jaartotalen zijn zeer variabel; in sommige jaren ontbreekt de soort zelfs. Jaarmaxima zijn 486 in 2011, 93 in 1990, 88 in 2013, 69 in 2001 en 68 in 1993. In de meeste jaren wordt zelfs op 'goede dagen' niet meer dan een handvol Bosruiters gezien op de telpost. Een opvallend jaar was 2011 toen op 30 april maar liefst 248 exemplaren langstrokken, gevolgd door 96 ex op 1 mei en 93 ex op 2 mei 2011. Daarna volgden 2 mei 2013 (65) en 27 april 2004 (30) als topdagen. De schijnbaar toenemende trend wordt in hoge mate bepaald door de forse aantallen in 2011 en 2013. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (5 mei) in 1981-2013 met enkele dagen vervroegd. [SL]

Tureluur - *Tringa totanus*

Vrij algemene doortrekker tussen begin maart en eind mei. De Tureluur is de algemeenste ruitersoort bij Breskens. Er zijn twee duidelijke doortrekpieken te onderscheiden. De eerste doortrekpik begint in de eerste week van maart en piekt in de laatste dagen van maart en begin april. De tweede trekperiode begint eind april en loopt tot eind mei. De piek ligt meestal in de tweede week van mei.

Bij de eerste doortrekpik (waarschijnlijk vooral terugkerende West-Europese broedvogels) zijn maxima bekend van 2441 op 27 maart 2007, 1442 op 7 april 1997, 1402 op 6 april 1997, 1369 op 5 april 1996 en 1181 op 14 april 2003. In de Delta overwinteren vooral IJslandse broedvogels van de ondersoort

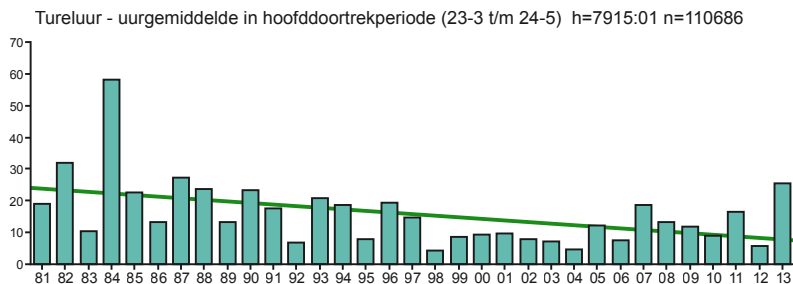
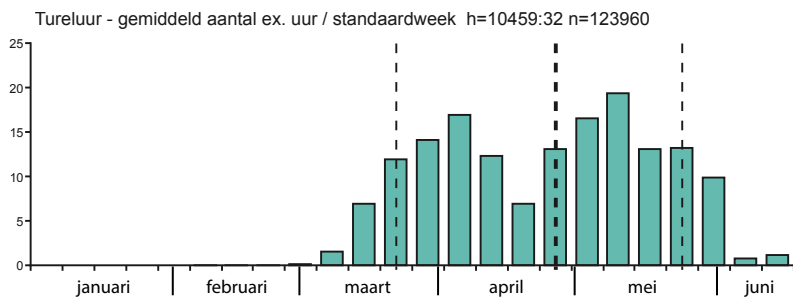

*Tureluurs, Telpost Breskens, 8 mei 2008,
foto Thomas Luiten.*

T. t. robusta; deze trekken medio april weg (Meininger & van Swelm 1989). Vermoedelijk worden deze vogels nauwelijks gezien bij Breskens. Bij de tweede doortrekpiek zijn waarschijnlijk vooral noordelijke broedvogels uit Scandinavië en West-Rusland betrokken en zijn er topdagen bekend van 2296 op 9 mei 1993, 2075 op 27 april 1984, 2058 op 30 april 1985, 1634 op 29 mei 1991 en 1374 op 26 mei 1991. De trend op basis van uurgemiddelden in 1981-2013 is

*Tureluur, Telpost Breskens, 2 april 2009,
foto Thomas Luiten.*

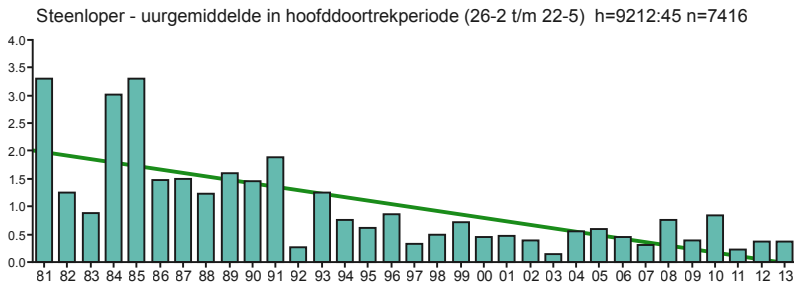
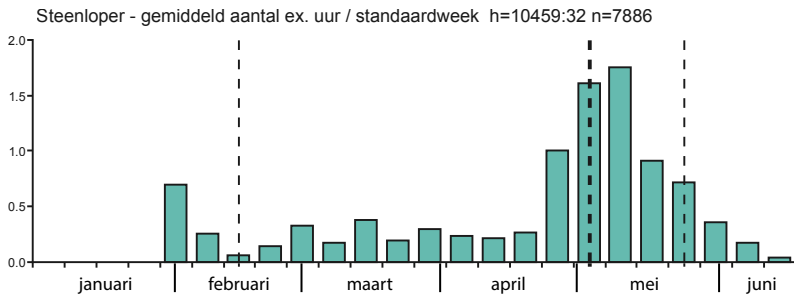

negatief. De hogere jaartotalen stam- men vooral uit de vorige eeuw. Jaarmaxi- ma zijn 9021 in 1991, 7650 in 1984, 6429 in 2013, 6219 in 1993 en 6199 in 1996. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer tien dagen vervoegd. [SL]

Steenloper - *Arenaria interpres*

De Steenloper is een vrij schaarse en onopvallende doortrekker bij Breskens, vooral tussen midden april en eind mei. De trend is duidelijk negatief, mogelijk deels te verklaren door een afname in het aantal lokale overwinteraars op de paalhoofden nabij de telpost. Een afname van de aantallen 'Afrikatrekkers' is echter waarschijnlijker. De soort wordt

het hele voorjaar langsvliegend gezien, maar er is een duidelijke piek in de eerste helft van mei. Lokale vogels, vooral vóór medio april, zullen het trekbeeld zo nu en dan enigszins vertroebelen. Dagmaxi- ma zijn 374 op 30 april 1985, 287 op 26 april 1981, 167 op 17 mei 2008, 143 op 11 mei 1984 en 133 op 30 april 1991. De hoogste jaartotalen zijn 800 in 1991, 620 in 1985, 479 in 1993, 469 in 1981 en 445 in 1984. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 nauwelijks veranderd. [SL]

Middelste Jager - *Stercorarius pomarinus*
Zeldzaam. Waarnemingen in januari en februari hebben meestal betrekking op juveniele vogels in aansluiting op late najaarstrek met grotere aantallen: 16 feb 2002 (adult), 26 jan 2008 (1e winter), 2 feb 2008, 4, 6 en 7 jan 2012 (respectievelijk drie, twee, één 1e winter). Er zijn vier 'echte' voorjaarswaarnemingen: 2 en 3 april 1986 (1e zomer ter plaatse), 6 mei 1989 (1e zomer), 13 april 1993 (ad lichte fase) en 4 mei 2008 (1e zomer op strand). [PM]

Kleine Jager - *Stercorarius parasiticus*
Zeldzaam. Er zijn slechts zeven voorjaar-waarnemingen bekend: 25 feb 1999, 12 feb 2002, 29 april 2002, 1 en 2 mei 2007, 7 mei 2005 (vier exemplaren) en 19 april 2009. [PM]

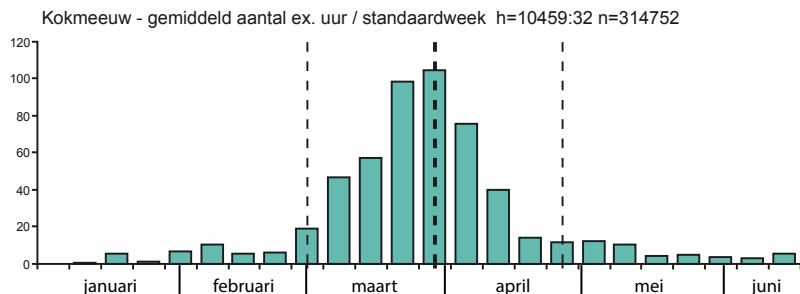
Grote Jager - *Stercorarius skua*
Zeldzaam, steeds één vogel: 8 mei 1988, 2 maart 1990, 17-21 mei 2002 ter plaatse, 28 april 2003 en 4 jan 2012. [PM]

Vorkstaartmeeuw - *Xema sabini*
Incidenteel. Voorjaarwaarnemingen in Nederland zijn uitzonderlijk. Op 8 april 1981 vloog een adult langs (Buijs & Tom-

beur 1988) en op 25 april 1994 zagen meerdere waarnemers een 1^e zomer-vogel passeren. [PM]

Drieteenmeeuw - *Rissa tridactyla*
Zeer schaarse tot vrij talrijke doortrekker, waarvan de grootste aantallen worden gezien in de wintermaanden, vooral bij harde aanlandige wind. In sommige jaren ontbreekt de soort geheel, andere jaren kennen een invasieachtig voorkomen: 550 exemplaren in 1990, 239 in 2000, 219 in 2008 en 469 in 2012. Topdagen zijn 4 jan 2012 (318), 2 maart 1990 (283), 9 feb 2000 (237), 10 feb 1990 (116) en 27 jan 1990 (112). In april en mei worden af en toe nog één of enkele exemplaren gezien. [PM]

Kokmeeuw - *Chroicocephalus ridibundus*
Talrijke doortrekker tussen (midden januari) eind februari en eind april (midden juni), met een piek rond eind maart. Hoewel Kokmeeuwen lang niet altijd werden geteld, is het getoonde doortrekverloop representatief. De getelde aantallen en de volledigheid van de tellingen variëren sterk per jaar, maar sinds de eeuwwisseling wordt de soort structureler geteld.

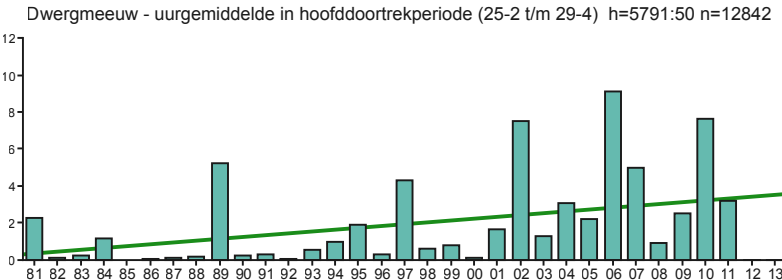
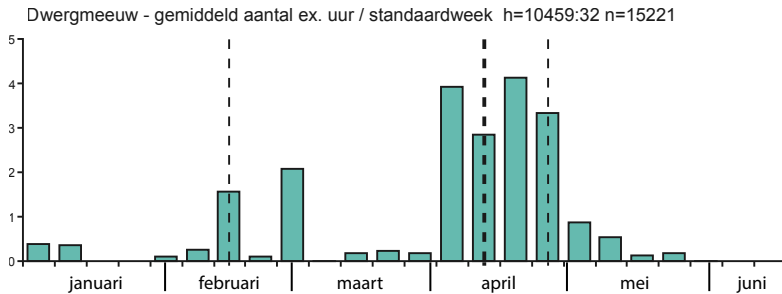

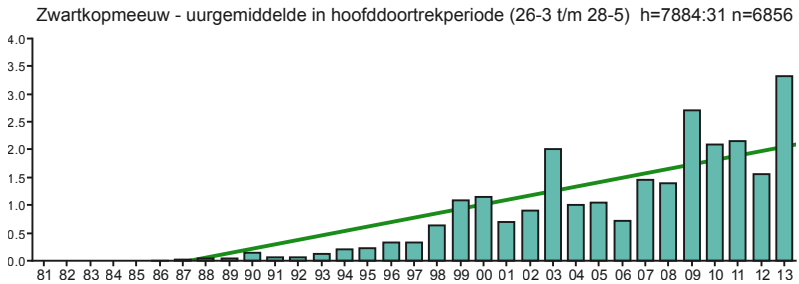
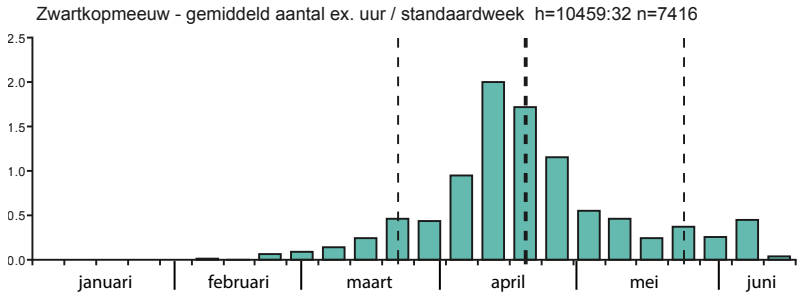
De hoogste jaartotalen zijn 70 713 in 2013, 25 931 in 2005 en 25 580 in 2006. Dagmaxima zijn 18 000 op 27 maart 2001, 16 055 op 6 april 2013, 13 816 op 9 april 2013, 12 935 op 24 maart 2006 en 10 645 op 8 april 2013. [PM]

Dwergmeeuw - *Hydrocoloeus minutus*
Meestal vrij talrijke doortrekker tussen begin januari en eind mei, met een piek in april. Na eind april zijn onvolwassen vogels dominant. Dwergmeeuwen trekken meestal laag over zee, maar soms ook in groepjes door het binnenland. Dagmaxima zijn 1682 op 6 april 2002,

787 op 24 april 2010, 734 op 24 april 2006, 542 op 22 april 2006 en 523 op 18 april 2011. Een 'winteraantal' van 513 op 28 feb 1989 is uitzonderlijk.

De aantallen doortrekkers per jaar zijn zeer variabel, maar vertonen in de periode 1981-2013 een toenemende trend. In sommige jaren is de Dwergmeeuw uitgesproken schaars. Jaarmaxima zijn 2139 in 2002, 1827 in 2006, 1401 in 2010, 1244 in 2007 en 1176 in 1989. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd. [PM]

Zwartkopmeeuw - *Larus melanocephalus*
Tegenwoordig vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker tussen midden februari en midden juni, met een piek in de tweede helft van april. De vijf vroegste waarnemingen per jaar vallen tussen 10 en 27 februari. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 12 maart.

groei van de Noordwest-Europese broedpopulatie (vooral Deltagebied en aangrenzend België). Jaarmaxima zijn 812 in 2009, 749 in 2003, 717 in 2013, 602 in 2008 en 533 in 2011. Dagmaxima zijn 224 op 10 april 2009, 171 op 20 april 2008 en op 9 april 2013, 128 op 8 april 2013 en 96 op 14 april 2013. Zowel jaartotalen als dagmaxima zijn enigszins geflatteerd door het fenomeen van heen-en-weer vliegende vogels, de laatste jaren ook van de forse kolonie op de Hooge Platen. Volwassen vogels trekken het eerst door, tegen het eind van het seizoen vooral vogels in 1^e zomerkleed. [PM]

Na de eerste waarneming in 1986 is de Zwartkopmeeuw jaarlijks en in sterk toenemende aantallen waargenomen. Deze toename houdt vooral verband met de sterke

Zwartkopmeeuw, Telpost Breskens, 2 april 2009, foto Thomas Luiten.

Zwartkopmeeuwen, Telpost Breskens, 23 april 2011, foto Thomas Luiten.

Stormmeeuw - *Larus canus*

Deze soort werd voor de eeuwwisseling zelden systematisch geteld, daarna frequenter, maar nog altijd niet structureel. Regelmatig waargenomen met tientallen tot honderden per dag. Dagmaxima (alle uit 2013) zijn: 1213 op 6 april, 1198 op 9 april, 871 op 8 april, 783 op 2 april en 637 op 1 april. [PM]

Kleine Mantelmeeuw - *Larus fuscus*

Talrijke doortrekker tussen (midden januari) begin maart en midden mei (midden juni), met een piek tussen midden maart en midden april. Kleine Mantelmeeuwen werden voor de eeuwwisseling zelden systematisch geteld, daarna veel frequenter, maar nog altijd niet structureel. Dagmaxima zijn 3373 op 18 april 2008, 2644 op 14 mei 2005, 2533 op 24 maart 2013, 2290 op 22 maart 2013 en 2038 op 2 april 2009. Tijdens de telling op 24 maart 2013 bij -5°C, een dik pak sneeuw en oost 6 Bft werd gezien dat deze soort nagenoeg de enige was die de weersomstandigheden trotseerde door laag over de dijk tegen de wind in te vliegen. Vrijwel alle andere soorten vlogen op deze verlate winterdag in zuidwestelijke richting. [PM]

Zilvermeeuw - *Larus argentatus*

Talrijke doortrekker. Ook Zilvermeeuwen krijgen weinig aandacht van de trekjagers en worden nog minder genoteerd dan de andere algemene meeuwen. Dagmaxima zijn 1602 op 7 maart 2005, 503 en 1 april 2013 en 480 op 2 april 2009. [PM]

Geelpootmeeuw - *Larus michahellis*

Zeer schaars. Na de eerste waarneming op 2 maart 1990 zijn minstens 25 waarnemingen bekend, meestal van een enkele op het strand of op een paalhoofd verblijvende vogel. Op 13 mei 2002 werden twee exemplaren genoteerd. De soort zal vermoedelijk vrij frequent over het hoofd worden gezien. Alle waarnemingen vallen tussen 1 maart en 13 mei. [PM]

Pontische Meeuw - *Larus cachinnans*

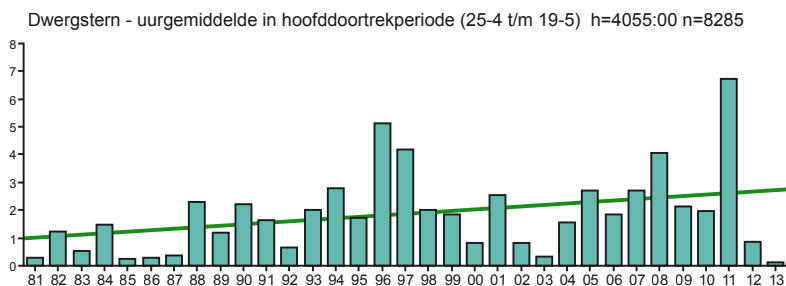
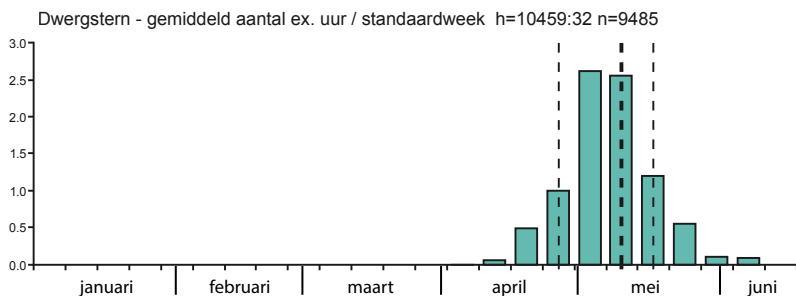
Na de eerste waarneming op 26 maart 2000 zijn nog zeven waarnemingen bekend, steeds één exemplaar tussen 3 maart en 17 april: 26 maart 2000, 9 april 2000, 3 maart 2001, 13 maart 2001, 27 maart 2004, 17 april 2004, 18 maart 2006 en 14 maart 2009. Meestal ging het om op het strand of op een paalhoofd verblijvende vogels. [PM]

Kleine Burgemeester - *Larus glaucoides*

Zeldzaam. Zeven waarnemingen van steeds één vogel in 1e winterkleed: 21 mei 1992, 22 april 1994, 24 maart 1998, 10 april 1998, 14 april 2003, 9 april 2007 en 9 mei 2008. [PM]

Grote Burgemeester - *Larus hyperboreus*

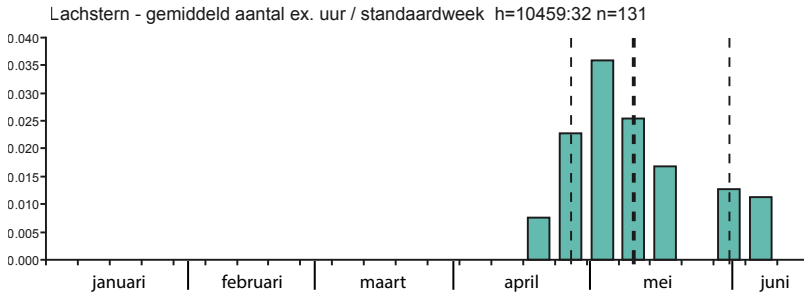
Zeldzaam. Na de eerste waarneming op 20 maart 1986 is deze soort nog zeventien keer gezien in de periode 20 februari tot 9 mei, de meeste in april. Op 24 april 1987 werden twee exemplaren gezien. Voor zover bekend hebben alle waarnemingen betrekking op vogels in 1^e winterkleed. [PM]

Grote Mantelmeeuw - *Larus marinus*
 Vrij talrijke doortrekker. Werd voor de eeuwwisseling zelden systematisch geteld, daarna frequenter, maar niet structureel. Dagrecords zijn 82 op 2 april 2009, 63 op 7 maart 2005, 48 op 31 mei 1990, 46 op 2 maart 1990 en 29 op 7 april 1990. [PM]

Dwergstern - *Sternula albifrons*
 Vrij schaarse, soms vrij talrijke doortrekker tussen midden april en begin juni met een piek eind april-begin mei. De vroegste datums per jaar zijn 6 april 2002, 10 april 2011, 12 april 1996 en 2003 en 15 april 1989, 2004 en 2009. De mediane eerste datum in 1981-2003 is 22 april. De aantallen doortrekkers per jaar zijn zeer variabel, maar laten op langere

termijn een toenemende trend zien. Dit komt overeen met een langzaam herstel van de Noordwest-Europese populatie. De aanwezigheid van een kolonie op de Hooge Platen, ongeveer op 7 km afstand van de telpost, lijkt nauwelijks van invloed op de getelde aantallen trekkers. De actieradius van foeragerende vogels uit deze kolonie is meestal niet meer dan enkele kilometers. Dagmaxima zijn 465 op 5 mei 2011, 378 op 3 mei 1997, 163 op 7 mei 1996, 143 op 9 mei 2008 en 139 op 1 mei 2007. Jaarmaxima zijn 934 in 2008, 922 in 2011, 638 in 1996, 614 in 2005 en 564 in 1997. In sommige jaren is de soort uitgesproken schaars, met bijvoorbeeld slechts elf exemplaren in 2013. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd. [PM]

Lachstern - *Gelochelidon nilotica*

Deze zeldzame doortrekker is een heuse 'spécialité de la maison'. Er zijn weinig plaatsen in Nederland die kunnen bogen op 76 waarnemingen van in totaal 131 Lachsterns. De opgewonden kreet 'stern door het binnenland!' wordt vaak gevolgd door een teleurgesteld: 'Toch een Visdief' of 'Shit, een Grote Stern', maar bijna even vaak door een triomfantelijk 'Lachstern!'. Nog steeds passeren vrijwel jaarlijks en-

kele Lachsterns, behorende tot de kwijnende broedpopulatie van de Elbemonding in de Duitse Waddenzee. Ze volgen steevast een route door het binnenland, parallel aan de kust, om ter hoogte van de telpost de oversteek te maken richting Walcheren. Soms blijven de vogels even jagen op insecten in de akkers; één keer werd gezien dat een Lachstern een jonge Kievit greep in het karrenveld.

Doortrek vindt plaats tussen midden april en begin juni, met een piek eind april – begin mei. De vijf vroegste datums per jaar zijn 17 april 2003, 20 april 2008, 23 april 2011 en 2005 en 25 april 1992 en 2009. De mediane eerste datum in 1988-2013 is 30 april. De laatste voorjaarsdatum is 8 juni 2004. Sinds de

Lachstern, Telpost Breskens, 1 mei 2011, foto Jaco Walhout.

Reuzenster, Telpost Breskens, 18 april 2009, foto Thomas Luiten.

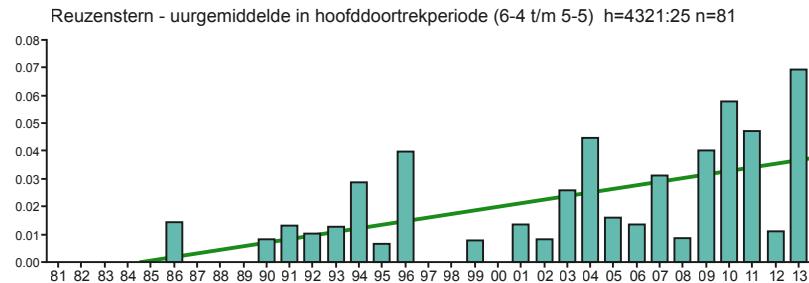
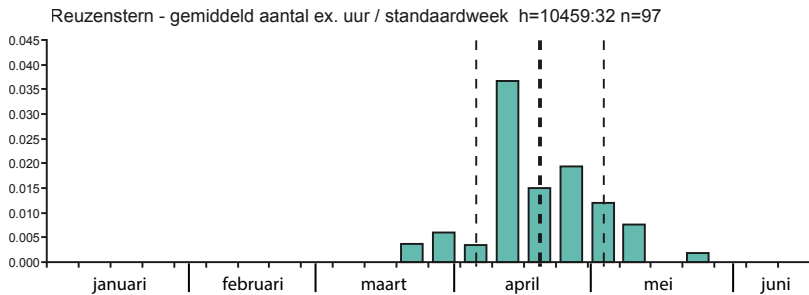

jaren negentig lijkt de mediane doortrekdatum met enkele dagen vervroegd, van 8 mei in 1990-1999 (n=56) naar 5 mei in 2000-2013 (n=75). Op twee dagen werden zes vogels gezien (10 mei 1993 en 2 mei 1995), op twee dagen vijf vogels (29 april 1998 en 1 mei 2011) en op vier dagen vier vogels. De meeste vogels trekken solitair of in paren; driemaal werd een groep van drie gezien. Topjaren zijn 2003, 2007 en 2011 met tien exemplaren en 2000 met elf exemplaren. [PM]

Reuzenster - *Hydroprogne caspia*

Na de eerste waarneming in 1986 vrijwel jaarlijks een zeer schaarse doortrekker. In de beste jaren worden 7-9 vogels gezien,

waarbij de aantallen een toenemende trend vertonen. Het betreft vogels van de Oostzeepopulatie die de kustlijn volgen, maar ook wel door het binnenland vliegen. Het is een relatief vroege trekker: niet zelden zijn de eerste bij Breskens waargenomen sterns Reuzensterns. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 24 maart 2010, 26 maart 1996, 1 april 1999, 6 april 2009 en 8 april 2013. De laatste voorjaarsrekker passeerde op 23 mei 1992. De mediane doortrekdatum (17 april) in 1986-2013 is op basis van een lineaire trend niet veranderd.

Lachstern, Telpost Breskens, 23 april 2011, foto Thomas Luiten.

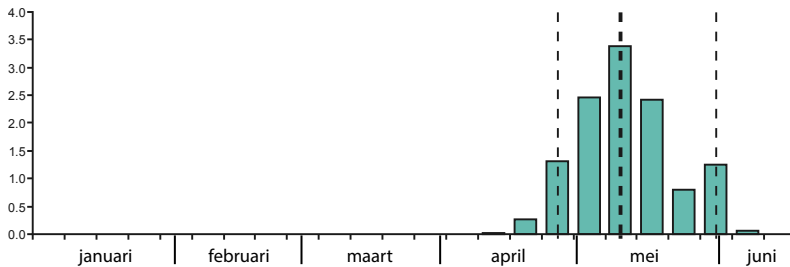
In totaal werden in 1986-2013 97 Reuzensterms gezien, verdeeld over 56 waarnemingen. Twee keer werd een groep van vier gezien, zeven keer een groep van drie en tien keer twee vogels samen; de overige 37 waarnemingen betroffen eenlingen. Dagmaxima zijn zeven op 28 april 2004 en 9 april 2013, zes op 14 april 1996 en vier op 24 april 2010 en 30 april 2011. [PM]

Witwangstern - *Chlidonias hybrida*
Zeldzame doortrekker, waarvan zes waarnemingen bekend zijn: 29 mei 1991, 30 april 1992, 30 april 1998, 19 mei 1999, 6 mei 2000 (acht!) en 12 mei 2000 (drie). [PM]

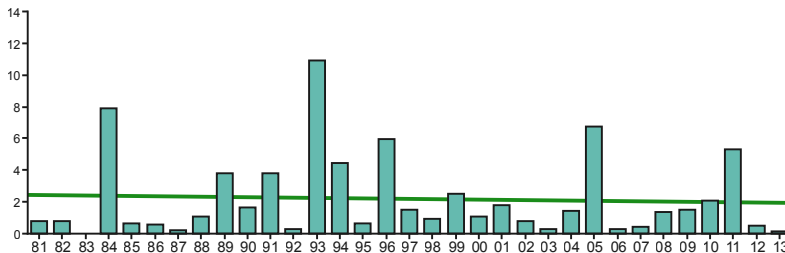
Zwarte Stern - *Chlidonias niger*
Schaarse tot vrij talrijke doortrekker in zeer variabele aantallen tussen (begin) midden april en eind mei (begin juni), met een piek rond midden mei. De

vroegste datums per jaar zijn: 12 april 1991 en 1997, 14 april 1996 en 2003 en 15 april 2007 en 2009. De mediane vroegste datum per jaar is 22 april. De mediane doortrekdatum in 1981-2013 is 10 mei en op basis van een lineaire trend niet veranderd. In sommige jaren worden nauwelijks trekkende Zwarte Sterns waargenomen, in andere jaren is de soort vrij talrijk. Jaarmaxima zijn 1845 in 1993, 1579 in 2005, 1108 in 1991, 928 in 1984 en 772 in 1994. De aantallen tussen 1981 en 2013 vertonen een licht afnemende trend. De dagrecords zijn geen van alle van recente datum: 1058 op 10 mei 1993, 737 op 15 mei 2005, 476 op 14 mei 2005, 268 op 3 mei 1994 en 261 op 5 mei 1999. Net als Dwergmeeuwen trekken Zwarte Sterns bij harde tegenwind soms in groepjes over de dijk en door het binnenland. [PM]

Zwarte Stern - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=11552

Zwarte Stern - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (27-4 t/m 26-5) h=4262:30 n=10084

Witvleugelstern - *Chlidonias leucopterus*
Incidenteel. Vijf waarnemingen, alle van (bijna) volwassen vogels in zomerkleed: 1 mei 1999 (twee), 10 mei 1994, 15 mei 2005, 23 mei 2007 en 9 mei 2008. [PM]

Grote Stern - *Sterna sandvicensis*
Sinds vele jaren bevindt zich een forse kolonie Grote Sterns op de Hooge Platen, in de Westerschelde 7 km ten oosten van Telpost Breskens. Deze vogels foerageren tot enkele tientallen kilometers van de kolonie in de Voordelta en op de Vlake van de Raan, waarbij veel vogels meerdere malen per dag de telpost passeren. Het tellen van 'trekkende' Grote Sterns is dus een tamelijke zinloze bezigheid. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 15 maart 2006, 19 maart 1997, 20 maart 2005, 20 maart 2010 en 22 maart 2003. De mediane vroegste datum is 30 maart. Dagmaxima zijn 1858 ex op 2 mei 1997 en 1194 ex op 8 mei 1998. Daar eerder genoemde kolonie een late kolonie is, worden er bij Breskens meestal pas noemenswaardige aantallen gezien als sommige kolonies in de Waddenzee al één of enkele weken bezet zijn. [PM]

Visdief - *Sterna hirundo*
Ook van de Visdief bevindt zich een grote kolonie op de Hooge Platen. Foeragerende vogels uit deze kolonie passeren regelmatig de telpost. In de meeste jaren zijn Visdieven dan ook niet systematisch geteld. Indien ze geteld werden, zijn ze meestal genoteerd als 'noordse dief' (Visdief of Noordse Stern), waarbij het in meer dan 90% van de gevallen om Visdieven zal gaan. De vijf vroegste waarnemingen per

jaar zijn 27 maart 2010, 29 maart 2005, 29 maart 2011, 1 april 2009 en 4 april 1997. De mediane eerste datum in 1981-2003 is 12 april. Dagmaxima, waarbij het wel degelijk om 'echte trek' gaat zijn: 3300 op 14 mei 2005, 2372 op 15 mei 2005, 2029 op 6 mei 1989, 1224 op 29 april 1996 en 1180 op 30 april 1995. [PM]

Noordse Stern - *Sterna paradisaea*
Deze soort is meestal uitgesproken schaars bij Telpost Breskens; slechts een fractie van de passerende 'noordse dieven' heeft betrekking op Noordse Stern. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 30 maart 2005 (uitzonderlijk vroeg!), 13 april 2003, 14 april 1996, 15 april 2006 en 15 april 2009. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 24 april, waarbij aangevend dat de soort in twaalf jaren niet werd opgemerkt. Dagmaxima zijn 17 op 2 mei 2010, 14 op 28 april 2004, elf op 10 mei 1993 en op 7 mei 1996 en acht op 22 april 1992 en 26 april 2004. [PM]

Zeekoet - *Uria aalge*
Schaars. De Zeekoet is meer een wintergast dan een doortrekker. Er zijn 23 waarnemingen bekend van in totaal 45 Zeekoeten, vooral in januari en februari. De laatste waarneming is 13 mei 1994. Dagmaxima zijn zes op 31 jan 1993 en 29 jan 2002, vier op 9 feb 2000 en drie op drie datums.

Daarnaast zijn 17 waarnemingen bekend van in totaal 55 niet nader gedetermineerde alk/zeekoet, met een maximum van 11 op 14 feb 2002, negen op 16 feb 2002 en zes op 21 feb 1983. [PM]

Alk - *Alca torda*

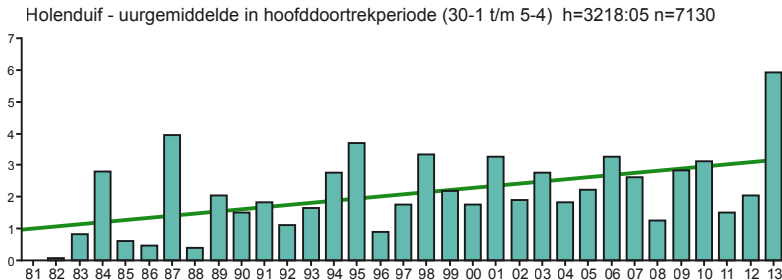
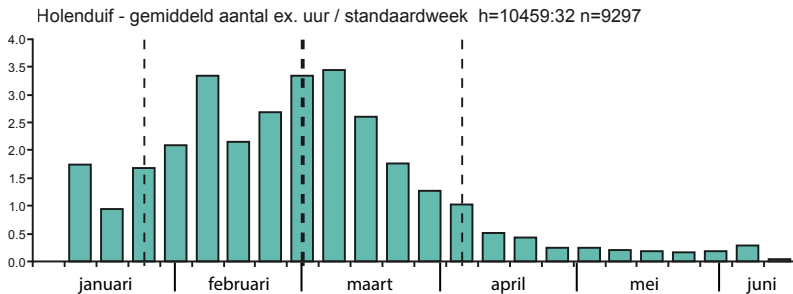
Zeldzaam. In het voorjaar 18 waarnemingen in de maanden januari tot en met maart, meestal van één vogel langsvliegend of langsdrijvend. Op 9 februari 2000 werden zeven exemplaren geteld, op 12 maart 1996 drie. De laatste waarneming is 30 maart 1996. [PM]

Kleine Alk - *Alle alle*

Incidenteel. Op 2 februari 2002 zagen meerdere waarnemers maar liefst elf Kleine Alken langs de telpost vliegen. Opmerkelijk is dat er in die periode elders langs de kust nauwelijks Kleine Alken werden gemeld. [PM]

Holenduif - *Columba oenas*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker tussen midden (eind) januari en midden april. Bewegingen na midden april hebben waarschijnlijk vooral betrekking op lokale broedvogels. De grootste aantallen worden gezien bij aflandige winden, meestal in grote groepen Houtduiven. Dagmaxima zijn 237 op 7 maart 2001, 171 op 17 feb 2005, 146 op 25 maart 1998, 138 op 6 maart 2001 en 130 op 18 maart 2013. De hoogste aantallen per seizoen zijn 775 in 2001, 732 in 2013, 642 in 2003, 563 in 2005 en 507 in 2002. De aantallen van de Holenduif vertonen een duidelijk toenemende trend. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd. [PM]

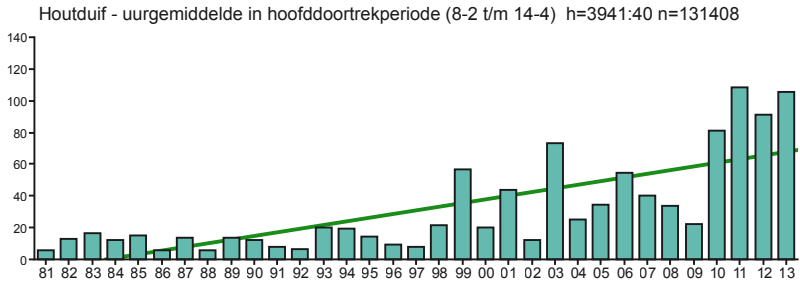
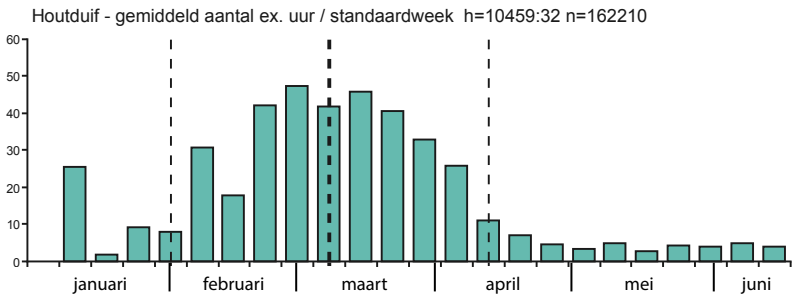

Houtduif, Telpost Breskens, 5 maart 2013, foto Thomas Luiten.

Houtduif - *Columba palumbus*

Talrijke doortrekker tussen (begin januari) begin februari en begin april (midden juni). De meeste doortrek vindt plaats in februari en maart, vooral bij afluende winden. Enorm grote groepen zoals in het najaar over het oosten van Nederland vliegen worden niet gezien, maar (meestal vrij hoog vliegende) groepen tot ca. 50 ex zijn vrij gebruikelijk. Dagmaxima zijn ook in het voorjaar veel lager dan in het noorden, oosten en zuiden van het land, maar voor een

kusttelpost heel behoorlijk: 3380 op 5 maart 2013, 3039 op 27 feb 2003, 2544 op 12 maart 2011, 2468 op 6 maart 2013 en 2385 op 18 maart 2013. De aantallen trekkende Houtduiven vertonen in de periode 1981-2013 een duidelijk toenemende trend. De jaarmaxima zijn 19 684 in 2003, 19 009 in 2013, 14 067 in 2011, 13 298 in 2001 en 9274 in 2010. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer tien dagen vervroegd. [PM]

Holenduif, Telpost Breskens, 30 mei 2009, foto Thomas Luiten.

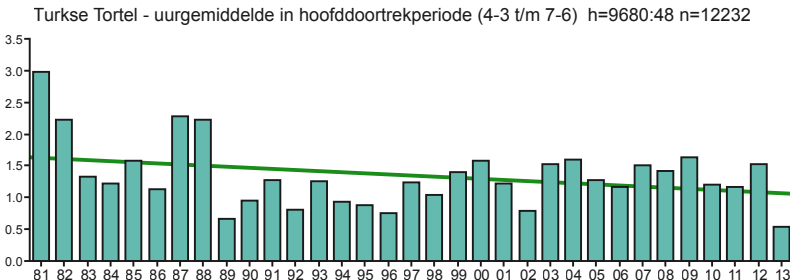
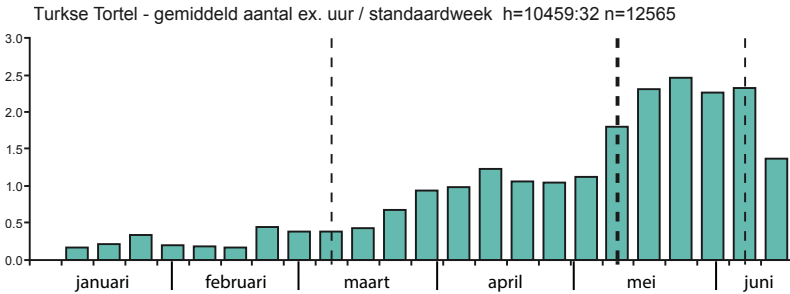

Turkse Tortel - *Streptopelia decaocto*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker, waarvan de meeste bewegingen worden waargenomen in de periode midden maart-midden juni, met een piek in mei en begin juni. Het doortrekverloop is enigszins vergelijkbaar met dat van de Zomertortel, waarmee zij tot voor kort vaak samenvlogen. Kleine aantallen Turkse Tortels broeden in de omgeving. De dagmaxima zijn 106 op 11 mei 2001, 91 op 13 mei 2001, 82 op 15 mei 1982, 81 op 16 mei 1985 en 79 op 10 mei 1981. Opvallend is dat dit allemaal 'oude' dagrecords zijn. Dit komt overeen met de dalende trend in uurgemiddelden in de periode 1981-2013. Is er een verband met de toename van de Sperwer? De

jaarmaxima zijn 825 in 2003, 704 in 2005, 688 in 2004, 669 in 2008 en 596 in 2009. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (11 mei) in 1981-2013 met ongeveer tien dagen vervoegd. [PM]

Zomertortel - *Streptopelia turtur*
 Voorheen vrij talrijke, tegenwoordig schaarse tot vrij schaarse doortrekker tussen (half) eind april en midden juni, met een piek in de tweede helft van mei. De soort overwintert in West-Afrika en is een uitgesproken late doortrekker. De vroegste datums per jaar zijn 6 april 1987, 9 april 2000, 13 april 2003, 14 april 2004 en 14 april 2013. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 20 april. Geba-

Zomertortels [groep van zes], Telpost Breskens, 6 mei 2008, foto Thomas Luiten.

seerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (18 mei) in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd.

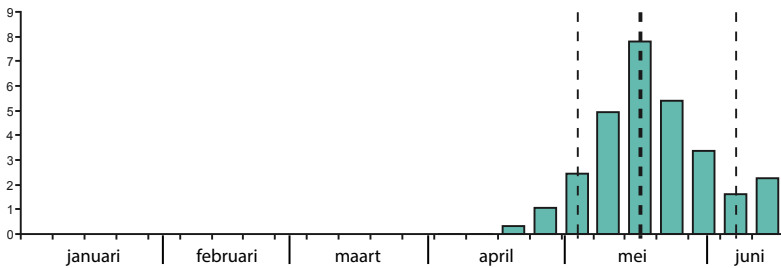
De Zomertortel is ongetwijfeld één van de soorten met de meest dramatische afname van de aantallen trekkers in de periode 1981-2013. Alle jaarmaxima

stammen uit de jaren negentig: 2086 in 1992, 1455 in 1993, 1417 in 1998, 1274 in 1997 en 982 in 1994. Vergelijk dit met een schamele 49 in 2010 en een triest dieptepunt van slechts 15 in 2013! De zeven slechtste jaren vallen allen na 2005 (alleen 2008 was iets beter). Het is dan ook geen verrassing dat alle dagmaxima 'oud' zijn: 689 op 15 mei 1982, 518 op 23 mei 1988, 487 op 10 mei 1993, 472 op 9 mei 1988 en 412 op 14 mei 1992. [PM]

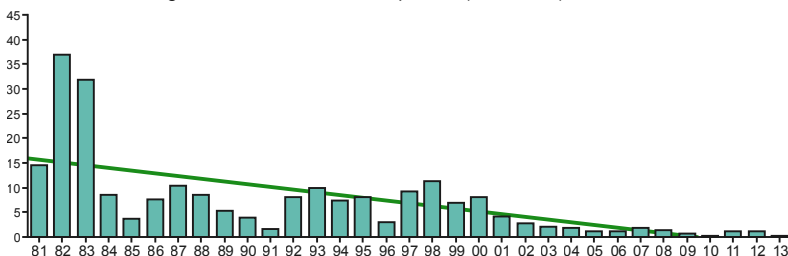

Zomertortel, Telpost Breskens, 6 mei 2011, foto Thomas Luiten.

Zomertortel - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=19857

Zomertortel - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (4-5 t/m 6-6) h=3194:02 n=16078

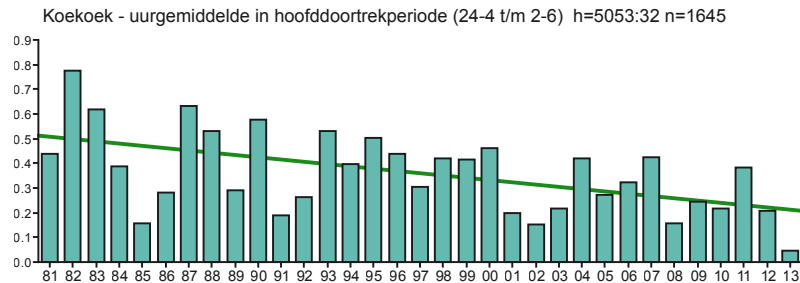
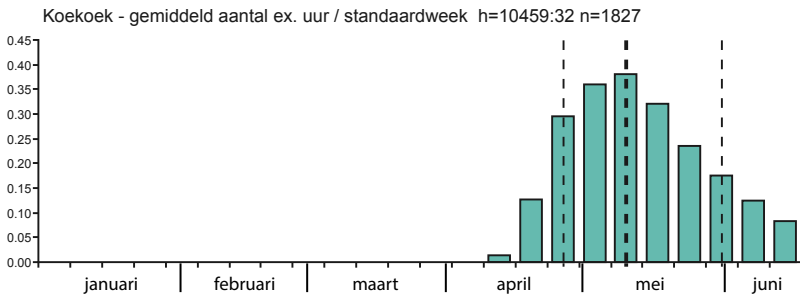
Koekoek, Telpost Breskens, 29 april 2008,
foto Thomas Luiten.

Koekoek - *Cuculus canorus*

Schaarse doortrekker tussen (begin) midden april en midden juni, vooral tussen eind april en eind mei. De meeste jaren zijn ook territoriale vogels aanwezig, die het beeld van de doortrek enigszins kunnen vertroebelen. De meeste Koekoeken volgen strak de Zeeuws-Vlaamse kust en passeren dientengevolge de telpost vaak op korte afstand. De vroegste datums per jaar zijn 13 april 1989, 1993 en 2007, 14 april 2005, en 15 april 2003, 2004 en

2006. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 19 april. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (11 mei) in 1981-2013 met slechts enkele dagen vervroegd.

De aantallen trekkende Koekoeken vertonen in de periode 1981-2013 een duidelijk afnemende trend. De hoogste seizoenstotalen zijn 107 in 1993, 97 in 2004 en 2005, 92 in 1990 en 89 in 2007. De slechts vier passanten in 2013 vormen

Koekoek, Telpost Breskens, 24 april 2009, foto Thomas Luiten.

een onverwacht dieptepunt. De dagmaxima zijn 20 op 7 mei 1981, 19 op 9 mei 1993, 15 op 10 mei 1993 en 29 april 1995 en 14 op 5 mei 1999. Vogels van de rosse fase worden regelmatig waargenomen (5-10% van het totaal). [PM]

Kerkuil - *Tyto alba*

Zeldzaam. Zes waarnemingen, steeds één vogel. Op een onbekende datum begin jaren tachtig, 28 april 1998, 1 mei 2008, 5 mei 2008, 26 april 2009 en 27 april 2009. [PM]

Steenuil - *Athene noctua*

Incidenteel. De rij knotwilgen enkele kilometers in het binnenland is nét te ver voor het waarnemen van Steenuilen, waarvan hier meerdere paren broeden. Nabij en vanaf de telpost werden slechts drie waarnemingen gedaan: 26 maart 1982, 7 april 1994 en 22 april 2000. [PM]

Ransuil in karrenveld bij de telpost, 12 mei 2009, foto Michel Veldt.

Ransuil - *Asio otus*

Zeldzaam. Er zijn 18 waarnemingen bekend, meestal van één of twee jagende exemplaren boven het karrenveld of langs de dijk in de ochtendschemer. De meeste waarnemingen zijn afkomstig uit april en mei en hebben waarschijnlijk betrekking op lokale broedvogels. [PM]

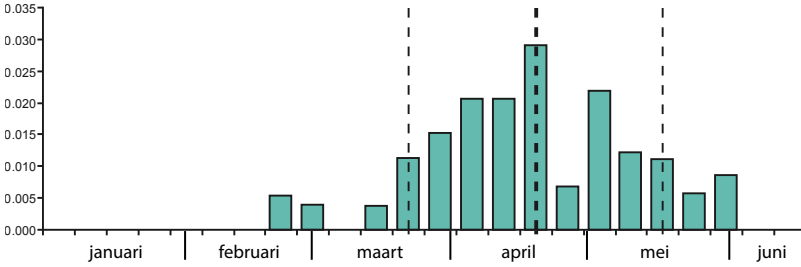
Velduil, Telpost Breskens, 15 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Velduil - *Asio flammeus*

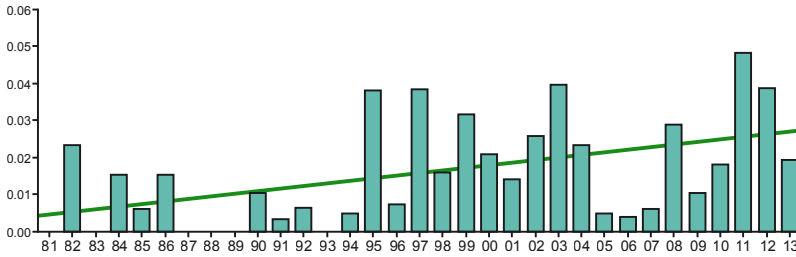
Zeldzame tot schaarse doortrekker tussen (midden februari) midden maart – midden (eind) mei. Dagmaxima zijn vijf exemplaren op 21 april 2008, vier op 21 april 2003, drie op vier data en twee op

Velduil - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=140

Velduil - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (23-3 t/m 24-5) h=7915:01 n=131

17 data. Soms blijven één of twee vogels meerdere dagen pleisteren in de omgeving van de telpost. Regelmatig worden over zee trekkende Velduilen gezien. In de meeste jaren wordt slechts een handvol Velduilen gezien, in sommige jaren ontbreekt de soort geheel. Desondanks

is Breskens één van beste lokaties om in het voorjaar trekkende Velduilen te zien. Jaarmaxima zijn 16 in 2003, 14 in 2011, 13 in 2008, elf in 1997 en tien in 2002. De aantallen zijn zeer variabel, maar vertonen in de periode 1981-2013 een toenemende trend. [PM]

Velduil, Telpost Breskens, 15 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Gierzwaluw - *Apus apus*

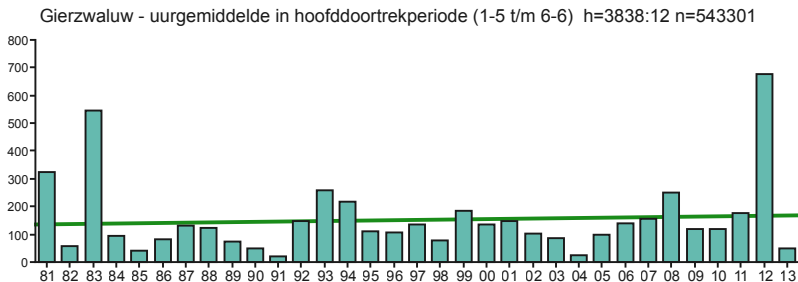
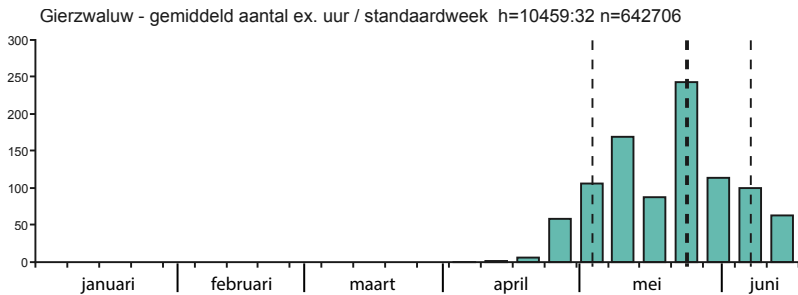
In de meeste jaren talrijke doortrekker tussen midden april en midden juni, met een piek in mei. De eerste Gierzwaluwen bij Breskens verschijnen voor Nederlandse begrippen uitzonderlijk vroeg. De vroegste per jaar zijn 2 april 2004, 8 april 2009, 9 april 1993 en 10 april 1991 en 2011. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 15 april.

De mediane doortrekdatum (22 mei) is op basis van een lineaire trend in 1981-2013 niet veranderd.

Gierzwaluw, Telpost Breskens, 30 mei 2009, foto Thomas Luiten.

De meeste Gierzwaluwen worden gezien met een stevige zuidoostelijke of oostelijke wind, waarbij de laag over de dijk scherpende vogels een fraai trekspektakel vormen. Breskens op zijn best! Maar liefst 24 van de 25 hoogste voorjaarstellingen van Gierzwaluw op www.trektellen.nl zijn afkomstig van Telpost Breskens. De dagmaxima zijn 41 365 op 26 mei 2012, 20 605 op 7 mei 1981, 18 347 op 10 mei 2011, 18 336 op 25 mei 2008 en 14 658 op 10 mei 1993. Jaarmaxima zijn 64 906 in 2008, 64 569 in 2012, 39 657 in 1992, 37 515 in 1993 en 35 722 in 2001. De aantallen doortrekkers in 1981-2013 vertonen een grote variatie, maar de trend is licht toenemend. [PM]

Alpengierzwaluw - *Apus melba*

Incidenteel. Vier waarnemingen: 30 april 1994 (Wieland 1994), 2 mei 1995 (*niet aanvaard CDNA; enkele waarnemers zijn zeker van een Gierzwaluw met lichte buik*), 8 mei 1998, 30 april 2005 en 25 maart 2010. De gevallen uit 1998 en 2005 werden gedocumenteerd door foto's en/of video. [PM]

Ijsvogel - *Alcedo atthis*

Incidenteel. Vijf waarnemingen van steeds één vogel: 27 maart 2004 (richting west over het strand), 31 maart 2004 (ter plaatse), 6 april 2006 (naar west over de dijk), 17 feb 2007 (ter plaatse) en 5 mei 2011 (ter plaatse). [PM]

Bijeneter - *Merops apiaster*

Zeldzame doortrekker. Hoewel de Bijeneter niet jaarlijks wordt waargenomen, is Telpost Breskens met 30 waarnemingen van in totaal 52 exemplaren sinds 1988 toch één van Nederlands toplocaties voor deze fraaie zuidelijke soort. De vroegste

waarneming is 9 april 2011, de laatste 2 juni 2002 (twee vogels). De meeste waarnemingen zijn gedaan tussen eind april en eind mei. Meestal werden solitaire vogels gezien, vijf keer twee exemplaren. Grotere groepen werden gezien op 7 mei 2012 (vier), 22 mei 1991 en 9 mei 2009 (vijf) en 5 mei 2008 (zeven). [PM]

Hop - *Upupa epops*

Zeldzaam. Van deze markante soort zijn 13 waarnemingen gedaan vanaf de telpost, meestal van langsvliegende vogels. Tien werden gezien in de tweede en derde decade van april. Vroegste werd gezien op 9 april 1997, de laatste op 11 mei 1993. [PM]

Draaihals - *Jynx torquilla*

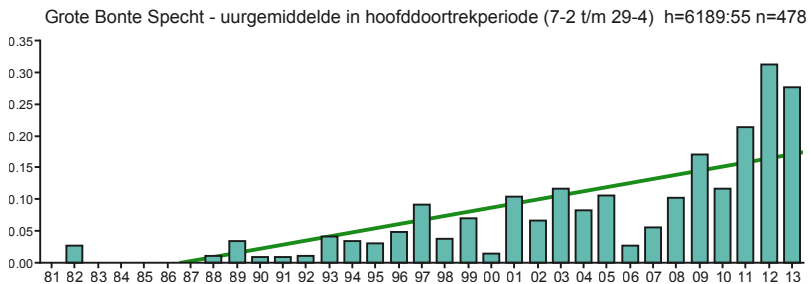
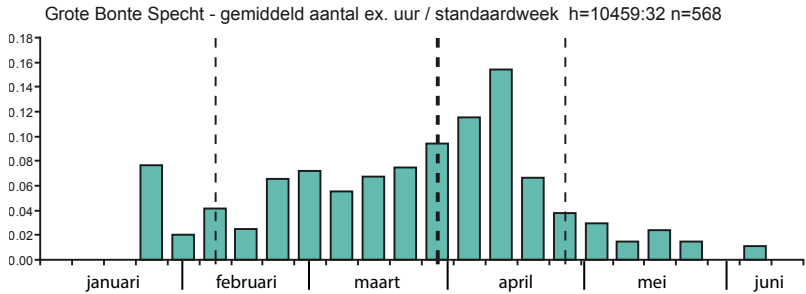
Incidenteel. Er zijn twee waarnemingen gedaan vanaf de telpost: 4 mei 2003 (kort ter plaatse op de dijk) en 11 april 2009 (langsvliegend en invallend). Op 29 en 30 april 2008 was een exemplaar ter plaatse in de bosjes bij de vuurtoren. [PM]

Boven: Bijeneter (collage), Telpost Breskens, 5 mei 2008, foto Arjan Boele.

Midden: Alpengierzwaluw, Telpost Breskens, 30 april 2005, foto Jacques Leclercq.

Onder: Draaihals, Breskens, 29 april 2008, foto Thomas Luiten.

Groene Specht - *Picus viridis*

In de directe omgeving van de telpost is een broedpaar aanwezig (maar niet jaarlijks). Deze vogels worden soms roepend gehoord of vliegen langs tijdens foerageervluchten. Uitgesproken standvogel, waarvan nooit 'echte trek' wordt gezien. [PM]

Zwarte Specht - *Dryocopus martius*

Incidenteel. Die kun je maar beter 'hebben'! Op 12 maart 1997 zagen drie waarnemers een Zwarte Specht oostwaarts vliegen langs de dijk en ruim een uur later opnieuw oostwaarts over het strand. Aangenomen wordt dat het één vogel betrof. De dichtstbijzijnde broedplaatsen van deze uitgesproken standvogel liggen op minimaal 25 km afstand van Breskens. [PM]

Grote Bonte Specht, Telpost Breskens, 3 mei 2008, foto Thomas Luiten.

Grote Bonte Specht - *Dendrocopos major*

Schaarse doortrekker tussen (midden januari) midden februari en midden april. Waarnemingen later in het voorjaar hebben vooral betrekking op lokale broedvogels. De Grote Bonte Specht is een steeds regelmatigere verschijning op de telpost. Meestal worden één of enkele vogels gezien. Dagmaxima zijn 13 op 2 april 2011, 14 april 2013 en 21 april 2013, zeven op vier datums en zes op drie datums. Jaarmaxima zijn 61 in 2013, 52 in 2009, 49 in 2011, 48 in 2003 en 42 in 2008.

De trend in de periode 1981-2013 is duidelijk positief. Zijn Grote Bonte Spechten meer gaan trekken?

Heeft het te maken met zwerfbewegingen van een toenemende broedpopulatie in de ruime omgeving van de telpost? [PM]

Kleine Bonte Specht - *Dendrocopos minor*

Incidenteel. Twee waarnemingen van langsvliegende vogels: 10 maart 1998 en 1 april 2006. De soort is een zeer schaarse broedvogel in Zeeuws-Vlaanderen, maar komt regelmatig voor langs de Vlaamse kust, net over de grens. [PM]

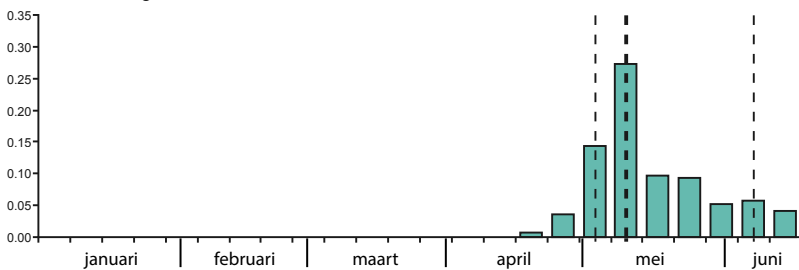
Wielewaal - *Oriolus oriolus*

Schaarse doortrekker tussen eind april en midden juni. Deze nachttrekker wordt maar weinig actief trekkend waargenomen. Telpost Breskens is wat dit betreft een uitzonderlijke locatie, waar regelmatig losse vogels of kleine groepen langstre-

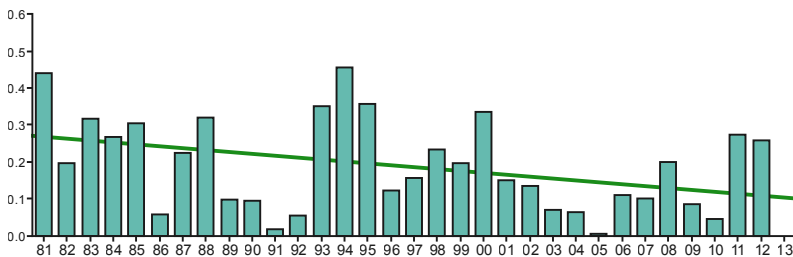
ken. Wielewalen overwinteren in Afrika en zijn late voorjaarstrekters. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 18 april 1981, 19 april 2003, 20 april 2006, 22 april 2011 en 23 april 2010. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 29 april. De laatste ooit passeerde op 12 juni 1989. Gebaseerd op een lineaire trend is de gemiddelde doortrekdatum in 1981-2013 (10 mei) niet duidelijk veranderd.

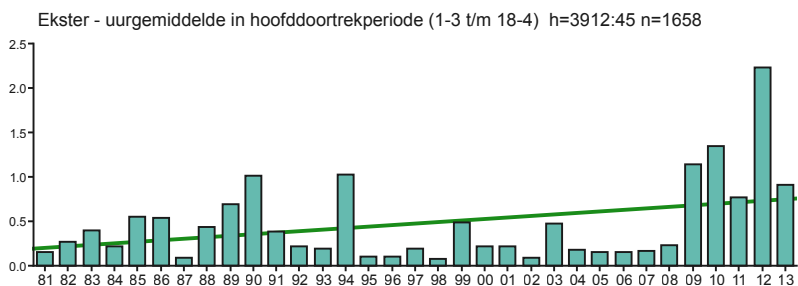
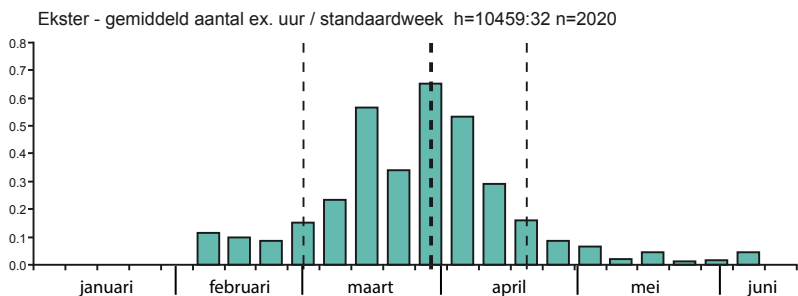
De aantallen trekkers vertonen een duidelijk afnemende trend. Dit wordt weerspiegeld in de meestal 'oude' dag-records: 40 op 7 mei 1994, 16 op 6 mei 2000, 15 op 10 mei 1993 en 14 op 5 mei 1985 en 7 mei 2012. Jaarmaxima zijn 58 in 1993 en 1994, 49 in 2008, 38 in 2000 en 37 in 1988. In 2013 werd slechts één (zingerende) Wielewaal gezien! [PM]

Wielewaal - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=691

Wielewaal - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (2-5 t/m 6-6) h=3627:37 n=596

Grauwe Klauwier - *Lanius collurio*

Incidenteel. Vier waarnemingen van één exemplaar, meestal langstrekkend naar oost: 30 april 2001 (vrouw), 17 mei 2002, 5 mei 2003 en 26 mei 2012. De vogel van 26 mei 2012 betrof een adulte man die had overnacht in een meidoorn en in de loop van de ochtend verder trok. [PM]

volwassen vogel oostwaarts langs de telpost. Meerdere samenstellers van dit boekje kwamen net te laat omdat ze zo nodig een 'big-day' moesten doen. Op 5 mei 2008 vloog een exemplaar exemplaar naar oost door het binnenland bij de Clethemspolder, deze werd bij de telpost helaas niet opgepikt. [PM]

Klapekster - *Lanius excubitor*

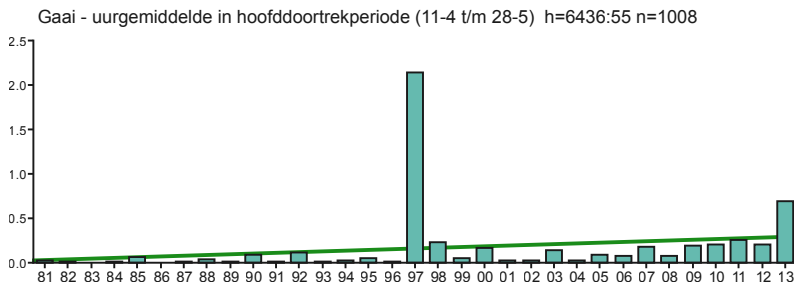
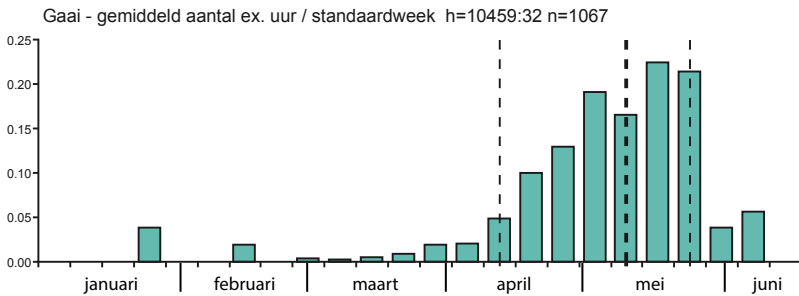
Zeldzame doortrekker. Er zijn acht waarnemingen bekend van langstrekkende vogels: 22 april 1994, 22 april 1998, 25 maart 1999, 30 april 1999, 2 april 2005 (twee), 31 maart 2008 (kort ter plaatse), 6 april 2009 (kort ter plaatse in struikje 5 m naast de telpost) en 20 april 2011. [PM]

Ekster - *Pica pica*

Schaarse tot vrij schaarse passant tussen midden februari en midden mei. Trek of geen trek? *That's the question!* Deze uitgesproken standvogel broedt met enkele paren in de omgeving van de telpost. De meeste bewegingen hebben echter betrekking op groepjes vogels die gericht oostwaarts vliegen, soms op grote hoogte. Diverse malen zijn vogels gezien die probeerden de Westerschelde

Roodkopklauwier - *Lanius senator*

Incidenteel. Op 15 mei 1997 vloog een

over te steken en enkele keren werd een succesvolle oversteek naar Walcheren daadwerkelijk gezien. Waarschijnlijk gaat het hier om jonge vogels op zoek naar nieuwe broedgebieden. Over de herkomst kan men slechts speculeren, maar Zeeuws-Vlaanderen, België en Noordwest-Frankrijk liggen voor de hand. Hoogste dagtotalen zijn 60 op 9 april 2009, 56 op 15 maart 2012, 46 op 29 maart 2011, 46 op 7 april 2013 en 41 op 27 maart 2010. Jaarmaxima zijn 217 in 2009, 179 in 2010, 170 in 2013, 145 in 2012 en 120 in 1989. De aantallen vertonen een toenemende trend, met vooral de laatste vijf jaar een opmerkelijke toename (100-200 per seizoen). [PM]

Gaai - *Garrulus glandarius*

In de meeste jaren schaarse doortrekker, vooral in april en mei. In de jaren tachtig en negentig werden meestal niet meer dan enkele tot enkele tientallen Gaaien per jaar gezien. Uitzondering is 1997, toen 415 trekkers werden geteld. Dit relatief talrijke voorkomen volgde op een massale influx van Gaaien in West-Europa in het najaar van 1996. Uiteraard stammen alle dagmaxima uit 1997: 65 op 2 mei, 53 op 23 mei, 43 op 3 mei, 35 op 17 mei en 31 op 16 mei. Ook 2013 was een redelijk jaar met 23 vogels op 19 mei. De laatste jaren vertonen de aantallen een licht toenemende trend.

Misschien zijn dit zwerwers behorende tot de regionale, toenemende broedpopulatie. [PM]

Gaai, Telpost Breskens, 28 april 2010, foto Thomas Luiten.

Notenkraker - *Nucifraga caryocatactes*
Incidenteel. Op 25 maart 1984 zag Anton Bun een Notenkraker langsvliegen. [PM]

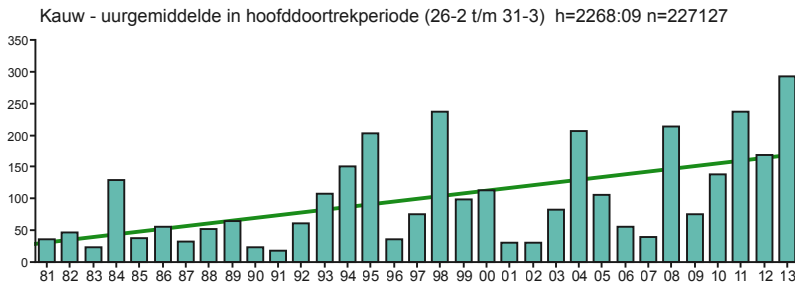
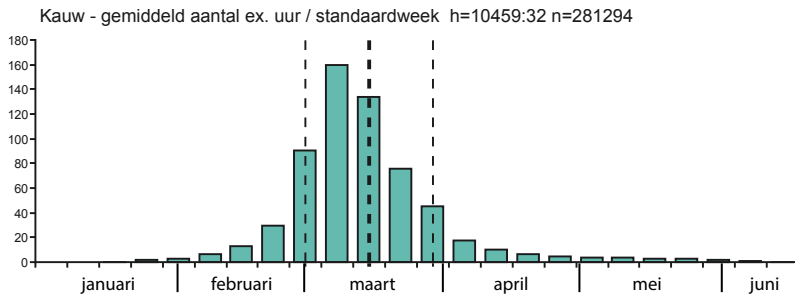
Kauw - *Corvus monedula*

Talrijke doortrekker tussen (eind januari) midden februari en midden april (begin juni) met een piek rond midden maart. Trekkende Kauwen vliegen vaak hoog in groepen tot ca. 50 exemplaren. Vaak is er op goede kauwendagen ook leuke trek van Houtduif en Spreeuw. Op veel trekposten is het onderscheid tussen echte trek en lokale bewegingen van Kauwen in het voorjaar niet gemakkelijk te maken, bij Breskens is dit vaak overduidelijk. Van 50 op www.trektellen.nl ingevoerde dagmaxima in het voorjaar zijn er 45 afkomstig van Telpost Breskens. Dagmaxima zijn 11 554 op 14 maart

2004, 7015 op 8 maart 2011, 5813 op 17 maart 2013, 4730 op 5 maart 2013 en 4260 op 17 maart 2004. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (12 maart) in 1981-2013 met hoogstens enkele dagen vervroegd. De aantallen per voorjaar variëren sterk maar tonen in de periode 1981-2013 een duidelijk toenemende trend. Jaarmaxima zijn 27 066 in 2004, 26 227 in 2013, 21 035 in 1998, 20 306 in 2011 en 17 564 in 2005. [PM]

[Huiskraai - *Corvus splendens]*

Helaas had geen van de vier waarnemers de beschikking over een camera toen op 3 mei 1999 een (waarschijnlijke) Huiskraai de telpost passeerde. De CDNA werd niet overtuigd door de beschrijving. [PM]

Roek - *Corvus frugilegus*

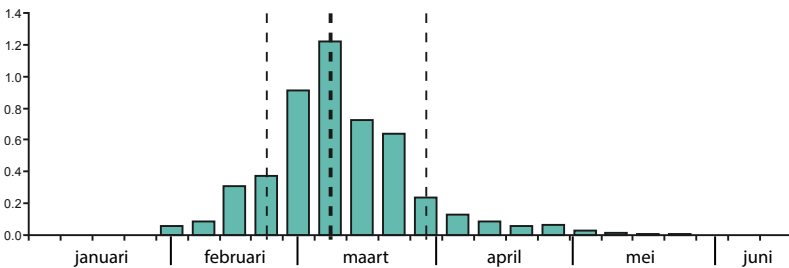
Vrij schaarse, sinds 1995 schaarse doortrekker in de periode (begin) midden februari-eind maart (midden mei). De vroegste waarneming is 31 jan 1993, de laatste 21 mei 1990. De jaren met de hoogste aantallen waren 1989 (191 ex), 1992 (188), 1993 (162), 1995 (131) en 1994 (121). Dagmaxima: 92 op 23 maart 1995, 89 op 6 maart 1989, 43 op 10 maart 1986, 39 op 24 maart 2006 en 36 op 3 maart 1985. De aantallen Roeken vertonen een duidelijk afnemende trend. [PM]

nauwelijks trekkende standvogel? De bij Breskens getelde aantallen en het prachtige doortrekverloop suggereren anders! Ieder voorjaar stromen duizenden Zwarte Kraaien vanuit België en Noord-Frankrijk ons land binnen. Vermoedelijk gaat het om onvolwassen vogels die op zoek zijn naar nieuwe broedplaatsen. Het aandeel vogels met gaten in de vleugels, indicatief voor een flinke jachtdruk, is aanzienlijk. Een fameuze naar Drente geëmigreerde roofvogelaar informeerde eens of men bij Breskens de Roek toch wel herkende... Ja, die kennen we! Vaak zijn groepen Zwarte Kraaien voor kortere of langere tijd ter plaatse in de akkers, om uiteindelijk altijd door te vliegen richting oost of noordoost.

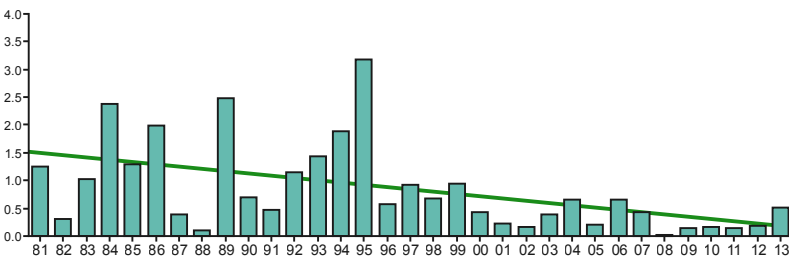
Zwarte Kraai - *Corvus corone*

Vrij talrijke doortrekker, vooral tussen begin maart en eind april, met een piek eind maart-midden april. Hoezo een

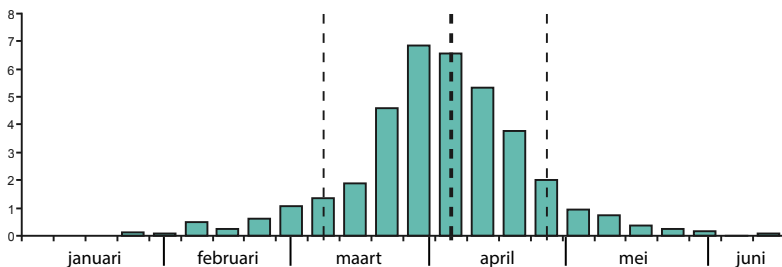
Roek - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=2073

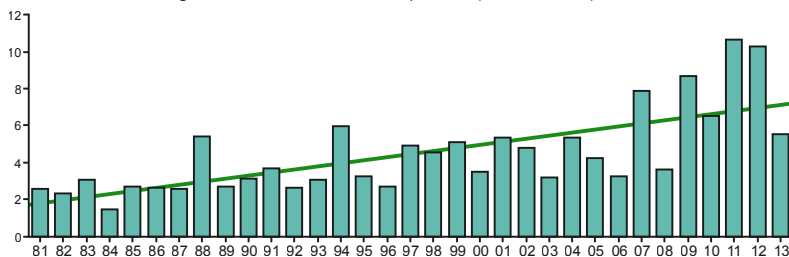
Roek - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (21-2 t/m 29-3) h=2240:44 n=1612

Zwarte Kraai - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=24978

Zwarte Kraai - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (10-3 t/m 24-4) h=4355:46 n=20388

Dagmaxima zijn 464 op 6 april 2009, 384 op 29 maart 2011, 310 op 30 maart 2005, 246 op 24 maart 2011 en 222 op 15 april 2004. De aantallen in 1981-2013 vertonen een duidelijk toenemende trend. Jaarmaxima: 1942 in 2011, 1769 in 2009, 1513 in 2007, 1319 in 2002 en 1318 in 2001. [PM]

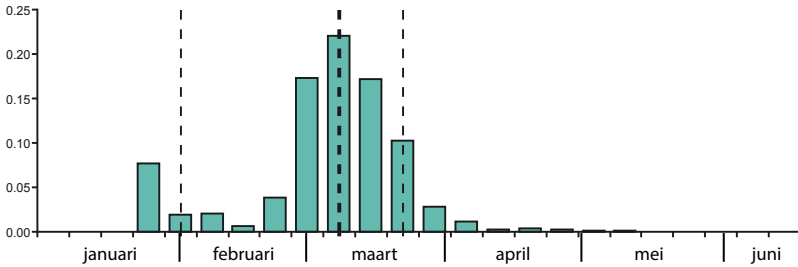
Bonte Kraai - *Corvus cornix*

Voorheen schaarse doortrekker tussen (midden januari) midden februari en eind maart (begin mei), tegenwoordig incidenteel. Eind jaren tachtig stortten de aantallen doortrekkende en overwinterende Bonte Kraaien in Nederland ineen. In de Delta overwintert tegenwoordig

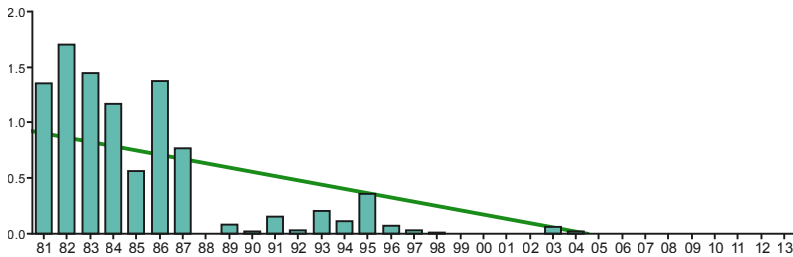
Zwarte Kraaien, Telpost Breskens, 15 april 2010, foto Thomas Luiten.

Bonte Kraai - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=332

Bonte Kraai - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (4-2 t/m 23-3) h=1997:34 n=286

nog een enkeling en ook in België en Noordwest-Frankrijk is de soort vrijwel verdwenen. Alle jaarmaxima en dagrecords dateren dan ook uit de beginperiode van de telpost. Jaarmaxima zijn 69 in 1986, 51 in 1983, 31 in 1982 en 29 in 1984 en 1985. Dagmaxima zijn 33 op 10 maart 1986, 18 op 3 maart 1983, 17 op 13 maart 1983 en elf op drie dagen.

Er zijn vier waarnemingen in mei, de laatste op 11 mei 1994. Ná 1998 werden slechts 18 Bonte Kraaien gezien: negen in 2003, twee in 2001, 2004 en 2011 en één in 2002, 2006 en 2013. De laatste? [PM]

Goudhaan - *Regulus regulus*

Zeer schaarse doortrekker van (eind januari) begin maart- midden mei. De laatste waarneming is 24 mei 1992. In bijna de helft van de voorjaren ontbreekt de soort. Bij de waarnemingen in januari (vroegste op de 31e) en februari kan het ook om lokaal overwinterende vogels gaan. Waarnemingen van 'trekkende' Goudhanen hebben meestal betrekking op invallende vogels in het struweel rond de telpost. Vaak vliegen deze langzaam oostwaarts, het zogenaamde 'struiktrekken'. Meestal gaat het om één of twee vogels. Dagrecords zijn zeven op 14 april 1996, zes op 31 maart 2004 en vijf op 13 en 20 maart 1996. [PM]

Bonte Kraai, Telpost Breskens, 1 april 2013, foto Thomas Luiten.

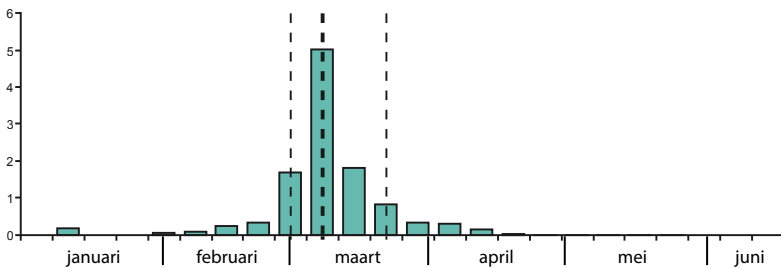
Vuurgoudhaan - *Regulus ignicapilla*
Zeldzaam. Er zijn acht waarnemingen bekend uit de periode 10 maart – 22 april. Meestal ging het om één exemplaar in het struweel rond de telpost. Op 24 maart 2004 werden twee vogels gezien en op 14 april 2013 verbleven maar liefst tien exemplaren in een dennetje in het gehucht 't Zandertje. [PM]

Buidelmees - *Remiz pendulinus*
Zeldzame doortrekker tussen midden maart en eind april (eind mei). Na de eerste waarneming op 4 mei 1990 worden trekkende Buidelmezen vrijwel jaarlijks waargenomen (vaak alleen gehoord), meestal met één of twee per seizoen, vier in 1992 en zes in 2005. De vroegste waarnemingen per jaar zijn 19 maart 1992, 20 maart 1997, 23 maart 2003, 24

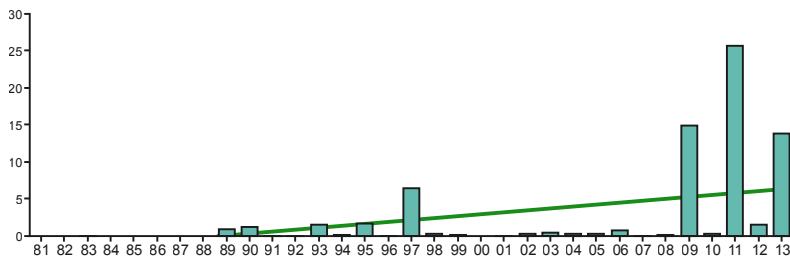
maart 2011, 29 maart 2002 en 2005. De laatste waarneming is 23 mei 2001. Van de in totaal 28 waarnemingen hebben er vijf betrekking op twee exemplaren. [PM]

Pimpelmees - *Cyanistes caeruleus*
De laatste jaren vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker tussen midden februari en midden april, vooral in maart. Hoog vliegende groepen mezen kondigen zich vaak aan door hun roep. Deze groepen volgen altijd de kust en steken dus nooit bij de telpost over richting Walcheren. Een vrij groot deel van de trekkers komt hoog aanvliegen om vervolgens achter de telpost in het struikencomplex in te vallen om daarna 'struiktrekkend' door te trekken. De meeste jaren zijn Pimpelmezen weinig talrijk of zelfs afwezig op

Pimpelmees - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=4598

Pimpelmees - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (28-2 t/m 22-3) h=1405:19 n=3783

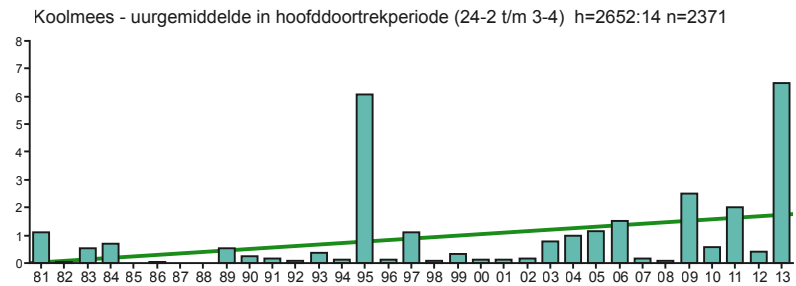
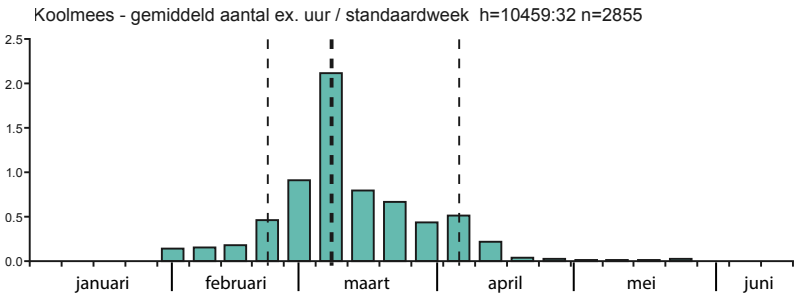

Pimpelmees, Telpost Breskens, 1 april 2009, foto Thomas Luiten.

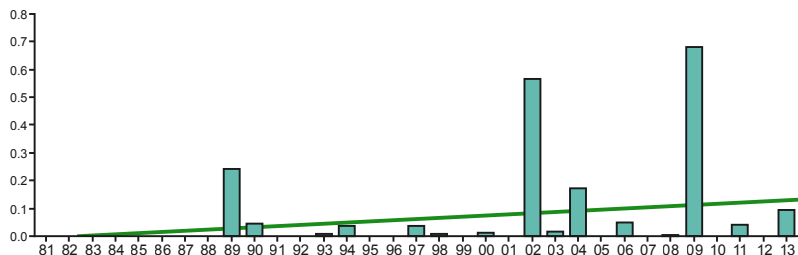
de telpost. Het verschijnen van grotere aantallen is een fenomeen van de laatste jaren, altijd samenvallend met een influx in het voorafgaande najaar. Jaarmaxima zijn 1286 in 2009, 1200 in 2011, 774 in 2013, 403 in 1997 en 114 in 1993. Uiteraard vallen ook de dagmaxima in deze topjaren: 427 op 8 maart 2011, 368 op 3 maart 2013, 350 op 7 maart 2011, 211 op 12 maart 2011 en 203 op 6 maart 2013. [PM]

Koolmees - *Parus major*

Schaarse tot vrij talrijke doortrekker in zeer wisselende aantallen tussen eind januari en midden april (eind mei), met een piek in begin maart. Trekstrategie en topjaren van Koolmees komen meestal - maar niet altijd (1985!) - overeen met die van Pimpelmees en Zwarte Mees. Jaarmaxima zijn 810 in 2013, 283 in 2009, 263 in 1995, 216 in 2005 en 198 in 2011. Dagmaxima zijn 208 op 5 maart 2013, 163 op 11 maart 1995, 127 op 2 april 2013, 110 op 1 april 2013 en 102 op 1 maart 2009. [PM]

Zwarte Mees - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (26-3 t/m 26-4) h=3518:06 n=290

Kuifmees - *Lophophanes cristatus*

Incidenteel. Op 17 mei 1986 zat een Kuifmees even op een paalhoofd vóór de telpost en vloog toen door naar oost. Op 1 juni 2003 kwam een recent uitgevlogen juveniele vogel uit oostelijke richting aanvliegen, ging kortstondig op de grond zitten in het zuidoostelijke kwadrant van de telpost en verdween via de duindoorns richting de tuinen van 't Zandertje. [PM]

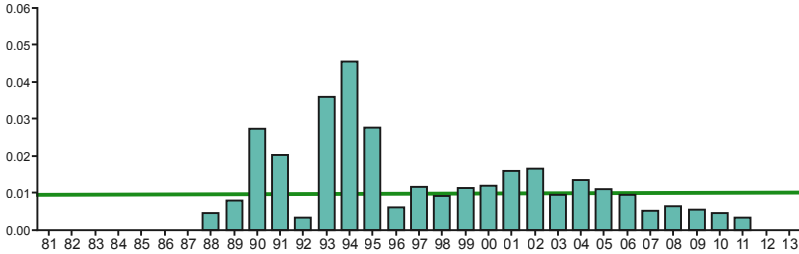
Zwarte Mees - *Periparus ater*

Doortrekker in zeer variabele aantallen: van afwezig (in 16 van de 34 voorjaren) tot vrij schaars. Trek vindt plaats tussen (midden) eind maart en eind april (eind mei). De trekstrategie is vergelijkbaar met die van Koolmees en Pimpelmees. Vergeleken met deze soorten zijn de jaar-maxima van Zwarte Mees bescheiden: 116 in 2009, 108 in 2002, 36 in 2004, 21 in 1989 en 20 in 1997. Alle piekjaren vallen na een influx in het voorafgaande najaar. Dagmaxima zijn 44 op 4 april 2002, 34 op 10 april 2009, 22 op 2 april 2009, 19 op 25 april 2009 en 17 op 3 april 2002. [PM]

Zwarte Mees, Telpost Breskens, 10 april 2009, foto Michel Veldt.

Kuifleeuwerik - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (13-2 t/m 30-5) h=10039:07 n=112

Matkop - *Poecile montanus*

Incidenteel. Op 16 april 2004 verbleef een Matkop kortstondig in een bosje pal naast de telpost. De vogel vertrok weer zo snel, dat de waarnemers die aan de landzijde van de telpost stonden de vogel pijnlijk misten. [PM]

Baardman - *Panurus biarmicus*

Incidenteel. Dat er in het voorjaar zó weinig worden gezien suggereert dat de najaarsbewegingen van deze soort hoofdzakelijk eenrichtingverkeer zijn. Slechts vier waarnemingen, steeds van één vogel: 30 april 1989, 10 april 2009, 11 april 2009 (vrouw invallend, kort ter plaatse in het karrenveld en weer door) en 30 april 2012 (ter plaatse). [PM]

Kortteenleeuwerik - *Calandrella brachydactyla*

Zeldzaam. Er zijn negen waarnemingen van deze soort tussen 16 april en 16 mei. De volgende waarnemingen zijn bekend: 14 mei 1992 (aanvaard CDNA), 10 mei 1993, 2 mei 1997, 25 april 2000, 13 mei 2002, 16 april 2004, 8 mei 2006 (niet aanvaard CDNA), 5 mei 2008 (aanvaard

CDNA; foto's en geluidsopnamen), 25 april 2009 (aanvaard CDNA;

geluidsopnamen). Dit is een CDNA-beoordeelsoort en langsvliegende vogels zonder foto of geluidopname worden niet aanvaard, ook al staan er 40 ervaren waarnemers die het geluid perfect kennen. De waarneming van 2 mei 1997 door minstens tien waarnemers van een verblijvende vogel is nooit ingediend. [PM]

Kuifleeuwerik - *Galerida cristata*

Zeldzame trekker tussen begin februari en eind mei, zonder duidelijke piek. Het zijn ongetwijfeld vogels van de kwijnende Belgische kustpopulatie die af en toe een uitstapje maken langs de kust van Zeeuws-Vlaanderen, in een poging hier een partner of een geschikt broedgebied te vinden. Er is dan ook sprake van heen- en weer vliegen, waarbij dubbeltellingen gemeengoed zullen zijn. Soms was een vogel kort ter plaatse. Verreweg de meeste van de meer dan 100 waarnemingen hebben betrekking op één exemplaar, zes maal werden twee exemplaren genoteerd en vier keer drie (alle in de jaren negentig).

De Kuifleeuwerik was vrijwel afwezig in de jaren tachtig, kende een opleving

Kortteenleeuwerik, Telpost Breskens, 5 mei 2008, foto Jurrien van Dijk.

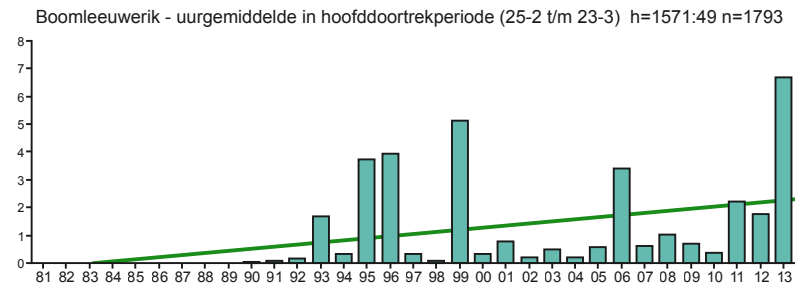
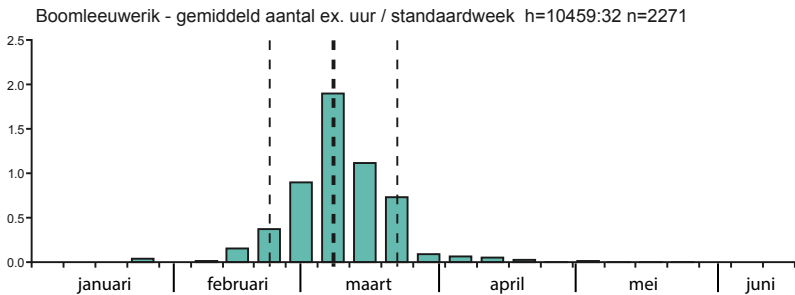
Boomleeuwerik, Telpost Breskens, 15 maart 2011, foto Thomas Luiten.

in de jaren negentig (maximaal 13-14 per seizoen), maar sinds 2000 gaat het duidelijk bergafwaarts. In 2010 en 2011 werd er nog één gezien, in 2012 en 2013 ontbrak de soort. [PM]

Boomleeuwerik - *Lullula arborea*

Schaarse tot vrij schaarse doortrekker tussen (eind januari) midden februari en eind maart (begin mei). Het vrijwel ontbreken in de jaren tachtig is opmerkelijk. Het is onwaarschijnlijk dat deze opvallende soort toen niet herkend werd. Sindsdien is de soort een regelma-

tige doortrekker in variabele aantallen. Van 15 op www.trektellen.nl ingevoerde dagmaxima in het voorjaar zijn er 13 afkomstig van Telpost Breskens. Jaar-maxima zijn 447 in 2013, 427 in 2006, 230 in 1996, 156 in 1999 en 141 in 1995. De trend tussen 1981 en 2013 is duidelijk positief. Dagrecords zijn 205 op 24 maart 2006, 174 op 17 maart 2013, 161 op 10 maart 1996, 146 op 12 maart 1999 en 132 op 5 maart 2013. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (9 maart) in 1990-2013 vrijwel onveranderd. [PM]

Veldleeuwerik, Telpost Breskens, 7 mei 2008, foto Thomas Luiten.

Veldleeuwerik - *Alauda arvensis*

Vrij talrijke, soms talrijke doortrekker in zeer variabele aantallen tussen (begin) midden januari en midden maart (eind april), met een piek in begin maart.

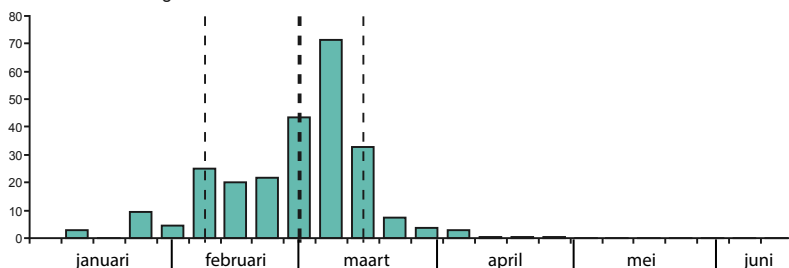
Zodra de vorst uit de lucht is beginnen de eerste Veldleeuweriken al naar het noorden te vliegen. De getelde aantallen per jaar zijn zeer variabel en een uitspraak over een trend op lange termijn is niet verantwoord. Jaarmaxima zijn 9243 in 1993, 7849 in 2013, 7061 in 1986, 6017 in 1996 en 6012 in 2003. Relatief veel Veldleeuweriken worden gezien na winters met een flinke vorstperiode. De jaartotalen worden vaak in hoge mate bepaald door enkele goede trekdagen, meestal bij afluende winden. Dagrecords zijn 4533 op 9 maart 1993, 4342 op

12 maart 1999, 3871 op 14 maart 1986, 3810 op 5 maart 2013 en 3000 op 26 feb 1994. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (2 maart) in 1981-2013 met ongeveer een week vervroegd. [PM]

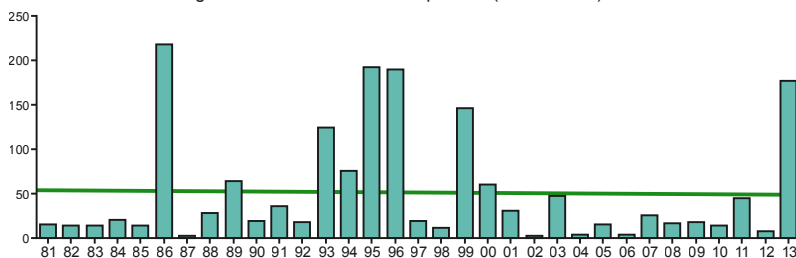
Strandleeuwerik- *Eremophila alpestris*

Zeldzaam. Waarnemingen in januari en februari hebben waarschijnlijk betrekking op overwinterende vogels: 31 jan 1994 (acht, tevens hoogste aantal), 29 jan 2005 (één), 8 feb 1992 (één). Op 9 maart 1996 werden zeven Strandleeuweriken gezien. De meeste van de overige 17 waarnemingen van 1-3 voorjaarstrekking per dag vallen tussen midden maart en begin mei, met de laatste vogel ter plaatse op 7-9 mei 1999. [PM]

Veldleeuwerik - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=77650

Veldleeuwerik - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (7-2 t/m 15-3) h=1392:49 n=64651

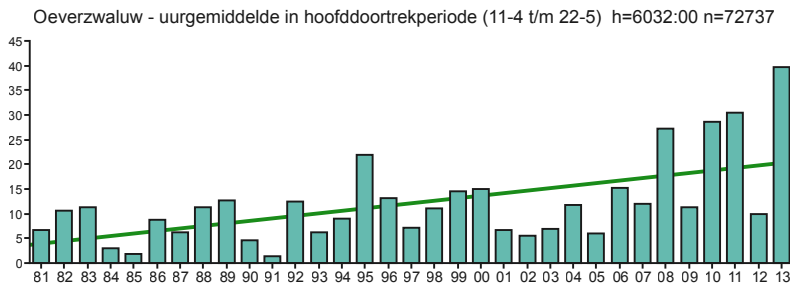
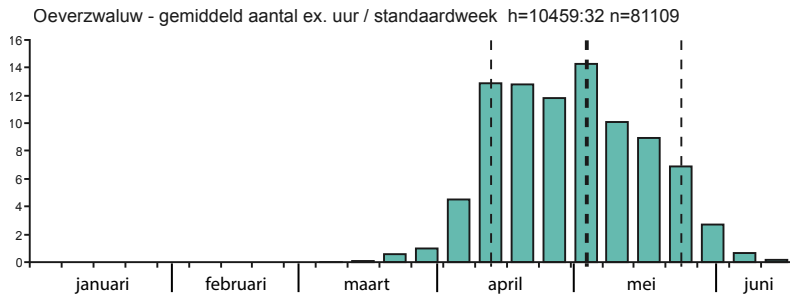
Zwaluwen en Gierzwaluw

De gestuwde trek van zwaluwen en Gierzwaluwen is één van de meest opvallende en spectaculaire verschijnselen op Telpost Breskens. Een warme oost- tot zuidoostenwind (3-4 Bft) in de periode tussen midden april en midden mei staat bijna garant voor spectaculaire trek van duizenden zwaluwen. De zwaluwenstroom passeert dan zowel door het binnenland ('binnen') als over het strand en de Westerschelde ('buiten'). Een klein deel vliegt al ter hoogte van de telpost de Westerschelde op, maar verreweg de meeste zwaluwen volgen de kustlijn en maken op een later moment de oversteek. Op goede dagen kan in de namiddag en avond een spectaculaire opleving van trek plaatsvinden; de zo-

genaamde 'avondpiek'. Lang doortellen op dagen met oostenwind loont vaak de moeite! [7L]

Oeverzwaluw - *Riparia riparia*

Vrij talrijke, in sommige jaren talrijke doortrekker tussen (midden maart) begin april en eind mei (begin juni). Jaarmaxima zijn 9659 in 2008, 6769 in 2011, 4484 in 2013, 4433 in 1992 en 3557 in 1995. De aantallen in de periode 1981-2013 vertonen een toenemende trend, die overeenkomt met de positieve aantalsontwikkeling van de Nederlandse broedpopulatie (Boele *et al.* 2013). De vroegste waarnemingen per jaar zijn 7 maart 1992, 8 maart 2001 en 12 maart 1989, 2007 en 2011. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 22 maart,

waarmee het bij Breskens de vroegst arriverende zwaluw is. In de laatste week van maart en de eerste dagen van april kunnen enkele tientallen vogels per dag passeren, soms meer (119 op 24 maart 2011, 116 op 30 maart 1994 en 616 op 2 april 2001 en 407 op 3 april 2002). De grootste aantallen passeren doorgaans in de periode van midden april tot begin mei. De vijf beste dagen vallen dan ook in die periode: 3957 op 14 april 2013, 2349 op 24 april 2010, 1503 op 20 april 2008, 1440 op 3 mei 2008 en 1322 op 1 mei 2011. In de loop van mei nemen de aantallen af; vanaf midden mei worden hooguit enkele honderden vogels per dag geteld. Een late doortrekgolf was er in 2012, toen op 26 mei 927 trekkers werden geteld.

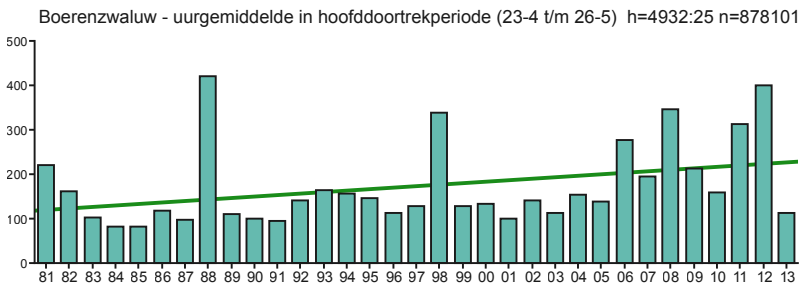
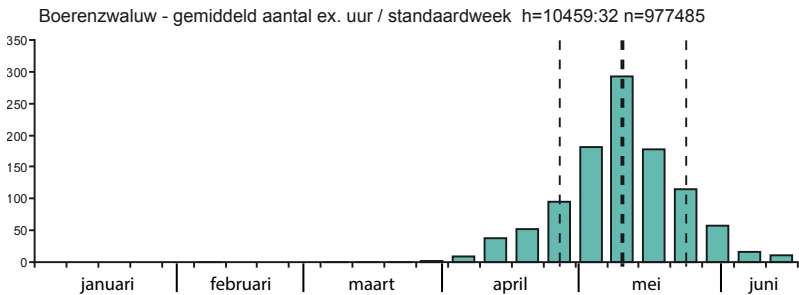
Sinds de jaren tachtig trekken Oeverzwaluwen steeds vroeger in het voorjaar door. De mediane doortrekdatum lag in de periode 1981-1990 op 9 mei (n=8692), in 1991-2000 op 3 mei (n=24 604) en in 2001-2013 op 26 april (n=47 813). Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer twee weken vervroegd. [TL]

[Rotszwaluw - *Ptyoprogne rupestris*]

De waarneming van 14 mei 1992 (van Rossum 1992) werd niet aanvaard door de CDNA. [PM]

Boerenzwaluw - *Hirundo rustica*

Talrijke tot zeer talrijke doortrekker tussen (midden maart) begin april en eind mei (begin juni). De soort laat zich door afluende wind langs de kust

*Boerenwaluw, Telpost Breskens, 3 mei 2008,
foto Thomas Luiten.*

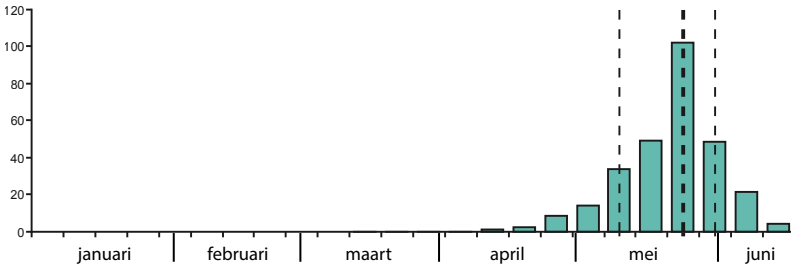
stuwen, waardoor op sommige dagen massale boerenwaluwentrek optreedt: één van de mooiste fenomenen van Telpost Breskens. Met ruim 977 000 getelde vogels (1981-2013) is het de op twee na talrijkste soort op de telpost. De jaartotalen zijn in sterke mate afhankelijk van het optreden van oostenwind in mei. Jaarmaxima zijn 105 672 in 2008, 60 839 in 1998, 56 764 in 1988, 54 011 in 2012 en 48 291 in 2006. De aantallen in de periode 1981-2013 vertonen een toenemende trend.

Er zijn twee betrouwbare februariwaarnemingen: 10 feb 1990 en 20 feb 2007. De daaropvolgende vroegste datums zijn 5 maart 2003, 7 maart 2001 en 14 maart 1984. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 24 maart, twee dagen later dan die van Oeverwaluw. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan de soort in maart soms geheel ontbreken (zoals in 2000 en 1997) of in de laatste week al met tientallen vogels per dag doortrekken. Opmerkelijke aantallen werden geteld op 30 maart 2010 (172)

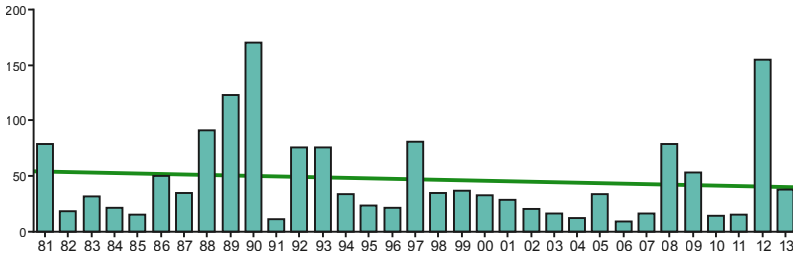
en 29 maart 1998 (102). In de loop van april nemen de aantallen toe en vanaf midden april worden geregeld enkele duizenden vogels per dag geteld. Een vroege doortregolf van 7940 ex op 14 april 2013 werd voorafgegaan door een lange periode van uitzonderlijk lage temperaturen in Noordwest-Europa. De doortrek piekt in de eerste helft van mei. De vijf dagmaxima stammen alle uit die periode: 30 981 op 10 mei 1998, 24 875 op 2 mei 2006, 19 016 op 7 mei 1988, 17 465 op 7 mei 2012 en 17 092 op 5 mei 2008. Na 15 mei nemen de aantallen sterk af; dagtotalen van 6832 ex op 26 mei 2012 en 5066 op 18 mei 1992 zijn uitzonderlijk hoog voor de tijd van het jaar. In juni worden zelden meer dan 100 trekkers per dag gezien (max. 686 op 1 juni 1984).

Ook bij de Boerenwaluw is sinds 1990 een lichte verschuiving zichtbaar in de mediane doortrekdatum. In de periode 1990-1997 was die 13 mei (n=204 425), in 1998-2005 10 mei (n=264 512) en in 2006-2013 7 mei (n=371 907). Gebaseerd

Huiszwaluw - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=173230

Huiszwaluw - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (6-5 t/m 2-6) h=2730:02 n=139459

op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ruim een week vervroegd. [TL]

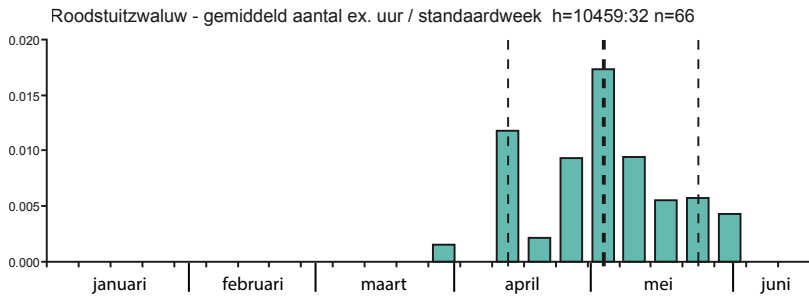
Huiszwaluw - *Delichon urbicum*

Vrij talrijke, soms talrijke doortrekker tussen (eind maart) midden april en begin juni (midden juni). Het jaartotaal kan sterk verschillen en is afhankelijk van het optreden van oostenwind in de hoofddoortrekperiode: de tweede helft van mei. De vijf jaarmaxima zijn 18 662 in 2008, 17 246 in 1992, 15 417 in 1990, 13 018 in 2012 en 9888 in 1993. Deze jaartotalen staan in schril contrast met de slechts 1700 Huiszwaluwen in 2013.

De eerste Huiszwaluwen verschijnen doorgaans eind maart of begin april (mediane eerste datum per jaar in 1981-2013

is 2 april). De vijf vroegste datums zijn 15 maart 2008, 16 maart 2004, 18 maart 2002, 22 maart 1981 en 23 maart 1982. In april nemen de aantallen geleidelijk toe, maar dagen met meer dan 500 trekkers zijn zeldzaam (max. 1656 op 29 april 2012). Pas in de tweede helft van mei bereikt de doortrek haar hoogtepunt. De vijf topdagen vielen bijna alle in die periode: 11 943 op 21 mei 1990, 7406 op 26 mei 2012, 6099 op 21 mei 1989, 5719 op 8 mei 1988 en 4273 op 18 mei 1992. De trek loopt door tot medio juni; hoge juni-aantallen werden geteld op 5 juni 1991 (600), 1 juni 1984 (524) en 10 juni 1991 (448).

Het is geen toeval dat de meeste topdagen stammen uit de jaren tachtig en negentig. Over de periode 1981-2013

laten de aantallen trekkers bij Breskens een licht afnemende trend zien. De trend dat zwaluwen sinds het begin van de tellingen in 1981 steeds eerder in het voorjaar doortrekken (zie Oeverzwaluw en Boerenzwaluw), is niet zichtbaar bij de Huiszwaluw. Zowel in 1981-1996 als in 1997-2013 was de mediane doortrekdatum 22 mei. [TL]

Roodstuitzwaluw - *Cecropis daurica*
Telpost Breskens is met tenminste 67 waarnemingen zonder meer 's lands beste locatie voor het zien van deze zeldzaamheid, waarvan de dichtstbijzijnde broedlocaties in Zuid-Europa liggen. Sinds de eerste waarneming op 2 mei 1990 wordt de soort hier bijna jaarlijks gezien. Jaar-maxima zijn tien in 2008, acht in 2004 en 2011 en zes in 1998. Het seizoenspatroon komt overeen met dat van de Boerenzwaluw; de meeste waarnemingen vallen in de eerste week van mei. Uiterste datums zijn 29 maart (1998) en 28 mei (1992). Het dagrecord bedraagt drie vogels op 4 mei 2008. Op twaalf dagen werden twee exemplaren gezien, waarvan verschillende keren twee vogels samen. [TL]

Roodstuitzwaluw, Telpost Breskens, 10 april 2009, foto Thomas Luiten.

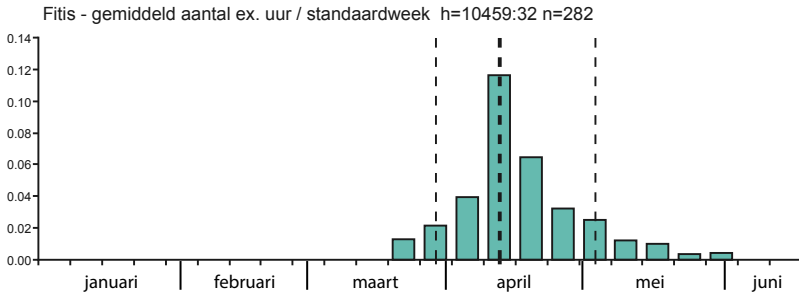
Staaftmees - *Aegithalos caudatus*

Schaars tot zeer schaars met hooguit enkele tientallen vogels per seizoen. De beste periode voor deze soort is maart. Dagmaxima zijn 14 op 14 maart 2004, 13 op 3 maart 2002 en 3 juni 2002, 12 op 1 maart 2009 en 10 op 8 maart 1997. De beste jaren zijn 2004 (48), 2009 (46), 2002 (40), 2003 (29) en 2005 (24). Het aantal waarnemingen is sinds de eeuwwisseling enorm toegenomen. Nog vaker dan de andere soorten mezen verplaatsen Staaftmezen zich 'struiktrekkend'. Diverse waarnemingen van groepjes begin juni hebben waarschijnlijk betrekking broedparen uit de omgeving met hun uitgevlogen jongen.

Op 10 maart 2001, 15 maart 2006 en 29 maart 2011 werden goede kandidaten voor de noordelijke ondersoort Witkopstaaftmees *A.c. caudatus* gezien. [TL]

Fluiter - *Phylloscopus sibilatrix*

Zeldzame doortrekker met in totaal negen gevallen tussen 21 april en 20 mei. De volgende waarnemingen zijn bekend: 11 mei 1993, 16 mei 1993, 23 april 1994, 4 mei 1995, 12 mei 1998, 10 mei 2001, 21 april 2002, 8 mei 2003 en 30 april 2005.

Sinds 2005 ontbreekt de soort. De meeste waarnemingen hebben betrekking op zingende vogels in het nabijgelegen gehucht 't Zandertje of op de camping. Tenminste driemaal werd een zich naar oost verplaatsende vogel gezien. De Fluiter van 12 mei 1998 landde óp de telpost en zat even als een Boomkruiper tegen het houten schot! [TL]

Tjiftjaf - *Phylloscopus collybita*

Schaarse tot vrij schaarse doortrekker. Buiten drie waarnemingen in januari, die waarschijnlijk betrekking hebben op overwintersaars, werden de drie vroegst doortrekkende Tjiftjaffen gezien op 15 februari 2001, 16 februari 2007 en 23 februari 1990. In een gemiddeld seizoen arriveren in de loop van maart meer vogels en ligt de nadruk van de doortrek op medio maart. Dagmaxima in maart (zie hieronder!) zijn 23 ex op 28 maart 2001, 15 op 15 maart 2008 en 12 maart 2011, 13 op 18 maart 2013 en 12 op 22 maart 2005. De Tjiftjaf is hoofdzakelijk nachttrekker, maar bij Westkapelle worden ook overdag regelmatig trekkende Tjiftjaffen gezien, vooral in de ochtend. Het moment waarop de massa in onze contreien arriveert, is zoals bij veel

soorten sterk afhankelijk van het weers- en temperatuursverloop. In 2013 waren de temperaturen tot in de eerste week van april extreem laag; in Nederland was maart 2013 de koudste sinds 1962 (Bron: KNMI). Een lichte temperatuurstijging zorgde op 8 en 9 april 2013 voor massale aankomst van Tjiftjaffen. In combinatie met oostenwind resulteerde dat bij Breskens in ongekende trek van 121 ex op 8 april en maar liefst 511 ex op 9 april. Op 9 april concentreerde de trek zich in het eerste uur na zonsopkomst (222 ex tussen 07:00 en 08:00 uur); een stroom van Tjiftjaffen die door het struweel langs de telpost, door het karrenveld of op ooghoogte langs de grasdijk oostwaarts vlogen, veelal in groepjes van drie tot vijf exemplaren. Een enkele keer werd een Fitis vermoed, maar tenminste 70 goed bekeken 'phyllo's' betroffen Tjiftjaffen. Een spektakel! [TL]

Fitis - *Phylloscopus trochilus*

Schaarse tot vrij schaarse doortrekker van (eind maart) begin april tot begin mei (midden mei). De vijf vroegste waarnemingen per jaar werden gedaan op 22 maart 2000, 23 maart 2012, 24 maart 2005 en 2010 en 28 maart 2003.

De mediane eerste datum in 1981-2013 ligt op 5 april. De doortrek piekt in de tweede tot en met de vierde week van april, hoewel dit beeld enigszins wordt vertroebeld doordat veel langsvliegende 'phyllo's' in deze periode worden genoteerd als 'Fitis/Tjiftjaf'. De dagmaxima van (gedetermineerde) Fitissen zijn 18 op 11 april 2009, 14 op 10 april 2009 en zeven op 2 april 2011 en 30 april 2012. Een (klein) deel van de genoteerde Fitissen heeft betrekking op ter plaatse zingende vogels in het vroege voorjaar. [TL]

Baardgrasmus - *Sylvia cantillans*

Incidenteel. Op 6 juni 1998 was een vrouwtje aanwezig in het struweel langs het opslagterrein bij 't Zandertje, hemelsbreed op 300 m afstand van de telpost. Aanvaard door de CDNA. [TL]

Braamsluiper - *Sylvia curruca*

Zeldzame tot schaarse doortrekker van midden april tot begin mei. Broedt in klein aantal in de omgeving van de telpost. De vijf vroegste datums per jaar zijn 14 april 2007, 15 april 1991, 17 april 2008 en 2010 en 20 april 2011. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 22 april. 'Struiktrek' van *Sylvia's* komt geregeld voor; in totaal werd de soort 52 maal als 'trekker' genoteerd. Dagmaxima zijn vijf op 30 april 2012, drie op 28 april 2010 en twee op 5 mei 1996 en 4 mei 2006. Het beste jaar was 2008 met zeven. [TL]

Grasmus - *Sylvia communis*

Zeer schaarse tot schaarse doortrekker van midden april tot midden mei. De soort is een algemene broedvogel in de duinstrook rondom de telpost. De vijf vroegste datums per jaar zijn 10 april 2011, 11 april 2009, 16 april 2008 en 17 april 2000 en 2006. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 24 april. In totaal verdwenen 163 Grasmussen als 'trekker'

Sprinkhaanzanger, Telpost Breskens, 24 april 2010, foto Michel Veldt.

in de boeken. Een aanzienlijk deel van hiervan komt over de dijk of van hoog aanvliegen, valt in naast of achter de telpost om daarvandaan 'struiktrekkend' verder te gaan. Dagmaxima zijn acht op 28 april 2004, zeven op 1 mei 2005 en 20 april 2008, zes op 19 mei 1990 en vijf op vier dagen. Beste jaren waren 2004 (18), 2001 (16), 2008 (15), 2011 (12) en 1987 (11). [TL]

Tuinfluitier - *Sylvia borin*

Zeldzaam. Hoewel de soort geregeld zingend wordt aangetroffen ten westen van de telpost is er slechts een handjevol waarnemingen vanaf de telpost zelf. Tweemaal werd een trekkende vogel gezien: op 29 april 1993 en 11 mei 2001. [TL]

Zwartkop - *Sylvia atricapilla*

Zeldzaam op doortrek van (eind maart) begin april tot begin mei. Vrij algemene broedvogel in de omgeving van de telpost. De vijf vroegste datums zijn 22 maart 2003, 30 maart 1997 en 2010 en 2 april 2002, 2009 en 2011. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 10 april. Hoewel 'struiktrek' van deze soort een bekend fenomeen is, werden in de Breskens-historie slechts 26 trekkers genoteerd, met een dagmaximum van drie op 9 april 2013. [TL]

Sprinkhaanzanger - *Locustella naevia*
Ieder jaar heeft deze soort één of meerdere zangposten in de nabijheid van de telpost, soms tot op het storende af! De eerste Sprinkhaanzangers worden doorgaans gehoord in de eerste helft van april. De vroegste datums per jaar zijn 7

april 1994, 2009 en 2010, 9 april 2013 en 10 april 2011. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 16 april. Op 13 april 2011 verplaatste een Sprinkhaanzanger zich door de struiken langs de telpost naar oost; tot nu toe de enige die als 'trekker' is genoteerd. [TL]

Spotvogel - *Hippolais icterina*

Incidenteel op doortrek, maar zingende vogels in 't Zandertje (het gehucht ten westen van de telpost) kunnen jaarlijks in de loop van mei vanaf de telpost worden gehoord. De vroegste datums zijn 23 april 1994, 4 mei 2003, 5 mei 2006 en 6 mei 1996, 2000 en 2008. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 8 mei. In de trektellingen is de soort in totaal elf keer opgenomen, maar waarnemingen van zich daadwerkelijk naar oost verplaatsende vogels zijn vermoedelijk op de vingers van één hand te tellen. [TL]

Bosrietzanger - *Acrocephalus palustris*

Zeldzaam. In de periode 1981-2013 zijn slechts acht waarnemingen bekend van een zingende vogel in het karrenveld naast de telpost, alle in de tweede helft van mei. Waarnemingen van trekkende vogels ontbreken (zie hieronder). [TL]

Kleine Karekiet - *Acrocephalus scirpaceus*

Incidenteel op doortrek. Het rietveldje in het karrenveld naast de telpost herbergt ieder jaar één of meerdere territoria. Tweemaal werd een vogel op trek gezien, namelijk op 26 mei 1997 en 27 mei 1999. De laatstgenoemde passeerde de benen van de tellers op ca. 50 cm en vloog op 10 cm boven het beton van de telpost. [TL]

Rietzanger - *Acrocephalus schoenobaenus*
Incidenteel op doortrek. Zingende vogels zijn vanaf midden april af en toe te horen in de rietkragen van het karrenveld. Er zijn twee waarnemingen van Rietzangers op 'struiktrek' (12 mei 1994 en 23 april 1995). De vogel op 12 mei 1994 vloog tussen de tellers door en was even ter plaatse in de struikjes ten oosten van de telpost. [TL]

Cetti's Zanger - *Cettia cetti*

In 2006-2008 was er tenminste één territorium nabij de (voormalige) Camping Napoleonhoeve. Enkele malen werd een vogel die zong in het struweel nabij 't Zandertje gehoord vanaf de telpost, o.a. op 8 mei 2008. [PM]

Graszanger - *Cisticola juncidis*

De eerste waarneming van een Graszanger op Telpost Breskens dateert van 10 mei 2001. Daarna tot en met 2009 zeldzaam (maar jaarlijks) op doortrek. Sinds 2003 werden in de directe om-

geving van de telpost diverse territoria vastgesteld en heeft de soort geregeld overwinterd in de duinstrook ten oosten van de telpost. In de voorjaren van 2007 en 2008 werden geregeld drie exemplaren tegelijk gezien. In elk geval in 2008 werd succesvol gebroed in het karrenveld, getuige de waarneming van zeven exemplaren op 22 september 2008. In de periode 2001-2009 zijn enkele tientallen waarnemingen gedaan van oostwaarts vliegende Graszangers (o.a. zeven in 2004, zes in 2005 en vijf in 2009). Hoewel geprobeerd wordt zo goed mogelijk onderscheid te maken in trekkende en lokale vogels, heeft een deel van de in de tellingen opgenomen Graszangers vermoedelijk betrekking op lokale vogels. Na de strenge winter van 2009/2010 waren de Graszangers bij de telpost verdwenen. Nadien waren er in april en juni 2011 nog enkele waarnemingen van een verblijvende vogel. In 2012 en 2013 ontbrak de soort. [TL]

*Graszanger, Breskens, 28 februari 2009,
foto Thomas Luiten.*

Pestvogel - *Bombycilla garrulus*

Zeldzaam. Zeven waarnemingen van in totaal 22 vogels: één op 30 januari 1996, drie op 20 maart 2001, groepen van zeven ex op 14 en 21 februari 2003, één op 11 januari 2005, één op 4 mei 2008 (!) en twee op 17 maart 2013. Met uitzondering van die in mei 2008 vielen alle waarnemingen samen met influxen in het daaraan voorafgaande najaar. [TL]

Boomklever - *Sitta europaea*

Zeldzaam. Trekkende Boomklevers vormen een hoogst ongebruikelijke aanblik! De eerste langsvliegende werd gezien op 3 april 2000. Daarna volgden nog zes waarnemingen: 25 april 2000, 24 februari 2003, 16 april 2004, 31 maart 2004, 28 maart 2013 en 14 april 2013. Alle gevallen betroffen daadwerkelijk naar oost vliegende vogels; diverse waren kort ter plaatse in de omgeving, zoals op 28 maart 2013 (recht over de telpost en landend in de bosjes langs het pad ten oosten van de telpost) en 14 april 2013 (aanvliegend langs de dijk en invallend in 't Zandertje, het gehucht van westen van de telpost). Boomklevers zijn standvogels, maar uitgevlogen jongen kunnen over tientallen kilometers uitzwerven (Bijlsma *et al.* 2001). De waarnemingen bij Telpost Breskens hebben waarschijnlijk betrekking op dergelijke zwervers, vermoedelijk vooral afkomstig uit België. [TL]

Boomkruiper - *Certhia brachydactyla*

Met zeven waarnemingen sinds 1981 is de Boomkruiper eveneens een zeldzame verschijning op de telpost. Op 29 maart 1991, 7 mei 1999, 6 juni 2001, 13 maart

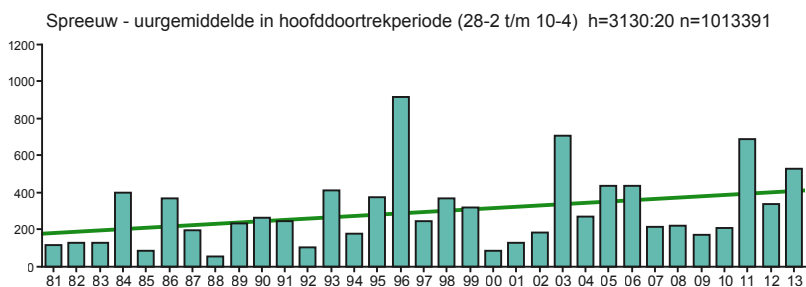
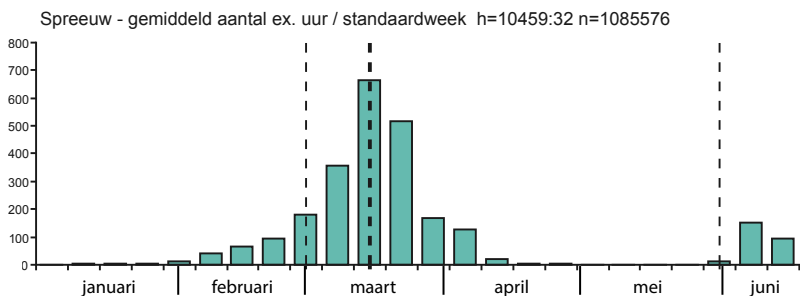
2007, 3 maart 2012, 5 maart 2013 en 14 april 2013 vloog steeds één vogel in oostelijke richting langs de telpost. De meesten waren kort ter plaatse in de omgeving van de telpost, maar niet altijd kon de vogel zo goed bekeken worden dat Taigaboomkruiper *C. familiaris* uitgesloten werd. [TL]

Winterkoning - *Troglodytes troglodytes*

Zeldzame doortrekker, maar algemeen als broedvogel in de omgeving. Zingende vogels in 't Zandertje kunnen het hele voorjaar door gehoord worden vanaf de telpost. In totaal werd acht maal een Winterkoning als 'trekker' genoteerd; één in februari, drie in maart en vier in april. Op 22 februari 2003 vloog een vogel op grote hoogte en luidkeels zingend 'strak' in oostelijke richting. Ook bij twee andere gevallen werd de notitie gemaakt 'op grote hoogte overvliegend naar oost'. Winterkoningen zijn standvogel, maar Nederlandse vangsten van in Scandinavië geringde vogels doen enig zwerf- of trekgedrag vermoeden (Speek & Speek 1984). [TL]

Spreeuw - *Sturnus vulgaris*

Talrijke tot zeer talrijke doortrekker van eind januari tot midden april; de hoofdmoot passeert in maart. Na het extreem koude voorjaar 2013 passeerde de meerderheid pas in april. In het seizoenspatroon is een kleine opleving zichtbaar van eind mei tot midden juni; dit betreft verplaatsingen van recent uitgevlogen juveniele vogels. Na de Graspieper is de Spreeuw de talrijkste soort op de telpost, die regelmatig in vrij

grote groepen, tot enkele honderden, langstrekt. In een gemiddeld voorjaar worden 25 000 tot 40 000 vogels geteld; de beste jaren waren 1996 (126 465) en 2003 (117 041). Deze aantallen zijn echter gering in vergelijking met de aantallen van de gemiddelde kusttelpost in het najaar, waar per seizoen vaak meer dan een half miljoen Spreeuwen worden geregistreerd. Dagmaxima zijn 24 380 op 11 maart 1996, 19 979 op 20 maart 2005, 19 690 op 16 maart 2003, 19 490 op 14 maart 2003 en 17 628 op 24 maart 2006. De uurgemiddelden in 1981-2013 vertonen een licht toenemende trend. Dit is opmerkelijk, omdat de Noordwest-Europese populatie juist een dalende trend laat zien. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (17 maart) in 1981-2013 onveranderd. [TL]

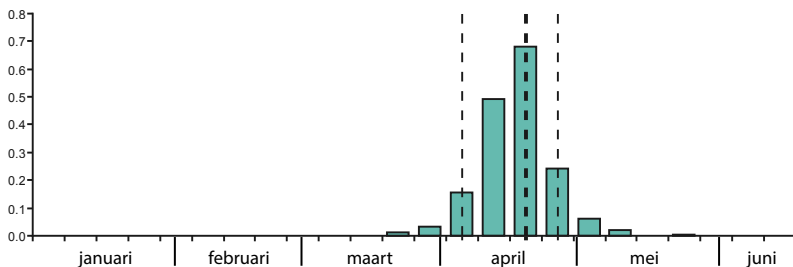
Roze Spreeuw - *Pastor roseus*

Incidenteel. Op 9 mei 1998 vloog een adulte vogel in zomerkleed op korte afstand in westelijke richting langs de telpost en liet zich een groot deel van de dag prachtig bekijken op de (voormalige) camping 'Napoleonhoeve', gelegen op ongeveer één kilometer ten westen van de telpost. [TL]

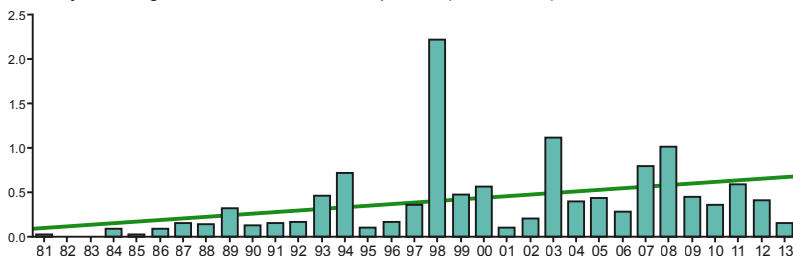
Goudlijster - *Zoothera aurea*

Incidenteel. Een selecte groep van gelukkige waarnemers zag op 9 april 1993 een Goudlijster in oostelijke richting langs de telpost vliegen (Sponselee & Walhout 1993). Deze waarneming is aanvaard door de CDNA. [TL]

Beflijster - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1484

Beflijster - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (6-4 t/m 27-4) h=2673:30 n=1241

Beflijster - *Turdus torquatus*

Schaarse, soms vrij schaarse doortrekker van (eind maart) begin april tot eind april (midden mei). Zeer waarschijnlijk behoren de meeste door Nederland trekkende Beflijsters tot de Scandinavische populatie (Bijlsma et al. 2001). Op goede dagen trekt de soort veelal in kleine groepen langs. Soms zijn de groepen groter, zoals op 22 april 1998 (93) en 17 april 2008 (47).

De eerste Beflijsters worden vaak gezien in de laatste week van maart of de eerste week van april. De vijf vroegste datums per jaar zijn 21 maart 2005 (zes ex), 24 maart 2011, 26 maart 2007 (twee), 27 maart 1994 (twee) en 27 maart 1999. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 3 april. Het

seizoenpatroon vertoont een duidelijke piek in de derde week van april. Mei-waarnemingen zijn schaars; doortrekkers op 26 mei 1998 (twee) en 24 mei 2008 zijn uitzonderlijk laat te noemen. De mediane doortrekdatum (17 april) is op basis van een lineaire trend in 1984-2013 met enkele dagen vervroegd.

In een gemiddeld seizoen passeren bij Breskens 30-50 Beflijsters. Jaarmaxima zijn 185 in 1998, 181 in 2003, 159 in 2008, 114 in 2007 en 75 in 2011; zonder uitzondering waren dat voorjaren met veel oostenwind in april. De gemiddelde trend in 1981-2013 is licht positief.

De vijf dagmaxima zijn 93 op 22 april 1998, 53 op 17 april 2008, 48 op zowel 15 als 16 april 2003 en 37 op 13 april 2007. [TL]

Beflijster, Telpost Breskens, 19 april 2009, foto Thomas Luiten.

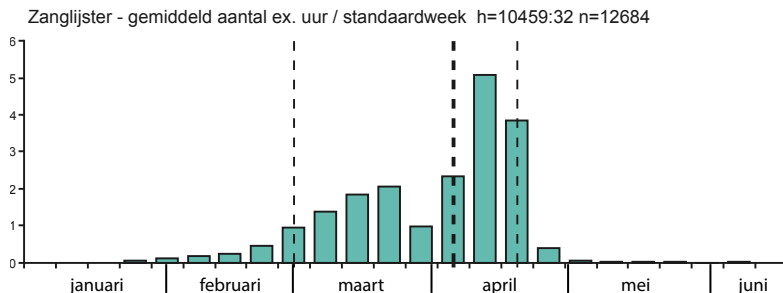
*Kramsvogel en Bepflijster, Telpost Breskens,
19 april 2009, foto Thomas Luiten.*

Merel - *Turdus merula*

Net als in de rest van Nederland verloopt de voorjaars trek van Merels bij Breskens onopvallend. In de meeste jaren zijn doortrekkers schaars met gemiddeld slechts enkele tientallen per seizoen. De vijf jaarmaxima zijn 130 in 1992, 121 in 1993, 105 in 1986, 63 in 1984 en 42 in 1996. Het hele voorjaar door worden oostwaarts vliegende vogels genoteerd, maar een duidelijke piek is zichtbaar in de tweede helft van maart. Dagmaxima zijn beperkt tot 67 op 17 maart 1986, 39 op 8 april 1992, 37 op 10 maart 1993, 33 op 23 maart 1984 en 26 op 31 maart 1992. Het dagrecord van 67 Merels op 17 maart 1986 werd vastgesteld op een ochtend met zware bewolking en motregen. [TL]

Kramsvogel - *Turdus pilaris*

Schaarse tot vrij schaarse, bij uitzondering vrij talrijke doortrekker in januari tot midden maart (midden mei). Relatief hoge jaartotalen worden vaak bepaald door één of enkele goede dagen in februari of maart. De vijf jaarmaxima zijn 2540 in 2005, 1275 in 2003, 555 in 2010, 554 in 2004 en 549 in 1996. Na zachte winters wordt nauwelijks voorjaars trek waargenomen, doordat de soort al uit onze contreien verdwenen is voordat het telseizoen is begonnen. Laatkomers druppelen na tot in mei; de vijf laatste datums zijn 22 mei 2005, 20 mei 1988, 17 mei 2004 (twee), 13 mei 1990 en 13 mei 1992. Opmerkelijk zijn de late passages van 155 Kramsvogels op 24 april 2010, 170 ex op 27 april 2004 en 163 ex op 1

Koperwieken, Telpost Breskens, 1 april 2009, foto Thomas Luiten.

mei 2004. De dagmaxima zijn 1127 op 6 maart 2005, 719 op 1 februari 2003, 613 op 7 maart 2005, 312 op 8 april 1996 en 301 op 13 februari 2010. [TL]

Zanglijster - *Turdus philomelos*

Vrij schaarse, soms vrij talrijke doortrekker. De meest algemene lijstersoort met jaarlijks gemiddeld 200-400 trekkers. De wegtrek vanuit de overwinteringsgebieden begint soms al in januari en februari, maar de grootste aantallen passeren tussen half maart en eind april met een duidelijke piek in de eerste helft van april. Het doortrekpatroon vertoont een opvallende 'dip' in de laatste week van maart, waar geen logische verklaring voor is.

De beste omstandigheden om goede zanglijstertrek te zien zijn een licht bewolkte hemel en een stevige wind (>4 Bft) uit oost- tot zuidoostelijke richting. Zanglijsters passeren dan in groepen van 5-20 en vaak op grote hoogte, waar-

door op goede dagen nogal wat vogels worden 'gemist'. Jaarmaxima zijn 4789 in 2003, 672 in 1992, 664 in 2011, 532 in 2010 en 526 in 2004. Vier van de vijf beste dagen stammen uit het topjaar 2003: 1948 ex op 16 april, 1354 op 13 april, 502 op 15 april en 268 op 14 april. Als vierde dag volgt 2 april 2011 met 489 ex. [TL]

Koperwiek - *Turdus iliacus*

Schaarse tot vrij schaarse, bij uitzondering vrij talrijke doortrekker van januari tot begin (eind) april. Zichtbare dagtrek van Koperwieken in het voorjaar komt weinig voor; jaartotalen komen meestal niet uit boven de 100 vogels. Goede jaartotalen (1938 in 2005 1531 in 1986, 602 in 1996, 375 in 2007 en 326 in 2003) worden meestal bepaald door één goede dag waarop in de vroege ochtend de nasleep van de nachttrek zichtbaar was, zoals op 20 maart 2005 met 1320 trekkers. Het dagrecord van 1508 op 17 maart 1986 werd geteld tijdens regenachtige weersomstandigheden en viel

samen met het merelrecord. De drie volgende beste dagtotalen zijn 425 op 8 april 1996, 250 op 14 maart 2007 en 175 op 26 maart 2005. Er zijn drie meiwaarnemingen: 5 mei 2005, 6 mei 2008 en 11 mei 2002. [TL]

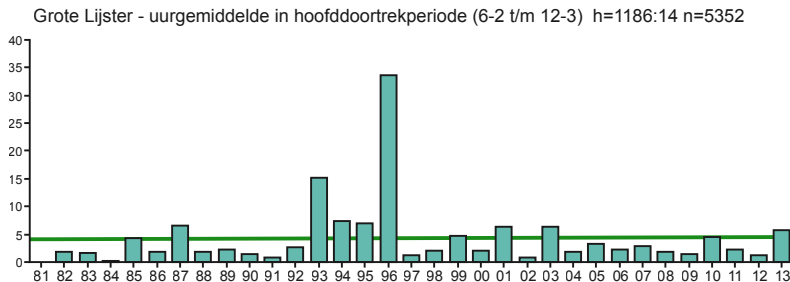
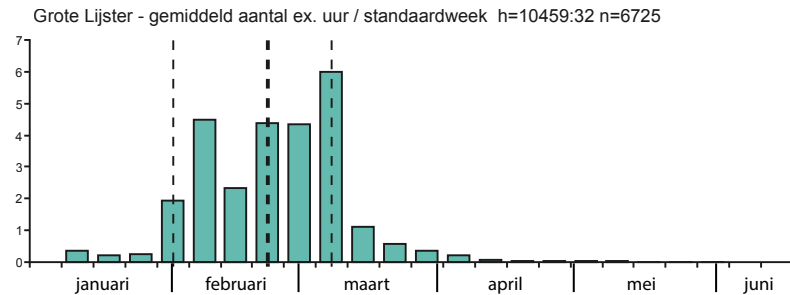
Grote Lijster - *Turdus viscivorus*

Meestal vrij schaarse doortrekker tussen (eind januari) februari en eind maart (midden mei). De jaartotalen variëren van tientallen tot enkele honderden vogels; afhankelijk van het optreden van oostenwind in het vroege voorjaar. In de periode 1981-2013 is er geen duidelijke trend. Jaarmaxima zijn 845 in 1993, 810 in 1996, 718 in 2003, 624 in 2001 en 477 in 1994.

De Grote Lijster is één van de vroegste doortrekkers; al in januari kunnen trekende vogels worden gezien (22 op 31 jan 1993). In februari worden geregeld tientallen vogels per dag gezien, waarna de doortrek eind februari/begin maart een hoogtepunt bereikt. Daarna nemen de aantallen snel af; dagtotalen van meer dan tien in april zijn uitzonderlijk. Enkelingen worden echter tot eind mei genoteerd, mogelijk zwervers behorende tot de regionale broedpopulatie. De mediane doortrekdatum (25 februari) is op basis van een lineaire trend in 1981-2013 vrijwel gelijk gebleven.

Grote Lijster, Telpost Breskens, 12 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Goede trek van Grote Lijsters kan spectaculair zijn, maar is van veel factoren afhankelijk en komt daarom weinig voor. De beste omstandigheden zijn een stevige oostenwind in combinatie met een plotselinge temperatuurstijging in de goede periode (eind februari/begin maart). Dagmaxima zijn 469 op 9 maart 1993, 324 op 9 maart 1996, 271 op 26 februari 1994, 256 op 8 maart 1993 en 244 op 10 maart 1996. [TL]

Grauwe Vliegenvanger - *Muscicapa striata*

Zeer schaarse tot schaarse doortrekker tussen (eind april) begin mei en eind mei (begin juni). Het is even wennen: een breedvleugelige, wat traag vliegende zangvogel op vrij grote hoogte bij aflandige wind in mei, soms zelfs roepend en in kleine groepjes. Grauwe Vliegenvangers staan te boek als uitgesproken nachttrekker, maar bij Breskens houden ze zich niet aan deze regel! De eerste vogels passeren doorgaans eind april of begin mei. De vijf vroegste datums per jaar zijn 21 april 1996 en 2003, 22 april 2011, 23 april 1998 en 25 april 2000. De doortrek piekt rond midden mei (mediaane doortrekdatum 1981-2013 16 mei) en loopt door tot begin juni (acht en zeven op resp. 2 en 3 juni 2002). Goede jaren waren 1993 (116), 2001 (96), 1998 (83), 2000 (67) en 2002 (39). Recente magere jaren waren 2009 (nul), 2010 (vier), 2012 (zes) en 2013 (twee). Het dagrecord is vrij hoog: 87 op 10 mei 1993. Andere dagmaxima zijn 61 op 11 mei 2001, 59 op 11 mei 1998, 30 op 19 mei 1999 en

24 op 7 mei 2000. Zonder uitzondering vielen alle dagmaxima samen met warm weer en oostenwind. [TL]

Roodborst - *Erithacus rubecula*

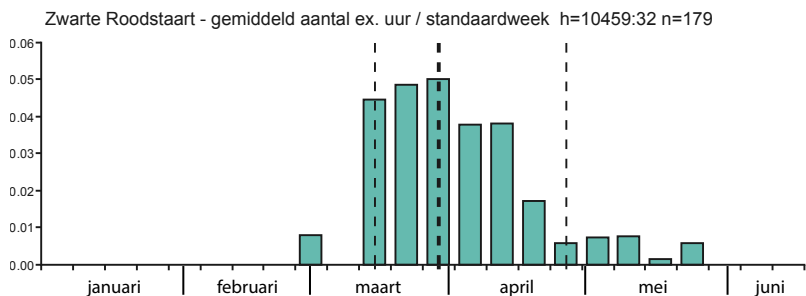
Enkele broedparen in de ruime omgeving van de telpost; zeldzaam als doortrekker tussen midden februari en midden april. In tegenstelling tot de najaarstrek verloopt de voorjaarstrek van de Roodborst onopvallend. In de periode 1981-2013 werden slechts 16 trekkers genoteerd, meestal invallend of 'struik-trekkend'. [TL]

Nachtegaal - *Luscinia megarhynchos*

Tussen midden april en midden mei worden jaarlijks Nachtegalen gehoord vanaf de telpost. Deze verblijven dan in het gehucht of in de duinstrook ten oosten van de telpost. De waarnemingen hebben vooral betrekking op pleisterende doortrekkers. Trekkende Nachtegalen zijn nog nooit vastgesteld. [TL]

Blaauwborst - *Luscinia svecica*

Pleisterende doortrekkers worden jaarlijks waargenomen tussen midden maart en midden april. De vijf eerste datums zijn 15 maart 2011, 16 maart 2001, 17 maart 2003, 20 maart 2009 en 22 maart 2000. In sommige jaren bevindt zich een broedverdacht paartje in het nabijgelegen karrenveld. In de periode 1981-2013 is de soort viermaal als 'trekker genoteerd'. Vermoedelijk betrof dit zogenaamde 'struiktrek': vogels die van bosje naar bosje vliegen en zich op die manier oostwaarts verplaatsen. [TL]

Zwarte Roodstaart - *Phoenicurus ochruros*

Zeer schaarse doortrekker tussen (begin) midden maart en midden april (eind mei). De soort staat te boek als nachttrekker, maar wordt bij Breskens geregeld overdag trekkend waargenomen. De eerste voorjaarstrekters arriveren doorgaans midden maart. De vijf vroegste datums per jaar zijn 3 maart 1997, 4 maart 1994, 10 maart 2007 en 12 maart 2002, 2011 en 2012; de mediane vroegste datum in 1981-2013 is 18 maart. De voorjaarstrek piekt in de tweede helft van maart en de eerste helft van april (mediane datum 1981-2013 31 maart) en neemt daarna snel af. Waarnemingen op 27 mei 1991, 27 mei 2012 en 21 mei 1992 laten zien dat de soort tot aan het einde van het voorjaarsseizoen doortrekt.

Bijna jaarlijks bevindt zich een territorium bij de boerderij naast de telpost. Het mannetje – dat meestal midden maart arriveert – gebruikt de boerderij als zangpost en is vaak vanaf de telpost te horen.

In de periode 1981-2013 werden 179 Zwarte Roodstaarten genoteerd. Goede jaren zijn 2001 (18), 2005 (14), 2003 en

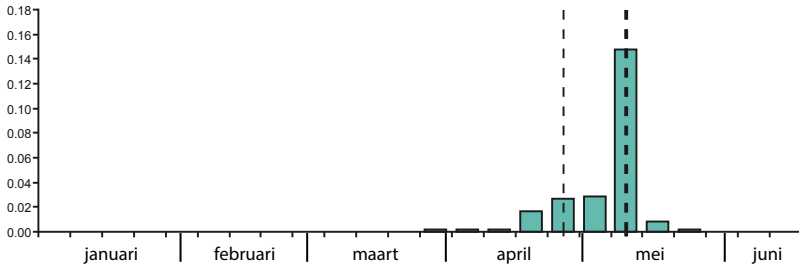
2010 (13) en 2002 (12). In het aantal doortrekkers is in 1981-2013 geen duidelijke trend zichtbaar. Het dagmaximum staat op zes vogels op 18 maart 2010, gevolgd door vijf op 2 april 2001 en vier op 27 maart 2001 en 22 maart 2003. [TL]

Gekraagde Roodstaart - *Phoenicurus phoenicurus*

Zeldzaam tussen (begin) midden april en midden (eind) mei. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 2 april 1999, 8 april 2003, 10 april 2001, 16 april 1996 en 16 april 2004. In het doortrekpatroon is een piek zichtbaar rond eind april/begin mei.

In de periode 1981-2013 werden 39 individuen geregistreerd. Naar schatting de helft van het aantal waarnemingen heeft betrekking op daadwerkelijke trekkers; de andere helft betreft vogels die ter plaatse waren in tuinen of in de zeereep. Op 3 mei 1990 werden vier vogels waargenomen (vier is tevens het hoogste jaartotaal), op 25 april 1987 en 10 mei 2001 werden twee exemplaren opgemerkt en op alle andere dagen één. Sinds de jaren tachtig is een dalende trend zichtbaar in het aantal waarnemin-

Paapje - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=257

gen; zo is de soort in de afgelopen acht jaar (2006-2013) slechts driemaal gezien vanaf de telpost. [TL]

Paapje - *Saxicola rubetra*

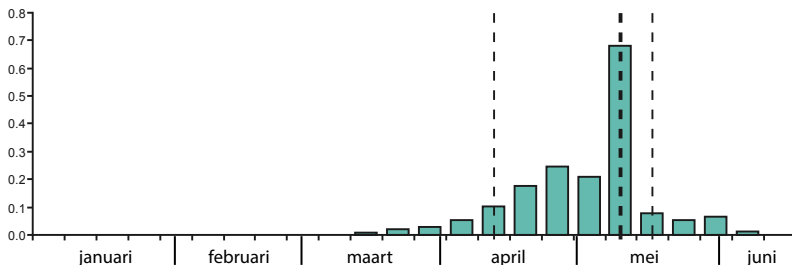
Zeer schaars, in sommige jaren schaars tussen (begin) eind april en midden (eind) mei. Paapjes trekken hoofdzakelijk 's nachts, maar net als bij de Tapuit is dagtrek een bekend fenomeen bij deze soort. Kleine groepjes verschijnen geregeld op afrasteringen in de omgeving van de boerderij en zijn even plotseling ook weer 'verdwenen'. Af en toe passeren Paapjes vliegend van struik naar struik de telpost.

Bij Breskens arriveren de eerste Paapjes doorgaans in de tweede helft van april

(mediane eerste datum per jaar 1981-2013 is 24 april). De vroegste waarnemingen per jaar zijn op 4 april 1992, 14 april 2007, 17 april 2003 en 17 april 2004 en 21 april in drie jaren. De doortrek piekt in de eerste helft van mei (mediane datum 1981-2013 8 mei) en eindigt tamelijk abrupt rond midden mei; er is slechts één waarneming na 20 mei (27 mei 1991).

Het dagrecord van 94 Paapjes op 10 mei 1993 werd geteld op een warme dag met oostenwind en viel samen met recordaantallen Tapuiten (402) en Grauwe Vliegenvangers (87). De volgende dagmaxima liggen stukken lager: 24 op 10 mei 2001, tien op 28 april 2004, negen op 11 mei 2001 en acht op 6 mei 2008.

Tapuit - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1727

Dergelijke topdagen bepalen vaak ook de hoogte van het jaartotaal: de vijf beste jaren zijn 1993 (102), 2001 (40), 2004 (19), 2008 (18) en 1990 (8). [TL]

Tapuit - *Oenanthe oenanthe*

In de meeste seizoenen schaars, soms vrij schaars tussen (midden maart) begin april en midden mei (begin juni). Doortrekkers gebruiken veelal het strand, de dijk of de weiden bij de boerderijen als trekroute; geregeld blijven vogels pleisteren op hekken, afrasteringen of op de dijk rondom de telpost. De vijf vroegste datums per jaar zijn 15 maart 1987 en 18 maart 1989, 1990, 2004 en 2005. De mediane eerste datum per jaar in 1981-2013 is 27 maart. In de loop van april neemt het aantal doortrekkers langzaam toe; de grootste aantallen passeren eind april en in de eerste helft van mei (waarschijnlijk voor een groot deel Groenlandse Tapuiten *O. o. leucorhoa*). De mediane

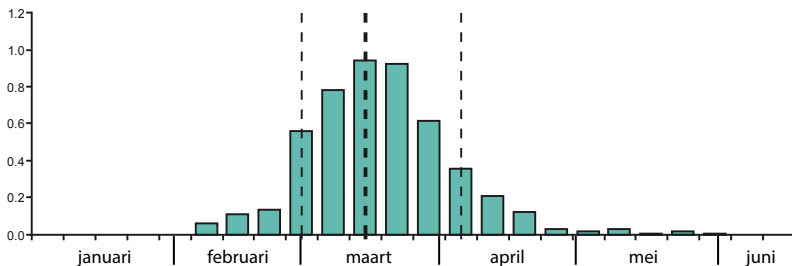
doortrekdatum in 1981-2013 is 7 mei. Late doortrekkers worden gezien tot eind mei, soms begin juni (11 juni 1992, 5 juni 2006). Gebaseerd op een lineaire trend is in 1981-2013 geen duidelijke verandering zichtbaar in de mediane doortrekdatum.

In een gemiddeld seizoen worden 30-50 vogels geteld; de vijf jaarmaxima zijn 456 in 1993, 131 in 2008, 125 in 2001, 84 in 2004 en 74 in 1994. Het jaarlijkse aantal doortrekkers is in 1981-2013 gemiddeld nagenoeg gelijk gebleven. Op goede dagen kunnen enkele tientallen vogels per dag passeren; onbetwiste topdag was 10 mei 1993 met maar liefst 402 trekkers! Deze dag is bapalend voor het getoonde doortrekpatroon. De andere vier dagmaxima zijn 83 op 10 mei 2001, 37 op 11 mei 1993, 34 op 27 april 1997 en 28 op 20 april 2008. [TL]

*Tapuit, Telpost Breskens, 18 april 2008,
foto Thomas Luiten.*

Heggenmus - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=2496

Bonte Vliegenvanger - *Ficedula hypoleuca*

Zeldzaam met 14 waarnemingen tussen 1981 en 2013. Er zijn vijf aprilwaarnemingen: 3 april 2000, 14 april 2005, 16 april 1996, 25 april 2007 en 30 april 1993. De overige waarnemingen werden gedaan in mei, met als laatste 25 mei 1987.

Vrijwel alle waarnemingen betroffen oostwaarts vliegende vogels. De meeste vlogen solitair langs; op 7 mei 2000 werd samengevlogen met twee Grauwe Vliegenvangers. [TL]

Heggenmus - *Prunella modularis*

Schaarse tot vrij schaarse doortrekker tussen (begin) eind februari en begin april (eind mei). Trekkende Heggenmussen vliegen vaak solitair en op grote hoogte en worden door hun onopvallende trekroep en uiterlijk nogal eens gemist. De voorjaartrek begint doorgaans in februari en piekt tussen begin maart en eind maart (mediane datum 16 maart); vanaf midden april worden nog maximaal enkele vogels per dag gezien. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1990-2013 niet duidelijk veranderd.

In een gemiddeld voorjaar worden 75-150 trekkers geteld. De vijf beste jaren zijn 2005 (276), 1993 (188), 1992 (184), 2004 (155) en 1996 (149). De vijf dagmaxima zijn 75 op 5 maart 1992, 63 op 24 maart 2006, 56 op 24 maart 2005, 52 op 21 maart 2005 en 51 op 13 maart 1993. [TL]

Huismus - *Passer domesticus*

Hoewel de soort te boek staat als standvogel en trek met ringonderzoek niet kon worden vastgesteld (Speek & Speek 1984), worden bij Breskens geregeld trekkende Huismussen gezien; met name in maart en begin april. Dit betreffen zowel solitaire als kleine, luidruchtige groepjes die strak in oostelijke richting vliegen; gelijkend op het trekgedrag van Ringmussen. Dagmaxima in deze periode zijn 26 ex op 12 april 1991, 16 op 31 maart 2004, 14 op 2 april 1989 en 13 april 1991 en 12 op 6 maart 2004 en 26 maart 2006.

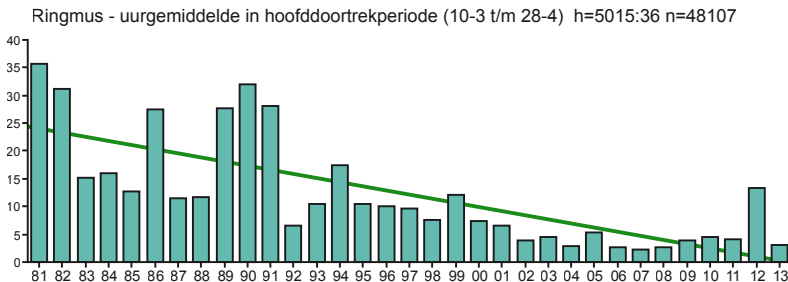
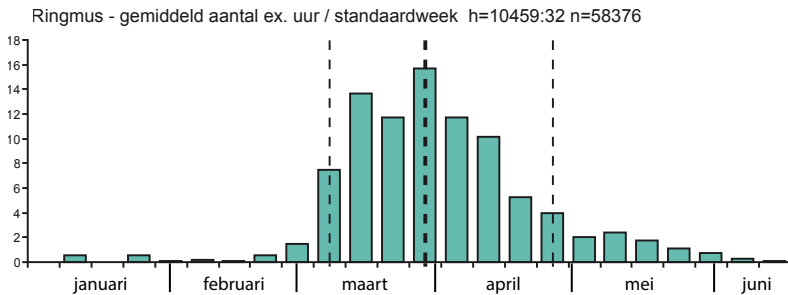
Eind april en in mei kunnen eveneens tientallen Huismussen per dag langsvliegen, maar dit betreft zeer waarschijnlijk lokale foerageervluchten van en naar de broedplaatsen in 't Zandertje, het gehucht ten westen van de telpost. [TL]

Ringmus - *Passer montanus*

Vrij talrijke doortrekker tussen (eind januari) begin maart en begin april (eind mei). Nederlandse broedvogels zijn overwegend standvogel (Bijlsma et al. 2001); doortrekkers zijn vermoedelijk afkomstig uit Noord-Duitsland en Scandinavië (Speek & Speek 1984). Afhankelijk van het temperatuursverloop begint de voorjaars trek al eind februari (36 op 28 feb 2003, 32 op 23 feb 1990). De doortrek piekt tussen midden maart en begin april (mediane datum 1981-2013 30 maart) en loopt door tot midden mei. Ringmussen trokken in de afgelopen drie decennia steeds eerder in het jaar door; de mediane doortrekdatum (28 maart) is op basis van een lineaire trend in 1981-2013 met ruim twee weken vervroegd.

In de jaren tachtig en negentig werden jaarlijks gemiddeld 2000-3500 Ringmussen geteld. De vijf jaarmaxima stammen alle uit die periode: 6074 in 1991, 4054 in 1989, 3785 in 1990, 2690 in 1986 en 2556 in 1997. Ook de vijf hoogste dagtotalen zijn 'oud': 1128 op 27 maart 1989, 831 op 31 maart 1990, 726 op 11 april 1991, 597 op 1 april 1990 en 590 op 18 maart 1986. Het aantal doortrekkers vertoont al sinds het begin van de tellingen in 1980 een dalende trend. Vanaf de eeuwwisseling is het aantal doortrekkers min of meer stabiel (gemiddeld 700-1100 ex per jaar).

[TL]

Gele, Engelse en Noordse Kwikstaart – *Motacilla flava/flavissima/thunbergi*

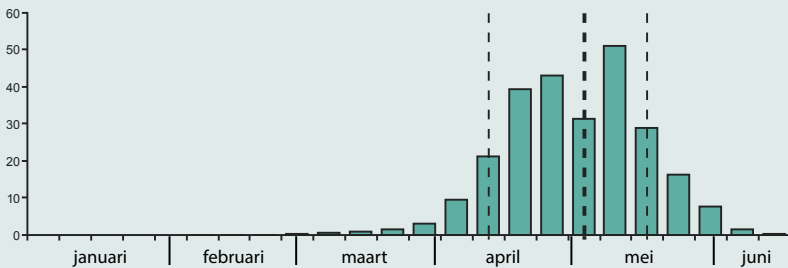
'Gele kwikstaarten' zijn typische ochtend-trekkers. De warmste uren van de dag worden vooral gebruikt om te foerageren. De paardenweiden rondom de boerderijen hebben een grote aantrekkingskracht: geregeld landen er groepjes voor een korte foerageerpauze en vormen dan een welkome afleiding voor de saaier momenten op de telpost.

Gele Kwikstaarten *M. flava* trekken vooral solo of in kleine groepen. Noordse Kwikstaarten *M. thunbergi* trekken in grotere groepen; de gemiddelde groeps-grootte van 517 groepen was 12,3 (Lilipaly *et al.* 1998) en op goede dagen worden groepen van meer dan 100 vogels gezien. Engelse Kwikstaarten vliegen

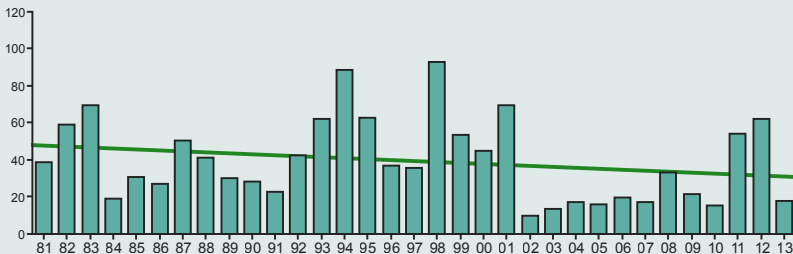
meestal samen met Gele Kwikstaarten en worden zelden gezien in groepen Noordse Kwikstaarten. Gele, Noordse en Engelse Kwikstaart worden hier als afzonderlijke soorten behandeld.

Net als bij Witte en Rouwkwikstaart worden 'gele kwikstaarten' bij Telpost Breskens zoveel mogelijk op soort gebracht. Bij een stevige wind (4-5 Bft) uit noord-oost tot zuidoost passeren kwikstaarten veelal op ooghoogte, wat de determinatie vergemakkelijkt. Bij andere omstandigheden vliegen de kwikstaarten op grotere hoogte en worden dan genoteerd als 'gele kwikstaart *spec.*'. Doordat de drie soorten vaak in samengestelde groepen vliegen, is de soortbepaling een

gele kwikstaart totaal - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=243737

gele kwikstaart totaal - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (12-4 t/m 21-5) h=5882:05 n=2204

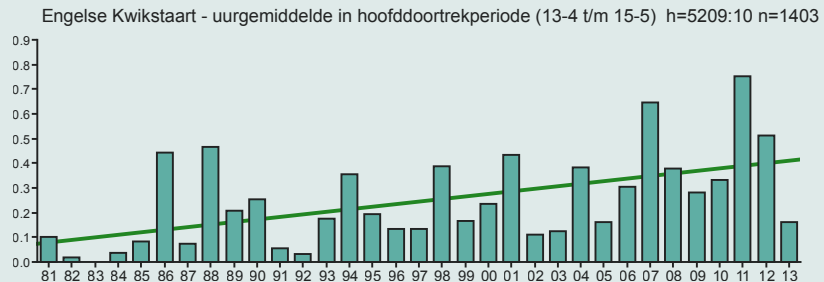
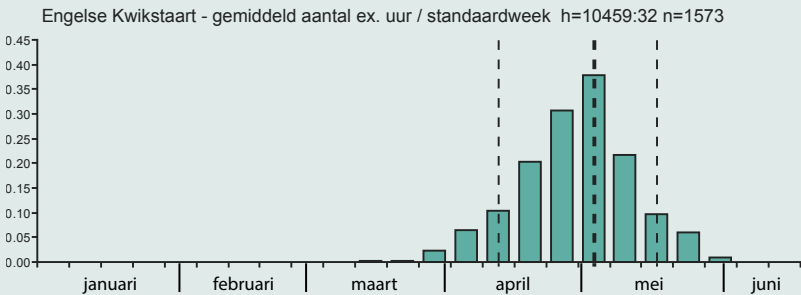
intensieve klus waar op drukke dagen niet altijd tijd voor is. Noordse en Engelse Kwikstaarten krijgen over het algemeen meer aandacht dan Gele Kwikstaarten, waardoor de laatste soort vaak 'onder-teld' is. Omdat in de jaren tachtig en negentig Gele Kwikstaart *M. flava* veelal als 'gele kwikstaart spec.' is genoteerd, zijn voor de soortbesprekingen alleen de telgegevens gebruikt van de periode 2000-2013. In die periode werd met een consequente methode ruim 13% van de passerende 'gele kwikstaarten' op soort gebracht.

Het tweetoppige doortrekpatroon wordt veroorzaakt door de doortrek van respectievelijk Gele Kwikstaart en Noordse Kwikstaart. De hoogste aantallen 'gele kwikstaarten' werden geteld in 1998 (20 023), 2001 (19 439), 1994 (17 308), 1992 (15 793) en 2008 (13 846). De jaargemiddelden vertonen tussen 1981 en 2013 een stabiele trend. De vijf dagmaxima zijn 6879 op 22 april 1998, 5439 op 10 mei 2001, 3358 op 12 mei 1994, 3095 op 23 april 1994 en 3080 op 11 mei 1993.

[TL]

Engelse Kwikstaart, Telpost Breskens, 6 mei 2008, foto Thomas Luiten.

Engelse Kwikstaart - *Motacilla flavissima*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker tussen (eind maart) midden april en midden mei (begin juni). In sommige jaren worden de eerste doortrekkers al gezien in de tweede helft van maart.

De vijf vroegste datums per jaar zijn 18 maart 2004, 25 maart 1999, 27 maart 1994, 27 maart 1994/2001 en 28 maart 1989/1998. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 4 april. De doortrek neemt toe vanaf midden april, kent een sterke piek rond eind april/begin mei (mediane datum 1981-2013 30 april) en neemt af tot midden mei, met een kleine uitloop tot eind mei. Er zijn slecht twee juniwaarnemingen: 9 juni 2000 en 9 juni 2006. Gebaseerd op een lineaire trend is de gemiddelde doortrekdatum in 1981-2013 vrijwel onveranderd.

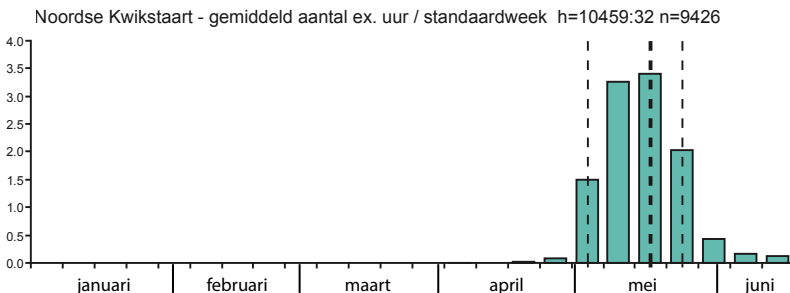
Van de op naam gebrachte 'gele kwikstaarten' (n=11 978) werd in de periode 2000-2013 8% gedetermineerd als Engelse Kwikstaart. Dat betekent dat in een gemiddeld jaar ongeveer 650 van de getelde 'gele kwikstaarten spec.' Engelse Kwikstaarten zouden moeten betreffen. Gelet op de kleine broedpopulaties in Nederland, Duitsland en Scandinavië

is het waarschijnlijk dat veel Engelse Kwikstaarten alsnog de oversteek maken naar Engeland, waar het overgrote deel van de wereldpopulatie broedt (Gibbons 1993).

Jaren waarin veel Engelse Kwikstaarten werden genoteerd zijn 2011 (155), 2007 (148), 2008 (128), 2001 (114) en 2004 (87). De positieve trend in de aantallen Engelse Kwikstaarten sinds de jaren tachtig is vrijwel zeker toe te schrijven aan een waarnemereffect: de Engelse populatie krimpt al decennialang (Raven *et al.* 2003). De vijf dagmaxima zijn 45 op 2 mei 2011, 41 op 2 mei 2007, 37 op 27 april 2004, 34 op 10 mei 2001 en 32 op 1 mei 2007. [TL]

Gele Kwikstaart - *Motacilla flava*

Vrij talrijk tot talrijk tussen (midden maart) begin april en midden mei (eind mei). Uitzonderlijk vroeg was de waarneming op 8 maart 1993, daarna volgen 16 maart (1991 en 2001) en 17 maart (2004) als vroegste datums. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 25 maart. Afhankelijk van het temperatuurverloop in Europa kunnen eind maart al tientallen vogels per dag passeren, zoals in 1989 (197 op 27 maart) en 1994 (120 op 30 maart).

In de eerste helft van april neemt de doortrek verder toe, waarna in de derde en vierde week van april het hoogtepunt wordt bereikt (mediane datum 1981-2013 22 april). Mannetjes trekken eerder door dan vrouwtjes (mediane datum resp. 14 en 30 april; Lilipaly *et al.* 1998). Vanaf begin mei nemen de aantallen af en maakt de soort in toenemende mate plaats voor de Noordse Kwikstaart.

Vanwege het geringe aantal gedetermineerde Gele Kwikstaarten *M. flava* (zie introductie 'gele kwikstaarten') is een realistische top-vijf van beste dagen en beste jaren niet voorhanden. Gelet op de doortrekpiek is het waarschijnlijk dat de tellingen van 'gele kwikstaart spec.' op 22 april 1998 (6868), 23 april 1994 (3080) en 23 april 1995 (2465) grotendeels betrekking hebben op Gele Kwikstaart *M. flava*. [TL]

Noordse Kwikstaart - *Motacilla thunbergi*
Vrij talrijke tot talrijke doortrekker tussen (midden april) begin mei en eind mei (midden juni). De eerste Noordse Kwikstaarten verschijnen doorgaans in de laatste week van april. De vijf vroegste datums per jaar zijn 8 april 1992, 17 april 1988, 2001 en 2004 en 21 april 1996, 2003 en 2006; de mediane eerste datum in 1981-2013 is 25 april. De doortrek neemt toe vanaf begin mei, piekt rond midden mei (mediane datum 1981-2013 13 mei) en neemt daarna geleidelijk af; de laatste doortrekkers passeren tot midden juni. Net als bij Gele Kwikstaart *M. flava* trekken mannetjes eerder door dan vrouwtjes (mediane datum resp. 11 en 21 mei; Lilipaly *et al.* 1998).

In de periode 2000-2013 werd 41% van de gedetermineerde 'gele kwikstaarten' als Noordse Kwikstaart genoteerd (n=11 978). Voor een groot deel betrof dit vogels die in vlucht op naam werden bracht. In een eerdere studie, gebaseerd op steekproefsgewijze score van de samenstelling van pleisterende groepen 'gele kwikstaarten', betrof het aandeel Noordse Kwikstaarten 26% (Lilipaly *et al.* 1998).

Langdurige oostenwind heeft een duidelijk positief effect op de aantallen Noordse Kwikstaarten bij Telpost Bresskens; op goede dagen in mei bedraagt het aandeel Noordse Kwikstaarten soms 90% en kunnen enkele duizenden vogels per dag langstrekken. Topdagen waren 10 en 11 mei 1993 met op beide dagen een geschat aantal van ca. 2500 trekkers; daarna volgen 14 mei 1998 (ca. 1200), 9 mei 1993 (673) en 21 mei 1989 (648) als beste dagen. [TL]

[Balkankwikstaart - *Motacilla feldegg*]

Er zijn meerdere waarnemingen van 'gele kwikstaarten' die kenmerken vertoonden van Balkankwikstaart, o.a. pleisterende mannetjes op 10 mei 1993 en 11 mei 1998 (beide tussen Noordse Kwikstaarten) en die van een roepende, langsvliegende vogel op 10 april 2011. Geen van deze gevallen werd voldoende gedocumenteerd om voor aanvaarding door de CDNA in aanmerking te komen. Het toenemende gebruik van geluidsopnameapparatuur vergroot die kans voor de toekomst aanzienlijk! [TL]

Citroenkwikstaart - *Motacilla citreola*

Incidenteel. Er zijn twee waarnemingen van deze Oost-Europese dwaalgast. Op 29 april 1991 was een mannetje kort ter plaatse op de dijk, op korte afstand van een uitzinnige groep waarnemers (Meininger *et al.* 1991). Het betrof het tweede geval voor Nederland en de eerste veldwaarneming! De tweede, eveneens een mannetje, vloog op 10 april 2000 in oostelijke richting langs de telpost. Beide waarnemingen zijn aanvaard door de CDNA. [TL]

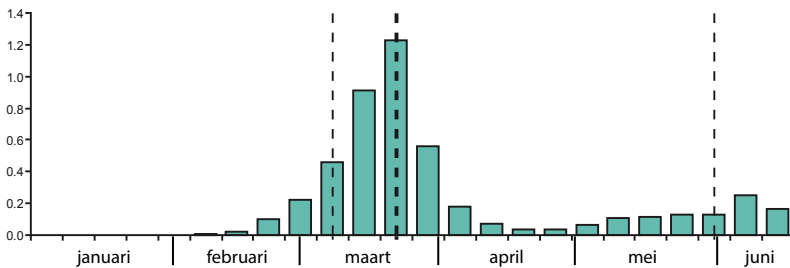

Mannetje Citroenkwikstaart, Telpost Breskens, 29 april 1991, foto Tobi Koppejan.

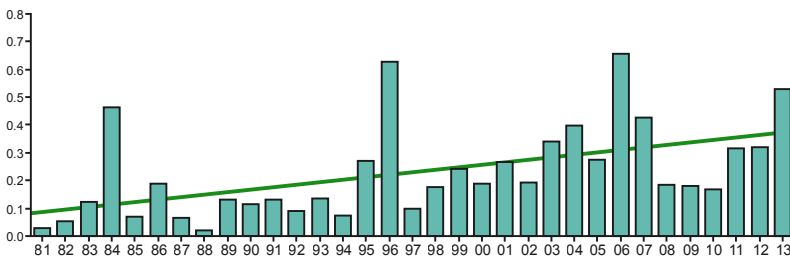
Grote Gele Kwikstaart - *Motacilla cinerea*

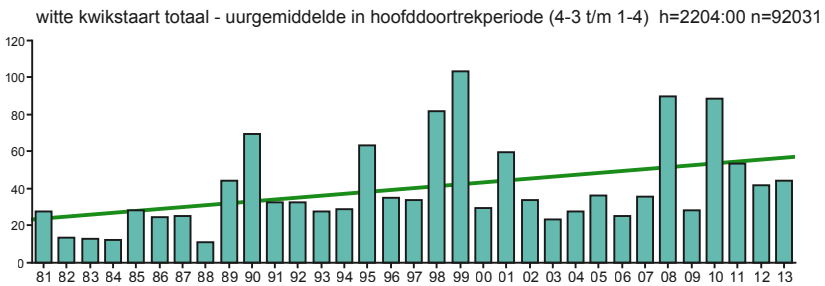
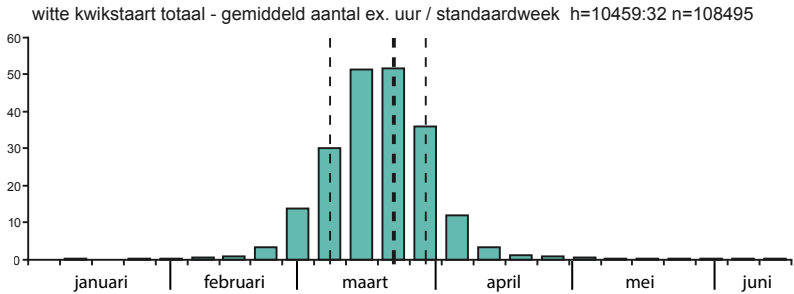
Een schaarse tot vrij schaarse doortrekker die het hele voorjaar door wordt gezien, van begin februari tot midden juni. De soort broedt schaars in Oost-Nederland, maar de meeste trekkers bij Breskens zijn waarschijnlijk afkomstig uit Duitsland, Polen en Zuid-Scandinavië. Veruit de meeste vogels passeren in maart, vooral in de tweede en derde week. Vanaf eind maart neemt de doortrek snel af, maar in mei en de eerste helft van juni is opnieuw een lichte piek zichtbaar (bijv. negen op 19 mei 1999 en zeven op 1 juni 2003 en 9 juni 2006). De tweede piek, die uit adulte vogels bestaat, zouden vogels kunnen zijn van de kleine populatie in Noord-Noorwegen, of vogels kunnen betreffen die na een eerste mislukte broedpoging hun heil elders zoeken.

Grote Gele Kwikstaart - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=2433

Grote Gele Kwikstaart - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (7-3 t/m 2-6) h=9419:23 n=2288

De mediane doortrekdatum (23 maart) is op basis van een lineaire trend in 1981-2013 gelijk gebleven.

Jaarlijks worden gemiddeld *ca.* 100 trekkende Grote Gele Kwikstaarten genoteerd. Jaarmaxima zijn 235 in 2006, 201 in 1996, 195 in 2003, 176 in 2007 en 173 in 2004. De aantallen doortrekkers vertonen in de periode 1981-2013 een positieve trend. De vijf dagmaxima zijn 109 op 24 maart 2006, 85 op 21 maart 1996, 54 op 12 maart 2004, 40 op 16 maart 2003 en 31 op 22 maart 2013. [TL]

Witte Kwikstaart - *Motacilla alba*

Vrij talrijke tot talrijke doortrekker tussen (eind januari) begin maart tot begin april (eind mei). In zachte winters begint

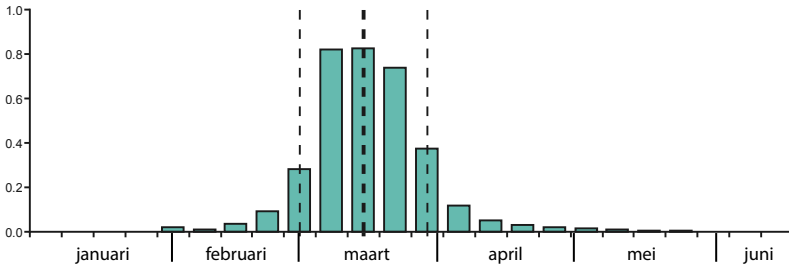
de voorjaarstrek al eind januari/begin februari. Vanaf midden februari kunnen tientallen vogels langstrekken; dagmaxima in februari zijn 191 op 27 feb 2000 en 148 op 24 feb 1990. In de eerste helft van maart lopen de aantallen verder op; de doortrek piekt in de derde en vierde week van maart (mediane datum 1981-2013 18 maart). Hierna neemt de doortrek sterk af; vanaf 10 april worden nog hooguit enkele tientallen vogels per dag geteld. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 niet duidelijk veranderd.

Gemiddeld worden per voorjaar 3000-4000 trekkers geteld. Topjaren (inclusief 'witte kwikstaart

Witte Kwikstaart, Telpost Breskens, 1 april 2009, foto Thomas Luiten.

Rouwkwikstaart - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1717

spec.) zijn 2001 (7943), 1999 (7773), 2010 (6847), 1998 (6583) en 2005 (5683). Op basis van uurgemiddelden vertonen de aantallen doortrekkers in 1981-2013 een licht toenemende trend. Dagmaxima (inclusief 'witte kwikstaart spec.') zijn 4055 op 25 maart 1999, 3478 op 28 maart 1998, 2338 op 20 maart 2010, 1671 op 7 maart 2001 en 1602 op 16 maart 2002. De beste dag in april is 2 april 1999 met 1094 ex. Dit is uitzonderlijk voor deze maand. [TL]

Rouwkwikstaart – *Motacilla yarrellii*

Schaars tot vrij schaars tussen (begin februari) begin maart en eind maart (eind mei). Net als de Witte Kwikstaart is deze soort een typische maarttrekker. De eerste Rouwkwikstaarten passeren doorgaans eind februari/begin maart. De vroegste datums per jaar zijn 4 feb 1994, 5 feb 1992, 12 feb 2001, 16 feb 2007 en 18 feb 2013. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 4 maart. De soort kent een tamelijk brede doortrekkpiek, die begint in de eerste week en eindigt in de laatste week van maart. Met een mediane doortrekkdatum van 15 maart trekt de soort gemiddeld iets eerder door dan Witte Kwikstaart. Een duidelijke verandering in

de mediane doortrekkdatum in 1981-2013 is op basis van een lineaire trend niet zichtbaar.

Van de op naam gebrachte 'witte kwikstaarten' werd 7% als Rouwkwikstaart gedetermineerd (n=23 691; 1981-2013). Dat betekent dat in een gemiddeld jaar tenminste enkele honderden Rouwkwikstaarten Breskens passeren (Meininger & Wolf 1995). Jaren waarin relatief veel Rouwkwikstaarten werden gedetermineerd zijn 2001 (211), 2005 (135), 1993 (129), 1998 (123) en 1996 (118). De vijf dagmaxima zijn 53 op 7 maart 2001, 48 op 25 maart 1996, 45 op 6 maart 2001, 40 op 18 maart 1990 en 37 op 25 maart 1999. [TL]

Piepers

Piepers vormen de meest talrijke soortgroep. Net als kwikstaarten zijn het typische ochtendtrekkers; de meeste piepers passeren in de eerste drie uren na zonsopgang. Op goede dagen trekken Graspiepers echter tot in de middag in flinke aantallen door. Boompiepers zijn hoge vliegers en passeren vaak in kleine, losse groepen recht over de telpost. Graspiepers vliegen vaak in groepen van enkele tientallen vogels. Op goede dagen vormen de groepen een constante stroom, waarbij twee hoofd-routes kunnen worden onderscheiden: één in een breed front over de Westerscheldemond en één door het binnenland. Halverwege de ochtend 'verdamp't' de route over zee vaak. Dan resteert een route over de akkers, waar de piepers geregeld landen voor een foerageer-pauze. Opgejaagd door een Sperwer of Smelleken kunnen honderden piepers dan in één zwerm verder trekken, wat een spectaculair gezicht oplevert. [TL]

Grote Pieper - *Anthus richardi*

Een langeafstandstrekker waarvan de broedgebieden vooral in Midden- en Centraal-Azië liggen en die vooral in Zuidoost-Azië overwintert. Een klein, maar toenemend aantal Grote Piepers trekt in het najaar westwaarts en belandt dan in West-Europa. Winter- en voorjaarswaarnemingen in Nederland zijn zeldzaam en dat geldt ook voor Breskens: hier werd tussen 1981 en 2013 op 29 dagen één vogel gezien. April is de beste maand met 16 waarnemingen,

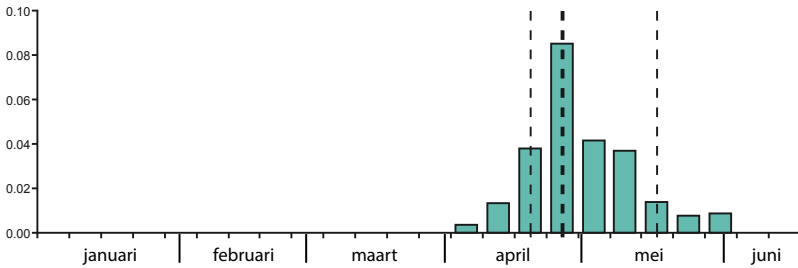
maar de soort wordt ook gezien in februari (drie), maart (vier) en begin mei (zes, de laatste op 7 mei). In vier jaren werden drie vogels opgemerkt, in vijf jaren twee.

De waarnemingen in het vroege voorjaar zijn bijzonder en betreffen waarschijnlijk overwinteraars, aangezien de voorjaarstrek zich hoofdzakelijk afspeelt in april en begin mei. Alle waarnemingen hadden betrekking op solitaire vogels en nooit werd meer dan één vogel op een dag gezien. Vanwege de gelijkenissen in roep en uiterlijk ligt verwarring met Duinpieper soms voor de hand; in de afgelopen jaren zijn achteraf aan de hand van geluidsopnamen verschillende Duinpiepers 'ontmaskerd' als Grote Pieper. [TL]

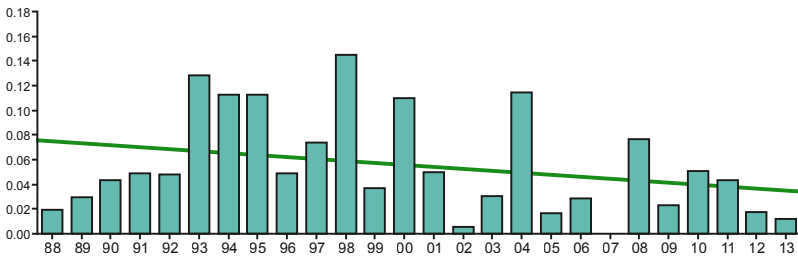
Duinpieper - *Anthus campestris*

Zeer schaarse tot schaarse doortrekker tussen (begin) midden april tot midden (eind) mei. De waarnemingen bij Breskens hebben waarschijnlijk vooral betrekking op broedvogels uit Zweden, Denemarken en Noord-Duitsland (Bijlsma *et al.* 2001). De vroegste datums per jaar zijn 5 april 1995, 8 april 2002, 9 april 1997 en 2004 en 11 april 1991. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 17 april. De doortrekkie valt in de laatste week van april (mediane doortrekdatum 28 april). Na begin mei neemt het aantal waarnemingen af; de laatste vogels passeerden op 26 mei (1998 en 2012) en 28 mei (2003 en 2008). Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 niet duidelijk veranderd.

Duinpieper - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=264

Duinpieper - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (17-4 t/m 14-5) h=4188:10 n=236

Veel oostenwind in mei heeft een duidelijk positief effect op het aantal waarnemingen bij Breskens. Goede jaren waren 2008 (25), 1998 (24), 2004 (22), 1993 (22) en 2000 (20); voorbeelden van slechte jaren zijn 2007 (1) en 2013 (1). Dagmaxima zijn zeven op 29 april 1998, zes op 23 april 1994 en vijf op 23 april 1993, 23 april 1998, 26 april 2004, 27 april 2008 en 7 mei 2008. Het aantal doortrekkers vertoont sinds begin jaren negentig een algemene trend, waarbij opgemerkt dat in de eerste tien jaar zeker Duinpiepers zullen zijn gemist door de onbekendheid met de roep. [TL]

Boompieper - *Anthus trivialis*

Vrij talrijke doortrekker tussen (eind maart) midden april en midden mei (begin juni). De eerste doortrekkers pas-

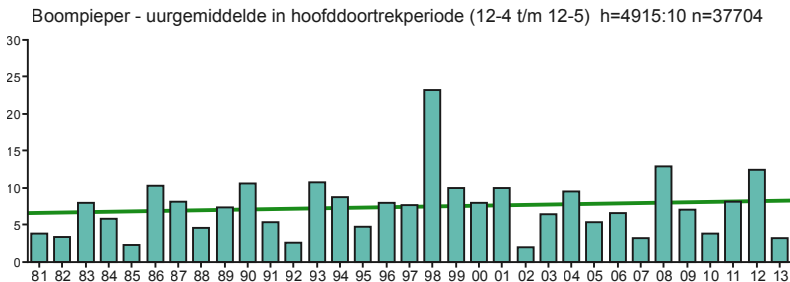
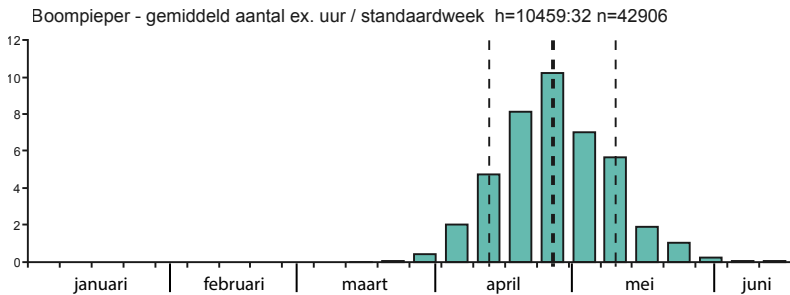
seren doorgaans in de laatste week van maart. In de periode 1981-2013 lag de mediane eerste datum op 29 maart; de vroegste datums per jaar zijn 17 maart 1990, 20 maart 2010 en 23 maart 1991, 1995, 2003 en 2012. De doortrek neemt toe vanaf begin april, bereikt haar hoogtepunt in de laatste decade van april en neemt in de loop van mei geleidelijk af. De laatste vogels trekken door tot eind mei/begin juni. De soort trekt in de afgelopen drie decennia steeds eerder in het voorjaar door. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (26 april) in 1981-2013 met ongeveer twee weken vervroegd. In een gemiddeld seizoen worden 1100-1600 vogels geteld; goede jaren waren 2008 (4071), 1998 (3724), 2001 (2389), 1993 (2340) en 2004 (2095). De uurgemiddelden verschillen

sterk van jaar tot jaar, maar de gemiddelde trend in 1981-2013 lijkt licht positief. Dit kan echter mede worden veroorzaakt door toenemende bekendheid van de tellers met roepjes en vliegwijze van de Boompieper. De vijf dagmaxima zijn 927 op 22 april 1998, 816 op 29 april 1993, 767 op 29 april 1998, 535 op 23 april 1998 en 511 op 5 mei 1989. [TL]

Graspieper - *Anthus pratensis*

Zeer talrijke doortrekker tussen (midden januari) eind maart en eind april (begin juni). Met ruim 3,5 miljoen vogels tussen 1981 en 2013 is de Graspieper veruit de meest getelde soort op de telpost. Op goede dagen kan de doortrek van deze soort zeer spectaculair zijn.

De wegtrek vanuit de overwinteringsgebieden begint doorgaans al in januari of begin februari. In de tweede helft van februari kunnen enkele honderden vogels per dag geteld worden (max. 730 op 26 februari 1994 en 640 op 26 februari 2003). De aantallen nemen in maart geleidelijk toe, maar blijven beperkt tot hoogstens enkele duizenden per dag; uitzonderlijk was het aantal van 6418 op 27 maart 2001. Vanaf begin april neemt de doortrek sterk toe; het hoogtepunt valt in de tweede en derde week van april (mediane datum 1981-2013 17 april). Na deze periode is de doortrek tamelijk abrupt ten einde; in de eerste week van mei worden hooguit enkele honderden vogels per dag geteld. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 slechts met enkele dagen vervroegd.

Het broedgebied van de Graspieper is enorm en strekt zich uit van Groenland tot aan Centraal-Siberië. Ieder voorjaar trekken vele miljoenen vogels vanuit de overwinteringsgebieden (met name rondom de Middellandse Zee) naar Noord-Europa. Een combinatie van goed vliegweer en langdurige oostelijke winden in de zuidelijke helft van Europa in de hoofddoortrekperiode (midden april) kunnen zorgen voor massale zichtbare trek bij Telpost Breskens, vooral als daar een periode met slecht weer (harde tegenwind, regen) aan vooraf gaat. Die omstandigheden zorgden van 12 t/m 18 april 2003 voor een drietal tellingen van meer dan 100 000 vogels per dag. Dit extreme evenement is al eerder beschreven en geanalyseerd (Telgroep Breskens 2006). Een herhaling vond plaats van 19 t/m 22 april 2008, waarbij op twee dagen opnieuw meer dan 100 000 vogels werden geteld. De wind- en weersomstandigheden vertoonden veel gelijkenis met die in april 2003.

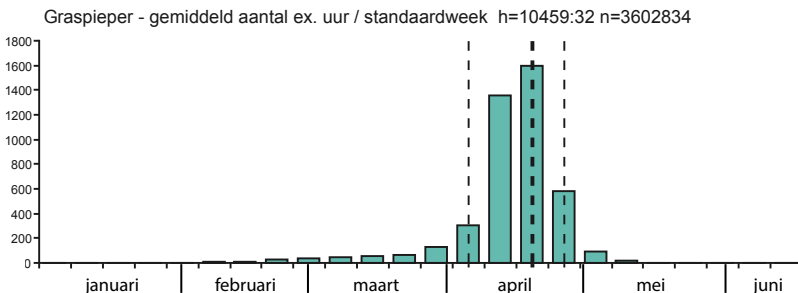
In een gemiddeld jaar worden bij Breskens 90 000 Graspiepers geteld, maar de jaartotalen variëren sterk en zijn afhankelijk van het optreden van stuwing door oostenwind in de hoofddoortrekperiode

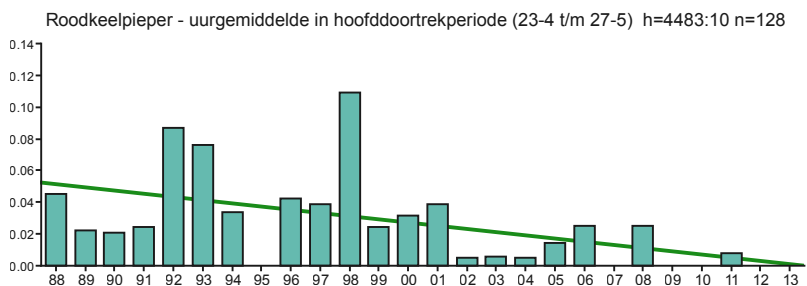
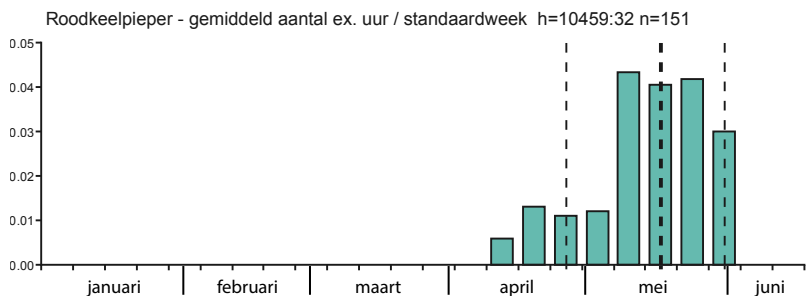
(midden april). De beste jaren zijn 2003 (935 192), 2008 (487 717), 2005 (266 511), 1991 (174 090) en 2004 (150 686). Recente slechte jaren zijn 2006 (21 515), 2012 (38 963) en 2013 (43 976). De trend in het aantal doortrekkers in 1981-2013 is licht positief, maar dat is vrijwel geheel toe te schrijven aan de piekaantallen in 2003 en 2008. De vijf dagmaxima dateren alle uit de topjaren 2003 en 2008: 381 290 op 15 april 2003, 267 710 op 22 april 2008, 183 380 op 16 april 2003, 147 160 op 18 april 2003 en 131 980 op 21 april 2008.

[TL]

Roodkeelpieper - *Anthus cervinus*

Zeldzame tot zeer schaarse doortrekker van (midden april) begin mei tot eind mei. Het voorkomen verschilt sterk van jaar tot jaar; in diverse jaren ontbreekt de soort geheel, zoals recent in 2009, 2010, 2012 en 2013. Daar tegenover staan topjaren als 1992 (33), 1998 (18), 1993 (17), 2008 (11) en 2001 (10); zonder uitzondering seizoenen met veel oostenwind in mei. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 23 april; de vijf vroegste datums per jaar zijn 9 april 1992, 11 april 1993, 16 april 1989, 17 april 2003 en 20 april 2008. De doortrekkiek valt in de tweede en derde week

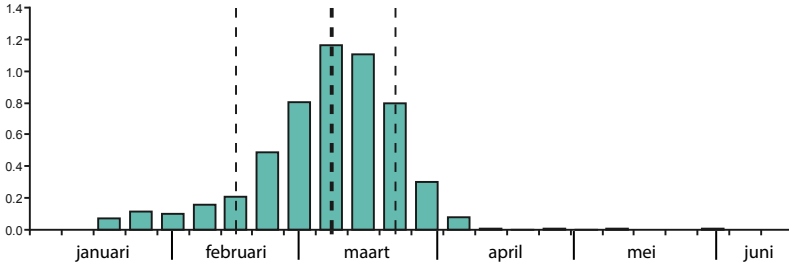
van mei (mediane doortrekdatum 15 mei). Late doortrekkers passeerden op 30 mei 1992 en 29 mei 1990 en 1991. Het vrijwel ontbreken gedurende de eerste teljaren is waarschijnlijk toe te schrijven aan onbekendheid met de roep van de soort. Sinds de jaren negentig is het aantal waarnemingen afgenomen. In 1990-1999 werden 100 exemplaren genoteerd tegen slechts 41 in 2000-2013. Het dagrecord bedraagt maar liefst tien vogels op 11 mei 1998. Vijf exemplaren werden opgemerkt op 23 mei 1992 en op 14 mei 1998, vier op vijf dagen en drie op zes dagen. Op de overige 81 waarnemingsdagen werden één of twee vogels gezien. Tot en met 1991 werden waarnemingen beoordeeld door de CDNA; waarnemingen van overvliegende Roodkeelpiepers werden niet geaccepteerd door de CDNA. [TL]

Oeverpieper - *Anthus petrosus*

Hoewel Oeverpiepers niet of nauwelijks op geluid te onderscheiden zijn van Waterpiepers, worden bij Telpost Breskens zoveel mogelijk vogels op soortnaam gebracht op basis van visuele kenmerken. Twijfelgevallen worden in de regel niet of als 'Waterpieper/Oeverpieper' genoteerd. Desondanks dient enig voorbehoud te worden gemaakt bij de determinaties van Oeverpieper en Waterpieper...

Oeverpiepers zijn schaars tot vrij schaars tussen (midden januari) midden februari en eind maart (eind april). De grootste aantallen Oeverpiepers passeren in de eerste drie weken van maart; de mediane doortrekdatum in 1989-2013 is 9 maart. Enkelingen passeren tot eind april, bij uitzondering begin mei (één op 10 mei

Oeverpieper - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=2114

1998, vijf op 10 mei 2000). Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1989-2013 met vijf dagen vervroegd.

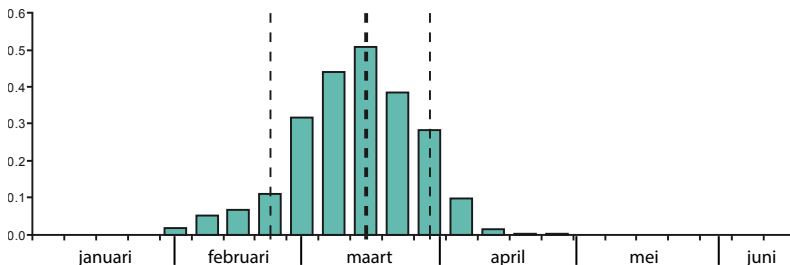
In een gemiddeld jaar worden ongeveer 80 trekkers geteld; de vijf beste jaren zijn 1996 (329), 1992 (303), 1993 (203), 1997 (126) en 1998 (108). De gemiddelde trend in 1989-2013 is licht negatief. De vijf dagmaxima zijn 119 op 18 maart 1996, 52 op 4 maart 1992, 39 op 19 maart 1992, 37 op 15 maart 2011 en 36 op 12 maart 1993 en 25 maart 1998. [TL]

Waterpieper - *Anthus spinoletta*

Schaarse doortrekker tussen (begin) eind februari en eind maart (midden april). Net als bij Oeverpieper worden geregeld pleisterende vogels gezien in het

karrenveld naast de telpost. De voorjaarstrek begint in februari, piekt rond midden maart en loopt door tot begin april. Er zijn drie waarnemingen van na 15 april: 28 april 1991, 24 april 2005 en 21 april 1998. De mediane doortrekdatum in 1989-2013 is 13 maart; vier dagen later dan die van Oeverpieper. Gebaseerd op een lineaire trend is in 1989-2013 is de mediane datum niet duidelijk veranderd. Jaarlijks worden gemiddeld ongeveer 40 Waterpiepers genoteerd, waarmee de soort twee keer zo schaars is als Oeverpieper. De vijf jaarmaxima zijn 105 in 2003, 95 in 1998, 83 in 1999, 77 in 1993 en 73 in 1992. De trend in aantallen in 1989-2013 is stabiel. De vijf beste dagen zijn 26 maart 2003 (28), 3 maart 1994 en 22 maart 2000 (27), 13 maart 1993 (26) en 16 maart 1999 en 16 maart 2003 (23). [TL]

Waterpieper - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=1034

Vinkachtigen

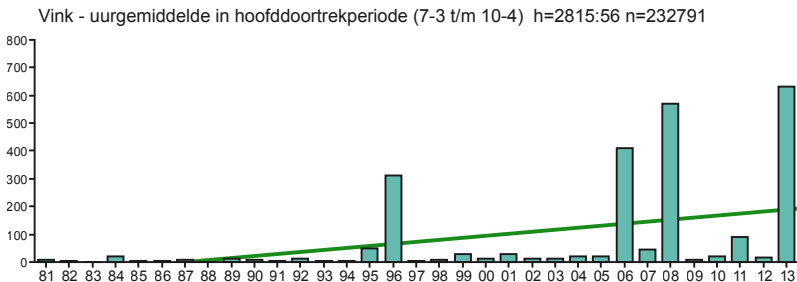
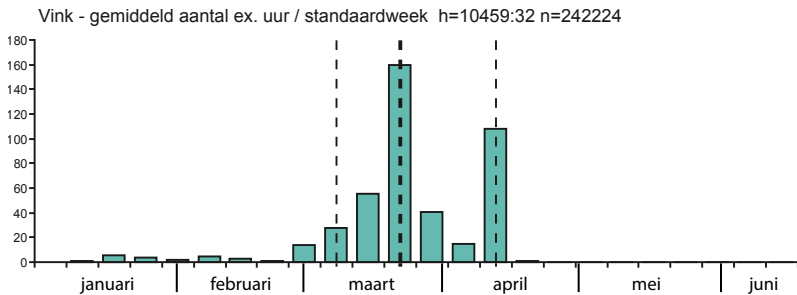
De meeste van de hieronder besproken vinkachtigen passeren de telpost solitair of in kleine groepjes tot ca. 15 ex. Op de spaarzame topdagen van de meest algemene soorten (Vink, Kneu en soms Sijs) worden ook grote(re) groepen waargenomen. De meeste van deze soorten vliegen ter hoogte van de telpost bij voorkeur parallel aan de Zeeuws-Vlaamse kust in plaats van dat zij bij of voor de telpost de Westerschelde oversteken. Enkele soorten (vooral Kneu) hebben hun doortrekkiepiek doorgaans vrij laat op de ochtend. Diverse soorten overwinteren vermoedelijk in klein aantal in de (zeer) ruime omgeving van de telpost gezien het relatief grote aantal waarnemingen dat vanaf de telpost werd

gedaan in januari en februari, hierdoor is het vermelden van fenologie meestal niet relevant. [RvdV]

Vink - *Fringilla coelebs*

In de jaren tachtig vrij schaarse doortrekker. De afgelopen twee decennia vrij talrijke tot (zeer) talrijke doortrekker van (midden januari) begin maart tot midden april (begin juni).

De hoogste seizoenstotalen zijn 78 909 in 2013, 41 507 in 1996, 38 083 in 2006, 32 123 in 2008, 8807 in 2011 en 6037 in 2007. In de overige jaren meestal aanzienlijk minder. Genoemde voorjaarsmaxima zijn sterk gerelateerd aan de dagrecords in die jaren: 71 640 op 9 april

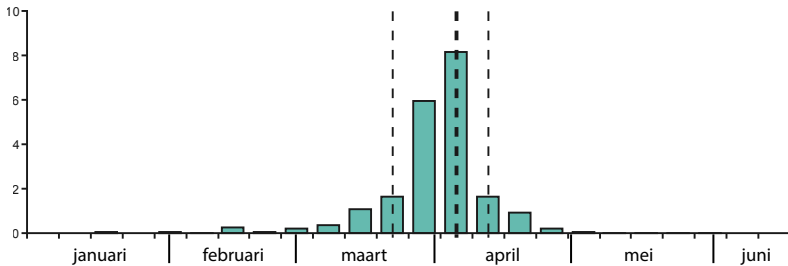
2013, 39 565 op 21 maart 1996, 34 934 op 24 maart 2006, 15 815 op 15 maart 2008 en 15 463 op 27 maart 2008. Ter illustratie van de uitzonderlijkheid van deze vijf dagen, op de zesde 'topdag' (8 april 2013) werden slechts 3491 vogels geteld. Op bijna alle andere dagen passeerden minder dan 2000 Vinken. De dagmaxima werden alle vastgesteld tijdens of kort na de passage van een actief lagedrukgebied in combinatie met een zwakke tot matige oostelijke tot zuidoostelijke wind. Vaak begint de zichtbare trek pas laat op de ochtend of, in het geval van de beste dag, pas in de middag. Nadat op 9 april 2013 rond 14:00 het front gepasseerd was, trokken enorme groepen laag en over een breed front langs de telpost. Om 16:20 stond

de teller op ruim 68 000 ex. Daarna ruimde de wind naar ZZO en klaarde het op; er werd toen gezien dat grote groepen heel snel hoogte wonden en uit het zicht verdwenen: aan de gestuwde trek kwam abrupt een einde. Deze dag was ook bijzonder, omdat de piek drie weken later lag dan in de meeste andere jaren. Gebaseerd op een lineaire trend is er in de periode 1981-2013 geen duidelijke verandering in de mediane doortrekdatum. [RvdV]

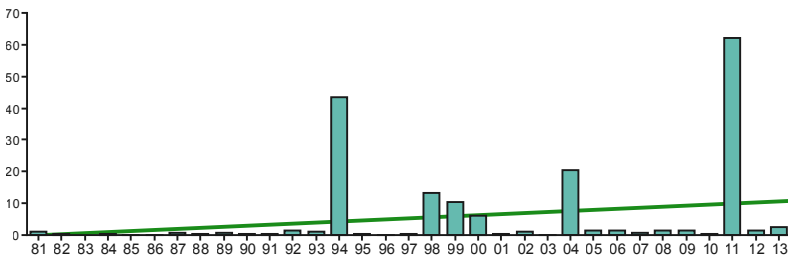
Keep - *Fringilla montifringilla*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker van (begin januari) midden maart tot midden april (eind mei). In de meeste jaren ligt de doortrekpiek iets later dan bij de Vink. In enkele jaren zijn de laatste

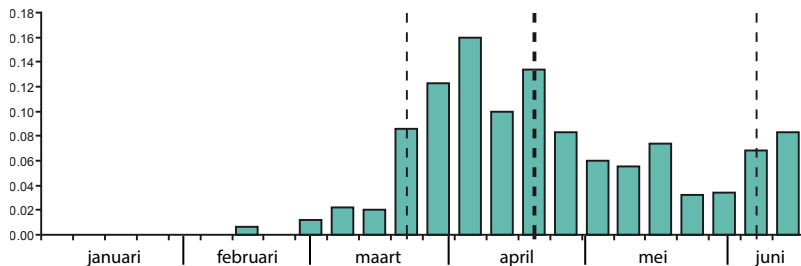
Keep - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek $h=10459:32$ $n=12707$

Keep - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (18-3 t/m 12-4) $h=2219:11$ $n=10386$

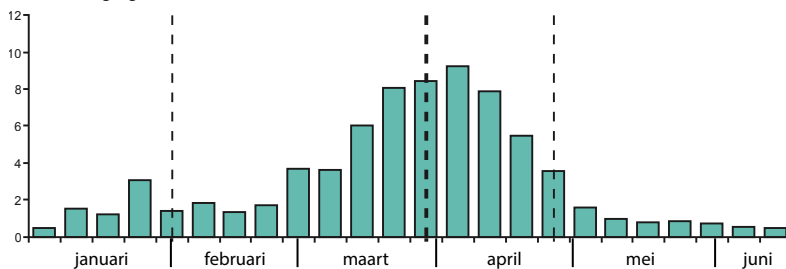
Europese Kanarie - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=769

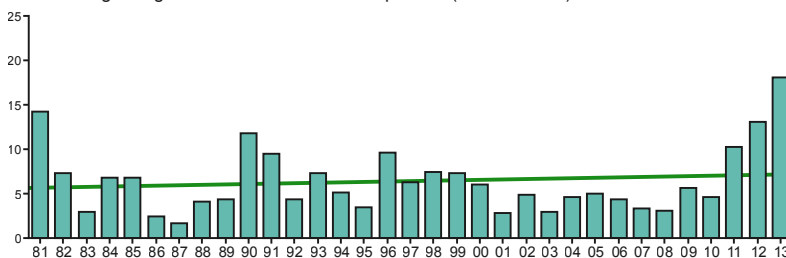
vogels in de laatste dagen van mei gezien. Jaarmaxima zijn 3809 in 2011, 2174 in 2004, 1336 in 1994, 1166 in 1998 en 586 in 1999. In de meeste andere jaren werden minder dan 300 ex geteld. Het dagrecord is 3384 op 2 april 2011. Dit was een heldere dag met ZZO 5 Bft; er vlogen die dag minder Vinken (802) dan Kepen. Andere goede dagen waren

1 april 2004 (858), 29 maart 1998 (800), 2 april 2004 (716), 27 maart 1994 (700), 30 maart 1994 (443) en 1 april 1998 (388). Vrijwel alle andere dagtotalen liggen onder 200 ex. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum (31 maart) in 1986-2013 met ruim een week vervroegd. [RvdV]

Groenling - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=41149

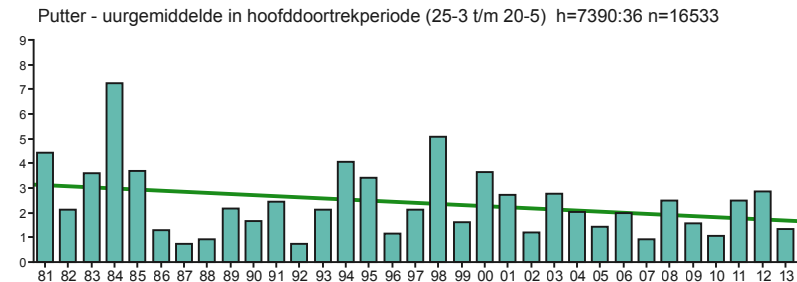
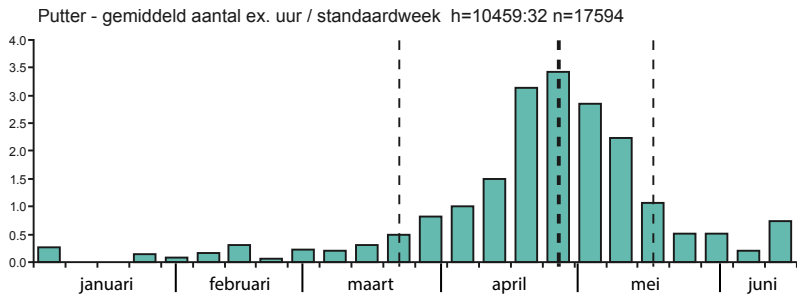
Groenling - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (12-2 t/m 27-4) h=5749:55 n=35197

Europese Kanarie - *Serinus serinus*
 Schaarse doortrekker van (midden februari) midden maart tot begin juni (eind juni) met in totaal 769 getelde exemplaren. Een typische 'Breskenssoort' die meestal solitair of in tweetallen langstrekt. Een deel van de Europese Kanaries passeerde in de late ochtend en soms ook in de middag. De vijf vroegste waarnemingen per jaar zijn 15 feb 1998, 29 feb 1992, 3 maart 2012, 4 maart 2013 en 5 maart 1997. De mediane vroegste datum in 1981-2013 is 22 maart. De hoogste seizoenstotalen zijn 64 in 1994, 56 in 2000, 53 in 2005, 53 in 2001 en 51 in 1993. Dagmaxima zijn 18 op 2 april 2001, 14 op 3 april 2000, 13 op 20 april 1993, 11 op 6 mei 2000, op 29 maart 2002 en op 20 april 2008. Daarnaast nog

twee dagen met negen ex. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1986-2013 met bijna drie weken vervoegd. De gemiddelde trend is licht positief, maar de laatste jaren worden duidelijk minder vogels waargenomen. [RvdV]

Groenling - *Chloris chloris*
 Vrij talrijk van (begin januari) half februari tot eind april (eind juni) met een piek rond eind maart/begin april. De doortrekpiek is echter vervoegd van half april in de jaren tachtig naar de derde decade van maart in de jaren 2000. De Groenling is op veel dagen een beetje het ondergeschoven kindje waar relatief weinig aandacht voor is, zeker voor wat betreft niet roepende en op grotere

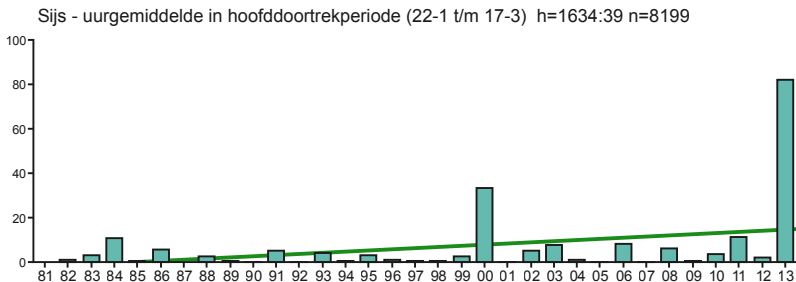
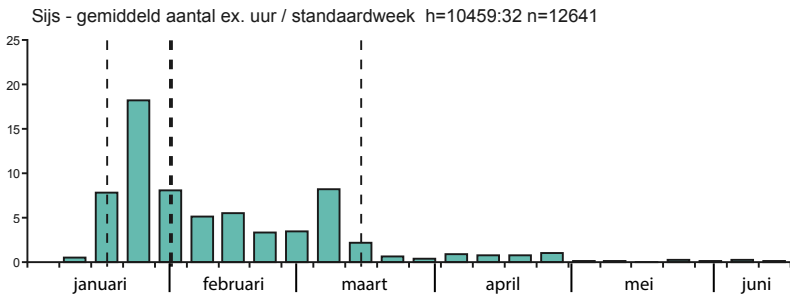

afstand vliegende vogels. Zodoende ligt een ondertelling op vele (matige) dagen voor de hand.

Seizoensmaxima zijn 3587 in 2013, 2640 in 1991, 2113 in 1996, 2086 in 1993 en 1939 in 2011. Dagmaxima zijn 970 op 8 april 2013, 445 op 23 maart 2012, 404 op 16 maart 2011, 397 op 9 maart 2013, 378 op 2 april 2013 en 318 op 4 maart 2013. De trend op basis van uurgemiddelden in 1981-2013 is licht positief; opvallend is dat de vijf beste dagen alle in de periode 2011-2013 vielen. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1986-2013 met ruim drie weken vervoegd. [RvdV]

Putter - *Carduelis carduelis*

Vrij schaarse tot vrij talrijke doortrekker van (eind januari) eind maart tot de derde decade van mei (eind juni), met een piek rond eind april. Hoogste voorjaarstotalen zijn 1227 in 1998, 967 in 2003, 965 in 2008, 917 in 2001, 904 in 1984. Dagrecords zijn 383 op 22 april 1998, 294 op 5 mei 1985, 197 op 6 mei 2000, 193 op 10 mei 1981 en 172 op 22 april 1994. De trend op basis van uurgemiddelden in 1981-2013 is negatief. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1986-2013 met drie dagen vervoegd. [RvdV]

Sijzen en Barmsijs, Telpost Breskens, 2 april 2009, foto Thomas Luiten.

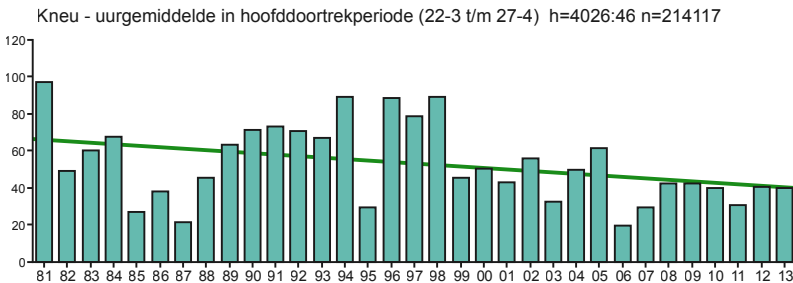
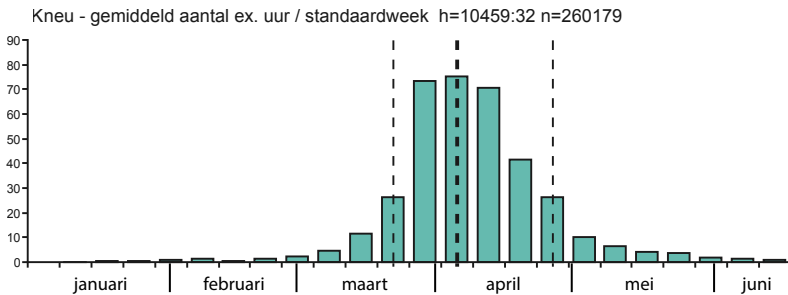
Sijs - *Spinus spinus*

Schaarse tot vrij talrijke doortrekker in sterk wisselend aantal, met door de jaren een eveneens sterk wisselende timing, tussen medio januari en eind mei (mid-den juni). Duidelijk een (drie)dubbel-toppig patroon met pieken begin maart (2013!), eind april en wellicht ook in februari. Opvallend is de dip in de tweede helft van maart. Beste voorjaren: 3629 in 2013, 1205 in 2003, 1013 in 2009, 906 in 1998 en 780 in 2002. De meeste goede jaren zijn van recente datum, hoewel er in het afgelopen decennium ook slechte sijnjaren waren. Dagmaxima in januari: 358 op 25 januari 2003 en 106 op 16 januari 2006. Dagmaxima in februari: 234 op 18 februari 2013, 232 op 27 februari 2000, 217 op 17 februari 1991, 201 op 2 februari 2002 en 174 op 11 februari 1984.

Dagmaxima in maart: 1717 op 5 maart 2013, 977 op 6 maart 2013, 319 op 4 maart 2013, 284 op 14 maart 2006 en 268 op 12 maart 2001. Dagmaxima in april: 430 op 29 april 1998, 328 op 24 april 2009, 184 op 6 april 2009 en 162 op 22 april 1998. Gebaseerd op een lineaire trend is er in de periode 1981-2013 geen duidelijke verandering in de mediane doortrekdatum aantoonbaar, vooral door een jaarlijks sterk wisselende timing van de doortrekpieken. [RvdV]

Kneu - *Linaria cannabina*

Talrijk van (begin januari) eind maart tot eind april (midden juni). De doortrekpiek is vervroegd van de eerste week van april in de jaren 1980 naar eind maart in de jaren 2000. Kneuentrek komt meestal vrij laat in de ochtend op gang en kan

doorgaan tot laat in de middag (als er nog maar weinig andere zangvogels vliegen). Kneuen vliegen vaak in een uiterst smal baantje langs de telpost, een paar honderd meter landinwaarts zijn Kneuen al schaars. Veel vogels vliegen laag boven het strand en de telpost. Jaarmaxima zijn 17 982 in 1992, 16 205 in 1996, 14 461 in 1991, 13 485 in 2005 en 13 057 in 1997. Vooral in de afgelopen twee decennia werden de eerste vogels al gezien in januari en begin februari, vermoedelijk betreffen dit in de regio overwinterende vogels. Dagrecords zijn 3538 op 29 maart 2005, 3201 op 31 maart 2004, 2666 op 14 april 1996, 2587 op 29 maart 1998 en 2297 op 8 april 1996. Daarnaast zijn er nog 35 dagen met meer dan 1000 exemplaren. Op basis van uurgemiddelden is de trend in 1981-2013 negatief. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer tien dagen vervroegd. [RvdV]

Frater - *Linaria flavirostris*

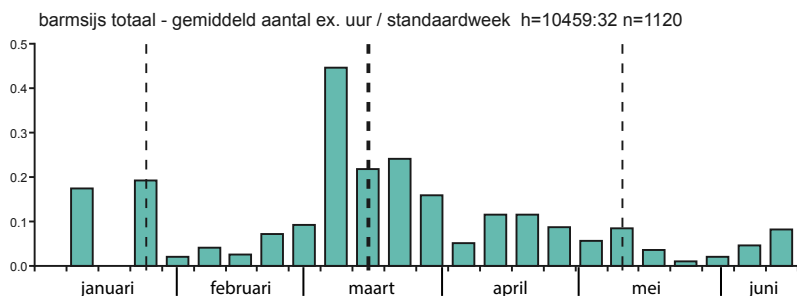
Zeer schaarse doortrekker tussen (eind januari) begin februari en begin maart (begin mei), na 2000 nog slechts incidenteel. Op 31 dagen werden in totaal 355 Fraters geteld. In 18 jaren ontbrak

de soort geheel, vooral na de eeuwwisseling. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 26 februari. Laatste waarnemingen zijn op 11 mei 2000 (drie), 1 mei 1999 en 14 april 1996. Dagmaxima zijn 186 op 17 februari 1991 (meer dan de helft van alle Fraters ooit waargenomen), 30 op 15 februari 1986, 15 op 13 februari 2011, 14 op 18 maart 1986 en 12 op 9 maart 1986 en 3 maart 1990. De afname bij Breskens is in lijn met het vrijwel verdwijnen van een winterpopulatie in de Delta en verder zuidelijk. [RvdV]

Grote en Kleine Barmsijs - *Acanthis flammea / cabaret*

Grote Barmsijs *Acanthis flammea* en Kleine Barmsijs *A. cabaret* worden vaak beschouwd als ondersoorten van Barmsijs *A. flammea*, maar worden hier als twee soorten besproken.

Overwegend (zeer) schaarse doortrekker in (sterk) wisselend aantal tussen (half) eind januari en eind april (eind mei). In de meeste jaren zal een groot deel van de vroege vogels (januari tot en met maart) Grote Barmsijs betreffen (op 18 dagen werden kleine aantallen Grote Barmsijs genoteerd) en bij de meeste

vogels in april en mei zal het meestal om Kleine Barmsijs (op 60 dagen genoteerd) gaan. Echter, de variatie binnen Grote Barmsijs is dusdanig groot dat Kleine Barmsijs in de vlucht eigenlijk niet met 100% zekerheid is te determineren. Omdat tijdens de laatste twee grote invasies van Grote Barmsijs in het late najaar van 2005 en 2008 óók bovengemiddeld veel Kleine Barmsijs aanwezig bleken (o.a. op basis van ringvangsten) lijkt het onverstandig er vanuit te gaan dat alle vogels tijdens invasies in het daarop volgende vroege voorjaar Grote Barmsijs zullen betreffen.

Jaarmaxima zijn 244 in 1996, 130 in 2011, 104 in 2006, 75 in 1997, 63 in 2009, 61 in 2004 en 54 in 2002 (voornamelijk Kleine Barmsijs). De grootste invasie in het voorjaar speelde zich af van 9 tot en met 12 maart 1996, hieronder ook de beste drie dagen: 64 op 10 maart 1996, 63 op 11 maart 1996 en 46 op 12 maart 1996. Ook de tweede helft van maart 2011 was opvallend, met 25 op 26 maart en 22 op 24 maart. Eind maart 2012, met 22 op 23 maart is eveneens het vermelden waard. Tenslotte was er nog een klein piekje in maart 2006. De beste dagen ná maart (van vermoedelijk grotendeels Kleine Barmsijs) zijn 14 op 8 mei 1998, 13 op 13 mei 2002, 10 op 22 april 2002, 16 april 2004 en 20 april 2011. [RvdV]

[Witsuitbarmsijs - *Acanthis hornemanni*]
Incidenteel. Op 10 maart 1996 een man en op 9 april 1996 passeerde nog een exemplaar. Zonder goede foto's niet aanvaardbaar door de CDNA. [RvdV]

[Witbandkruisbek - *Loxia leucoptera*]
Incidenteel. Op 31 maart 2004 passeerde een vrouw-type dichtbij en bijna recht over de telpost. De beschrijving op trektellen.nl luidt: 'alle belangrijke kenmerken (m.u.v. roep) inclusief opvallende dubbele vleugelstreep werden waargenomen'. Zonder geluidsopname en/of goede foto's is dit onvoldoende voor een aanvaardbare waarneming. De vogel werd door slechts enkele van de ca. 15 aanwezige waarnemers gezien. [RvdV]

Kruisbek - *Loxia curvirostra*
Zeer schaars sinds 2000, daarvoor zeldzaam (slechts vier vogels) tussen (midden januari) midden maart en eind mei (midden juni). In totaal slechts 81 exemplaren op 33 dagen. Het beste jaar is 2000 met 15 ex. Dagmaxima: elf op 23 mei 2001, negen op 23 maart 2000, zes op 26 mei 2012, vijf op 15 januari 2005 (de enige Kruisbekken vóór 12 maart) en vier op 9 april 2000, 24 maart 2003, 18 april 2003 en 11 juni 2006. Op de overige 25 waarnemingsdagen werden één of twee vogels waargenomen. [RvdV]

Roodmus - *Carpodacus erythrinus*
Zeldzaam, met zeven waarnemingen van in totaal acht langsvliegende vogels op: 29 mei 1990 (man; dichtbij), 1 juni 1994 (man), 17 mei 1997 (onvolwassen man, roepend en zingend naar west), 14 mei 1998 (man), 15 mei 1998 (man zingend), 22 mei 2001 (ad man), 27 mei 2012 (twee, beide zingend langsvliegend, één van beide vogels werd alleen gehoord). [RvdV]

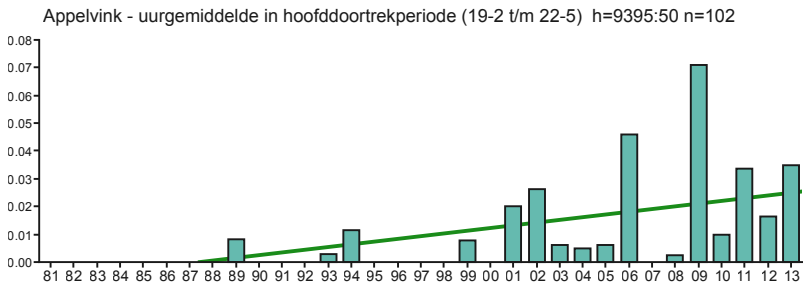
Goudvink - *Pyrrhula pyrrhula*

Zeldzaam voor 1994, daarna zeer schaarse trekker van (begin februari) midden maart tot midden april (eind mei), met een piek in de tweede helft van maart. Op 42 dagen werden in totaal 73 Goudvinken gezien. Jaarmaxima waren 21 in 2005 en 14 in 2002; overige jaartotalen kwamen niet hoger dan vijf exemplaren en in 15 jaren ontbrak de soort. Dagmaxima zijn acht op op 18 maart 2002, vijf op 21 maart 2005, vier op 29 maart 2002, 26 maart 2005 en op 2 april 2005 en drie op zowel 24 als 25 maart 2010. De najaarsinflux van 2005 werd niet gevolgd door opmerkelijke aantallen in voorjaar 2006, de influx in najaar 2001 lijkt wel van invloed op de aantallen in voorjaar 2002. Op de overige 35 waarnemingsdagen werden één of twee vogels waargenomen. [RvdV]

Appelvink, Telpost Breskens, 29 maart 2011, foto Thomas Luiten.

Appelvink - *Coccothraustes coccothraustes*

Zeer schaarse trekker tussen midden februari en eind mei (begin juni). Op 57 dagen werden in totaal 111 Appelvinken waargenomen. Voor de eeuwwisseling was de soort zeldzaam, met slechts drie waarnemingen voor 1999. Jaarmaxima zijn 26 in 2009, 15 in 2006, twaalf in 2002 en tien in 2001. Dagmaxima zijn zeven op 13 maart 2009, zes op 15 april 2009, vijf op 14 april 2013 en vier op 23 mei 2008. Op negen dagen werden drie vogels waargenomen, op de overige 44 dagen één of twee. Het aantal waarnemingen is conform de landelijke trend sterk toegenomen. [RvdV]

Gorzen

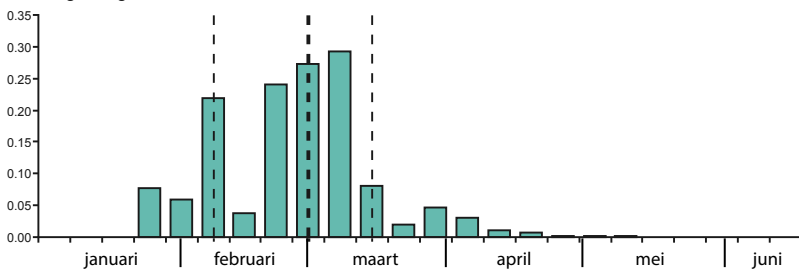
De meeste van de hieronder besproken gorzen passeren solitair of in kleine groepjes tot enkele exemplaren bij elkaar. Op de betere dagen van de enige algemene soort (Rietgorz) worden ook grotere groepen tot ca. 12 ex. waargenomen. De meeste van deze soorten vliegen ter hoogte van de telpost bij voorkeur parallel aan de Zeeuws-Vlaamse kust in plaats van dat zij bij of voor de telpost de Westerschelde oversteken. Sommige soorten hebben relatief vaak de neiging om in de directe omgeving van de telpost in te vallen. De meeste soorten passeren in de vroege ochtend (eerste 2 à 3 uren na zonsopkomst).

[RvdV]

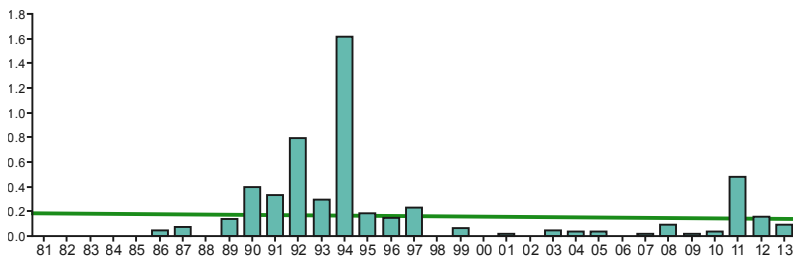
Sneeuwgorz - *Plectrophenax nivalis*

Meestal schaarse doortrekker van begin januari tot midden februari (begin april). Op 58 dagen werden in totaal 272 vogels geteld. Het aantal Sneeuwgorzen staat of valt met het aantal teluren in het zeer vroege voorjaar en dat aantal is het ene jaar hoger dan het andere. Jaarmaxima zijn 120 in 2005, 36 in 2006, 25 in 1992, 20 in 2004 en 12 in 1993. Ruim 78% van alle vogels werd gezien in deze vijf jaren. Dagmaxima zijn 36 op 11 januari 2005, 31 op 16 januari 2005, 25 op 23 februari 2006, 18 op 15 januari 2005 en 14 op 16 februari 2004. Deels gaat het om vogels die regionaal op het strand overwinteren. De laatste voorjaarswaarneming is van één exemplaar op 3 april 1993. [RvdV]

IJsgorz - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=387

IJsgorz - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (2-2 t/m 14-3) h=1347:19 n=291

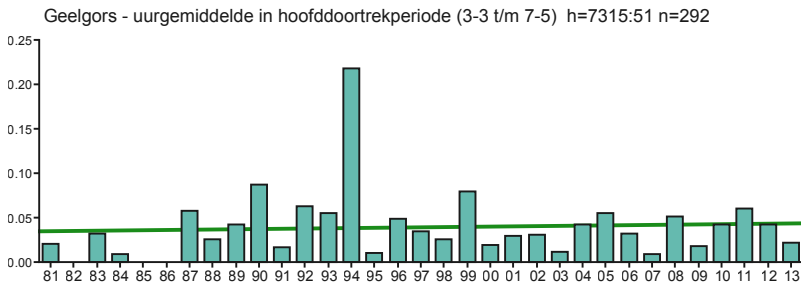
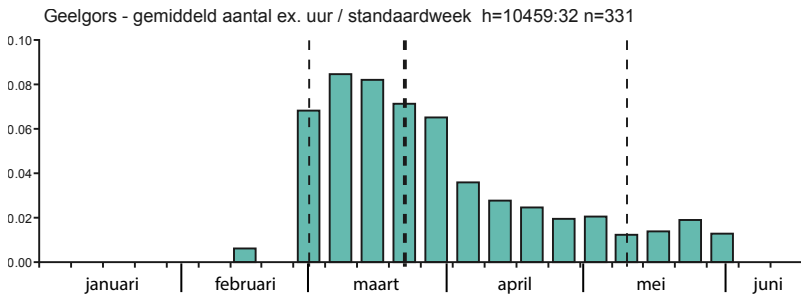

IJsgors - *Calcarius lapponicus*

Zeldzame tot schaarse doortrekker van (eind januari) begin februari tot midden maart (midden mei) met in totaal 387 vogels. Topjaren waren 1992 met maar liefst 107 vogels en 1994 met 91 vogels. Meer dan 50% van alle IJsgorzen passeerden dus in deze twee jaren. Andere jaarmaxima waren 35 in 2011, 23 in 1993 en 20 in 1991. Opvallend is het volledig ontbreken van waarnemingen in de jaren 1981 tot en met 1985. Dagrecords zijn 29 op 26 februari 1994, 21 op 7 maart 1992, 20 op 5 maart 1992, 19 op 5 maart 1994 en 19 op 26 maart 2011. De laatste waarnemingen zijn van één exemplaar op 3 mei 1995 en 11 mei 1991. Gebaseerd op een lineaire trend is er in de periode 1989-2013 geen duidelijke verandering in de mediane doortrekdatum. [RvdV]

Geelgors - *Emberiza citrinella*

Meestal schaarse doortrekker van (mid-den februari) begin maart tot begin mei (begin juni), met in totaal 331 getelde vogels. Jaarmaxima zijn 38 in 1994, 26 in 1992, 24 in 2005, 20 in 1993 en 19 in 1999. Dagmaxima zijn negen op 12 maart 2011, zes op 5 maart 1992 en op 5 maart 1994, vijf op 4 maart 1994 en vijf op 28 maart 1994. Daarnaast op vier dagen vier exemplaren. Het aandeel gedetermineerde adulte mannetjes is gering. De laatste waarneming is van één exemplaar op 1 juni 2003. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1987-2013 met bijna drie weken vervoegd. [RvdV]

[Witkopgors - *Emberiza leucocephalos*]

Incidenteel. Op 29 mei 1990 werd een langsvliegend mannetje waargenomen door enkele waarnemers. Niet aanvaard door de CDNA.

[PM]

Cirlgors - *Emberiza cirlus*

Incidenteel. Op 16 mei 1992 zagen Erik Sanders en Paul van Tuil een gors die zij, al rennend van de Napoleonhoeve, aanvankelijk determineerden als Bosgors. Eddy Nieuwstraten en anderen gingen direct zoeken aan de oostkant van de telpost en vonden de vogel tenslotte op het fietspad; toen bleek het om een heus 2^e-kj mannetje Cirlgors te gaan. Jaap van 't Hof maakte het enige bewijsplaatje. Dit betrof het derde geval voor Nederland en het eerste sinds 1901 (Nieuwstraten *et al.* 1994). [RvdV]

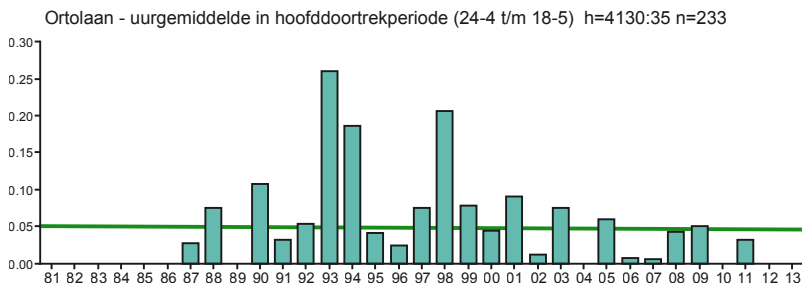
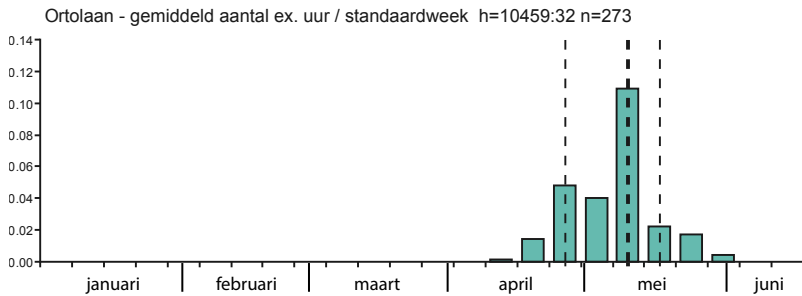
Ortolaan - *Emberiza hortulana*

Schaarse, tegenwoordig zeldzame doortrekker van (half) eind april tot midden (eind) mei, met in totaal 273 vogels. Het

voorkomen van Ortolanen valt vaak samen met de betere 'Breskensdagen' met oostenwind in de eerste decade van mei. De vroegste vijf waarnemingen per jaar: 13 april 1989, 16 april 2005, 19 april 2008, 21 april 1998 en 21 april 1993. De mediane eerste datum in 1981-2013 is 25 april. Jaarmaxima zijn 44 in 1993 en 1998, 29 in 1994, 20 in 2001 en 15 in 2005. Het ontbreken in 1981-1986 heeft waarschijnlijk te maken met onbekendheid met de soort. Sinds de jaren negentig is de soort in aantal afgenomen en de laatste jaren uitgesproken schaars. De beste dagen zijn 10 mei 1993 (27), 9 mei 1998 (12), 7 mei 1994 (10), 10 mei 2001 (10) en 23 april 1998 (9). Daarnaast nog vier dagen met zeven, twee met zes, één met vijf en vier met vier ex. Diverse exemplaren (vrij vaak mannetjes) werden kortstondig ter plaatse op de zeedijk gezien. De mediane doortrekdatum is 8 mei en is, gebaseerd op een lineaire trend, in de periode 1987-2012, niet duidelijk veranderd. [RvdV]

Ortolaan, Telpost Breskens, 2 mei 1994, foto Peter Meininger.

Dwerggors - *Emberiza pusilla*

Incidenteel. Een waarneming van een naar oost vliegende Dwerggors op 26 februari 1994 is niet aanvaard door de CDNA. Op 15 april 2009 was een vogel een kwartier ter plaatse in helm en struikjes naast de telpost en vloog daarna door naar oost. De vogel werd gefotografeerd. [RvdV]

[Bosgors - *Emberiza rustica*]

Incidenteel. Op 21 april 1992 vloog een vogel naar oost over de Zwartegatse Kreek. [RvdV]

Rietgors - *Emberiza schoeniclus*

Tegenwoordig talrijke doortrekker van (begin januari) eind februari tot eind maart (eind mei), vaak zeer gepiekt in de eerste helft van maart. De mediane doortrekdatum is 10 maart. Aan het

einde van ochtend is het op vele dagen gebruikelijk dat een deel van de vogels invalt onderaan de dijk.

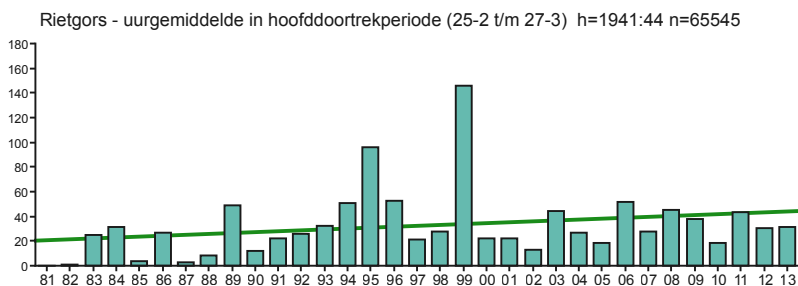
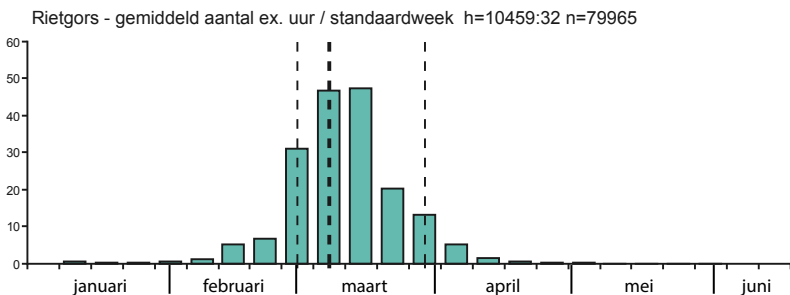
Jaren met meer dan 4000 vogels waren 1999 (7530), 2003 (6093), 1996 (4606), 2006 (4555) en 1992 (4338). Dagmaxima zijn 4771 op 12 maart 1999, 2129 op 16 maart 2003, 2086 op 10 maart 1995, 1948 op 15 maart 2006, 1877 op 1 maart 2009 en 1845 op 6 maart 1989. Daarnaast zijn er nog negen dagen met tussen de 1000 en 1600 trekkers. Het vrijwel ontbreken begin jaren tachtig is mogelijk toe te schrijven aan het feit dat veel zangvogels werden genoteerd als 'zangvogel spec.'. De vroegste waarnemingen hebben mogelijk betrekking op in de regio overwinterende vogels.

Rietgors, Telpost Breskens, 4 maart 2013, foto Thomas Luiten.

*Dwerggors, Telpost Breskens, 15 april 2009,
foto Garry Bakker.*

De mediane doortrekdatum (9 maart) is, gebaseerd op een lineaire trend in de periode 1986-2013, niet duidelijk veranderd. [RvdV]

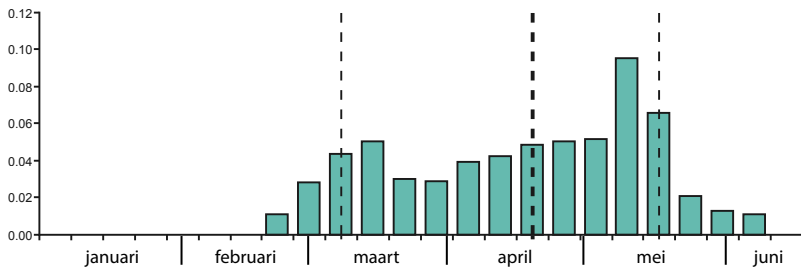
Grauwe Gors - *Emberiza calandra*

Schaars in de jaren tachtig en negentig van (eind februari) begin maart tot midden mei (begin juni). In totaal werden op Telpost Breskens 487 Grauwe Gorzen genoteerd. Na 2006 zeldzaam met maximaal zes trekkers per jaar. Breskens is al jaren de enige telpost in Nederland waar nog jaarlijks Grauwe Gorzen worden gezien. Indien de huidige trend doorzet zal het niet lang meer duren voordat ook hier het doek valt. Een enkele keer was een vogel kort ter plaatse rond de telpost, soms zelfs zingend. De vroegste trekkers passeerden op 23 feb 1993, 26

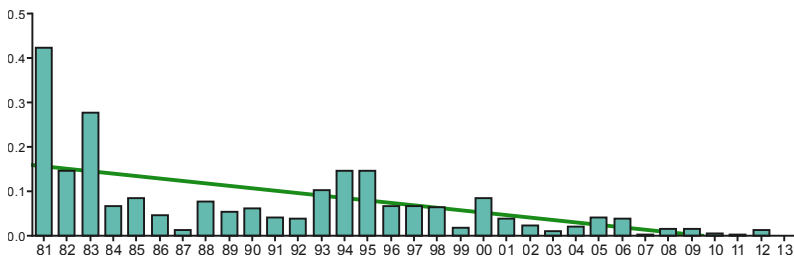
feb 2003, 28 feb 2009 en 29 feb 1992.

De mediane eerste datum in 1981-2013 is 14 maart. Jaarmaxima zijn 61 in 1981, 39 in 1993, 34 in 1994, 30 in 1995 en 27 in 1997. Dagmaxima zijn 17 op 10 mei 1981, tien op 29 april 1995, negen op 11 mei 1981 en 1 mei 1983. Op drie datums werden acht en op vier datums zeven vogels gezien. Het gaat bij Breskens vermoedelijk vooral om 'doorgeschoten' of zwervende vogels van de Noord-Franse broedpopulatie, tot in de jaren negentig ook om regionale broedvogels. Gebaseerd op een lineaire trend is de mediane doortrekdatum in 1981-2013 met ongeveer vier weken vervroegd: van 1 mei naar 2 april. [RvdV]

Grauwe Gors - gemiddeld aantal ex. uur / standaardweek h=10459:32 n=487

Grauwe Gors - uurgemiddelde in hoofddoortrekperiode (5-3 t/m 17-5) h=8532:41 n=448

6 Daar had je bij moeten zijn!

Bijna ieder jaar zijn er enkele dagen die qua aantallen en soorten met kop en schouders boven de rest uitsteken, vrijwel zonder uitzondering met oostelijke winden. Het is een misverstand dat de beste dagen pas in mei komen. De verscheidenheid aan soorten is dan weliswaar het grootst, maar de grootste aantallen vogels worden steevast in maart en april gezien. Hieronder volgt een selectie van 'topdagen'. Het moge duidelijk zijn dat deze memorabele dagen tijdens rustiger perioden op de telpost vaak ter sprake komen!

26 februari 1994 (ZZO 5; 4 uren): Wit-buikrotgans 4, Goudplevier 3096, Kievit 24 258, Veldleeuwerik 2999, Grote Lijster 271, IJsgors 29, Dwerggors 1, Rietgors 1085.

5 maart 2013 (ZZO-Z 3; 6 uren): Grote Zilverreiger 6, Ooievaar 14, Kleine Zwaan 20, Rode Wouw 3, Kraanvogel 82, Houtduif 3380, Boomleeuwerik 132, Veldleeuwerik 3810, Witte Kwikstaart 442, Pimpelmees 368, Koolmees 208, Boomkruiper 1, Kauw 4730, Sijs 1717, Rietgors 497.

9 maart 1993 (O 3; 5 uren): Kievit 9190, Boomleeuwerik 68, Veldleeuwerik 4533, Grote Lijster 469, Bonte Kraai 6, IJsgors 6, Rietgors 514.

15 maart 2002 (O 4-5, 12 uren): Aalscholver 3406, Blauwe Reiger 165, Bruine Kiekendief 55, Slechtvalk 2, Kluut 832, Goudplevier 4306, Kievit 4538, Bonte

Strandloper 8612, Kempmaan 575, Grutto 2101, Tureluur 519, Boerenzwaluw 2, witte kwikstaart *spec.* 1102, Sneeuwgors 1.

21 maart 1996 (ZO 3; 9 uren): Rode Wouw 5, Slechtvalk 5, Goudplevier 33 103, Kievit 108 822, Kempmaan 1098, Grutto 877, Grote Gele Kwikstaart 85, Vink 39 565.

24 maart 2006 (ZO 4; 10 uren): Blauwe Reiger 187, Purperreiger 1, Rode Wouw 1, Bruine Kiekendief 28, Kraanvogel 5, Bonte Strandloper 2143, Kokmeeuw 12 935, Boomleeuwerik 205, Grote Gele Kwikstaart 109, Witte Kwikstaart 1150, Roek 39, Spreeuw 17628, Vink 34 934, Geelgors 3, Rietgors 1550, Grauwe Gors 1.

8 april 2013 (O 3; 14,5 uren): Grote Zilverreiger 14, Blauwe Reiger 248, Purperreiger 3, Ooievaar 23, Lepelaar 371, Wilde Zwaan 1, Grote Zee-eend 10, Bruine Kiekendief 101, Visarend 3, Smelleken 9, Kraanvogel 1, Kleine Plevier 23, Goudplevier 4890, Wulp 290, Tureluur 907, Witgat 71, Zwartkopmeeuw 128, Kokmeeuw 10 645, Reuzenster 1, Veldleeuwerik 1068, Graspieper 10 263, Tjiftjaf 121, Spreeuw 14 870, Vink 3491, Europese Kanarie 2, Groenling 970, Kneu 1231, Appelvink 2, Rietgors 563. *In totaal 114 soorten op trek.*

9 april 2013 (OZO 3; 14 uren): Aalscholver 1044, Grote Zilverreiger 6, Purperreiger 7, Lepelaar 229, Kolgans 1302, Zwarte Wouw 1, Visarend 1, Goudplevier

5080, Zwartkopmeeuw 171, Kokmeeuw 13 816, Reuzenster 7, Grote Pieper 1, Graspieper 16 315, Tjiftjaf 511, Vuurgoudhaan 1, Vink 71 640, Europese Kanarie 1, Groenling 397, Kneu 2262.

10 april 2009 (ZZO 3; 12,5 uren): Purperreiger 7, Zwarte Wouw 4, Rode Wouw 2, Bruine Kiekendief 52, Blauwe Kiekendief 6, Steppekiekendief 1, Sperwer 137, Buizerd 76, Visarend 2, Torenvalk 48, Smelleken 7, Boomvalk 2, Slechtvalk 8, Kraanvogel 4, Zwartkopmeeuw 124, Velduil 2, Kuifleeuwerik 1, Boerenzwaluw 1669, Roodstuitwaluw 2, Graspieper 23 337, Beflijster 7, Baardmannetje 1, Europese Kanarie 6, Kruisbek 2, Appelvink 2. *Beste roofvogeldag ooit.*

15 april 2003 (ZO 4; 13 uren): Blauwe Kiekendief 6, Zwartkopmeeuw 95, Graspieper 381 290, Roodstuitwaluw 1, Beflijster 48, Europese Kanarie 1. *Hoogste totaal aantal vogels op één dag [385 247 vogels verdeeld over 82 soorten].*

20 april 2008 (ONO 4; 13,5 uren): Purperreiger 12, Lepelaar 146, Bruine Kiekendief 64, Grauwe Kiekendief 1, Visarend 2, Smelleken 10, Boomvalk 14, Slechtvalk 3, Kraanvogel 2, Morinelplevier 5, Amerikaanse Goudplevier 1, Bokje 2, Regenwulp 682, Zwartkopmeeuw 171, Lachstern 1, Velduil 1, Oeverwaluw 1503, Boerenzwaluw 3542, Boompieper 407, Graspieper 20 407, Roodkeelpieper 2, Beflijster 16, Europese Kanarie 11, Kneu 1503, Grauwe Gors 2.

22 april 1998 (OZO 3; 12 uren): Kwak 1, Purperreiger 9, Zwarte Wouw 1, Visarend 1, Grote Burgemeester 1, Gierzwaluw 2271, Kuifleeuwerik 1, Boerenzwaluw 6990, Roodstuitwaluw 1, Duinpieper 4, Boompieper 927, Graspieper 18 734, Roodkeelpieper 1, gele kwikstaart spec. 6897, Beflijster 93, Klapekster 1, Europese Kanarie 2, Putter 383, Ortolaan 5, Grauwe Gors 2.

22 april 2008 (ONO 4-3; 12 uren): Rode Wouw 1, Bruine Kiekendief 46, Blauwe Kiekendief 6, Steppekiekendief 1, Grauwe Kiekendief 2, Boomvalk 9, Duinpieper 1, Graspieper 267 710, Roodkeelpieper 1, Beflijster 18, Graszanger 1, Ortolaan 1.

1 mei 2005 (ZZO 3-5; 12 uren): Purperreiger 9, Zwarte Wouw 6, Bruine Kiekendief 42, Blauwe Kiekendief 5, Grauwe Kiekendief 5, Steppekiekendief 1, Slechtvalk 2, Boomvalk 26, Smelleken 16, Morinelplevier 1, Oeverloper 170, Zomertortel 150, Kuifleeuwerik 1, Roodstuitwaluw 2, Wielewaal 9, Europese Kanarie 2, Ortolaan 1, Grauwe Gors 8.

2 mei 1995 (ZO 3; 13 uren): Wespindief 2, Zwarte Wouw 2, Bruine Kiekendief 112, Blauwe Kiekendief 5, Grauwe Kiekendief 4, Ruigpootbuizerd 1, Visarend 2, Smelleken 8, Boomvalk 10, Kraanvogel 1, Lachstern 6, Velduil 2, Gierzwaluw 4608, Alpengierzwaluw 1, Kuifleeuwerik 3, Oeverwaluw 1165, Boerenzwaluw 6164, Duinpieper 2, gele kwikstaart spec. 2399, Europese Kanarie 1, Ortolaan 1, Grauwe Gors 2.

2 mei 2011 (ONO 5; 15,5 uren): Purperreiger 10, Grauwe Kiekendief 2, Torenvalk 99, Smelleken 23, Boomvalk 20, Kanoet 5022, Groenpootruiter 602, Reuzenster 1, Boerenzwaluw 7294, Engelse Kwikstaart 45.

3 mei 1994 (ZO 5; 13 uren) '**Denderende Dinsdag**': Flamingo 1, Purperreiger 4, Zwarte Wouw 1, Rode Wouw 1, Bruine Kiekendief 128, Blauwe Kiekendief 4, Grauwe Kiekendief 5, Torenvalk 86, Roodpootvalk 2, Smelleken 6, Boomvalk 22, Slechtvalk 1, Kempmaan 1317, Lachstern 1, Zomertortel 148, Gierzwaluw 3117, Kuifleeuwerik 1, Boerenzwaluw 3799, Roodstuitzwaluw 1, Duinpieper 1, gele kwikstaart spec. 2158, Buidelmees 2, Europese Kanarie 7, Ortolaan 4.

5 mei 2008 (O 3; 15,5 uren): Kwak 1, Grauwe Kiekendief 1, Steppekiekendief 1 [mogelijk], Visarend 1, Smelleken 12, Morinelplevier 1, Lachstern 1, Velduil 1, Gierzwaluw 7307, Bijeneter 7, Kortteenleeuwerik 1, Oeverzwaluw 1235, Boerenzwaluw 17 062, Roodstuitzwaluw 1, Huiszwaluw 1292, Duinpieper 3, Boompieper 471, Wielewaal 4, Roodkopklauwier 1, Europese Kanarie 2.

6 mei 2000 (ONO 3; 15 uren) '**Zotte Zaterdag**': Kwak 2, Kleine Zilverreiger 4, Purperreiger 6, Ooievaar 4, Zwarte Ooievaar 1, Rode Wouw 1, Zwarte Wouw 4, Bruine Kiekendief 44, Blauwe Kiekendief 6, Grauwe Kiekendief 4, Visarend 1, Roodpootvalk 3, Steltkluit 4, Zilverplevier 1069, Zwartkopmeeuw 22, Lachstern 4, Witwangstern 8, Zomertortel 247,

Velduil 2, Bijeneter 1, Gierzwaluw 4388, Boerenzwaluw 4189, Oeverzwaluw 589, Huiszwaluw 910, Roodstuitzwaluw 1, Boompieper 381, Grote Pieper 1, Duinpieper 4, Roodkeelpieper 2, Noordse Kwikstaart 224, Bonte Vliegenvanger 1, Wielewaal 16, Europese Kanarie 11, Ortolaan 2, Grauwe Gors 4.

7 mei 2012 (OZO 3; 13,5 uren): Kleine Zilverreiger 13, Zwarte Wouw 5, Rode Wouw 5, Bruine Kiekendief 57, Blauwe Kiekendief 26, Steppekiekendief 1, Smelleken 14, Boomvalk 13, Morinelplevier 3, Temmincks Strandloper 8, Lachstern 1, Velduil 2, Bijeneter 4, Boerenzwaluw 17 465, Grote Pieper 1, Duinpieper 2, Gele Kwikstaart 1332, Wielewaal 14, Europese Kanarie 4.

9 mei 1998 (ZZO 2-4; 10 uren) '**Zinderende Zaterdag**': Kwak 1, Purperreiger 4, Ooievaar 12, Zwarte Wouw 1, Bruine Kiekendief 49, Grauwe Kiekendief 2, Boomvalk 14, Vorkstaartplevier 1, Oeverloper 138, Zomertortel 472, Bijeneter 1, Kuifleeuwerik 1, Duinpieper 1, Wielewaal 7, Roze Spreeuw 1, Europese Kanarie 5, Ortolaan 12, Grauwe Gors 2.

10 mei 1993 (ZO 3; 15 uren) '**Maffe Maandag**': Ooievaar 8, Purperreiger 10, Wespandief 3, Zwarte Wouw 2, Bruine Kiekendief 50, Visarend 2, Roodpootvalk 1, Smelleken 7, Temmincks Strandloper 2, Oeverloper 112, Lachstern 6, Reuzenster 1, Zwarte Stern 1058, Zomertortel 487, Gierzwaluw 14 658, Kortteenleeuwerik 1, Boerenzwaluw 5052, Roodkeelpieper 4, Duinpieper 3, gele kwikstaart

spec. 3051, Balkankwikstaart 1, Tapuit 402, Paapje 94, Grauwe Vliegenvanger 87, Wielewaal 15, Ortolaan 27, Grauwe Gors 1.

10 mei 1998 (O 3-4; 15 uren) **'Zwaluw Zondag'**: Zwarte Wouw 2, Visarend 2, Roodstuitzwaluw 2, Boerenzwaluw 30 981, Huiszwaluw 2380, Oeverzwaluw 689, Roodkeelpieper 2, Europese Kanarie 1, Grauwe Gors 2.

10 mei 2001 (ZO 4; 16 uren) **'Big Sit 2001'**: Kwak 1, Kleine Zilverreiger 9, Purperreiger 31, Zwarte Wouw 1, Bruine Kiekendief 156, Blauwe Kiekendief 8, Grauwe Kiekendief 5, Visarend 1, Roodpootvalk 1, Smelleken 13, Kleine Strandloper 45, Temmincks Strandloper 2, Morinelplevier 1, Zilverplevier 1073, Oeverloper 335, Lachstern 3, Reuzenstern 1, Zomertortel 209, Velduil 2, Gierzwaluw 18 347, Boerenzwaluw 4708, Huiszwaluw 884, Duinpieper 2, Boompieper 389, Roodkeelpieper 3, gele kwikstaart spec. 5123, Engelse Kwikstaart 34, Noordse Kwikstaart 282, Paapje 24, Tapuit 83, Graszanger 1, Fluitier 1, Wielewaal 8, Appelvink 3, Ortolaan 10. *In totaal 143 soorten waargenomen vanaf de telpost, waarvan 119 op trek.*

14 mei 1992 (ZO 3 - Z 5; 15 uren) **'Dolle Donderdag'**: Zwarte Ooievaar 2, Rode Wouw 1, Bruine Kiekendief 78, Grauwe Kiekendief 4, Blauwe Kiekendief 4, Stepkiekendief 1, Visarend 2, Torenavalk 65, Roodpootvalk 12, Lachstern 2, Zomertortel 412, Velduil 2, Gierzwaluw 5495, Kortteenleeuwerik 1, [*Rotszwaluw 1*], Boerenzwaluw 6929, Huiszwaluw 2655, Oeverzwaluw 562, Duinpieper 2, gele kwikstaart spec. 2553, Bonte Vliegenvanger 1, Ortolaan 2, Grauwe Gors 5.

21 mei 1989 (O 5, 14 uren): Zwarte Wouw 1, Bruine Kiekendief 84, Grauwe Kiekendief 6, Schreeuwarend 1, Huiszwaluw 6099.

26 mei 2012 (O-ONO 3; 16 uren): Gierzwaluw 41 365, Oeverzwaluw 927, Boerenzwaluw 6832, Huiszwaluw 7406, Duinpieper 1, Wielewaal 3, Grauwe Klauwier 1, Kruisbek 6, Appelvink 2.

28 mei 1992 (O 4; 10 uren): Wespendif 61, Zwarte Wouw 1, Roodpootvalk 7, Lachstern 2, Gierzwaluw 6514, Roodstuitzwaluw 1, Huiszwaluw 2278, Roodkeelpieper 3.

7 Selectie van waarnemingen in het najaar

Telpost Breskens is vooral bekend dankzij de gestuwde voorjaars trek, met grote aantallen en veel bijzondere soorten. Echter, ook tijdens de najaars trek kan Telpost Breskens opmerkelijke vogeltrek opleveren. Tot nu toe is de telinspanning in het najaar vrij gering geweest. In dit hoofdstuk wordt een selectie gepresenteerd van waarnemingen in het najaar (1 juli-31 december), met name soorten die nooit in het voorjaar zijn gezien en soorten waarvan de dagmaxima in regionaal of zelfs nationaal verband opmerkelijk zijn. Alle gegevens zijn gebaseerd op de ingevoerde tellingen in www.trektellen.nl.

Met dank aan de meest trouwe najaarstellers: Marcel Capello, Jan Janssens, Alain Kind en Eric Marteiijn.

najaar	uren	dagen	vogels
2003	9	2	12588
2004	7	3	4588
2005	21	8	14435
2006	34	11	13222
2007	48	16	22938
2008	34	15	16796
2009	21	6	8701
2010	24	8	18624
2011	16	6	20331
2012	9	3	1663
2013	4	1	506

Een selectie van bijzonderheden en respectabele aantallen:

Grauwe Pijlstormvogel:	drie op 10 november 2007
Noordse Pijlstormvogel:	één op 5 okt 2008
Vaal Stormvogeltje:	zeven op 10 november 2007
Aalscholver:	764 op 24 okt
Koereiger:	één op 17 okt 2005
Kleinste Jager:	één op 1 sept 2007 en op 13 sept 2008
Rosse Franjepoot:	één op 24 okt 2011
Kleine Alk:	32 op 10 nov 2007
Vale Gierzwaluw:	één op 26 oktober 2013
Kortteenleeuwerik:	één op 16 okt 2006
Roodstuitzwaluw:	één op 18 oktober 2003
Goudhaan:	69 op 27 sept 2008
Zwarte Mees:	924 op 18 oktober 2003, 518 op 22 okt 2007,
Pimpelmees:	551 op 18 oktober 2003, 2668 op 22 okt 2007
Koolmees:	3747 op 18 oktober 2003, 1515 op 22 okt 2007
Groenling:	375 op 18 oktober 2003, 380 op 7 okt 2006
Sijs:	865 op 22 okt 2007
Kruisbek:	28 op 9 okt 2004
IJsgors:	55 op 2 okt 2010

8 Literatuur

Arts, F., Lilipaly S., Meininger P. & Wolf P. 1997. *Voorjaarstrek bij Breskens. Jaarverslag 1996.* Telgroep Breskens Publicatie 2, Vlissingen.

Bijlsma R.G. 1993. *Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels.* Schuyt & Co., Haarlem.

Bijlsma R.G., Hustings F. & Camphuysen C.J. 2001. *Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2).* GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.

Boeie A., van Bruggen J., van Dijk A.J., Hustings F., Vergeer J.W., Ballering L. & Plate C.L. 2013. *Broedvogels in Nederland in 2011.* Sovon-rapport 2013/01. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Buise M.A. & F.L.L. Tombeur F.L.L. (red). 1988. *Vogels tussen Zwin en Saeftinghe.* Stichting Natuur- en Recreatie-informatie, Middelburg.

Castelijns, H. 2013. Jaarverslag werkgroep roofvogels in Zeeland 2012. Werkgroep Roofvogels Zeeland. Eigen uitgave: <http://www.roofvogelszeeland.nl>.

Davidse G. & Lilipaly S. 1992. DB-Actueel: Trektelpost te Breskens. *Dutch Birding* 14: 72.

Eigenhuis K.J. 1992. DB-Actueel: Vrouwtje Cirgors bij Telpost Breskens. *Dutch Birding* 14: 69.

Erhart F.C. & Kurstjens G. 2000. Aantalsontwikkeling van de Kwak *Nycticorax nycticorax* als broedvogel in Nederland in de twintigste eeuw. *Limosa* 73: 41 - 52.

Gibbons D.W. 1993. *The new atlas of breeding birds in Britain and Ireland: 1988-1991.* T. & A.D. Poyser, London.

Hobbs M. & Garvey A. 2001. Dutch birders get their fingers out. *Birdwatch* 111: 8.

Hustings M.F.H., Kwak R.G.M., Opdam P.F.M. & Reijnen M.J.S.M. 1985. *Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging.* Pudoc, Wageningen.

Kramer T. 1982/83. Trekpost Breskens voorjaar 1982. *Duumpje* 8(4): 118-126.

Kramer T. 1985. Verslag simultaantrektelling 28.04.1984. *Veldornitologisch Tijdschr.* 8: 71-82.

Lilipaly S. 1995/96. De trektelpost Breskens in 1994. *Duumpje* 21(3): 8-12.

Lilipaly S., Meininger P.L. & Wolf P.A. 1998. *Voorjaarstrek bij Breskens. Jaarverslag 1997.* Telgroep Breskens Publicatie 3, Vlissingen.

Lilipaly S., Meininger P.L. & Wolf P.A. 2000. *Voorjaarstrek bij Breskens. Jaarverslagen 1998 en 1999.* Telgroep Breskens Publicatie 4, Vlissingen.

Lilipaly S., Meininger P.L. & Wolf P.A. 2002. *Voorjaarstrek bij Breskens. Jaarverslagen 2000 en 2001.* Telgroep Breskens Publicatie 5, Vlissingen.

LWVT/SOVON 2002. *Vogeltrek over Nederland 1976-1993.* Schuyt & Co, Haarlem.

- Marteijn E.C.L. & van Laake P.P. 1981.** Voorjaarstrek van vogels langs de kust van West Zeeuws Vlaanderen in 1980. *Duumpje* 7(1): 13-20.
- Marteijn E.C.L. & Kramer T. 1982.** Vogeltrekverslag voorjaar 1981. *Duumpje* 8(1): 10-17.
- Meininger P.L. & Wolf P.A. 1995.** Voorjaarstrek van Rouwkwikstaarten bij Breskens. *Dutch Birding* 17: 157-159.
- Meininger P.L. & Wolf P.A. 1996.** *Voorjaarstrek bij Breskens: een introductie.* Telgroep Breskens Publicatie 1, Vlissingen.
- Meininger P.L. & van Swelm N.D. 1989.** *Biometrisch en ringonderzoek aan steltlopers in de Oosterschelde in voorjaar 1984 en 1985.* Rijkswaterstaat Dienst Getijdewateren Nota GWAO-89.1009, Middelburg/ Stichting Ornithologisch Station Voorne, Oostvoorne.
- Meininger P.L., Walhout J. & Wolf P.A. 1991.** Citroenkwikstaart te Breskens in april 1991. *Dutch Birding* 13: 180-181.
- Nieuwstraten E., van Tuil P. & Sanders E. 1994.** Cirlgors te Breskens in mei 1992. *Dutch Birding* 16: 117-119.
- Offereins R. 1995.** White-cheeked Starling: a true vagrant? *Birding World* 8: 430.
- Raven M.J., Noble D.J. & Baillie S.R. 2003.** *The Breeding Bird Survey 2002.* BTO Research Report No. 334. British Trust for Ornithology, Thetford.
- van Rossum R. 1992.** DB-Actueel: Rotszwaluw bij Trektelpost Breskens. *Dutch Birding* 14: 120. [niet aanvaard door CDNA]
- Speek B.J. & Speek G. 1984.** *Thieme's vogeltrek-atlas.* Thieme, Zutphen.
- Sponselee R. & Walhout J. 1993.** DB-Actueel: Goudlijster ontregelt trek telling te Breskens. *Dutch Birding* 15: 95.
- Telgroep Breskens 2006.** (Ver-)telpost Breskens 1980-2005. Telgroep Breskens Publicatie 6, Vlissingen.
- Walhout J. 1999.** DB Actueel: Jufferkraanvogel langs Breskens. *Dutch Birding* 21: 126. [niet aanvaard door CDNA]
- Wedts de Swart J.C. 1971.** Gestuwde vogelvoorjaarstrek langs de kust. *Levende Natuur* 74:197-204.
- van Westrienen R. 1988.** Zichtbare trek langs de Zeeuws-Vlaamse Noordzeekust. In: M.A. Buise & F.L.L. Tombeur (red). *Vogels tussen Zwin en Saeftinghe.*, pp. 55-62. Stichting Natuur- en Recreatie-informatie, Middelburg.
- van Westrienen R. & Marteijn E. 1986.** Zichtbare voorjaarstrek langs de West-zeeuwsch-vlaamse kust. *Vogeljaar* 34: 113-120.
- Wernham C.V., Toms M.P., Marchant J.H., Clark J.A., Siriwardena G.M. & Baillie S.R. (Eds.). 2002.** *The migration atlas: movements of the birds of Britain and Ireland.* Poyser, London.
- Wieland A. 1994.** DB-Actueel: Alpengierzwaluw langs Nummer Een en Breskens. *Dutch Birding* 16: 132.

Overige informatie

Contact Telpost Breskens

Thomas Luiten

Tel.: 0031620675235

Email: thomas.luiten@gmail.com

Tellingen

Trektellingen kunnen (bij voorkeur digitaal) opgestuurd worden naar Thomas Luiten (emailadres zie boven).

Website

Resultaten van vogeltrektellingen en ringvangsten in Nederland:

<http://www.trektellen.nl>

Tellingen van Telpost Breskens worden zoveel mogelijk dagelijks bijgewerkt.

Overig

Informatie voor vogelaars in de Delta:

<http://www.deltabirding.nl>

Natuurwaarnemingen in Nederland:

<http://www.waarneming.nl>

Actuele waarnemingen van zeldzame vogels in Nederland:

<http://www.dutchbirdalerts.nl>

Natuurwaarnemingen in de regio West-Zeeuws-Vlaanderen:

<http://wzv.waarneming.nl>

Natuurwaarnemingen in Zeeland:

<http://zeeland.waarneming.nl>

Dit boek is te bestellen door het overmaken van 14 Euro (incl. verzending binnen NL), 20 Euro (incl. verzending naar België) op:

IBAN NL87INGB0000076442 t.n.v. P. L. Meininger te Vlissingen, onder vermelding van 'Breskens 2014'. Graag volledig postadres vermelden.

Bij afhalen of op de telpost 10 Euro.

Register

Aalscholver	79	Grauwe Gors	221	Kuifaalscholver	80	Sperwer	99
Alk	146	Grauwe Kiekendief	97	Kuifduiker	87	Spotvogel	178
Alpengierzwaluw	156	Grauwe Klauwier	159	Kuifeend	66	Spreeuw	180
Amerikaanse Goudplevier	114	Grauwe Vliegenvanger	186	Kuifleeuwerik	168	Sprinkhaanzanger	178
Appelvink	215	Grijze snip spec.	125	Kuifmees	167	Staartmees	175
arendbuiszard	100	Groene Specht	157	Kwak	80	Steenloper	136
Baardgrasmus	177	Groenling	208	Kwartel	78	Steenuil	153
Baardman	168	Groenpootruiter	131	Lachstern	142	Steltkluit	110
Balkankwikstaart	195	Grote Bonte Specht	157	Lepelaar	86	Steppekiekendief	95
Beflijster	182	Grote Burgemeester	140	Matkop	168	Stormmeeuw	140
Bergeend	65	Grote Canadese Gans	59	Meerkoet	108	Standleeuwerik	170
Bijeneter	156	Grote en Kleine Barmstjies	213	Merel	183	Strandplevier	114
Blauwborst	186	Grote Gele Kwikstaart	196	Middelste Jager	137	Tafeleend	66
Blauwe Kiekendief	94	Grote Jager	137	Middelste Zaagbek	71	Tapuit	189
Blauwe Reiger	83	Grote Lijster	185	Morinelplevier	114	Temmincks Strandloper	121
Boerenzwaluw	172	Grote Mantelmeeuw	141	Nachtegaal	186	Terekruiter	129
Bokje	124	Grote Pieper	199	Nijlgans	64	Tjiftjaf	176
Bontbekplevier	113	Grote Stern	145	Nonnetje	70	Toendrarietgans	57
Bonte Kraai	163	Grote Zaagbek	70	Noordse Kwikstaart	195	Topper	67
Bonte Strandloper	122	Grote Zee-eend	69	Noordse Stern	145	Torenvalk	102
Bonte Vliegenvanger	190	Grote Zilverreiger	82	Noordse Stormvogel	78	Tuinfluit	178
Boomklever	180	Grutto	125	Notenkraker	161	Tureluur	134
Boomkruiper	180	Havik	98	Oeverloper	129	Turkse Tortel	150
Boomleeuwerik	169	Heggenmus	190	Oeverpieper	203	Vale Gier	93
Boompieper	200	Holenduif	146	Oeverzwaluw	171	Veldleeuwerik	170
Boomvalk	104	Hop	156	Ooievaar	85	Velduil	153
Bosgors	219	Houtduif	147	Ortolaan	218	Vink	205
Bosrietzanger	178	Houtsnip	125	Paapje	188	Visarend	101
Bosruiter	132	Huiskraai	161	Paarse Strandloper	122	Visdief	145
Braamsluiper	177	Huisismus	190	Parelduiker	78	Vorkstaartmeeuw	137
Brandgans	60	Huiszwaluw	174	Patrijs	78	Vorkstaartplevier	112
Breedbekstrandloper	123	IJsduiker	78	Pestvogel	180	Vuurgoudhaan	165
Brilduiker	70	Ijseend	70	Pijlstaart	76	Waterhoen	108
Bruine Kiekendief	93	Ijsgors	217	Pimpelmees	165	Waterpieper	204
Buidelmees	165	Ijsvogel	156	Poelruiter	132	Waterral	108
Buizerd	99	Jan-van-gent	79	Poelsnip	125	Watersnip	125
Casarca	65	Jufferkraanvogel	108	Pontische Meeuw	140	Wespendief	88
Cetti's Zanger	179	Kanoet	119	Purperreiger	84	Wielewaal	158
Cirlogors	218	Kauw	161	Putter	209	Wilde Eend	75
Citroenkwikstaart	196	Keep	206	Ralreiger	81	Wilde Zwaan	57
Draaihals	156	Kemphaan	123	Ransuil	153	Winterkoning	180
Drieteenmeeuw	137	Kerkuil	153	Regenwulp	127	Wintertaling	77
Drieteenstrandloper	119	Kievit	117	Reuzenster	143	Witbandkruisbek	214
Duinpieper	199	Klapkester	159	Rietgors	219	Witbuikrotgans	60
Dwerggans	59	Kleine Alk	146	Rietzanger	179	Witgat	131
Dwerggors	219	Kleine Bonte Specht	158	Ringmus	191	Witkopgors	218
Dwergmeeuw	138	Kleine Burgemeester	140	Rode Wouw	92	Witstuitbarmstjies	214
Dwergstern	141	Kleine Canadese Gans	59	Roek	162	Witte Kwikstaart	197
Eider	68	Kleine Jager	137	Roodborst	186	Witvleugelstern	145
Ekster	159	Kleine Karekiet	178	Roodhalsfuut	87	Witwangstern	144
Engelse Kwikstaart	194	Kleine Mantelmeeuw	140	Roodhalsgans	60	Wulp	129
Europese Kanarie	208	Kleine Plevier	112	Roodkeelduiker	78	Zanglijster	184
Fitis	176	Kleine Rietgans	58	Roodkeelpieper	202	Zeearend	93
Flamingo	87	Kleine Strandloper	120	Roodkopklauwier	159	Zeekoet	145
Fluiter	175	Kleine Zilverreiger	81	Roodmus	214	Zilvermeeuw	140
Frater	213	Kleine Zwaan	57	Roodpootvalk	102	Zilverplevier	117
Fuut	87	Kluut	111	Roodstuitzwaluw	175	Zomertortel	150
Gaai	160	Kneu	212	Rosse Grutto	127	Zwartkraai	162
Geelgors	217	Knobbelzwaan	56	Rotgans	61	Zwarte Mees	167
Geelpootmeeuw	140	Koekoek	152	Rotszwaluw	172	Zwarte Ooievaar	85
Gekraagde Roodstaart	187	Koereiger	81	Rouwkwikstaart	198	Zwarte Roodstaart	187
Gele Kwikstaart	194	Kokmeeuw	137	Roze Spreeuw	181	Zwarte Ruiter	131
Georde Fuut	87	Kolgans	59	Ruigpootbuiszard	100	Zwarte Specht	157
Gierzwaluw	155	Koolmees	166	Scholekster	110	Zwarte Stern	144
Goudhaan	164	Koperwiek	184	Schreeuwarend	101	Zwarte Wouw	89
Goudlijster	181	Kortteenleeuwerik	168	Sijs	212	Zwarte Zee-eend	68
Goudplevier	115	Kraanvogel	108	Slechtvalk	105	Zwartkop	178
Goudvink	215	Krakeend	71	Sloebek	73	Zwartkopmeeuw	139
Grasmus	177	Kramsvogel	183	Smelleken	73		
Graspieper	201	Krombekstrandloper	121	Smient	103		
Graszanger	179	Krooneend	65	Sneeuwgans	57		
Grauwe Gans	58	Kruisbek	214	Sneeuwgors	216		

Wie ooit in het voorjaar een zonnige dag met oostenwind heeft doorgebracht op de zeedijk bij Breskens, kan het fenomeen van de massale vogeltrek niet ontgaan zijn. De vogels zijn onderweg van hun zuidelijke overwinteringsgebieden naar de noordelijke broedgebieden. Ze worden langs de kust van Noordwest-Frankrijk en België 'gestuwd' en in een steeds smallere baan richting Breskens geleid. Hier steekt het merendeel de Westerschelde over. Op dit voor Noordwest-Europa unieke punt is in 1991 een 'telpost' ingericht, zodat de vogeltellers hier enigszins comfortabel konden zitten.

Honderden vogeltellers uit binnen- en buitenland hebben hier de afgelopen 35 jaar in ruim tienduizend uren ruim tien miljoen vogels systematisch geteld en op naam gebracht. De resultaten van dit noeste telwerk zijn samengevat in dit boek, rijk geïllustreerd met foto's en figuren. Daarnaast wordt een blik geworpen op de kleurrijke wereld van de vogeltellers.

Dit boek verschijnt ter gelegenheid van enkele ingrijpende veranderingen. De 'oude' telpost is verdwenen door de kustversterking en in voorjaar 2014 is een unieke nieuwe telpost in gebruik genomen. Daarnaast verandert het uitzicht ingrijpend: van eindeloos akkerland naar een uitgestrekt binnendijks getijdengebied met slikken en schorren: 'Waterdunen'. Een nieuw tijdperk is aangebroken!